

การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียน
โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

นางคมคาย น้อยสิทธิ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จังหวัดนนทบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

หัวข้อวิจัย	การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1
โดย	คมคาย น้อยสิทธิ
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนร่วมกับแนวทางกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) 2) ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 776 คน ครูและบุคลากร จำนวน 44 คน ผู้ปกครอง จำนวน 260 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ประกอบด้วย 7 ด้าน 21 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ด้านความความรับผิดชอบ ตัวบ่งชี้ คือ ตั้งใจเรียน/ไม่เรียนรู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน การทำงานเป็นทีม 2) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ตัวบ่งชี้ คือ ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง ไม่ลักขโมยของผู้อื่น เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู 3) ด้านความกตัญญู ตัวบ่งชี้ คือ แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ เรียนรู้ประวัติบุคคลสำคัญของท้องถิ่น อนุรักษ์ความเป็นไทย 4) ด้านความพอเพียง ตัวบ่งชี้ คือ การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การประหยัดและอดออม 5) ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ตัวบ่งชี้ คือ การปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน การจัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม 6) ด้านความมีวินัย ตัวบ่งชี้ คือ การปฏิบัติตามระเบียบ/ข้อตกลงของโรงเรียน การตรงต่อเวลา การอดทนมุ่งมั่นทำงาน 7) ด้านความมีจิตอาสา ตัวบ่งชี้ คือ การเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน การแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น การเสียสละเพื่อส่วนรวม และแนวทางกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมนักเรียน จำนวน 10 ต้นกล้า ได้แก่ ต้นกล้าที่ 1 หนูน้อยยอดกตัญญู ต้นกล้าที่ 2 ชีวิตดีดีอาสา ต้นกล้าที่ 3 ของหายได้คืน ต้นกล้าที่ 4 แวดเด็กดี ต้นกล้าที่ 5 หนูน้อยนักบุญ ต้นกล้าที่ 6 หัวชนเส้น ต้นกล้าที่ 7 เดินตามรอยพ่อ ต้นกล้าที่ 8 ฉลาดใช้เทคโนโลยี ต้นกล้าที่ 9 วัยใส รู้ภัย ยาเสพติด ต้นกล้าที่ 10 หนึ่งห้องเรียนหนึ่งความดี

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณธรรมอัตลักษณ์ด้านความมีวินัย อยู่ระดับมากที่สุด ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต อุทิศการณคุณธรรม ความกตัญญู ความมีจิตอาสา ความพอเพียง และด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า ตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR) มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\text{Chi-Square} = 8.881, \text{df} = 8, p = .352$)

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อคุณธรรมอัตลักษณ์ ด้านความมีจิตอาสาและด้านความซื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด ส่วนครู และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อคุณธรรมอัตลักษณ์ด้านความซื่อสัตย์สุจริตและความมีจิตอาสามากที่สุดเหมือนกัน

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ดร.ศุภสิน ภูศรีโสม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ดร.พรพรรณ อินทรประเสริฐ ผู้อำนวยการสถานศึกษาเชี่ยวชาญ (ข้าราชการบำนาญ) ดร.สมภาพร มณีอ่อน ศึกษาพิเศษเชี่ยวชาญ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจันทบุรี ดร.เน่งน้อย เพ็งพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบางบัวทอง ดร.สาวิตรี จุ้ยทอง ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ดร.สาวิตรี สิทธิชัยการณ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ ดร.นัฐราพร พิษญากร ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางรักน้อย และนางพนิดา อุษายพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ในการร่วมประชุมกลุ่มให้ข้อมูล คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ช่วยตรวจสอบประเด็นตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียน และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ จนกระทั่งการวิจัยผลงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายขอขอบคุณ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมตอบแบบสอบถาม ทำให้ผลงาน เรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 สำเร็จได้ตามที่กำหนดไว้ ณ โอกาสนี้

คมคาย น้อยสิทธิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฐ
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดโรงเรียนคุณธรรม.....	12
ความหมายของคุณธรรม.....	12
ความหมายของจริยธรรม.....	13
ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม.....	14
การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรม.....	16
โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.....	20
คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม.....	22
ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน.....	24
คุณธรรมอัตลักษณ์.....	31
ความรับผิดชอบ.....	31
ความซื่อสัตย์ สุจริต.....	36
ความกตัญญู.....	39
ความพอเพียง.....	42
อุดมการณ์ด้านคุณธรรม.....	47
ความมีวินัย.....	48
ความมีจิตอาสา.....	51
แนวคิด ทฤษฎี การจัดการกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม.....	53
ทฤษฎีการพัฒนาจริยธรรม.....	53
ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม.....	55
ทฤษฎีการเสริมแรงเชิงบวก.....	57
แนวทางการจัดการกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	65
แนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	65
การดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	67
แนวคิดตัวบ่งชี้.....	76
ความหมายและลักษณะตัวบ่งชี้.....	76
การพัฒนาตัวบ่งชี้.....	77
แนวคิดการสร้างแบบประเมิน.....	80
แนวคิดความพึงพอใจ.....	83
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	85
งานวิจัยในประเทศ.....	85
งานวิจัยต่างประเทศ.....	89
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	91
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	92
ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ร่วมกับกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	94
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	100
ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ที่มีต่อผลการ พัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการ ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)	106
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	110
ขั้นตอนที่ 1 ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนร่วมกับแนวทาง การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).	110
ขั้นตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัด กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	134
ขั้นตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ที่มีต่อผล การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)	171
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	188
สรุปผลการวิจัย.....	190
อภิปรายผล.....	202

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	205
ภาคผนวก.....	216
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	217
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	220
ภาคผนวก ค ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	236
ภาคผนวก ง ผลการตรวจสอบข้อมูลสุดโต่ง ด้วยวิธี Box Plot.....	248
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง.....	270
ภาคผนวก ฉ คู่มือกิจกรรมต้นกล้าแห่งกล้าดี.....	312
ภาคผนวก ช การเผยแพร่ผลงาน.....	326
ภาคผนวก ซ เกียรติบัตรโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 4 ดาว.....	354
ประวัติผู้วิจัย.....	356

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชานนทบุรี เขต 1 ที่เข้ารับการประเมินโรงเรียนคุณธรรมระดับ 3 ดาว.....	23
2	การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้านความรับผิดชอบ.....	27
3	การวิเคราะห์คุณลักษณะตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต.....	27
4	การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้านความกตัญญู.....	28
5	การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้านความพอเพียง.....	28
6	การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้านอุดมการณ์คุณธรรม.....	29
7	การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้านความมีวินัย.....	29
8	การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้านความมีจิตอาสา.....	29
9	ร่างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	63
10	คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	68
11	กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	71
12	โครงการหนึ่งห้องเรียนหนึ่งความดี โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	73
13	กลุ่มตัวอย่าง.....	98
14	ห้องเรียนตัวอย่าง.....	98
15	ร่างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	112
16	ตัวบ่งชี้ที่ปรับแก้จากการสนทนากลุ่ม.....	115
17	การปรับแก้กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีจากการสนทนากลุ่ม โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	118
18	กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)	125
19	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล.....	129
20	ความถี่และร้อยละความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์.....	131
21	ความถี่และร้อยละความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี.....	132
22	ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	138
23	ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ภาพรวม.....	139

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
24	ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความรับผิดชอบ.....	139
25	ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต.....	140
26	ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความกตัญญู.....	140
27	ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความพอเพียง.....	141
28	ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านอุดมการณ์คุณธรรม.....	141
29	ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความมีวินัย.....	142
30	ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความมีจิตอาสา.....	142
31	ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำแนกตาม ระดับชั้นที่กำลังศึกษา.....	143
32	ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	145
33	ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ภาพรวม.....	145
34	ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้า แห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความรับผิดชอบ...	146

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
35 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต.....	146
36 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความกตัญญู.....	147
37 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความพอเพียง.....	147
38 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านอุดมการณ์ คุณธรรม.....	148
39 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความมีวินัย.....	148
40 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความมีจิตอาสา.....	149
41 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำแนกตาม ระดับชั้นที่กำลังศึกษา.....	149
42 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการวิจัย.....	154
43 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรหลังเปลี่ยนรูปตัวแปร.....	156
44 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรในโมเดลการวัดตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR).....	157
45 ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรคุณธรรม อัตลักษณ์ (MOR).....	158
46 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR).....	159
47 ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปร ความรับผิดชอบ (MOR_1).....	160

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
48 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1).....	161
49 ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความซื่อสัตย์ สุจริต (MOR_2).....	162
50 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรความซื่อสัตย์ สุจริต (MOR_2).....	163
51 ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความกตัญญู (MOR_3).....	163
52 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรความกตัญญู (MOR_3).....	164
53 ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความ พอเพียง (MOR_4).....	165
54 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรความพอเพียง (MOR_4).....	166
55 ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรอุดมการณ์ คุณธรรม (MOR_5).....	166
56 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรอุดมการณ์ คุณธรรม (MOR_5).....	167
57 ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความมีวินัย (MOR_6).....	168
58 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรความมีวินัย (MOR_6).....	169
59 ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปร ความมีจิตอาสา (MOR_7).....	170
60 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรความมีจิตอาสา (MOR_7).....	171
61 ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	172
62 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิม พระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ภาพรวม.....	172

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
85	ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิม พระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านอุดมการณ์คุณธรรม.....	185
86	ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิม พระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความมีวินัย.....	186
87	ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิม พระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความมีจิตอาสา.....	186

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	30
2	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	43
3	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	91
4	ขั้นตอนการวิจัย.....	94
5	ร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	111
6	ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง).....	117
7	โมเดลการวัดตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR).....	159
8	โมเดลการวัดตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1).....	161
9	โมเดลการวัดตัวแปรความซื่อสัตย์สุจริต (MOR_2).....	162
10	โมเดลการวัดตัวแปรความกตัญญู (MOR_3).....	164
11	โมเดลการวัดตัวแปรความพอเพียง (MOR_4).....	165
12	โมเดลการวัดตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5).....	167
13	โมเดลการวัดตัวแปรความมีวินัย (MOR_6).....	169
14	โมเดลการวัดตัวแปรความมีจิตอาสา (MOR_7).....	170

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชกระแสรับสั่ง “ช่วยสร้างคนดีให้บ้านเมือง” และพระราชทานหลัก 3 ประการ ในเรื่อง ครูและนักเรียนว่า “ให้ครูรักเด็กและเด็กรักครู ให้ครูสอนให้เด็กมีน้ำใจต่อเพื่อนไม่ให้แข่งขันกันแต่ให้แข่งขันกับตัวเอง และให้เด็กที่เรียนเก่งช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้ากว่า ให้ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนทำร่วมกัน เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับเยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพจึงได้ดำเนินงานตามนโยบายภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม โดยการพัฒนาคุณธรรมให้กับเยาวชนของชาติผ่าน “โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.” (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2560 : ก) สอดคล้องกับคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้จัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564) เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมสู่ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเด็ก เยาวชน ประชาชน และข้าราชการ โดยทุกภาคส่วนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณธรรมในองค์กร ชุมชน และสังคม เพื่อสร้างให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม อันจะส่งผลต่อความเจริญของสังคมและประเทศชาติ ทั้งนี้ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ ในการขับเคลื่อนแผนงานคุณธรรม โดยวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ และให้ทุกหน่วยงานดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม (คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ, 2559: 43-46) ในเบื้องต้นนี้ เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติฉบับที่ 1 สามารถบรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ภายใต้ภารกิจที่เร่งด่วนนี้ จึงกำหนดคุณธรรมที่พึงประสงค์สำหรับสังคมไทย เพื่อนำสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ 4 ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา (คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ , 2559: 5)

โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นการดำเนินงานเพื่อสืบสานพระราชปณิธาน ในการเดินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยร่วมหารือกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับเยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ อีกทั้งรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อให้เยาวชนทุกคน มีความรู้ความสามารถเป็น คนดี คนเก่ง และมีความสุข ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

โดยผลการหารือสรุปได้ว่า การพัฒนาคุณธรรมให้กับเยาวชนของชาติ จำเป็นต้องดำเนินการจัดทำ “โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.” เพื่อพัฒนาโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้นักเรียน ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาตระหนักรู้ เข้าใจและมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล ชี้นำคุณค่าแห่งคุณธรรมความดีอย่างเป็นธรรมชาติ และสร้างความรู้สึกรักชอบชีวิต รวมทั้งสร้างเครือข่ายชุมชนองค์กรแห่งคุณธรรมโดยประสานความร่วมมือจากหน่วยงาน และองค์กรที่ทำงานด้านคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน รูปแบบของโรงเรียนคุณธรรมนั้น เป็นเรื่องที่ไม่ซับซ้อน และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนได้จริง โดยหลักการของโรงเรียนคุณธรรมสามารถนำไปใช้ได้กับโรงเรียนในทุกศาสนา ไม่ผูกขาดกับศาสนาใดศาสนาหนึ่ง เปรียบเสมือนเป็นคุณธรรมสากล ที่จะช่วยให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ในโรงเรียน “ลดลง” และส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ “เพิ่มขึ้น” ซึ่งนับเป็นการพัฒนาเยาวชน ผู้ปกครอง และชุมชน ได้อย่างยั่งยืน (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2560 : 1)

สถาบันการศึกษาที่เป็นแหล่งบ่มเพาะวิชาความรู้และคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นความหวังของสังคมที่จะให้สร้างคนดีให้กับสังคมประเทศชาติ เพราะถือเป็นสถานที่ให้การพัฒนาผู้ที่จะเป็นกำลังของชาติในอนาคตต่อไป ในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้แสดงให้เห็นว่าการจัดทำรัฐธรรมนูญก็เพื่อจัดระเบียบการปกครองให้เหมาะสมหลายครั้งแต่การปกครองก็ยังคงประสบปัญหาและข้อขัดแย้งต่าง ๆ ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่มีผู้ไม่นำพา หรือไม่นับถือยำเกรงกฎหมายเกณฑ์การปกครองบ้านเมืองทุจริตฉ้อฉลหรือบิดเบือนอำนาจหรือขาดความตระหนักรับผิดชอบต่อประเทศชาติและประชาชนจนทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นผลซึ่งจำต้องป้องกันและแก้ไขด้วยการปฏิรูปการศึกษาและการบังคับใช้กฎหมายและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบคุณธรรมและจริยธรรม (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช, 2560 : 1) ปัญหาความเสื่อมถอยทางวัฒนธรรมของเยาวชนและคนในสังคม อาทิ การให้คุณค่าและความนิยมกับความสนุกสนานและความฟุ้งเฟ้อ การละเลยเรื่องระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบขาดความเคารพเกรงใจต่อผู้อาวุโสกว่า มีพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการก่ออาชญากรรมและการแพร่ระบาดของยาเสพติดในแหล่งชุมชนและเข้าไปในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ในแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560 – 2564 ว่า “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุขในสังคม” โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลที่มุ่งหวังให้คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต (แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : ก) หลายฝ่ายต่างเร่งแก้ไข เพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุข เป็นสังคมที่มีคุณภาพ มุ่งพัฒนาคนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมที่งดงาม ซึ่งการศึกษาเป็นกระบวนการที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นกระบวนการพัฒนาที่สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างสมบูรณ์

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ขึ้น โดยมีวิสัยทัศน์ในการมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งด้านร่างกาย

ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่ต้องการให้คนไทยที่มีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีวินัย มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมืองตื่นรู้ มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีความเจริญงอกงามทางจิตวิญญาณ มีวิถีชีวิตที่พอเพียง ความเป็นไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 : 64) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลัง มุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550: 79) ดังนั้นการให้ความรู้กับนักเรียนเพื่อความเป็นพลเมืองจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี ได้กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดนนทบุรี ปีพ.ศ. 2562 - 2565 โดยมีวิสัยทัศน์ว่า นนทบุรี นครแห่งการเรียนรู้ คุณธรรม เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีและการพัฒนาที่ยั่งยืน มีเป้าประสงค์ให้สถานศึกษา/หน่วยงานทางการศึกษา ทุกสังกัดในจังหวัดนนทบุรี เป็นสถานศึกษาคุณธรรม มีคุณภาพ มีสมรรถนะสูงในการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้เฝ้ายามพร้อมด้านความรู้ ความคิด มีทักษะชีวิต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียงและมีความรับผิดชอบต่อสังคม (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี, 2561 : 55)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 มีนโยบายส่งเสริมคุณธรรมศีลธรรมให้กับโรงเรียนในสังกัด และได้กำหนดเป็นจุดเน้น 13 ประการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ที่จะส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักศาสนาที่ตนเองนับถือ โดยจัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมศีลธรรมนนำการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่งของสังคม พร้อมทั้งมีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ โดยมีเป้าหมายให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียน และนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการประพฤติปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1, 2563 : 11)

โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ตั้งอยู่อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่วัดเฉลิมพระเกียรติ

วรวิหาร ซึ่งเป็นอารามหลวงชั้นโท เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 (อนุบาล 3 ขวบ) ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2564 มีนักเรียนจำนวน 787 คน ครูและบุคลากร จำนวน 52 คน มีเนื้อที่ 11 ไร่ 2 งาน 12 ตารางวา โรงเรียนอยู่ในเขตชุมชนเมือง ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ มีอาชีพค้าขาย และรับจ้าง บางส่วนมีการย้ายถิ่นมาจากต่างจังหวัด และมีนักเรียนต่างสัญชาติ เรียนร่วม ทำให้มีนักเรียนมาจากครอบครัวที่มีความหลากหลายทั้งด้านความพร้อมทางเศรษฐกิจ และปัญหาครอบครัวแตกแยกนักเรียนบางส่วนอาศัยอยู่กับปู่ย่า ญาติพี่น้อง และปัญหาครอบครัว เลี้ยงเดี่ยว ประกอบกับเป็นชุมชนเมืองที่มีสิ่งยั่วยุที่ไม่เหมาะสมกับเยาวชน และความเจริญก้าวหน้า ทางเทคโนโลยี สื่อโซเชียลมีเดีย ส่งผลให้นักเรียนรับค่านิยมและวัฒนธรรมจากต่างประเทศ มุ่งแสวงหาความสุขทางวัตถุ เลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หลงลืมหน้าที่ของตนเอง ขาดระเบียบ วินัย และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ตนเอง ไม่มีจิตสาธารณะในการเสียสละเพื่อส่วนรวม และนักเรียน บางส่วนมีปัญหาด้านพฤติกรรมการสู่มเสี่ยงในการยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขและยาเสพติด (โรงเรียน วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง), 2563 : 3) การส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม จึงต้อง มีการศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี ในการขับเคลื่อนดำเนินงานที่มีแบบแผน หรือกระบวนการ ที่เป็นระบบโดยวิจัย

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมในการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ พร้อมกับสร้างแบบประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง นำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ประโยชน์สำหรับประกอบแนวทางการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียน นอกจากนี้ ยังเป็นข้อมูลสำคัญเพื่อประกอบการวิเคราะห์โครงสร้างของการพัฒนาคุณธรรม ของนักเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิม พระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ใช้เป็นแนวทางบูรณาการในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียน การสอน การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และพฤติกรรมเชิงคุณธรรมด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี และนำไปสู่การวัดและประเมินผลตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. พัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนร่วมกับแนวทางกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
2. ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้า แห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้ คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. การวิจัยส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมเชิงคุณธรรมที่เกิดการปฏิบัติกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี บรรลุเป้าหมายตามคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน สามารถส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพันธกิจของโรงเรียน
2. ผู้บริหาร และครูได้องค์ความรู้เกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน กิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมเชิงคุณธรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
3. ได้ข้อมูลให้แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 เพื่อใช้ในการพัฒนา โครงการ/กิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม และการพัฒนาคุณธรรมนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดให้มีคุณธรรมเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัย ศึกษาถึงตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) และกิจกรรมในการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงคุณธรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ 1) กรอบโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง และอุดมการณ์คุณธรรม 2) ผู้วิจัย ศึกษาเพิ่มเติมจากงานวิจัย และการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ที่ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรมระดับ 3 ดาว จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ความมีวินัย และความมีจิตอาสา

2. ขอบเขตด้านประชากร

ชั้นตอนที่ 1

2.1 ประชากรที่ใช้ในชั้นตอนที่ 1 การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) เป็นการร่างและตรวจสอบความเหมาะสมของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงคุณธรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในชั้นตอนนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การตรวจสอบความเหมาะสมของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ในการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงคุณธรรม ตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คน ด้วยการสนทนา กลุ่ม ประกอบด้วย

1. เป็นผู้บริหารการศึกษาของ จำนวน 1 คน ที่มีประสบการณ์การบริหาร ไม่นต่ำกว่า 5 ปี และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก
2. ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนคุณธรรม จำนวน 1 คน สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาเอก
3. เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรม จำนวน 1 คน สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาเอก
4. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว หรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลงานวิจัยด้านโรงเรียนคุณธรรม จำนวน 4 คน
5. ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน จำนวน 1 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก

กลุ่มที่ 2 การตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ในการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงคุณธรรมตามตัวบ่งชี้ คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยนักเรียน และครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ขั้นตอนที่ 2

2.2 ประชากรที่ใช้ในขั้นตอนที่ 2 ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็น ผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ประชากรที่ใช้ ในการศึกษาในขั้นตอนนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจาก การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี คือ นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ในระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 776 คน โดยผู้วิจัยได้ตัดเด็กพิการเรียนร่วมที่มีข้อจำกัด ในการร่วมกิจกรรม จำนวน 12 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 787 คน ครูและบุคลากร จำนวน 52 คน

กลุ่มที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ในขั้นตอนนี้ คือนักเรียนของโรงเรียนวัดท่าหนักใต้ (วิลาศโอสถานนทนูเคราะห์) สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 จำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 3

2.3 ประชากรที่ใช้ในขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และ ผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ประชากรที่ใช้ ในการศึกษาในขั้นตอนนี้คือ นักเรียนในระดับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนร่วมกับกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 และตลอดปีการศึกษา 2564

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ดำเนินการตลอดปีการศึกษา 2564

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ดำเนินการเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา 2564

4. ข้อยกเว้นของการวิจัย

การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาครั้งนี้เป็นการพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนจำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุดมการณ์คุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี จำนวน 10 ต้นกล้า ได้แก่ ต้นกล้าที่ 1 หนูน้อยยอดกตัญญู ต้นกล้าที่ 2 ชีวิตดีดีอาสา ต้นกล้าที่ 3 ของหายได้คืน ต้นกล้าที่ 4 แถวเด็กดี ต้นกล้าที่ 5 หนูน้อยนักบุญ ต้นกล้าที่ 6 หัวชนเส้น ต้นกล้าที่ 7 เดินตามรอยพ่อ ต้นกล้าที่ 8 ฉลาดใช้เทคโนโลยี ต้นกล้าที่ 9 วัยใส รู้ภัย ยาเสพติด ต้นกล้าที่ 10 หนึ่งห้องเรียน หนึ่งความดี ซึ่งในการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ในการศึกษาครั้งนี้ ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ได้ประเมินพฤติกรรมนักเรียนผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามแบบประเมินพฤติกรรมในช่วงเวลาที่ทดลองใช้คือ ปีการศึกษา 2564 อย่างไรก็ตามในการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงคุณธรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา สามารถนำตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ที่พัฒนาขึ้นไปบูรณาการกับการเรียนการสอน เช่น วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกิจกรรมเสริมอื่นของโรงเรียน เช่น กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมกีฬา กิจกรรมสภานักเรียน เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนในปีการศึกษาต่อไปได้ ซึ่งจะสามารถทำให้การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนเกิดความยั่งยืน

นียมศัพท์เฉพาะ

1. ตัวบ่งชี้ หมายถึง ข้อกำหนดของคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ที่วัดได้หรือสังเกตได้ ใช้บ่งบอกถึงพฤติกรรมเชิงคุณธรรมที่สะท้อนถึงระดับการมีคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ใน 7 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา

2. คุณธรรมอัตลักษณ์ หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะและโดดเด่นของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) ตามกรอบคุณธรรม 7 ด้าน ของโครงการโรงเรียนคุณธรรม ดังนี้ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียน

2.1 ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะที่นักเรียนแสดงถึงการปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจและความเพียรพยายามให้สำเร็จ ในเรื่องการตั้งใจเรียน ใฝ่เรียนรู้ การปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียนที่กำหนดร่วมกัน และการทำงานเป็นทีม

2.2 ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่นักเรียนแสดงถึงการปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องประพฤติตรงทั้งกาย วาจา ใจ ไม่ทำผิดทั้งต่อหน้าและลับหลัง ในเรื่องการพูดหรือการให้ข้อมูลของตนเองและผู้เกี่ยวข้องตามความเป็นจริง การไม่ลักขโมยของผู้อื่น และการส่งเสริมชื่นชมผู้ทำความดี

2.3 ความกตัญญู หมายถึง คุณลักษณะที่นักเรียนแสดงถึงคุณธรรมพื้นฐานที่ทุกคนควรปฏิบัติ ในเรื่องการแสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ เช่น พ่อ แม่ ครู อาจารย์ ญาติพี่น้อง เป็นต้น รวมถึงการศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์ รากเหง้าของบรรพบุรุษ การยกย่องเชิดชูบุคคลสำคัญในท้องถิ่น และการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย

2.4 ความพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่นักเรียนแสดงถึงการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประหยัดอดออม โดยทำพอประมาณให้เหมาะสมกับตนเอง ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฝึกตนเองให้รู้จักความพอดี รวมถึงการคำนึงถึงการประหยัดเพื่อส่วนรวม และการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม

2.5 อุทิศการณคุณธรรม หมายถึง คุณลักษณะที่นักเรียนแสดงถึงการปลูกฝังความคิดเชิงอุทิศการณในการร่วมกันสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับตนเอง ในหมู่คณะ ชุมชน และสังคม โดยการฝึกปฏิบัติผ่านกิจกรรมทางศาสนา และการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมโครงการงาน

2.6 ความมีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่นักเรียนแสดงถึงการประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผนที่โรงเรียนกำหนดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความรับผิดชอบ เป็นระเบียบเรียบร้อย ทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2.7 ความมีจิตอาสา หมายถึง คุณลักษณะที่นักเรียนแสดงการเป็นผู้ที่ใส่ใจต่อส่วนรวม และอาสาลงมือทำอย่างใดอย่างหนึ่ง อันมิใช่หน้าที่ของตน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่

ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน สังคม และสาธารณะด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

3. กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี หมายถึง การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงคุณธรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณืคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา ประกอบด้วย ต้นกล้าแห่งความดีจำนวน 10 ต้นกล้า ดังนี้

3.1 ต้นกล้าที่ 1 หนูน้อยยอดกตัญญู หมายถึง การส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนเกี่ยวกับ การไหว้พระพุทธรูปประจำโรงเรียน เข้า – เย็น การไหว้ครูเวรประจำวัน เข้า – เย็น การแสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ การเรียนรู้ประวัติศาสตร์วัดเฉลิมพระเกียรติ การเรียนรู้พระราชกรณียกิจรัชกาลที่ 3 การเผยแพร่ประวัติศาสตร์และบุคคลสำคัญของท้องถิ่น การแต่งกายด้วยผ้าไทย การร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

3.2 ต้นกล้าที่ 2 ชีวิตดีอาสา หมายถึง การส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนเกี่ยวกับการทำความสะอาดพื้นที่ภายในโรงเรียน การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์กับชุมชนในวันสำคัญต่างๆ การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์กับวัดในวันสำคัญทางศาสนา การปฏิบัติตามข้อตกลงด้านการเรียน การปฏิบัติตามข้อตกลงด้านมาตรการประหยัด การปฏิบัติตามข้อตกลงด้านจิตสาธารณะ

3.3 ต้นกล้าที่ 3 ของหายได้คืน หมายถึง การส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนเกี่ยวกับการไม่หยิบของเพื่อนโดยไม่ได้รับอนุญาต การไม่ลักขโมย เก็บของมีค่าได้ส่งคืนเจ้าของ การส่งเสริมและชื่นชมเพื่อนเมื่อนำของมีค่าส่งคืนเจ้าของ

3.4 ต้นกล้าที่ 4 แถวเด็กดี หมายถึง การส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนเกี่ยวกับการเดินแถวเปลี่ยนชั่วโมงเรียน การเดินแถวไปทำกิจกรรม

3.5 ต้นกล้าที่ 5 หนูน้อยนักบุญ หมายถึง การส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนเกี่ยวกับการทำบุญตักบาตร สวดมนต์นั่งสมาธิในวันพระ การเข้าร่วมกิจกรรมค่ายธรรมะของโรงเรียน การร่วมกิจกรรมมุมแบ่งปันในห้องเรียน การนำสิ่งของมาร่วมบริจาคมุมแบ่งปัน

3.6 ต้นกล้าที่ 6 หัวขนเส้น หมายถึง การส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนเกี่ยวกับการวางรองเท้าโดยหันหัวรองเท้าออก และวางให้เสมอเส้น

3.7 ต้นกล้าที่ 7 เดินตามรอยพ่อ หมายถึง การส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การคัดแยกขยะ การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้ การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน การรักษาทรัพย์สินส่วนรวม การเรียนรู้จัดทำบัญชีรับ-จ่ายครัวเรือน การออมเงินกับครูประจำชั้นทุกวัน/สัปดาห์ การฝากเงินออมกับธนาคารของโรงเรียน

3.8 ต้นกล้าที่ 8 ฉลาดใช้เทคโนโลยี หมายถึง การส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนเกี่ยวกับ การเรียนรู้ผ่านสื่อ เทคโนโลยีตามที่โรงเรียนกำหนด การใช้สื่อเทคโนโลยีแสวงหาความรู้เพิ่มเติม การส่งงานตามที่ครูกำหนด การตรงต่อเวลา การทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วง การเข้าเรียนรู้ผ่านสื่อ และเทคโนโลยีตามเวลาที่กำหนด

3.9 ต้นกล้าที่ 9 วัยใส รู้ภัย ยาเสพติด หมายถึง การส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนเกี่ยวกับ การไม่พูดโกหก การให้ข้อมูลตนเองและผู้เกี่ยวข้องตรงความเป็นจริง การร่วมกิจกรรมห้องเรียนสีขาว ร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดและอบายมุข การช่วยเหลืองานครู

3.10 ต้นกล้าที่ 10 หนึ่งห้องเรียน หนึ่งความดี หมายถึง การส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมระดมความคิดจัดทำโครงการคุณธรรม การมีส่วนร่วมออกแบบโครงการ การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมโครงการคุณธรรม การมีส่วนร่วมนำเสนอโครงการคุณธรรม การมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการคุณธรรมกับเครือข่าย การมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี การยอมรับฟังความคิดเห็นส่วนรวม

4. พฤติกรรมเชิงคุณธรรม หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ที่แสดงออกถึงความมีคุณธรรมอัตลักษณ์ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุดมการณ์คุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา

5. โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) หมายถึง สถานศึกษาของรัฐบาลที่เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในความดูแลรับผิดชอบ และการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการกำหนดกรอบ แนวคิดในการวิจัยในประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดโรงเรียนคุณธรรม
 - 1.1 ความหมายของคุณธรรม
 - 1.2 ความหมายของจริยธรรม
 - 1.3 ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม
 - 1.4 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรม
 - 1.5 โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
 - 1.6 คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม
 - 1.7 ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์
2. คุณธรรมอัตลักษณ์
 - 2.1 ความรับผิดชอบ
 - 2.2 ความซื่อสัตย์
 - 2.3 ความกตัญญู
 - 2.4 ความพอเพียง
 - 2.5 อุทิศการณคุณธรรม
 - 2.6 ความมีวินัย
 - 2.7 ความมีจิตอาสา
3. การจัดกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม
 - 3.1 ทฤษฎีการพัฒนาจริยธรรม
 - 3.2 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม
 - 3.3 ทฤษฎีการเสริมแรงเชิงบวก
 - 3.4 แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
4. โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
 - 4.1 แนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
 - 4.2 การดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
5. แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้
6. แนวคิดการสร้างแบบประเมิน

7. แนวคิดความพึงพอใจ
8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดโรงเรียนคุณธรรม

สถานศึกษาเป็นสถานที่สำคัญในการบ่มเพาะวิชาความรู้ คุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนเพื่อให้เป็นคนเก่ง คนดีของสังคมและประเทศชาติ เยาวชนที่ดีมีคุณภาพจะเป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าและมั่นคงยั่งยืน

1.1 ความหมายของคุณธรรม

คุณธรรม หมายถึง ภาวะจิตใจที่แสดงความประพฤติออกมาแล้ว สังคมตัดสินออกมาว่า เป็นจริยะที่ดีงาม ถ้าใจเราคิดดี คิดจริงและคิดงาม และประพฤติออกมาดีจริง งาม แสดงว่าคน ๆ นั้น มีคุณธรรม สังคมจึงต้องสร้างเครื่องตัดสินว่า อะไรคือดี จริง งาม คุณธรรมคือ ธรรมที่เป็นคุณหรือสภาพคุณงามความดี เริ่มตั้งแต่ความนึกคิด ความปรารถนา ความตั้งใจ คนที่มีคุณธรรมเมื่อคิดดีแล้ว ย่อมแสดงพฤติกรรมคือคำพูดและการกระทำที่ปรากฏออกมาแล้ว สังคมตัดสินว่า ดีจริงและงาม (ศุภย์โรจเรียนคุณธรรม มุลินธิยวุฒิสถิตคุณ, 2558 : 11)

คุณธรรม ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556 : 263) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี เป็นสภาพคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ความหมายคือ ความประพฤติที่ดีงาม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากหลักศีลธรรมทางศาสนา ค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณี หลักกฎหมาย จรรยาบรรณวิชาชีพ และอีกความหมายหนึ่งคือ การรู้จักไตร่ตรองว่าอะไรควรทำ ไม่ควรทำ และอาจกล่าวได้ว่า คุณธรรม คือจริยธรรมที่นำมาปฏิบัติจนเป็นนิสัย เช่น เป็นคนซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีความรับผิดชอบ

นุชนภา เรื่องเดชไชย (2561 : 8) ให้ความหมายของคำว่าคุณธรรม คือ หลักความประพฤติที่เป็นลักษณะนิสัยที่ดีงาม ได้รับการสั่งสมหรือปฏิบัติตามกันมาจากจิตใจโดยมิได้ฝืนใจ ผลจากการกระทำก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่ยึดถือโดยตรง และส่งผลให้สังคมของการอยู่ร่วมกันมีความสุขและความเจริญงอกงาม หลักคุณธรรมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ที่ต้องอาศัยอยู่ร่วมกัน เพราะคุณธรรมเป็นหลักแห่งความประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกต้องและดีงาม มีจุดหมายปลายทางอยู่ที่คุณงามความดีของสังคมโดยรวม

พระมหาชานนท์ ชัยมงคล (2561 :11) ให้ความหมายของคำว่าคุณธรรมว่า สภาพหรือคุณลักษณะของคุณงามความดี ซึ่งอยู่ในจิตสำนึกของบุคคล เปนแรงกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกผิดชอบในการประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบที่ดีงามของสังคม อีกนัยหนึ่ง คือ สามารถเห็นได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกทางกาย วาจาและจิตใจ เมื่อบุคคลใดประพฤติปฏิบัติตนโดยยึดหลักคุณธรรม ย่อมเกิดคุณค่าแก่บุคคลนั้นตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและบุคคลทั่วไป

ศรินทร์ทิพย์ ศิริภักดิ์ (2561 :13) ให้ความหมายของคำว่าคุณธรรม คือ หลักของ ความดี ความงาม ความถูกต้อง ซึ่งจะแสดงออกมาโดยการกระทำ ทางกาย วาจาและจิตใจของแต่ละ บุคคล ซึ่งเป็นหลักประจำใจในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัยเป็นสิ่งที่มิมีประโยชน์ต่อตนเองผู้อื่น และสังคม

สุทิน พานิชย์ (2564 : 12) คุณธรรม หมายถึง สิ่งที่สังคมยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม มีคุณค่าทางด้านจิตใจซึ่งเกิดจากส่วนรวมและการศึกษา การปฏิบัติฝึกรอบรม การกระทำจนเคยชิน เกิดเป็นลักษณะนิสัยเป็นสิ่งที่ดีมีคุณประโยชน์ต่อตนเองและต่อผู้อื่น

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า คุณธรรม หมายถึง คุณลักษณะที่ดีงามอยู่ภายในจิตใจ และ แสดงออกมาโดยการกระทำในกรอบที่ดีงามทางกาย วาจา และจิตใจของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี งามเป็นหลักประจำใจในการประพฤติตนจนเกิดเป็นนิสัย เป็นสิ่งที่มิมีประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่น และ สังคม

1.2 ความหมายของจริยธรรม

มีนักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับจริยธรรมไว้หลายความหมาย ดังนี้

สุทัต จันทะสินธุ์ (2560 : 15) ให้ความหมายของคำว่าจริยธรรมว่า แนวทางหรือ กฎเกณฑ์หรือมาตรฐานในการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องดีงามที่บุคคลพึงกระทำ เป็นลักษณะที่สังคม ต้องการ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงาม ความร่มเย็นเป็นสุข ความรักสามัคคี ความอบอุ่น มั่นคงปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองผู้อื่นและสังคม ส่งผลให้มี ความสุขในการอยู่ร่วมกัน

ธงชัย สิงอุตม (2561 : 8) ให้ความหมายของคำว่าจริยธรรมไว้ว่า สิ่งที่ควรประพฤติ ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติจริยธรรมประกอบด้วย 1) จิตสำนึก รู้สึกชั่วดี เหมาะสมของบุคคล 2) ระเบียบ กฎเกณฑ์ของสังคม 3) โอกาส สิ่งแวดล้อม

ดุสิต ปรีพูล (2561 : 12) ให้ความหมายของคำว่าจริยธรรมว่า เป็นพฤติกรรม แสดงออกในส่วนที่ดีงาม ซึ่งมีพื้นฐานจาก หลักศีลธรรมทางศาสนา ค่านิยมวัฒนธรรม ประเพณี หลักกฎหมาย และจรรยาบรรณวิชาชีพ จริยธรรมเน้นการเคารพกฎเกณฑ์ สำหรับการตัดสินใจเน้นผล ที่เกิดขึ้นในชาตินี้มากกว่าชาติหน้า เน้นผลที่เกิดกับส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

ณัฐธากาญจน์ ลักษณะเพ็ญ (2563 : 11) ให้ความหมายคำว่าจริยธรรม ไว้ว่า แนวทางหรือเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติ การกระทำและความคิดที่ถูกต้องดีงาม รวมถึงการทำหน้าที่ ของตนเองให้ครบถ้วนสมบูรณ์ในสิ่งที่ควรละเว้น กระทำการด้วย ความรอบคอบ รู้เหตุ รู้ผล รู้ผิดชอบ ชั่วดี เสียสละ อุทิศตน ซึ่งลักษณะที่สังคมต้องการ เป็นคุณงามความดีที่สร้างสมในตัวบุคคลแสดงออก ด้วยจิตสำนึก โดยมีเป้าหมายที่ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน มีความยุติธรรม การเสียสละความมีน้ำใจ ต่อกัน ความเห็นอกเห็นใจกัน รวมทั้งสิ่งที่ดีงามที่ควรประพฤติปฏิบัติ มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนเกิด ความรู้ สามารถฝึกฝนและอบรมให้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติได้

ณัฐธธีรา ศรีภา (2563 : 41) ให้ความหมายของคำว่าจริยธรรม คือสิ่งที่มีอยู่แล้ว ในตัวมนุษย์โดยธรรมชาติ ซึ่งจะต้องพัฒนาขึ้นโดยอาศัยกฎเกณฑ์ความประพฤติที่มนุษย์ควรประพฤติ

ที่ได้จากหลักการทางศีลธรรม หลักปรัชญาวัฒนธรรม กฎหมายหรือจารีตประเพณี เพื่อประโยชน์สุขแก่ตนเองและสังคม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2565 :29) ให้ความหมายของคำว่า จริยธรรม ว่าธรรมที่เป็นข้อประพฤติ ปฏิบัติตามหลักศีลธรรม รวมถึงกฎเกณฑ์ความประพฤติของมนุษย์ที่เกิดจากธรรมชาติของมนุษย์ เป็นหลักการจากธรรมชาติที่มีเหตุผล ทำให้ผู้ที่เข้าใจมีมโนธรรม คือ รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดีได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในการดำเนินชีวิต

สรุปว่าจริยธรรมนั้นเป็นมาตรฐาน แนวทาง หรือหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมทั้งกาย วาจา ใจ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น มีความเจริญรุ่งเรืองในการประกอบอาชีพและการงาน มีความมั่นคงก้าวหน้าในการดำเนินชีวิต มีความสุข เป็นประโยชน์แก่ครอบครัวและประเทศชาติ

1.3 ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (2560 : 5-7) ได้กำหนดความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทยที่สถานศึกษาควรดำเนินการมีดังนี้

1) ซื่อตรง หมายถึง การประพฤติ ปฏิบัติที่จริงใจไม่เอนเอียงไม่คดโกงไม่โกหก หลอกลวงผู้อื่น ไม่ทำความผิดทั้งต่อหน้าและลับหลังรวมถึงการไม่แสวงหาผลประโยชน์ทั้งทางตรง และทางอ้อม ความซื่อตรงจึงครอบคลุมถึงความซื่อสัตย์ทั้งในด้านกาย วาจา ใจ ความซื่อสัตย์ เป็นความประพฤติของเฉพาะตน แต่ซื่อตรงเป็นความประพฤติของตนเองและยังครอบคลุมไปถึงส่วนรวมด้วย

2) มีวินัย หมายถึง การยึดมั่นที่จะปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบขนบธรรมเนียมประเพณี จารีต กฎหมาย ระเบียบแบบแผนในสังคม และข้อพึงปฏิบัติของส่วนรวม การมีวินัยนั้นก่อให้เกิดความเจริญงอกงามเป็นปึกแผ่นของสังคมและประเทศชาติชาติใดที่ประชาชนมีวินัยย่อมจะมีความเข้มแข็งมั่นคงและเจริญก้าวหน้ามีความสามัคคีและเคารพกฎหมาย

3) การเสียสละเพื่อส่วนรวม หมายถึง การยินยอม และเต็มใจที่จะทำประโยชน์ให้แก่สาธารณะโดยไม่หวังผลตอบแทนซึ่งถือเป็นการลดความเห็นแก่ตัว การช่วยเหลือผู้อื่นหรือสังคม ให้ได้รับประโยชน์ ดังนั้นผู้เสียสละยอมเป็นผู้ที่ได้เรียกว่าเป็นผู้มีจิตอาสา ซึ่งมีการเสียสละทั้งร่างกาย แรงใจให้แก่ผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทนผู้ที่มีความเสียสละและมีจิตอาสายอมเป็นที่ยกย่องของสังคม

4) พอเพียง หมายถึง การดำเนินชีวิตที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาทเป็นการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้พระราชทานไว้โดยคำนึงถึงหลักสำคัญ คือ

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีไม่มากไม่น้อยจนเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ โดยพิจารณาถึงเหตุของปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจน ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามมาหรือผลกระทบอย่างรอบคอบ

3. ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมรอบตัว

4. เงื่อนไขความรู้ หมายถึง ความรอบรู้ ความรอบคอบ และระมัดระวังในการดำเนินชีวิต

5. เงื่อนไขคุณธรรม หมายถึง การยึดถือคุณธรรมอาทิ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาในการมุ่งต่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการแบ่งปันในสังคม

วคิน อินทสระ (2559 : 6-7) สรุปความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมไว้ดังนี้

1) ช่วยให้ชีวิตดำเนินได้อย่างราบรื่นและสงบ ถ้าทุกคนในสังคมมีคุณธรรม และจริยธรรมสังคมจะสงบสุข ทุกคนจะใช้เวลาที่มีช่วยกันพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญมั่นคง

2) ช่วยให้คนมีสติสัมปชัญญะอยู่ตลอดเวลา คุณธรรมและจริยธรรมที่มีอยู่ในตัวแต่ละคน จะคอยเตือนสติให้รักษาเกียรติยศชื่อเสียงของตนเองและวงศ์ตระกูล ไม่ให้เบียดเบียนผู้อื่นเอื้อเพื่อเอื้อแก่ สังคมก็จะสงบสุขประเทศชาติก็จะมั่งคั่งมั่นคง

3) ช่วยสร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่บุคคลในประเทศ โดยจริยธรรมจะเป็นตัวกำหนดการปฏิบัติของบุคคลให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับว่าถูกต้องเหมาะสม ซึ่งกฎเกณฑ์นั้นมาจากความพอใจของสังคมที่จะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การจะอยู่คนเดียวนั้นเป็นไปไม่ได้ ดังนั้นถ้าทุกคนปฏิบัติเหมือนกันสังคมและประเทศชาติก็จะระเบียบ

4) ช่วยควบคุมไม่ให้คนชั่วเพิ่มมากขึ้น การปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นนั้นถือว่าเป็นประโยชน์แก่สังคม เพราะเป็นตัวอย่างโดยการชี้ทางอ้อมดีกว่าชี้แนะสั่งสอนโดยตรง เช่น แนะนำให้แสดงความรับผิดชอบต่อสังคม อย่าเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว

5) ช่วยทำให้มนุษย์นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนมาต่อยอดแต่สิ่งดีงาม สร้างคุณค่าหากมนุษย์นำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการประกอบอาชีพสุจริตย่อมทำให้เกิดคุณประโยชน์ให้แก่คนทั่วไป รวมทั้งสังคมและประเทศชาติ

6) ช่วยควบคุมความเจริญทางด้านวัตถุและจิตใจของคนให้เติบโตไปพร้อม ๆ กับปัจจุบันซึ่งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีนั้นมีสูงมาก หากมนุษย์นำความเจริญนี้มาใช้ในทางที่ผิด เช่น สร้างอาวุธมาสร้างความเดือดร้อนจนคนล้มตายลงหวังความเป็นใหญ่ความมีอำนาจเกิดความเดือดร้อนก็จะเกิดแก่คนทั่วไป แต่หากผู้ผลิตเทคโนโลยีมีคุณธรรมและจริยธรรมเหตุการณ์เหล่านี้จะไม่เกิด

สรุปได้ว่าความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมที่กล่าวไปนั้น ประเด็นที่สำคัญนั้นคือการนำคุณธรรมจริยธรรมมาเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติตน และการดำเนินชีวิตจะสามารถลดปัญหาและกำจัดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นแก่ตัวบุคคล สังคม และประเทศชาติ เมื่อคนในสังคมนั้นปฏิบัติตนดีแล้วความชั่วร้าย ความไม่ดีนั้นก็หมดสิ้นไปและส่งผลดีต่อตนเองและสังคม ผู้คนมีแต่ความรักความเมตตากรุณาต่อกัน สังคมจะมีแต่ความสงบ และประเทศชาติจะเจริญรุ่งเรือง

1.4 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรม

ในขณะนี้ ประเทศไทยกำลังเผชิญกับวิกฤติทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เช่นเดียวกับอีกหลายๆประเทศทั่วโลก แม้จะได้มีการดำเนินแก้ไขปัญหานี้ไปบ้างแล้วก็ตาม เนื่องจากปัญหานี้เป็นปัญหาที่ซับซ้อนยากแก่การแก้ไข จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันทุกฝ่าย และสถาบันการศึกษา เป็นสถาบันหลักสถาบันหนึ่งที่จะต้องดำเนินการแก้ไขวิกฤตินี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง (พรทิพย์ อันทิวโรทัย, 2555 : 109) ดังนั้น จึงได้มีการวางแผนการพัฒนาและขับเคลื่อนคุณธรรมทั้งในระดับชาติจนถึงระดับจังหวัด ได้แก่

1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติ ฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่ การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง” (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561 : 2) เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้น การสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตอาสา รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัชยสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิด ที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิดผู้ประกอบการ เกษตรกร ยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง มีประเด็นที่สำคัญคือการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วม ปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดย 1) การปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม ผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว 2) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) การสร้างความเข้มแข็ง ในสถาบันทางศาสนา 4) การปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 5) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ 6) การใช้สื่อ และสื่อสารมวลชน ในการปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ 7) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตอาสา และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561 : 8)

2) แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างการรับรู้ความเข้าใจ การยอมรับ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนฯ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยได้ศึกษาสภาพการณ์ และบริบทแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษาของประเทศ ทั้งด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดด ที่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศ ภูมิภาค และโลก การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่สังคมสูงวัย และทักษะของ ประชากรในศตวรรษที่ 21 ที่ทั่วโลกต่างต้องเผชิญกับความท้าทายและมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่ การพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมยุค 4.0 ซึ่งแนวคิดการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน หลักการจัดการ ศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนของสังคม) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : ก-จ) โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการ จัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคม แห่งการเรียนรู้ และ คุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืน ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดัก ประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง ทั้งนี้ ได้กำหนดแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็น พลเมืองดีไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมาย ให้ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและ คุณลักษณะ ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะและทักษะ การเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความมีวินัย และ มีจิตอาสาเพิ่มขึ้น สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไป ที่จัดกิจกรรมสะท้อน การสร้างวินัย จิตอาสา และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 108-118)

3) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคอนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ประเด็นในการเตรียมพร้อมด้านกำลังคน และ การเสริมสร้างศักยภาพของประชากร ในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคอนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้ เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยม ตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และ มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบ วินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตอาสา และมีความสุข โดยมีสุขภาวะและสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ตลอดจน เป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งมี แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ในการปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตอาสา และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทั้งใน และนอกห้องเรียน ที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย และจิตอาสา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 : online)

4) แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ดังนั้นจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข ในสังคม” และได้วางแนวทางที่สามารถตอบสนองการพัฒนาที่คุณธรรมของนักเรียน ไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ซึ่งมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สามารถท่องจำและนำสิ่งที่จำไปฝึกคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดในเชิงสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีคุณธรรมจริยธรรม ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ/ประเภท ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน มีจิตสำนึกประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสามัคคีปรองดอง และมีตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 51-52)

1. ร้อยละของโรงเรียนที่ผู้เรียนผ่านตามเกณฑ์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์
2. ร้อยละของสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนากิจกรรมเสริมทักษะและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
3. ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีคุณธรรมจริยธรรม
4. ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทุกระดับการศึกษาที่มีความเป็นพลเมืองและพลโลก

5) แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564) ของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ได้พยายามขับเคลื่อนแนวความคิดคุณธรรมนำการพัฒนา พร้อมทั้งก้าวไปสู่สังคมแห่งคุณธรรม จุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ การเสริมสร้างสังคมให้มีคุณธรรมความดี ด้วยการสร้างคนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ ทั้งด้านพุทธิศึกษา ศิลปศึกษา พลศึกษา และจริยศึกษา สร้างสังคมไทยเป็นสังคมที่เกื้อกูลและแบ่งปัน ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบนั้น อาจประกอบด้วยความรู้ในข้อปฏิบัติหลัก 3 ประการ คือ 1) การมีหลักธรรมทางศาสนา ซึ่งคุณธรรมสำคัญที่ดำรงความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ คือ ไม่เอาเปรียบคนอื่น ไม่ละเมิดสิทธิของคนอื่น ไม่ก้าวร้าว ไม่เสียดสีคนอื่น ประกอบสัมมาชีพสร้างความเจริญให้สังคม 2) การมีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ คือสอนให้รู้จักวางแผนชีวิตที่ถูกต้อง มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน คือ รู้จักป้องกันเหตุอันไม่พึงประสงค์ 3) การรักษาสืบสานวัฒนธรรมอันดีงาม ซึ่งเป็นสิ่งที่มีมาคู่กับสังคมไทย เป็นความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทย แสดงถึงเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรีของคนไทยที่ปลูกฝังมาอย่างยาวนาน ทำให้คนไทยมีจิตสำนึกที่ดีงาม มีความรับผิดชอบ รู้จักรักษาระเบียบวินัย รู้จักพัฒนาตนเอง มีความเอื้ออาทร รู้รักสามัคคี มีความรักในสถาบันของชาติคือชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดคุณธรรมที่พึงประสงค์สำหรับสังคมไทย เพื่อนำสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ 4 ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และได้ใช้หลักในการขับเคลื่อน โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและขับเคลื่อนแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ระดับกระทรวง/จังหวัด/องค์กร หน่วยงาน เพื่อทำหน้าที่จัดทำและดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง/จังหวัด/องค์กร หน่วยงาน ตลอดจนส่งเสริมทุกภาคส่วน ให้ความสำคัญกับการจัดอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่ภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามภารกิจ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคชุมชน ภาคธุรกิจเอกชน (คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ, 2559: 1-14)

6) แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2562-2565 คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี ได้เล็งเห็นความสำคัญว่าการศึกษาเป็นรากฐานและเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่รัฐพึงจัดให้กับทุกคน ทุกช่วงวัย ให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญ ก่อให้เกิดการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ สร้างแนวคิดกระบวนการทำงานใหม่หรือนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมจังหวัดนนทบุรีอย่างมีความสุข จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2562-2565 เพื่อเป็นกรอบแนวทางการจัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท ทุกหน่วยงานการศึกษา สถานศึกษามหาวิทยาลัยทุกแห่งในจังหวัดนนทบุรี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้นำไปวางแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการ (เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา) งบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อให้บังเกิดผลกับผู้เรียน สถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษา เป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาและทรัพยากรบุคคลของจังหวัดนนทบุรี ให้บรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 แผนพัฒนาจังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2560 - 2564 และเป็นไปตามวิสัยทัศน์ “นนทบุรี นครแห่งการเรียนรู้ คู่คุณธรรม เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีและการพัฒนาที่ยั่งยืน” (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี, 2561: 55) บังเกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อสร้างความพร้อมของทรัพยากรบุคคลในจังหวัดนนทบุรี รองรับทิศทางการพัฒนาประเทศไทยได้อย่างมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนสืบต่อไป โดยเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ คุณธรรมของสถานศึกษาตามแนวทางศาสตร์พระราชา มีเป้าหมายให้สถานศึกษา/หน่วยงานทางการศึกษาเป็นสถานศึกษาคุณธรรม มีคุณภาพ มีสมรรถนะสูง ในการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้เปรียบพร้อมด้านความรู้ ความคิด มีทักษะชีวิต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้งนี้ ได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนคุณธรรมไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ การพัฒนาสถานศึกษาให้จัดการเรียนรู้คู่คุณธรรมอย่างมีคุณภาพ มีสมรรถนะสูง และได้กำหนดตัวชี้วัดว่าร้อยละ 100 ของสถานศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาคุณธรรม และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการทำงานเพื่อสังคมแก่ผู้เรียน

จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าว เห็นได้ว่า ทุกระดับและทุกภาคส่วนของประเทศ ได้ตระหนัก เล็งเห็นถึงปัญหา และความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาด้านคุณธรรม ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติ

จึงต้องวางรากฐานการพัฒนาประเทศไทยระยะยาว ด้วยการส่งเสริมให้คน ชุมชน และสังคม มีคุณธรรม ซึ่งเป็นการสร้างความเข้มแข็งจากภายในเพื่อให้คนไทยเป็นคนมีคุณภาพและเป็นหัวใจ ในการขับเคลื่อนประเทศต่อไป โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบันการศึกษา ซึ่งนับเป็นตัวแทนสังคมที่ทำหน้าที่โดยตรงในการขัดเกลาสมาชิกตั้งแต่ในวัยเด็ก จนถึงผู้ใหญ่ โดยอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีต่าง ๆ ของสังคมตลอดจน ค่านิยมและทักษะอันจำเป็นให้แก่สมาชิกในสังคม ทั้งนี้การศึกษานับเป็นพื้นฐานของการสร้างคนและ พัฒนาประเทศ เพราะเป็นเครื่องมือในการสร้างคนให้สอดคล้องกับ ความต้องการของประเทศชาติ (สุทธิรักษ์ โรจนหัสติน, 2560 : 211)

1.5 โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นการดำเนินงานเพื่อสืบสานพระราชปณิธาน ในการเดินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินงานตาม นโยบายภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม โดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับเยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศ ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อให้เยาวชนทุกคน มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข รูปแบบของโรงเรียนคุณธรรม เป็นเรื่องที่ไม่ซับซ้อน และทำได้ง่าย เป็นการลงทุนต่ำแต่ได้กำไรมาก และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนได้จริง โดยหลักการของโรงเรียนคุณธรรมสามารถนำไปใช้ได้กับโรงเรียนในทุกศาสนา ไม่ผูกขาดกับศาสนาใด ศาสนาหนึ่งเปรียบเสมือนเป็นคุณธรรมสากล ที่จะช่วยให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียน "ลดลง" และส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ "เพิ่มขึ้น" (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ,2560 : 1)

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2560 : 3-10) ได้จัดทำคู่มือการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โดยจัดทำ กรอบแนวคิดการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ให้โรงเรียนแต่ละแห่งต้องวิเคราะห์ บริบท เพื่อค้นหาคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ในโรงเรียน รวมไปถึงการพัฒนาผู้บริหาร ครู และนักเรียนตามกรอบแนวคิดโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จำนวน 5 ด้าน ดังนี้ ความรับผิดชอบ ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความพอเพียง และ อุดมการณ์คุณธรรม ในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ได้กำหนดแนวทางกว้าง ๆ ให้โรงเรียน ไปปรับให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ดังนี้

1. มีอุดมการณ์คุณธรรมในการพัฒนาในโรงเรียนคุณธรรม
2. มีกลไกและเครื่องมือในการปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมร่วมกันทั้งโรงเรียน
3. มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม ความพอเพียง ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ สุจริต อดทนและเสียสละ ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น
4. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดน้อยลง

5. มีกระบวนการมีส่วนร่วม และสร้างความรับผิดชอบจากผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน
6. มีองค์ความรู้ นวัตกรรมด้านคุณธรรมฯ และบูรณาการไว้ในชั้นเรียน
7. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม

มาตรฐานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. กำหนดไว้ 5 ระดับ ตั้งแต่โรงเรียนคุณธรรม ระดับ 1 ดาว ถึงโรงเรียนคุณธรรมระดับ 5 ดาว ประเด็นการพิจารณาตามเกณฑ์โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ทั้ง 5 ระดับ ได้กำหนดแนวทางให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วม ได้แก่ ด้านโรงเรียน ด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านนักเรียน ในแต่ละด้านมีรายละเอียดเนื้อหาในแต่ละส่วน ดังนี้

ด้านโรงเรียน

โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นโรงเรียนที่มีบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรม มีแผนพัฒนาคุณธรรมที่ต่อเนื่องยั่งยืน บุคลากรในโรงเรียน ประพฤติปฏิบัติตนตามคุณธรรมอัตลักษณ์ หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. มีคุณธรรม และความโปร่งใสในการปฏิบัติงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สู่สาธารณชน สร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วน ทำให้เกิดการยอมรับ หรือยกย่องเชิดชูเกียรติ

1. การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมของโรงเรียน

2. มีแผนพัฒนาคุณธรรม
3. คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนหรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
4. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ อย่างต่อเนื่อง
5. สร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม
6. การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของโรงเรียน
7. ได้รับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูเกียรติจากหน่วยงานภายในหรือภายนอก

ด้านผู้บริหาร

ผู้บริหารเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรมมีกระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบบริหารสถานศึกษาด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ มีการสร้างเครือข่าย และการมีส่วนร่วมประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และได้รับการยอมรับ หรือยกย่อง เชิดชูจากบุคคล หน่วยงาน องค์กรภายในหรือภายนอก

1. มีความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม
2. มีกระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบ
3. บริหารสถานศึกษาด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้
4. ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและได้รับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูเกียรติ

ด้านครู

ครูโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. หมายถึง ครูมีความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถจัดการเรียนการสอนปลูกฝังและประเมินคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิดของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สามารถเป็นวิทยากรสร้างเครือข่าย

การมีส่วนร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประพัตินเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับหรือยกย่อง
เชิดชูเกียรติจากบุคคล หน่วยงาน องค์กรภายในหรือภายนอก

1. ความรู้ความเข้าใจด้านคุณธรรม
2. การจัดการเรียนรู้ปลูกฝังและประเมินคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน
3. ความสามารถในการเป็นวิทยากรคุณธรรม
4. การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
6. ความประพัติน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม
7. การยอมรับหรือยกย่องเชิดชูเกียรติจากบุคคล หน่วยงาน องค์กรภายในหรือ

ภายนอก

ด้านนักเรียน

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม สามารถจัดทำโครงการคุณธรรม
ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้นำด้านคุณธรรม สร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม ก่อให้เกิด
พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม
2. โครงการคุณธรรม
3. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
4. เป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม
5. มีการสร้างเครือข่ายภาวะผู้นำ
6. พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น

ดังนั้นการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องนำกรอบแนวคิดโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จำนวน
5 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความพอเพียง และอุดมการณ์
คุณธรรม มาปรับใช้ในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมในแต่ละระดับตามบริบทโรงเรียน เพื่อแก้ปัญหา
พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ครู และผู้บริหาร และสามารถสร้างพฤติกรรมเชิงบวกให้กับ
นักเรียน ครู และผู้บริหาร ตามเป้าหมายของโครงการ

1.6 คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ได้เข้า
ร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และดำเนินการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมตามบริบทของแต่ละ
โรงเรียนโดยกำหนดคุณธรรมเป้าหมายหรือคุณธรรมอัตลักษณ์ เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์
ของนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ซึ่งได้กำหนดการยกระดับคุณภาพ
โรงเรียนคุณธรรม เป็นระดับดาวตั้งแต่ระดับ 1 ดาว ถึงระดับ 5 ดาว โดยเปิดให้โรงเรียนในสังกัดที่มี
ความพร้อมสมัครเข้าร่วมโครงการ ผู้วิจัยได้สรุปคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ที่ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรมระดับ 3 ดาว ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สรุปคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ที่ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรมระดับ 3 ดาว

ที่	โรงเรียน	คุณธรรมอัตลักษณ์							
		จิตอาสา	ซื่อสัตย์	พอเพียง	วินัย	รับผิดชอบ	อุดมการณ์	กตัญญู	ใฝ่เรียนรู้
1.	อนุบาลนนทบุรี	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
2.	อนุบาลบางกรวย	✓	✓	✓		✓	✓		
3.	ไทยรัฐ 55	✓	✓	✓	✓	✓			
4.	ชุมชนวัดไทรมา			✓	✓	✓		✓	
5.	วัดปากน้ำ	✓	✓	✓	✓	✓			
6.	วัดลานนาบุญ	✓	✓	✓		✓	✓		
7.	วัดบางไกรใน	✓	✓	✓	✓				✓
8.	วัดบัวขวัญ	✓	✓	✓					
9.	วัดทางหลวงโพธิ์ทอง	✓	✓		✓				
10.	วัดบางระโห่ง	✓	✓	✓	✓				
11.	วัดตำหนักใต้	✓	✓		✓	✓	✓	✓	
รวม		10	10	9	8	7	3	3	1

จากตารางสามารถสรุปคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ที่ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรมระดับ 3 ดาว พบว่า คุณธรรมอัตลักษณ์ที่มีระดับมากไปหาน้อยได้แก่ 1) จิตอาสา 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) พอเพียง 4) วินัย 5) รับผิดชอบ 6) อุดมการณ์คุณธรรม 7) กตัญญู และ 8) ใฝ่เรียนรู้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำกรอบแนวคิดคุณธรรมอัตลักษณ์ของโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. 5 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความพอเพียง และอุดมการณ์คุณธรรม และคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ที่ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรมระดับ 3 ดาว โดยเลือกคุณธรรมอัตลักษณ์ที่มีความถี่มากกว่า 5 โรงเรียน และไม่ซ้ำกับกรอบแนวคิดของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ได้แก่ ด้านจิตอาสา และด้านวินัย มากำหนดเป็นคุณธรรมอัตลักษณ์เพิ่มเติมจากกรอบแนวคิดคุณธรรมอัตลักษณ์ของ สพฐ. ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นคุณธรรมอัตลักษณ์ จำนวน 7 ด้าน ได้แก่

ความรับผิดชอบ ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความพอเพียง อุดมการณ์คุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา

1.7 ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน

การศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องก็เพื่อกำหนดตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. มาพัฒนาต่อยอด โดยสังเคราะห์จากคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ได้คุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความพอเพียง อุดมการณ์คุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา ดังนั้นในหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากทัศนะของนักการศึกษา นักวิจัยจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อการสังเคราะห์กำหนดตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่จะใช้ในงานวิจัยเพื่อจะนำไปสู่การศึกษาและกำหนดตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนเพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2561 : 28-29) ได้กล่าวถึง คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนโรงเรียนคุณธรรมจะใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม พฤติกรรมบ่งชี้แต่ละข้อ จะใช้เป็นตัวชี้วัดที่แสดงความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในโรงเรียน โดยใช้โครงงานคุณธรรม ทำให้เกิดการเรียนรู้ถึงการทำความดี เพื่อแก้ไขปัญหาความเสื่อมทางศีลธรรม และส่งเสริมการบ่มเพาะความดีผ่านกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ ความซื่อสัตย์ ได้แก่ ไม่ลอกการบ้าน ไม่โกหก ไม่พูดเท็จ ห่วงไกลยาเสพติด ความรับผิดชอบ ได้แก่ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน ยิ้มไหว้ ทักทาย มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ อ่อนน้อมถ่อมตน ความพอเพียง ได้แก่ ใช้จ่ายอย่างประหยัด อดทน เสียสละเพื่อส่วนรวม ประหยัด ทรัพยากรของโรงเรียน

จรินทร์ ผลนา (2559: 108-109) ได้ศึกษา การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นคนดี ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มี 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ความดีต่อตนเอง มีวินัย ขยันหมั่นเพียร อดทน ประหยัด มีคุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ ละอาย เกรงกลัวต่อการทำผิด 2) ความดีต่อผู้อื่น ยุติธรรม ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือครู เพื่อน เคารพผู้ใหญ่ ร่วมมือกิจกรรมโรงเรียน กตัญญู กตเวที มีมนุษยสัมพันธ์ และ 3) ความดีต่อสังคม รักชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ รักความเป็นไทย ประชาธิปไตยทำงานเป็นทีม เสียสละ จิตอาสา

วาสนา สุขธนู (2561 : 52-56) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนวัดป่าไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า คุณธรรมอัตลักษณ์มีพฤติกรรมบ่งชี้ผ่านเกณฑ์ทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีกิจกรรมโครงงานคุณธรรมของนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนให้บรรลุคุณธรรมเป้าหมายที่กำหนดด้านความพอเพียง ประกอบด้วย การใช้จ่ายอย่างประหยัด มีการออมเงิน มีการจัดทำบัญชี

ครัวเรือน ด้านความกตัญญู ประกอบด้วย การยกย่องเชิดชูพ่อแม่ ครูอาจารย์และบุคคลสำคัญทั่วไป การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และการมีจิตอาสาเป็นพลเมืองดี ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ประกอบด้วย ให้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงความเป็นจริง ปฏิบัติตนตามข้อตกลง ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานคนอื่นเป็นของตนเอง ไม่หาผลประโยชน์ในทางไม่ถูกต้อง ด้านความรับผิดชอบ ประกอบด้วย ตรงต่อเวลา รู้หน้าที่ และทำตามหน้าที่อย่างดี มีความพยายามทำงานให้สำเร็จ ยอมรับความผิดจากการกระทำ ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ประกอบด้วย ร่วมกิจกรรมคุณธรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นสม่ำเสมอ ประพฤติตนตามคุณอัตลักษณ์โรงเรียน สร้างคุณงามความดีให้ตนเองตลอดเวลา ร่วมพัฒนากิจกรรมโรงเรียน จนชุมชนให้การยอมรับ

นัฐราพร พิษญากร (2562 : 102-105) ได้ศึกษา การพัฒนาคุณลักษณะ ตัวบ่งชี้ และแบบประเมินคุณธรรมอัตลักษณ์สำหรับนักเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1) คุณลักษณะ และตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน ประกอบด้วย 3คุณลักษณะ 19 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ มี 6 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริง ให้ข้อมูลของตนเองครบถ้วน รักษาคำพูดของตนเอง ไม่พูดโกหก ไม่หยิบของของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต ทำการบ้านด้วยตนเอง ด้านความรับผิดชอบ มี 7 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ทำงานที่คุณครูมอบหมายจนเสร็จ ส่งงานคุณครูครบถ้วน ส่งงานคุณครูตรงเวลา สนใจในสิ่งที่ครูสอน ปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียน ปฏิบัติตนตามระเบียบของโรงเรียน ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง และด้านความมีจิตอาสา มี 6 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ รับอาสาทำงาน ทำงานด้วยกระบวนการกลุ่ม เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ดูแลรักษาความสะอาดของโรงเรียนโดยไม่ต้องให้บอกหรือสั่ง แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น ช่วยเหลือครูในการทำงาน

คมลิขิต นามไว และคณะ (2562 : 6-7) ได้ศึกษา การพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม สำหรับโรงเรียนคุณธรรมเครือข่ายที่ 14 (สังคม พบว่า การพัฒนาตัวบ่งชี้ โดยนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติโครงการส่งผลให้นักเรียนมีคุณธรรม ในด้านผลลัพธ์ที่เกิดกับนักเรียน 3 ด้าน 1) การมีวินัย ได้แก่ นักเรียนร่วมทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณที่ได้รับผิดชอบ ส่งงานตรงเวลาครบถ้วนทุกชิ้น การประหยัดทรัพยากรปิดน้ำปิดไฟ มาโรงเรียนทันเวลา การเดินแถว การแต่งกายถูกระเบียบ ปฏิบัติตามข้อตกลงโรงเรียน การทำงานเป็นทีมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม มีภาวะผู้นำผู้ตามที่ดี 2) ความพอเพียง ได้แก่ การประหยัดและอดออม การนำวัสดุเหลือกลับมาใช้ใหม่ การดูแลสิ่งของส่วนรวม การประหยัดสาธารณูปโภค 3) จิตสาธารณะ ได้แก่ เสียสละเพื่อส่วนรวมช่วยเหลืองานครูและผู้ปกครอง การแบ่งปันสิ่งของผู้อื่น การดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน วัด ชุมชน และสังคม

ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2563 : 200) ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา พบว่า 1 องค์ประกอบ การบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก และ 10 องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วยแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม 5 องค์ประกอบ 1) ความพอเพียง ได้แก่ การดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประหยัดอดออม ใช้ทรัพยากรคุ้มค่า ไม่ทุจริตและเบียดเบียนผู้อื่น 2) ความกตัญญู ได้แก่ การไม่หลงลืมตน การยกย่องเชิดชูบุคคลสำคัญ

3) ความซื่อสัตย์สุจริต ได้แก่ การไม่ทุจริตต่อหน้าที่ ปฏิบัติตนตรงต่อเวลา 4) ความรับผิดชอบ ได้แก่ รับผิดชอบต่อหน้าที่ และข้อตกลง อดทนเสียสละ สร้างคนดีให้บ้านเมือง และ 5) อุดมการณ์คุณธรรม ได้แก่ ใช้หลักธรรมมาภิบาล ปลุกฝังอุดมการณ์โรงเรียนคุณธรรม เสียสละเพื่อส่วนรวม

สายันต์ โพธิ์ทอง (2563 : 148-149) ได้ศึกษา เรื่อง อัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนคุณธรรม ระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม ประกอบด้วย 1) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและส่วนรวมมากขึ้น 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น 3) นักเรียนมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี 4) นักเรียนตรงต่อเวลา 5) นักเรียนเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม 6) นักเรียนอยู่อย่างพอเพียง 7) นักเรียนพูดจาสุภาพ 8) นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาตนเองได้ 9) นักเรียนครอบครัว และโรงเรียน ร่วมกันพัฒนา และสนับสนุนวิสัยทัศน์ของโรงเรียน 10) นักเรียนปฏิบัติต่อเพื่อนด้วยความสุภาพ 11) นักเรียนรู้จักปลอดภัยทางสังคม อารมณ์ และร่างกาย 12) นักเรียนมีจิตสาธารณะ 13) นักเรียนมีทัศนคติในการมองโลกเชิงบวก 14) นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม คุณงามความดีที่อยู่ในตนเอง นำมายึดถือปฏิบัติจนเป็น 149 วิธีชีวิตภาคภูมิใจในการทำดี 15) นักเรียนใฝ่เรียนใฝ่รู้และมุ่งมั่นในการเรียน 16) นักเรียนมีความเคารพต่อครู 17) นักเรียนมีวินัย 18) นักเรียนไม่ก่อกวนแกล้งและไม่ใช้ความรุนแรงกับเพื่อน 19) นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนด้วยตนเอง 20) นักเรียนมีความกตัญญู เคารพผู้มีพระคุณ 21) นักเรียนทำงานกลุ่ม/ชุมชน/ชมรมตามความสนใจ ปฏิบัติกิจกรรม ขยายผล จัดทำโครงการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรมภายในโรงเรียน และ 22) นักเรียนไม่หลงลืมตัวเองเมื่อประสบความสำเร็จ

พระมหารศศรี อินธิสิทธิ์ (ดิคุชปญโญ) (2563 : 174-176) ศึกษาและถอดบทเรียน การบริหารโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ต้นแบบ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เน้นวิจัยแบบกรณีศึกษา (Case Study) ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นจากการเป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ต้นแบบกรณีศึกษาโรงเรียนบ้านกลางนาเตือ ได้แก่ ประสิทธิภาพต่อนักเรียนประกอบด้วย นักเรียนมีการพัฒนาตนเองตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน และการลงมือปฏิบัติโครงการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทำงานเป็นทีมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ไขปัญหา เดินแถวไปเรียนตามข้อตกลงโรงเรียน เป็นระเบียบเรียบร้อย พูดจาสุภาพเคารพผู้ใหญ่ ส่งงานตรงเวลา ทิ้งขยะตามสถานที่จัดเก็บ มีจิตอาสารักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน ช่วยเหลืองานโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัด ปิดไฟ ปิดพัดลม

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้านความรับผิดชอบ

คุณลักษณะ ตัวบ่งชี้ คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน	ยุวสิริคุณ	รจรินทร์	วาสนา	นัฐราพร	คมลิขิต	ชนสาร	สายันต์	พระมหารัตริ	รวม
1. ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย จนเสร็จ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
2. ทำตามข้อตกลงของห้องเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		7
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วย ความเต็มใจ	✓			✓	✓		✓	✓	5
4. ยอมรับผิดจากการกระทำ			✓	✓					2
5. พยายามทำงานให้สำเร็จ			✓	✓					2

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์คุณลักษณะตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

คุณลักษณะ ตัวบ่งชี้ คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน	ยุวสิริคุณ	รจรินทร์	วาสนา	นัฐราพร	คมลิขิต	ชนสาร	สายันต์	พระมหารัตริ	รวม
1. ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็น จริงถูกต้อง	✓	✓	✓	✓	✓		✓		6
2. ไม่ล้ากขโมยของผู้อื่น		✓	✓	✓	✓	✓		✓	6
3. เก็บของเพื่อนได้แล้วส่งคืนครู	✓			✓			✓	✓	4
4. ทำการบ้านด้วยตนเอง			✓	✓					2

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้านความกตัญญู

คุณลักษณะ ตัวบ่งชี้ คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน	ยุวศิริคุณ	รจรินทร์	วาสนา	นัฐราพร	คมลธิชิต	ชนสาร	สายันต์	พระมหารัตริ	รวม
1. แสดงความเคารพต่อครู	✓	✓	✓			✓	✓	✓	6
2. เรียนรู้ประวัติบุคคลสำคัญของ ท้องถิ่น			✓			✓	✓		3
3. รักษาความเป็นไทย		✓				✓	✓		3
4. ไม่หลงลืมตน						✓	✓		2

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้านความพอเพียง

คุณลักษณะ ตัวบ่งชี้ คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน	ยุวศิริคุณ	รจรินทร์	วาสนา	นัฐราพร	คมลธิชิต	ชนสาร	สายันต์	พระมหารัตริ	รวม
1. การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	✓		✓		✓	✓	✓	✓	6
2. ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด	✓		✓	✓	✓	✓			5
3. ประหยัดค่าใช้จ่าย	✓	✓			✓	✓	✓		5
4. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม					✓			✓	2
5. จัดทำบัญชีครัวเรือน			✓						1

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้านอุดมการณ์คุณธรรม

คุณลักษณะ ตัวบ่งชี้ คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน	ยุวศิริคุณ	รจรินทร์	วาสนา	นัฐราพร	คมลิจิต	ชนสาร	สายันต์	พระมหารัตริ	รวม
1. ปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียน	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	7
2. จัดทำโครงการคุณธรรม	✓		✓		✓		✓	✓	5
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม	✓					✓	✓	✓	4
4. เผยแพร่อุดมการณ์คุณธรรม		✓						✓	2

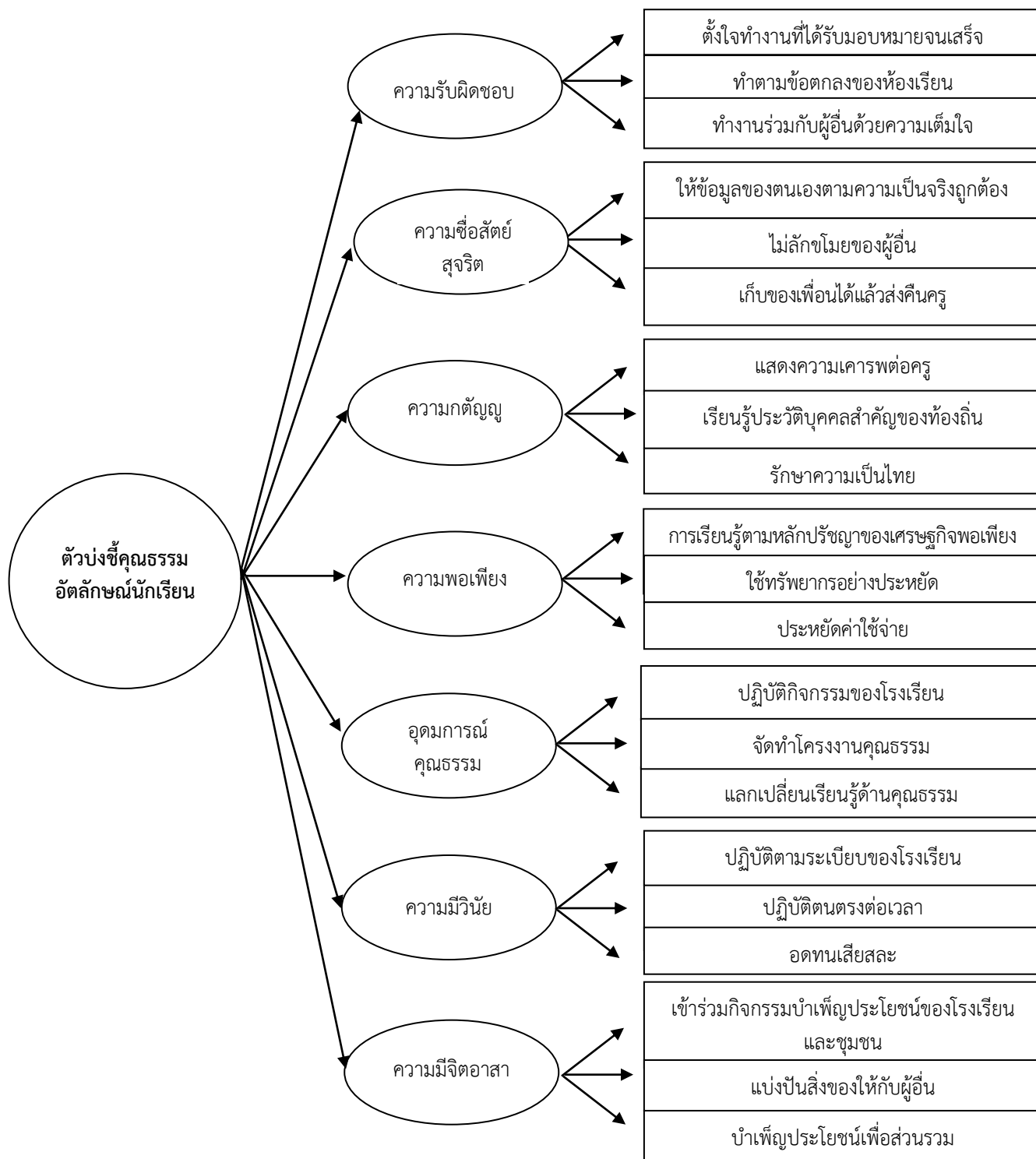
ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้านความมีวินัย

คุณลักษณะ ตัวบ่งชี้ คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน	ยุวศิริคุณ	รจรินทร์	วาสนา	นัฐราพร	คมลิจิต	ชนสาร	สายันต์	พระมหารัตริ	รวม
1. ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
2. ปฏิบัติตนตรงต่อเวลา			✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
3. อดทนเสียสละ	✓	✓		✓		✓			4
4. รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					✓			✓	2

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้านความมีจิตอาสา

คุณลักษณะ ตัวบ่งชี้ คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน	ยุวศิริคุณ	รจรินทร์	วาสนา	นัฐราพร	คมลิจิต	ชนสาร	สายันต์	พระมหารัตริ	รวม
1. เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ของโรงเรียนและชุมชน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
2. แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น	✓	✓		✓	✓	✓			5
3. บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม	✓				✓	✓			3
4. ช่วยเหลือครูในการทำงาน /เพื่อน				✓	✓				2

จากตารางที่ 2-8 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน จำนวน 7 ด้าน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน จากแนวคิด และงานวิจัยของนักวิชาการต่าง ๆ สรุปลงได้ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ โดยพิจารณาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนแต่ละด้าน ที่มีความถี่สูงลำดับที่ 1-3 นำมา กำหนดร่างเป็นคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 21 ตัว ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 ร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

2. คุณธรรมอัตลักษณ์

Woodward (2000 : 2) ได้กล่าวถึง อัตลักษณ์ คือสิ่งที่ทำให้เรารับรู้ตนเองว่าเราคือใคร ต้องทำอะไรไหน เป็นแนวทางที่กำหนดทางเดินให้กับเรา เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่าใครเป็นพวกเดียวกับเรา และใครที่แตกต่างจากเรา ส่วนใหญ่แล้วอัตลักษณ์ถูกกำหนดโดยความแตกต่าง ในลักษณะของการแบ่งแยกออกจากกัน โดยมากแล้วอัตลักษณ์ถูกสร้างขึ้นในลักษณะของการเห็นภาพสิ่งเหมือนกันและสิ่งตรงกันข้ามได้ชัดเจน

ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2557 : 6-9) ได้กล่าวถึง อัตลักษณ์ของผู้เรียนไว้ว่า หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งถูกกำหนดขึ้นตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่โดดเด่นของผู้เรียนของแต่ละสถานศึกษา แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ เชิงรูปธรรม ได้แก่ รูปร่างบุคลิกภาพ เช่น สีผิว เพศ รูปร่าง บุคลิก ภาษาพูด เป็นต้น และเชิงนามธรรม ได้แก่ ลักษณะนิสัย หรือคุณธรรมที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรม เช่น การมีวินัย ความกตัญญู ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ เป็นต้น การกำหนดอัตลักษณ์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากที่กล่าวมาข้างต้น ต้องศึกษาประวัติศาสตร์ ภูมิสังคม และสาขาวิชาชีพ มีความเฉพาะเจาะจง ชัดเจน ไม่กว้างเกินไป และความเป็นไปได้ ในการปฏิบัติ

สรุปว่า อัตลักษณ์ หมายถึงคุณลักษณะเฉพาะตัว และเป็นผลรวมของคุณลักษณะของบุคคลซึ่งเป็นคุณลักษณะที่โดดเด่น ที่แสดงออกทั้งทางกายและจิตใจ ดังนั้นคุณธรรมอัตลักษณ์ คือคุณลักษณะที่ฝังงมอยู่ในจิตใจ และแสดงออกมาโดยการกระทำในกรอบที่ตั้งงามทางกาย วาจา และจิตใจ มีการกำหนดเป้าหมายและพฤติกรรมบ่งชี้ของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นหลักประจำใจในการประพฤติตนจนเกิดเป็นนิสัย เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม การขับเคลื่อนการดำเนินการโรงเรียนคุณธรรม คุณธรรมอัตลักษณ์เป็นแนวทางและเครื่องมือในการวัดพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนด ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ด้าน ดังนี้

2.1 ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบ เป็นคุณลักษณะของบุคคลอันแสดงออกถึงความเอาใจใส่จดจ่อมุ่งมั่น ตั้งใจ ต่อหน้าที่ การทำงาน การเรียน และการเป็นอยู่ของตนเอง ตลอดจนสังคม เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ในเวลาที่กำหนด อันจะต้องยอมรับผลการกระทำทั้งดีและเสียที่เกิดขึ้นรวมทั้งปรับปรุงให้มีการปฏิบัติที่ดีขึ้น

โสภภาพรรณ อักฌราศิวะโรจน์ (2555 : 58) ให้ความหมายว่า “ความรับผิดชอบ คือ การรู้จักหน้าที่และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ แบบแผน รู้จักเคารพผู้อื่น ยอมรับในการกระทำของตนทั้งที่เป็นผลดีและไม่ดี ไม่โทษผู้อื่น คำนึงถึงความเสียหายที่เกิดจากการทำหรือคำพูดของตนเอง และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขการกระทำนั้นให้ดีขึ้น ”

สีบศักดิ์ น้อยดัด (2555 : 6) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการรู้จักหน้าที่ตามบทบาทตามภารกิจตามข้อตกลงให้ครบครันแสดงถึงความตั้งใจเพียร

พยายามทำกิจการที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจังโดยไม่ถูกบังคับและการดูแลเก็บรักษาของใช้ของตนเองและส่วนรวมให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยรวมทั้งปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อตกลงของห้องเรียน

ทัพบิม ประมูลจะนัง (2560 : 6) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อตนเอง ตามการปลูกฝัง จริยธรรมด้วยเหตุผล เพื่อให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายมีความความมุ่งมั่นเพียรพยายามทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามเวลา ยอมรับผลการกระทำของตนเอง และมีความตรงต่อเวลา และพร้อมที่จะปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้น ซึ่งสรุปเป็นคุณลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. มีความตรงต่อเวลา หมายถึง การส่งมอบงาน ผลงานที่ได้รับมอบหมายหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตรงตามเวลาที่กำหนด

2. มีความความมุ่งมั่น เพียรพยายาม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการตั้งใจเพียรพยายามกระทำสิ่งที่ได้รับมอบหมายนั้น ข้าแล้วข้าอีกจนกว่างานนั้นจะสำเร็จ

3. ยอมรับผลการกระทำของตนเอง หมายถึง การแสดงออกถึงการยอมรับในคำตัดสิน ตักเตือนหรือคำชี้แจงชมจากครูอาจารย์ ในสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเองทั้งผลดีและผลเสีย

ปิยะ โปธิไทรย์ (2563 : 7) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพันและละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายอีกทั้งพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น การมีความสำนึก และการปฏิบัติหน้าที่ของตนทั้งที่เป็นภารกิจส่วนตัวภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และภารกิจทางสังคม โดยจะต้องกระทำจนบรรลุผลสำเร็จไม่หลีกเลี่ยงภาระดังกล่าวและยอมรับผลในการกระทำของตน

สรุปได้ว่าความรับผิดชอบ หมายถึง ความเพียรพยายาม ความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่หรือสิ่งที่ได้รับมอบหมายด้วยความมุ่งมั่น และมีความละเอียดรอบคอบ เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายและเวลาที่กำหนด อีกทั้งยอมรับผลการกระทำด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าจะกระทำผิดหรือถูกไม่ปิดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่นและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

ประเภทของความรับผิดชอบ

จุฬารัตน์ ศิลปะธร (2559 : 284) กล่าวว่าความรับผิดชอบหมายถึง ความรู้สำนึกในจิตใจ เมื่อทำอะไรหรือมีหน้าที่อะไรแล้วต้องทำให้สำเร็จและได้ผลดี และจะต้องรับผลที่เกิดขึ้นทั้งผิดและชอบไม่ใช่รับแต่ความชอบอย่างเดียวแล้วโยนความผิดให้ผู้อื่น ผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยสมบูรณ์เรียกว่า ผู้มีความรับผิดชอบ สามารถแบ่งประเภทของความรับผิดชอบได้ ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง หน้าที่ของนักเรียนที่จะต้องปฏิบัติต่อตนเอง ดังนี้ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ดูแลรักษาเครื่องใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและอยู่ในสภาพที่ดี ประพฤติตนเป็นคนดีมีระเบียบวินัยและคุณธรรมเอาใจใส่สุขภาพอนามัยของตนเอง

2. ความรับผิดชอบต่อสังคม กล่าวถึงความรับผิดชอบต่อสังคมว่าทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเริ่มตั้งแต่ครอบครัว ชั้นเรียน โรงเรียน ชุมชน ประเทศชาติจึงมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการกระทำต่อผู้อื่นที่อยู่ร่วมในสังคมเดียวกันเพื่อความสงบสุขความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงของสังคมนักเรียนมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อสังคม

ดวงเดือน พันธมนาวิน (2557 : 10) แบ่งประเภทความรับผิดชอบไว้ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การรับรู้ฐานะและบทบาทของตน ซึ่งจะต้องดำรงตนให้อยู่ในฐานะที่ช่วยเหลือตนเองได้ รู้จักผิดชอบชั่วดียอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งที่เป็นผลดีและไม่ดี ดังนั้นบุคคลที่มีความรับผิดชอบในตนเองย่อมต้องพิจารณาว่าสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปนั้นจะส่งผลอย่างไร และผลนั้นจะก่อให้เกิดผลดีกับตนเองหรือไม่

2. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง ภาระหน้าที่ของบุคคลที่ต้องเกี่ยวข้องกับคนอื่นและมีส่วนร่วมต่อบริบทของสังคมที่ตนเองนั้นอาศัยอยู่ ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับหลาย ๆ สิ่ง ตั้งแต่สังคมขนาดเล็ก จนถึงสังคมขนาดใหญ่ การกระทำของบุคคลนั้น ย่อมมีผลกระทบต่อสังคมตั้งแต่น้อยไปจนถึงมาก ดังนั้นบุคคลทุกคนในสังคมจึงต้องมีภาระหน้าที่การกระทำและความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติต่อสังคมของตนเอง ดังต่อไปนี้

2.1 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมือง ได้แก่ การปฏิบัติตามตามระเบียบแบบแผนของสังคมการรักษาทรัพย์สินอันมีค่าของสังคม การช่วยเหลือเพื่อนร่วมสังคม และการให้ความร่วมมือกับบุคคลในสังคม

2.2 ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่ การเคารพเชื่อฟังผู้ปกครองของตนเอง การช่วยเหลืองานบ้าน การช่วยดูแลรักษาสิ่งของในบ้านและนอกบ้าน และการรักษาชื่อเสียงของครอบครัว

2.3 ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ได้แก่ การตั้งใจเรียนหนังสือ การเชื่อฟังครูอาจารย์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนและการช่วยกันรักษาทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน

2.4 ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ได้แก่ การช่วยกันตักเตือนแนะนำเมื่อเพื่อนนั้นกระทำผิดช่วยเหลือเพื่อนอย่างมีความเหมาะสม การให้อภัยเมื่อเพื่อนทำผิด การไม่ทะเลาะเบาะแว้ง การไม่เอาเปรียบเพื่อน และการเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2561 : 26) ได้สรุปประเภทของความรับผิดชอบโดยแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง ได้แก่

- 1) แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ
- 2) รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 3) ขยันรับผิดชอบต่อการเรียน
- 4) รักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง
- 5) มีความอดทน เพียรพยายาม

2. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่

- 1) ช่วยทำงานบ้าน
- 2) เคารพเชื่อฟังผู้ปกครอง
- 3) ไม่นำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัว

3. ความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่

- 1) ช่วยดูแลรักษาสาธารณสมบัติ

2) เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

3) เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

สรุปได้จากประเภทของความรับผิดชอบของนักการศึกษา ได้ 2 ประเภท คือ

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การรู้จัก ฐานะ บทบาทหน้าที่ของตนเอง รู้จักแก้ปัญหาที่จะทำให้ตนเองเป็นทุกข์หรือเดือดร้อน การรักษาป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ และปฏิบัติหน้าที่การงานของตนเองให้สำเร็จ ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพและตามเวลาที่กำหนด

2. ความรับผิดชอบต่อสังคมหรือส่วนรวม หมายถึง รู้จักบทบาทและหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเองที่มีต่อสังคม ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ประเทศ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยต้องปฏิบัติอย่างถูกต้องเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

ความสำคัญของความรับผิดชอบ

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของความรับผิดชอบไว้ ดังนี้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2557 : 24) กล่าวถึงความรับผิดชอบ คือ ลักษณะของความเป็นพลเมืองที่ดีอย่างหนึ่ง เนื่องจากความรับผิดชอบนั้นเป็นลักษณะนิสัยและทัศนคติของคน ซึ่งเป็นเครื่องมือผลักดันให้คนนั้น ๆ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ เคารพสิทธิผู้อื่น ทำตามหน้าที่ของตน การเป็นคนดีมีความรับผิดชอบนี้ถือเป็นคุณลักษณะที่ช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความสงบสุขปราศจากปัญหา ทั้งนี้ความรับผิดชอบถือเป็นคุณธรรมที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ให้เดินหน้าต่อไปได้ เพราะถ้าหากบุคคลในสังคมมีความรับผิดชอบจะส่งผล ดังนี้

1. คนที่มีความรับผิดชอบจะทำงานสำเร็จตามจุดมุ่งหมายและทันเวลา
2. คนที่มีความรับผิดชอบเป็นคนที่น่านับถือ และได้รับยกย่องสรรเสริญเป็นคุณประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม
3. ความรับผิดชอบจะเป็นสิ่งเกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับจริยธรรม และหลักเกณฑ์ของสังคม โดยไม่ต้องมีการบังคับจากผู้อื่น
4. ช่วยให้เกิดความก้าวหน้าในชีวิต สงบสุขเรียบร้อยในสังคม
5. การขาดความรับผิดชอบถือเป็นเหตุแห่งความเสื่อมและเสียหายของสังคมผลเสียของการขาดความรับผิดชอบมี ดังนี้

5.1 คนที่ขาดความรับผิดชอบ ย่อมไม่ได้รับความไว้วางใจในการทำงานสำคัญใด ๆ และมักได้รับคำตำหนิในการทำงาน

5.2 คนที่ขาดความรับผิดชอบจะเป็นคนที่เฉื่อยชา ไม่สามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคใด ๆ ได้ ต้องพึ่งผู้อื่นเสมอกลายเป็นคนไม่มีความสามารถและไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

5.3 คนที่ขาดความรับผิดชอบจะทำงานใด ๆ ไม่บรรลุจุดหมายได้ทันเวลา

5.4 ไม่ก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในสังคมแต่อย่างใด

5.5 ทำให้สังคมวุ่นวายสับสน ไม่เรียบร้อย ไม่มีระเบียบแบบแผนเป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมทั้งประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

พระจรัสศกดิ์บุญฤทธิ์ (2554 : 14-15) กล่าวถึงความสำคัญของความรับผิดชอบว่า การปลูกฝังและการพัฒนาความรับผิดชอบสามารถทำได้ดังนี้คือ ควรพัฒนาตั้งแต่ยังเป็นวัยเด็ก และควรจะพัฒนาไปเรื่อยๆฝากให้เด็กรู้จักตัดสินใจด้วยตนเองโดยที่ผู้ใหญ่ไม่ควรตัดสินใจแทนเด็ก จัดให้เด็กมีประสบการณ์ความรับผิดชอบด้วยตัวเองอย่างเหมาะสม และควรให้เด็กทราบด้วยว่าผู้ใหญ่หวังอะไรจากตัวของเขาผู้ใหญ่ต้องคอยให้คำแนะนำแก่เขาเมื่อเขาต้องการความช่วยเหลือ

กรรณิกา ขาวชุ่น (2560 : 3) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการมีความรับผิดชอบไว้ว่า บุคคลที่มีความรับผิดชอบสามารถสร้างประโยชน์ให้กับตนเอง ผู้เกี่ยวข้องและส่วนรวม ได้หลากหลาย ผลที่จะเกิดกับคนที่มีความรับผิดชอบ มีดังนี้

1. มีศักยภาพที่ดี
2. มีการวางแผนที่ดี
3. มีความตรงต่อเวลา
4. มุ่งมั่นและมีเป้าหมายในการทำงาน
5. จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
6. มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานเสมอ
7. มีความขยันหมั่นเพียร
8. มีมนุษยสัมพันธ์กับทุกคน
9. มองโลกในแง่ดีเสมอ
10. ได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น
11. มีความน่าเชื่อถือและมีคุณค่าในสังคม
12. สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

13. มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง ทั้งต่อตนเองและสังคม
14. มีความยุติธรรม
15. มีความสำเร็จในชีวิต

เมื่อบุคคลใดมีความรับผิดชอบแล้วย่อมจะประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบกฎเกณฑ์ตามข้อกำหนด ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายและตามหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงต่อเวลาและไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น มีคุณค่าต่อตนเองและส่วนรวม ซึ่งจะนำไปให้ผู้ที่มีความรับผิดชอบประสบความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงาน

สรุปได้ว่าความรับผิดชอบ คือความมุ่งมั่น ความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายามและละเอียดรอบคอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งสามารถแบ่งเป็นความรับผิดชอบต่อตนเอง คือ การรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองรู้จักแก้ปัญหาที่ทำให้ตนเองเป็นทุกข์หรือไม่ประสบความสำเร็จ และความรับผิดชอบต่อสังคมหรือส่วนรวม คือการรู้จักบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อตนเองที่มีต่อสังคม เพื่อให้อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข ดังนั้นความรับผิดชอบเป็นพฤติกรรมที่ควรส่งเสริมสร้างพัฒนาหรือฝึกฝน และในการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์นั้น

ก็ควรจะเลือกให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคลที่สำคัญที่สุดความรับผิดชอบเป็นพฤติกรรมที่สามารถพัฒนา และฝึกฝนได้

2.2 ความซื่อสัตย์ สุจริต

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556 : 138) ได้บันทึกความหมายของความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติของวินัยในหลักธรรมะวินัยปาติโมก และจริงใจไม่คิดคดโกงและหลอกลวง

รุ่งอรุณ เขียวพุ่มพวง (2557 : 35) ให้ความหมายว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ประพฤติชอบไม่คิดคดหลอกลวง ตรงไปตรงมาถูกต้องตามทำนองคลองธรรม และกฎหมายของบ้านเมือง

พกา สัตยธรรม (2557: 36) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ คือ ลักษณะที่ตรงไม่คดไม่มีเล่ห์เหลี่ยมลบลมคมใน คนซื่อสัตย์คือคนที่มีความจริงอยู่ในใจ มุ่งรักษาความจริง จริงใจ และรักษาคำมั่นสัญญา พูดว่าจะทำอะไรก็ทำสิ่งนั้นจนสำเร็จ เช่นการปฏิญาณตนว่าจะรักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ยิ่งกว่าชีวิต ก็ยอมตายเพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ลูกเสือปฏิญาณว่าจะบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น ก็ทำตามคำปฏิญาณ ไม่หลีกเลียง รักษาตามคำสัญญา คนที่ซื่อสัตย์ มีวาจาสัตย์ คือกล่าวความจริงอยู่เป็นปกติวิสัยไม่หลอกลวงผู้ใด ผู้ที่ทำผิดก็ยอมรับผิด ไม่โยนความผิดให้ผู้อื่น ก็จัดว่าเป็นคนซื่อสัตย์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557 : 50) ให้ความหมายว่า ความซื่อสัตย์ สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริง ต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต คือ ผู้ที่ประพฤติตรงตามความเป็นจริง ทั้งทางกาย วาจา ใจ และยึดหลักความจริงความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มุลินิธิยุวสภานุคุณ (2560 : 51) ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง ความสุจริต หมายถึง ความประพฤติดี ความประพฤติตามครรลองคลองธรรม ซื่อตรงต่อหน้าที่ ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึงการประพฤติปฏิบัติตรงตามความเป็นจริงต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ ตรงต่อเวลาและคำมั่นสัญญา ทั้งกายวาจาใจ ต่อตนเองและผู้อื่น

สุธาศินี ศิริกิจ (2563 : 36) ความซื่อสัตย์หมายถึงความประพฤติตรงทั้งต่อเวลา ต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพมีความจริงใจปลอดจากความรู้สึกแค้นแค้น หรืออคติไม่ใช้เล่ห์กลคดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม

สรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์ สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่บุคคลแสดงออกหรือการปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องทั้งการประพฤติทางกาย วาจา ใจ ไม่ทำผิดทั้งต่อหน้าและลับหลัง ในเรื่องการพูดหรือการให้ข้อมูลของตนเองและผู้เกี่ยวข้องตามความเป็นจริง ไม่ลักขโมยของผู้อื่นประพฤติชอบไม่คิดคดหลอกลวง ประพฤติปฏิบัติแบบตรงไปตรงมาถูกต้องตามทำนองคลองธรรม และกฎหมายของบ้านเมือง

ประเภทของความซื่อสัตย์สุจริต

พจนานุกรม ศัพท์ธรรม (2557 : 32) ได้แบ่งการปฏิบัติตนเกี่ยวกับความซื่อสัตย์เป็น 4 อย่าง ดังนี้

1. ซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ เมื่อตั้งใจหรือคิดว่าจะทำสิ่งใดในทางที่ดีที่ชอบก็ทำอย่างที่ตั้งใจไว้ เช่น ตั้งใจจะทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูอาจารย์ให้เสร็จก็ตั้งใจทำงานนั้นจนเสร็จเรียบร้อย ตั้งใจจะรักษาศีล 8 ในวันพระก็ปฏิบัติตามนั้นได้

2. ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น คือ การที่ตัวเราสัญญากับผู้อื่นว่าเราจะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็พยายาม ทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ เช่น สัญญาไปกับเพื่อนว่าจะไปพบเพื่อนตามที่นัดไว้ก็ปฏิบัติตาม คือไปตรงเวลา ตามนัด

3. ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ คือ การปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไม่ละเลยหรือไม่ทุจริตต่อหน้าที่ เช่น มีหน้าที่บริหารบ้านเมือง ก็ตั้งใจสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับกิจการที่ตนต้องทำไม่ทุจริตคดโกงชาติ

4. ซื่อสัตย์ต่อประเทศชาติ คือ มีความจงรักภักดีและซื่อตรงต่อประเทศชาติ ไม่ทรยศ ต่อชาติ ไม่ขายชาติ ช่วยกันรักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยไว้ เช่น ไม่ขายทรัพย์สินสมบัติ ฐานาการหรือหุ้นให้คนต่างชาติมากอบโกยเงิน ของชาติไปต่างประเทศ

ปริยา ตันวิวัฒน์ (2558 : 15) ได้แบ่งประเภทของความซื่อสัตย์ในแนวพุทธศาสนาออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ความซื่อสัตย์ทางกาย หมายถึง การไม่ฆ่าสัตว์ การไม่ลักทรัพย์ การไม่ประพฤตินอกใจ และให้ความช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังและโอกาสเท่าที่อำนวย

2. ความซื่อสัตย์ทางวาจา หมายถึง การพูดความจริงตรงไปตรงมา พูดในสิ่งที่ควรพูด ไม่เพ้อเจ้อ และพูดคำที่อ่อนหวานน่าฟัง เป็นคุณลักษณะด้านความรู้สึกรู้จักคิด

3. ความซื่อสัตย์ทางใจ หมายถึง กิจกรรมที่ใช้ใจเป็นสำคัญหรือความคิด เช่น ความไม่โลภ ออยากได้ของคนอื่น

สมรืน สิทธิยา (2559 : 91) ทำการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ด้านความซื่อสัตย์สุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้องค์ประกอบทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริตต่อบุคคลอื่น และความซื่อสัตย์สุจริตต่อชุมชนและสังคม

อังคณา กลสินันท์ (2559 : 42) ได้แบ่งประเภทของความซื่อสัตย์ของบุคคลได้ 5 ประเภท ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ ความละเอียดใจตนเองในการกระทำความผิดให้ได้ชื่อว่าไม่สุจริต

2. ความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนฝูง หมู่คณะ คือการไม่คิดทรยศ ไม่คดโกง และเอาเปรียบเพื่อนฝูงและหมู่คณะ

3. ความซื่อตรงต่อหน้าที่การงาน คือความซื่อตรงเที่ยงธรรมไม่หาผลประโยชน์ต่อตนเองจนทำให้เดือดร้อนแก่หน้าที่การงานที่ทำอยู่

4. ความซื่อสัตย์ต่อสังคมและชุมชน คือ ความซื่อตรงเที่ยงธรรมไม่หาผลประโยชน์ต่อตนเองจนทำให้เดือดร้อนแก่หน้าที่การงานที่ทำอยู่

5. ความซื่อสัตย์ต่อระเบียบ กฎเกณฑ์ จารีต ประเพณี กฎหมาย วัฒนธรรม คือ รักษาและปฏิบัติต่อระเบียบ กฎเกณฑ์ จารีต ประเพณีวัฒนธรรมด้วยความซื่อตรง จริงใจ และเที่ยงธรรม

สรุปได้ประเภทของความซื่อสัตย์ สุจริต ของบุคคลแบ่งออกเป็น ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ต่อบุคคลอื่น ต่อสังคมและชุมชน ทั้งทางกาย วาจา ใจ ความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องต่อกฎหมาย กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ประเพณี และวัฒนธรรม

ความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริต

พนม พงษ์ไพบูลย์ (2565, ออนไลน์) กล่าวถึงแนวทางในการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตว่าเป็นหน้าที่ของทุกฝ่าย ผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งคือโรงเรียนมีหน้าที่หลักในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงามในทุกด้านอย่างมีดุลยภาพ ต้องให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านจิตใจ ปัญญา ร่างกายและสังคม กระบวนการเรียนการสอนเป็นกระบวนการกระตุ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนา ทำให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็น การเรียนรู้ได้ฝึกปฏิบัติจนเกิดความเข้าใจ เกิดความเชื่อ ความศรัทธาและยึดถือเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต มีดังนี้

1. กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต เช่น การนำข่าวเหตุการณ์ประจำวันที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์สุจริตหรือนำเรื่องของคนในชุมชนที่คนยกย่องนับถือมาเล่าให้นักเรียนฟัง เด็กเล็กอาจต้องเล่าเป็นนิทาน เด็กโตเล่าเรื่องจริงและมีรายละเอียดมากขึ้น

2. การยกย่องสรรเสริญผู้ที่ทำความดี โดยเฉพาะผู้ที่แสดงออกซึ่งความซื่อสัตย์สุจริต ควรยกย่องนักเรียน คนในชุมชนรอบโรงเรียนหรือบุคคลอื่นตามข่าว เหตุการณ์ที่ปรากฏในเรื่องความซื่อสัตย์

3. การให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า บุคคลตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าผู้นั้นเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต มีคุณสมบัติที่ดีงามอื่น ๆ นักเรียนควรจะได้ศึกษาโดย การไปพูดคุยกับคนในชุมชนที่ได้รับยกย่อง และศึกษาจากหนังสือ เอกสารต่าง ๆ ควรให้นักเรียนได้ให้เหตุผลในการที่เขาเลือกบุคคลนั้นมาเป็นตัวอย่างด้วย

4. การให้นักเรียนช่วยกันจัดนิทรรศการแสดงประวัติและพฤติกรรมของผู้ที่นักเรียนหรือสังคม องค์กรต่าง ๆ ยกย่องว่าเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต

5. โรงเรียนประกาศยกย่องนักเรียนครู หรือบุคคลในสังคมที่มีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตให้ปรากฏแก่นักเรียนโดยทั่วไปทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์เกิดขึ้น

6. โรงเรียนอาจจัดกิจกรรมประจำภาคเรียนหรือประจำปีให้นักเรียนเลือกเพื่อนของเขาเองที่เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตสมควรได้รับการยกย่องชมเชย

7. ในกิจกรรมการเรียนรู้ ครูทุกคนควรให้ความสำคัญกับการสร้างนิสัย ความมีวินัย ความรู้จักหน้าที่รับผิดชอบและความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่นเสมอ ไม่ควรแยกการสอนเรื่องความซื่อสัตย์จากการสอนอื่น ควรสอนควบคู่กันไป

8. ให้นักเรียนได้ศึกษาจากบุคคลในท้องถิ่น เช่น พระสงฆ์ ผู้นำชุมชน ความดีงามของการเป็นคนซื่อสัตย์และโทษของการไม่เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

9. ให้นักเรียนเขียนนิทานหรือเรื่องจริงเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต

10. ให้นักเรียนสังเกต วิเคราะห์และวิจารณ์ตนเองในเรื่องของความซื่อสัตย์ การให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง อาจเป็นความลับเฉพาะตัว

11. โรงเรียนอาจจัดให้มีปาฐกถา ใต้เวที เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต โดยให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการเอง

12. ให้นักเรียนตั้งปณิธานของตนเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต

13. โรงเรียนเชิญผู้ที่มีชื่อเสียงหรือผู้ที่ได้รับการยกย่องเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตมาพูดคุยกับนักเรียน

14. โรงเรียนจัดงานวันแห่งความซื่อสัตย์และจัดกิจกรรมอื่น ๆ เกี่ยวกับการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต

15. ครูในโรงเรียนประพฤติตนให้เป็นตัวอย่างแก่นักเรียน ค้นหารูปแบบและวิธีการที่สามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมการปลูกฝังสร้างนิสัยให้นักเรียนยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต

สรุปได้ว่าความซื่อสัตย์สุจริตมีความสำคัญที่สถานศึกษาต้องใช้กระบวนการทางการศึกษากระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจเกี่ยวกับเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้นักเรียนได้เรียนรู้มีความเข้าใจ เห็นประโยชน์ และยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต สร้างบุคคลที่เป็นต้นแบบหรือแบบอย่างในการปฏิบัติ รวมถึงการเสริมแรง ยกย่องเชิดชูผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

2.3 ความกตัญญู

ความกตัญญู คือ คุณธรรมที่เป็นพื้นฐานของมนุษย์ที่จะทำให้มีทัศนคติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม อันเป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิตให้มีความเจริญรุ่งเรือง ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของมนุษย์ ความกตัญญู เป็นคุณธรรมที่มนุษย์พึงปฏิบัติมิใช่เฉพาะต่อมนุษย์ด้วยกันเท่านั้น มีให้แม้แต่ต่อสัตว์และพืชทั้งหลายด้วย นักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายต่อไปนี้

พงศ์พัชรา สัมพันธ์รัตน์ (2554 : 14) ได้ให้ความหมาย กตัญญูกตเวทิต์ หมายถึง การรู้คุณของผู้อื่น หรือสิ่งอื่น ที่กระทำประโยชน์แล้วแก่ตน ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม แล้วจดจำ และตระหนักในพระคุณนั้นหาโอกาสประกาศและตอบแทนพระคุณ โดยไม่ได้คิดว่าเป็นการใช้หนี้บุญคุณโดยตีราคาเหมือนอย่างการซื้อขายสิ่งของ กตัญญูกตเวทิต์แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ กตัญญู คือ บุคคลผู้รู้คุณท่าน กตเวทิต์คือ บุคคลผู้ตอบแทนหรือสนองคุณผู้มีพระคุณ ในที่นี้ได้กล่าวถึงนักเรียนที่ต้องตอบแทนบุญคุณมารดาบิดาผู้มีพระคุณ ดังนั้นกตัญญูกตเวทิต์ จึงเป็นคุณธรรมที่มนุษย์ต้องมี และ

ถ้าใครมีสิ่งนี้แล้ว ชีวิตของคนนั้นก็จะรอด กตัญญูอย่างเดียวไม่ได้ต้องมีกตเวทิด้วยความกตัญญูจึงต้องไปถึงกตเวทิต้องมีการกระทำด้วย

พระครูอรุณศิริวัฒน์ (ออคเตโซ / เศษบุบผา) (2555 : 12) ได้ให้ความหมาย ความกตัญญู หมายถึง ผู้รู้สึกถึงบุญคุณที่มารดาบิดาทำแก่ตน หรือผู้ระลึกว่าใครเคยทำดีเคยช่วยเหลือ เกื้อกูลเรามา ก็ยอมรับและไม่ลืมบุญคุณของผู้นั้น รวมถึงผู้ที่รู้สึกถึงบุญคุณของสัตว์ บุญคุณของที่อยู่อาศัย บุญคุณของธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่ช่วยให้ตนได้รับความสะดวกสบาย อยู่เย็นเป็นสุขตลอดมา หรือ ผู้รู้อุปการะที่ผู้อื่นกระทำแก่ตนแล้วตอบแทน เป็นเครื่องหมายที่แสดงความเป็นคนดีเพราะ การแสดงความกตัญญูถือว่าเป็นพื้นฐานของการทำความดีที่รู้จักตอบแทนผู้มีคุณเรียกว่ากตัญญู คือ เห็นคุณค่าของผู้มีคุณ

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) (2556 : 2) ได้ให้ความหมาย กตัญญูกตเวทิต์ ไว้ว่า คือ ผู้รู้อุปการะที่ท่านทำแล้วและตอบแทน คือ กตัญญู รู้คุณท่าน กตเวทิต์ ตอบแทนหรือสนองคุณท่าน ความกตัญญูกตเวทิต์เมื่อกล่าวโดยขอบเขต และแยกเป็น ๒ ระดับ คือ กตัญญูกตเวทิต์ต่อบุคคล ผู้มีคุณความดีหรืออุปการะต่อตนเป็นส่วนตัว อย่างหนึ่ง กตัญญูกตเวทิต์ต่อบุคคลผู้ได้บำเพ็ญคุณประโยชน์หรือคุณความดีที่เกื้อกูลแก่ส่วนรวม เช่น ที่พระเจ้าปเสนทิโกศลทรงแสดงความกตัญญูกตเวทิต์ต่อพระพุทธเจ้าโดยฐานที่ได้ทรงประกาศธรรมยังหมู่ชนให้ตั้งอยู่ในกัลยาณธรรม เป็นต้น

พระจิตติพันธ์ สุขวฒฑโก (โพธิกระสังข์) (2556 : 8) ได้ให้ความหมาย ความกตัญญูกตเวทิต์ หมายถึงความรู้สึกสำนึกในบุญคุณและการแสดงพฤติกรรมการตอบแทนพระคุณต่อบุคคลหรือสถาบันที่ทำประโยชน์หรือความดีต่อตนเอง โดยการตอบแทนนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งของอาจเป็นการกระทำหรือคำพูดก็ได้ แต่จะต้องอยู่บนหลักพื้นฐานของความถูกต้องดีงาม

พระสมุห์ประสิทธิ์ ปสิทธิโก (แสนดวง) (2560 : 46) ได้ให้ความหมาย ความกตัญญู คือ ความรู้และการยอมรับในบุญคุณของบุคคล สัตว์ สิ่งของและธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ที่มีต่อตัวเรา ทั้งทางตรงและทางอ้อม กตเวทิต์ คือ พยายามกระทำตอบแทนด้วยการทดแทนพระคุณช่วยเหลืออุปการะ ยกย่อง บำรุง รักษาให้คงอยู่ในสภาพที่ดีงาม เพื่อความสงบ

พระสำราญ ปภัสโร (สามเพชรเจริญ) และ กฤษณา นันทเพชร (2560 : 272) กล่าวว่า ความกตัญญูกตเวทิต์ของนักเรียนนั้นเป็นแนวทางในการปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรม และกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงหน้าที่ของตนที่จะต้องปฏิบัติต่อมารดาบิดา และครอบครัว เป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กอย่างยิ่ง ครอบครัวเป็นหน่วยสังคมที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นสังคมหน่วยแรกที่มนุษย์จะต้องเจอตั้งแต่เกิด เด็บโตจนกระทั่งตาย “การวางพื้นฐานของมนุษย์ทั้ง 4 ด้าน คือ ทางร่างกาย ทางความคิดสติปัญญาทางอารมณ์และทางสังคม” จะมาจากการอบรมของครอบครัว บุคคลสำคัญที่จะทำให้งำเนิดชีวิต หรือกำหนดชีวิตของนักเรียน ซึ่งเป็นเยาวชนนั้น ก็คือ มารดาบิดา ครอบครัว

สรุปได้ว่า ความกตัญญู หมายถึง การระลึกถึงบุญคุณของผู้มีพระคุณ อาจเป็นบุคคล หรือสถานที่ โดยแสดงพฤติกรรมทางกาย ทางคำพูด หรือการมอบสิ่งของ เพื่อให้เกิดประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้มีพระคุณทั้งทางตรงและทางอ้อม

ความสำคัญของความกตัญญู

พงศัพทรา สัมพันธรัตน์ (2554 : 17) ได้ให้ความสำคัญของความกตัญญูกตเวที เป็นคุณธรรมที่สำคัญสำหรับมนุษยชาติเป็นคุณธรรมพื้นฐานของมนุษย์และเป็นสัญลักษณ์ของคนดีเป็นวัฒนธรรมที่งดงามและเป็นคุณธรรมค้ำจุนครอบครัวสังคมและโลกเป็นบ่อเกิดแห่งความรับผิดชอบต่อความเป็นมนุษย์

สุวรรณฐา ลิม (2560 : 21) ได้ให้ความสำคัญของความกตัญญูกตเวทีสรุปได้ว่า กตัญญูกตเวทีคือเป็นขนบธรรมเนียมประเพณีดีงามที่สอดแทรกความกตัญญูกตเวทีไว้เกือบทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องงานบุญและส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวมีความมั่นคง เพราะเป็นหลักจริยธรรมพื้นฐานทำให้มนุษย์รู้จักการทำหน้าที่อันเหมาะสมแก่ตน นอกจากนี้คนมีความกตัญญูย่อมระลึกถึงบุญคุณของป่าไม้ ทุ่งนา แม่น้ำ ลำธาร ถนนหนทาง และสิ่งสาธารณประโยชน์อื่นๆ ช่วยกันอนุรักษ์ให้สิ่งเหล่านั้นคงอยู่กับมนุษย์อย่างสมดุล โดยความกตัญญูกตเวทีเป็นเครื่องหมายของคนดี

พระมหานักรบ อรินทโม (ศรีโพธิ์ทอง) (2561 : 22-23) ได้ให้ความสำคัญของความกตัญญูกตเวทีมาก ซึ่งความกตัญญูกตเวทีนี้ เป็นหนึ่งในอุดมมงคล 38 ประการ โดยเป็นมงคลที่ 25 คือ กตัญญูตา (ความกตัญญู) จัดว่าเป็นคุณธรรมล้ำเลิศสำหรับเหล่าชาวพุทธและชาวเอเชียส่วนใหญ่ ดังที่พระพุทธองค์ทรงตรัสว่า “โทวมะ ภิกขเว ทูลลภา” คือ ดุริภิกษุทั้งหลาย คนทั้งสองจำพวกเรตถาคต กล่าวว่ายากในโลก คนสอง จำพวกนั้นคือ บุพการี คนที่ทำคุณไว้ก่อน และกตัญญูกตเวทีบุคคลผู้รู้ซึ่งคุณของผู้ที่ทำความดีไว้แก่ตนแล้วก็ทำตอบแทนผู้มีคุณ

พระธรรมจระ จนทธมโม (ศรีสุข) (2561 : 12) กล่าวว่า ความกตัญญูกตเวทีเป็นคุณธรรมที่สำคัญ เป็นคุณธรรมพื้นฐานของมนุษย์ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในสังคม และเป็นคุณธรรมเบื้องต้นของมนุษย์ทั้งหลาย เพราะเป็นธรรมที่ทำให้ลายความเห็นแก่ตัวซึ่งกันและกัน เป็นเหตุให้เกิดความสุขุม รอบคอบ เกิดความมีจิตสำนึกที่ดีในหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งลำดับความสำคัญของความกตัญญูกตเวที ดังนี้

1. ความกตัญญูกตเวทีเป็นวัฒนธรรมอันดีงาม เป็นขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทยอันสอดแทรกความกตัญญูกตเวที ไว้ทุกเรื่อง เช่น การแสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ การทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ตาย การบวช วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันลอยกระทง เป็นต้น
2. ความกตัญญูกตเวที ทำให้สถาบันครอบครัวและสังคมมั่นคง เป็นหลักธรรมพื้นฐานที่ทำให้ผู้คนรู้จักการกระทำหน้าที่ที่เหมาะสมของตนเอง ซึ่งเริ่มจากความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในสถาบันครอบครัว โดยบิดา มารดาทำหน้าที่ในฐานะบุพการี และบุตรธิดาปฏิบัติหน้าที่ต่อบิดามารดาในฐานะผู้มีคุณกตัญญูกตเวที เช่น การไหว้บิดามารดา เข้า-เย็น เป็นต้น
3. สภาวะสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติจะสมดุลไม่ถูกทำลาย คนมีความกตัญญูย่อมระลึกถึงบุญคุณของป่าไม้ ทุ่งนา แม่น้ำลำธาร ถนนหนทาง และสิ่งสาธารณประโยชน์อื่นๆ ช่วยกันอนุรักษ์ บำรุง รักษาให้สิ่งเหล่านั้นคงอยู่ร่วมกับมนุษย์อย่างสมดุลและกลมกลืน
4. ความกตัญญูกตเวทีเป็นเครื่องหมายของคนดี ดูว่า เขามีคุณธรรมคือมีความกตัญญูกตเวทีขนาดไหน เขาปฏิบัติต่อพ่อแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เครือญาติอย่างไร คนดีย่อมมีความหนักแน่นอดทนให้การดูแลบำรุงรักษาบิดามารดาให้อยู่เป็นสุข เพราะพ่อแม่เป็นพระประจำบ้าน เป็นต้น

สรุปได้ว่า ความสำคัญความกตัญญู คือ เป็นคุณธรรมพื้นฐานที่สำคัญสำหรับมนุษยชาติในการเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการอยู่ร่วมกัน ตั้งแต่สถาบันครอบครัว คือกตัญญูต่อพ่อ แม่ กตัญญูต่อชุมชน สังคม สถานที่ และกตัญญูต่อประเทศชาติ

ประโยชน์ของความกตัญญู

พระธรรมจรรยา จันทมโม (ศรีสุข) (2561 : 15) กล่าวไว้ว่า บุคคลผู้มีความกตัญญูย่อมได้รับผลบุญคือความดีและความสุข ที่ก่อให้เกิดเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม

1. ประโยชน์ต่อตนเองในพระพุทธศาสนา บุคคลที่มีความกตัญญู ขณะที่ใช้ชีวิตอยู่ย่อมมีความสุขความเจริญและได้รับการสรรเสริญ กุลบุตรในโลกนี้ สักการะเคารพนับถือบูชา มารดา บิดา บุตร ภรรยา ทาส กรรมกร คนใช้ เพื่อนชานา เพื่อนร่วมงาน เทวดาผู้รับพิธีกรรม และสมณพราหมณ์ ด้วยโศภิตที่หามาได้ด้วยความขยันหมั่นเพียร เก็บรวบรวมด้วยน้ำพักน้ำแรง อาบเหงื่อต่างน้ำประกอบด้วยธรรม ได้มาโดยธรรม มารดาบิดา บุตร ภรรยา ทาส กรรมกร คนใช้ เพื่อนชานา เพื่อนร่วมงาน เทวดาผู้รับพิธีกรรม และสมณพราหมณ์ ผู้ได้รับสักการะเคารพนับถือบูชาแล้วย่อมอนุเคราะห์กุลบุตรนั้นด้วยน้ำใจอันงามว่า ‘ขอท่านจงมีชีวิตยืนนาน มีอายุยืนนาน’ กุลบุตรผู้อันมารดาบิดา บุตร ภรรยา ทาสกรรมกร คนใช้ เพื่อนชานา เพื่อนร่วมงาน เทวดาผู้รับพิธีกรรม และสมณพราหมณ์อนุเคราะห์แล้ว พึงหวังได้ความเจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย

2. ประโยชน์ต่อสังคม บุคคลที่มีความกตัญญูกตเวที ย่อมทำให้บุคคลผู้เกี่ยวข้องคบหาสมาคมได้รับแต่ประโยชน์สุขโดยส่วนเดียว จากการศึกษาพบว่า ในพระพุทธศาสนาให้ความสำคัญของการคบหาสมาคมไว้มากมาย เช่น การไม่คบคนพาล การคบบัณฑิต และการบูชาคนควรบูชา ไม่ชวนทำสิ่งไม่เป็นเรื่องพึงมองเห็นคนมีปัญหา ไม่พึงทำความชั่ว ควรคบมิตรที่เป็นพหูสูต มีปฏิภาณครั้นรู้จักประโยชน์ที่มุ่งหมาย ผู้ที่คบหาสมาคมเกี่ยวข้องกับบุคคลผู้มีความกตัญญูกตเวที ผู้นั้นจะอยู่ในฐานะกัลยาณมิตร ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์มากมายมหาศาลแก่สังคมส่วนรวม

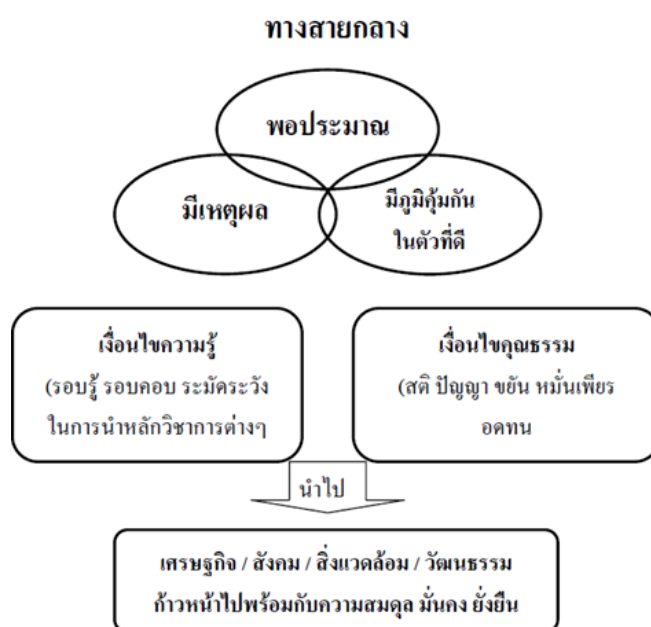
สรุปได้ว่า ประโยชน์ของความกตัญญูก่อให้เกิดเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม การรู้สึกสำนึกในบุญคุณ ด้วยการแสดงความเคารพ นับถือ เชื่อฟัง และช่วยเหลือในกิจการงานต่าง ๆ การปฏิบัติตนตอบแทนผู้มีพระคุณ นำมาซึ่งความสุข ความเจริญ และเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตและหน้าที่การทำงาน สามารถเป็นแบบอย่างและเป็นทีเคารพ นับถือแก่ผู้เกี่ยวข้อง

2.4 ความพอเพียง

ความพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตให้เกิดความสมดุลหรือทางสายกลาง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นกรอบในการประพฤติปฏิบัติเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต

กรณีการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554 : 16) ให้ความหมายว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ กรอบแนวคิดเพื่อการปฏิบัติตนโดยยึดหลักทางสายกลาง และความพอเพียง ผ่านการใช้ชีวิตบนหลักความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พร้อมด้วยความรู้และคุณธรรม ซึ่งผู้คนทุกวัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ตามแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำไปสู่

การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน รวมทั้งช่วยเพิ่มศักยภาพของผู้คน ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี เป็นต้น ดังนั้น ภายใต้กรอบหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ซึ่งต้องอาศัยความรู้ที่หลากหลาย ความรอบคอบ ในการวางแผนและดำเนินการต่างๆ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของคนไทย อยู่บนพื้นฐานของความพอเพียงและการพึ่งพาตนเอง และความไม่ประมาท เพื่อช่วยปกป้องและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายในและภายนอก โดยยังให้ความสำคัญกับความรู้ และคุณธรรมที่สำคัญ เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้ได้มาซึ่งความสมดุลและความยุติธรรมในสังคม

ภาพที่ 2 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากภาพนี้สรุปได้ว่าเป็นสามห่วง สองเงื่อนไข คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม ซึ่งเป็นองค์ประกอบของความพอเพียง นอกจากนี้จะยึดหลักสามห่วงสองเงื่อนไขแล้ว ผู้ที่สนใจในทางปฏิบัติอาจตีความหมายที่ถ่ายทอดตนในการประยุกต์โดยมีในแนวทางเดียวกันได้ UNDP (2007) ระบุว่า การปฏิบัติตาม ปรัชญาคือ รู้ตัวว่าทำอะไร (Know what you are doing) ซื่อสัตย์และพากเพียร (Be honest and persevere) ปฏิบัติตามทางสายกลางไม่สุดโต่ง (Take a middle path, avoid extremes) ตัดสินใจอย่างไตร่ตรองรอบคอบ มีเหตุมีผล (Be sensible and insightful in taking decision) มีการปกป้องจากการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรง (Build protection against shocks) หรือผู้ที่คุ้นเคยในทางศาสนา ก็อาจจะปฏิบัติตามหลักสัปปริสธรรม 7 และ มรรค 8 ก็จะมีส่วนในการสร้างความพอเพียงเช่นกัน

ศรัญญา พันธุนาคิน (2561 : 17) ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหา ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น และการตัดสินใจอยู่บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้ 1) หลักของการสร้างความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น 2) หลักของการบริหารโดยใช้เหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของ ความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ 3) หลักของการสร้างภูมิคุ้มกันหมายถึงการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล 4) หลักการบริหารงานบนฐานความรู้ประกอบด้วยความรู้รอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านความรอบคอบที่นำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ 5) หลักการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมและจรรยาบรรณ ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วยมีความตระหนักในคุณธรรมมีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทนมีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

จักรปรุพท์ วิชาอัศววิทย์ (2561 : 10) ให้ความหมายว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการดำเนินชีวิตไปสู่ความเจริญก้าวหน้า พร้อมกับความสุขและมั่นคง เมื่อนำไปใช้บริหารจัดการตนเองและภารกิจงานที่บุคคลนั้นกำลังกระทำอยู่สม่ำเสมอ ย่อมสำเร็จและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นกรอบแนวคิดที่ต้องใช้ความรู้ควบคู่ "ไปกับคุณธรรม ในการตัดสินใจ โดยคำนึงถึง 3 หลักการ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และมุ่งที่จะทำให้ผลที่เกิดขึ้นนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าที่สมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

ยุภาพร พานิกร (2562 : 2) ให้ความหมายว่า เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองอยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อน คือ ตั้งตัวให้มีความพอกินพอใช้ ความพอประมาณ และความมีเหตุผล ประกอบด้วย 7 ประการ ได้แก่ 1) พอเพียงสำหรับทุกคน 2) จิตใจ พอเพียง 3) สิ่งแวดล้อมพอเพียง 4) ชุมชนเข้มแข็งพอเพียง 5) ปัญญาพอเพียง 6) อยู่บนพื้นฐาน วัฒนธรรมพอเพียง และ 7) มีความมั่นคงพอเพียง

ธงชัย ดิมูลพันธ์ (2565 : 14) ให้ความหมายว่า การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินงานภายในสถานศึกษาโดยการนำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการประพฤติปฏิบัติตน มาใช้ในกระบวนการดำเนินงานและ พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งนี้ให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางที่คำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน รวมถึงการใช้ความรู้และคุณธรรมในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ และสุจริต ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

สรุปได้ว่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดในการปฏิบัติตนโดยยึดหลักทางสายกลาง และความพอเพียง ผ่านการใช้ชีวิตบนหลักความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน

ในตัวที่ดี พร้อมด้วยความรู้และคุณธรรม ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น มีการตัดสินใจอยู่บนพื้นฐานความมีเหตุผล การส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ เข้าใจและเกิดทักษะ จะเป็นแนวทางที่สามารถนำไปใช้พัฒนาสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่น ๆ ได้อีกต่อไป ดังนั้นหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นหลักคิดหลักปฏิบัติที่สามารถช่วยให้นักเรียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นเป้าหมายของการศึกษา

ความสำคัญของความพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2559 : 59-67) ได้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์และแนวทางในการขับเคลื่อนความพอเพียงไว้ 5 กลยุทธ์ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยศึกษา วิเคราะห์ วิจัย แนวทางการนำความพอเพียงนี้ไปจัดการศึกษา ส่งเสริมศักยภาพความเข้มแข็งของวิทยาการ แกนนำ ถอดองค์ความรู้การบริหารจัดการสถานศึกษา และจัดทำเครื่องมือ/คู่มือ การบริหารจัดการสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาองค์กรและบุคลากร การอบรมพัฒนาองค์ความรู้แก่ ครู อาจารย์ผู้สอนในสถานศึกษา เสริมศักยภาพความเข้มแข็งของผู้ประเมินสถานศึกษาพอเพียง และศูนย์การเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 3 การขยายผลและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย การประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามความพอเพียงด้านการศึกษา ส่งเสริมการขยายผลการขับเคลื่อน ส่งเสริมการประเมินรักษาเกณฑ์คุณภาพส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการของศูนย์การเรียนรู้ ให้มีความเข้มแข็งในการขยายผลเครือข่าย

กลยุทธ์ที่ 4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเผยแพร่การประยุกต์ใช้ความพอเพียง โดยจัดทำและผลิตสื่อหลากหลายรูปแบบ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูล

กลยุทธ์ที่ 5 การบริหารจัดการและการติดตามประเมินผลการดำเนินงานพัฒนารูปแบบ แนวทาง เครื่องมือและคู่มือในการติดตามและประเมินผล การสุ่มตรวจผลการประเมินสถานศึกษาพอเพียง และการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ

ขั้นตอนการดำเนินการตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการการศึกษาใน สถานศึกษา

การนำแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เพื่อการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษามีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดนโยบายนี้เป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา
2. พัฒนาความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษา และส่งเสริมให้ปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ
4. ทบทวนหรือปรับปรุงโครงสร้างและพัฒนาระบบการบริหารจัดการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. จัดทำ ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมโครงการ กิจกรรม และปรับแผน กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา
 6. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
 7. จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษา
 8. เสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
 9. จัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการ
 10. ให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในขั้นตอนสำคัญ
- ทุกขั้นตอนการดำเนินการตามแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (2559 : 6) กล่าวว่า การประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างความพอเพียงในสถานศึกษา มีดังนี้

1. ด้านนโยบายและการจัดการองค์กร การนำความพอเพียงมาบริหารจัดการโรงเรียนอันดับแรกนั้น ผู้บริหารจะต้องศรัทธาและเชื่อมั่นในความพอเพียง ว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตของทุกคนให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขได้ จากนั้นจึงศึกษาค้นคว้า และนำมาสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นตัวอย่างและสร้างแกนนำครู นักเรียน โดยปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเท เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ประหยัด ยึดหลักความคุ้มค่าและคำนึงผลที่เกิดขึ้นต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ เมื่อเห็นว่าความพอเพียงนี้ช่วยให้นักเรียนสามารถพึ่งพาตนเองได้ จึงได้นำมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน
2. ด้านการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในความพอเพียงและการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ครูได้ค้นคว้าจากสื่อต่างๆ ส่งเสริมให้ครูนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน และถ่ายทอดความเสียสละ ความซื่อสัตย์สุจริต ความประหยัด อดออมสู่นักเรียนให้รู้จักนำไปประยุกต์ใช้เช่นกันนอกจากนี้ควรจัดให้มีการร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมความพอเพียงในโรงเรียน เช่น การประหยัดอดออม
3. ด้านงบประมาณและการบริหารการเงิน โดยมีนโยบายให้ใช้หลักความพอเพียงในการวางแผนให้ชัดเจน โดยเฉพาะเรื่องของการตั้งงบประมาณต้องอยู่ในหลักพอประมาณและมีเหตุผลที่อธิบายได้และการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงาน หลีกเลี่ยงหรืองดใช้ของที่ไม่จำเป็น หรือของที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง ปลูกฝังนิสัยความประหยัดให้กับนักเรียน จัดให้มีการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายงบประมาณให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน มีการนำสภาพการเงินของโรงเรียนมาร่วมวิเคราะห์
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน คือ การกำหนดชั่วโมงสอนให้ครูทุกคนต่างกันไม่เกิน 3-5 ชั่วโมง มอบหมายงานตามความสามารถและความถนัดด้านการจัดการเรียนรู้ ประชุมครูเพื่อร่วมกันปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้กำหนดนโยบายให้ครูนำหลักคิดของความพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนรู้พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจโดยการอบรมศึกษาดูงาน ค้นคว้าด้วยตนเองตามสื่อต่าง ๆ และลงมือปฏิบัติจริง
5. ด้านการบริหารระบบภาคร่วมพัฒนา ได้สัมพันธ์กับชุมชน 2 รูปแบบ คือ เรียนรู้ และเผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักดังกล่าวจากชุมชน และจากโรงเรียนสู่ชุมชนและหน่วยงานอื่น

เกษม วัฒนชัย (2558 : 5) กล่าวว่าบันได 3 ชั้นในการนำความพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 : ต้องเรียนรู้ความพอเพียงให้เข้าใจ เพื่อให้เห็นคุณค่าและเกิดศรัทธาที่จะนำไปประยุกต์ใช้จริง อาจเริ่มจากการเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์จริงมาให้ความรู้หรือจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน หรือพูดคุยเล่าสู่กันฟังภายในบ้าน โรงเรียน องค์กรและในชุมชน

ขั้นที่ 2 : ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันขับเคลื่อนความพอเพียงสู่การปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับสถานศึกษาจนถึงระดับประเทศ โดยการจัดกิจกรรมที่ชัดเจนด้วยกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งบุคคลและองค์กรนั้นที่มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่และนำความพอเพียงไปปฏิบัติในพื้นที่ให้เห็นผลเป็นรูปธรรมมีอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น ครูอาจารย์ ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาในสถาบันการศึกษาทุกระดับ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 : ต้องใช้ความพอเพียงเป็นหลักในการดำรงชีวิตอย่างต่อเนื่องเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อบ่มเพาะ ปลูกฝังจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตประจำวัน

สรุปได้ว่าแนวทางการเสริมสร้างความพอเพียงในสถานศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ปลูกฝัง และปรับเปลี่ยนการดำรงชีวิตประจำวัน ตลอดจนการนำมาเป็นแนวทางในบูรณาการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน โดยใช้คุณธรรมความพอเพียงเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ครู นักเรียนและสถานศึกษาให้มีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะความพอเพียงที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างยั่งยืน

2.5 อุดมการณ์คุณธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2559 : 3) กล่าวว่า อุดมการณ์คุณธรรม คือ สิ่งที่ใช้ในการพัฒนาในโรงเรียนคุณธรรม มีกลไกและเครื่องมือในการปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมร่วมกันทั้งโรงเรียน มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านความพอเพียง ความกตัญญูและความซื่อสัตย์สุจริตในโรงเรียนเพิ่มขึ้น พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดน้อยลง มีกระบวนการมีส่วนร่วม และสร้างความรับผิดชอบจากผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนมีองค์ความรู้ นวัตกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และบูรณาการไว้ในชั้นเรียน และเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560 : 5) กล่าวว่า อุดมการณ์คุณธรรม คือ การเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยการบริหารหรือการปกครองที่มีความถูกต้อง มีความยุติธรรมร่วมมือร่วมใจกันมุ่งมั่นให้ระบบการศึกษาของชาติดำเนินไปด้วยความมั่นคงยั่งยืนด้วยจิตสำนึกทัศนคติ พฤติกรรมที่เต็มเปี่ยมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม พร้อมทั้งใช้หลักการให้โอกาสประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้

พระสมุห์ประสิทธิ์ ปสฺสฺสโก (แสนดวง) (2560 : 7) อุดมการณ์คุณธรรม หมายถึง ผู้ที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ เรียบร้อยไม่ก้าวร้าว รุนแรง หรือวางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทางเป็นผู้มีมารยาทดีงามวางตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย

กนกวรรณ ชื่นใจจิตต์ (2561 : 8) กล่าวว่า อุดมการณ์คุณธรรม คือ การร่วมกันเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและปลูกฝังความคิดเชิงอุดมการณ์เพื่อให้เกิดโรงเรียนคุณธรรมอย่างกว้างขวางและทั่ว ถึงอันเป็นความยั่งยืนแห่งความร่มเย็นและมั่นคงของระบบการศึกษาของชาติบ้านเมืองสืบไปในอนาคต

นรินทร์ ขวัญคาวิณ และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2564 : 23) กล่าวว่า อุดมการณ์คุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นคุณธรรม จริยธรรมเป็นเรื่องสำคัญ และต้องดำรงตนให้เป็นแบบอย่างของสังคม

สรุปได้ว่า อุดมการณ์คุณธรรมเป็นการปลูกฝังแนวคิดและวิธีปฏิบัติตนให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การยึดมั่นคุณธรรมและจริยธรรม สามารถเสริมสร้างให้ผู้คนประพฤติปฏิบัติตามสถานภาพลูกกาลเทศะ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ เรียบร้อยไม่ก้าวร้าว เป็นหลักในการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและปลูกฝังความคิดเชิงอุดมการณ์ความมั่นคง ยั่งยืนด้วยจิตสำนึก

2.6 ความมีวินัย

บุปผา หันทะยุง (2554 : 43) ให้ความหมายว่าการมีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่บุคคลสามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากสามัญสำนึกภายในจิตใจที่ได้รับการอบรมปลูกฝัง ซึมซับของมนุษย์ในสังคมด้วยความสมัครใจและมีความมุ่งมั่นจะกระทำในสิ่งที่ดี ซึ่งประกอบด้วย ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเป็นผู้นำ ความซื่อสัตย์ ความตั้งใจ ความอดทน ความใจกว้างความเมตตา ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะอยู่ติดตัวในแต่ละคนตลอดไป

ณรงค์ฤทธิ์ สมนึก(2555 : 28) ให้ความหมายว่า การมีวินัย หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมให้เป็นไปตามที่ตนเองมุ่งหวังไว้ มีค่านิยมที่ดีงาม ปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ของสังคม อยู่ในระเบียบข้อบังคับ ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง ผู้อื่นและสังคมส่วนรวม

บุญชม ศรีสะอาด (2555 :4) ให้ความหมายว่า การมีวินัย เป็นความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้ประพฤติ ปฏิบัติในทางที่พึงปรารถนาตามความต้องการของตนเองตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่กำหนด เช่น ระเบียบของโรงเรียน ของชุมชน ตามหลักศีลธรรม โดยที่ไม่ได้ปฏิบัติเพราะได้รับคำสั่งจากคนอื่น ซึ่งนอกเหนือจากจะกระทำในสิ่งที่เหมาะสมแล้วยังยับยั้งการกระทำที่ไม่เหมาะสมด้วย

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2558 : 7) ให้ความหมาย ว่า “วินัย” คือ ปทัสถานหรือ มาตรฐานทางพฤติกรรมของคนในการประกอบกิจกรรมแต่ละอย่างซึ่งอาจกำหนดไว้เป็นรูปธรรม เช่น วินัยพระสงฆ์วินัยทหาร วินัยข้าราชการพลเรือน หรืออาจเพียงเป็นที่มุ่งหวังว่าต้องอยู่ในกรอบอย่างไร ดังเช่น วินัยนักเรียน ที่จะต้องอยู่ในกรอบของผู้ประกอบการทางการศึกษา หรือวินัยทางการเงินและการคลังของรัฐบาลที่จะต้องอยู่ในกรอบของผู้ประกอบการทางเศรษฐกิจ

สิริก สินสม (2558 : 26) ได้กล่าวความหมาย การมีวินัย คือ สิ่งสำคัญยิ่งในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้มีประสิทธิภาพเพื่อที่จะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบและ

เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพเพราะเด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า การฝึกวินัยตั้งแต่เด็กจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้ปกครอง ครูนักเรียน จึงเป็นส่วนสำคัญในการฝึกฝนและส่งเสริมการสร้างวินัย เพราะวินัยเกิดจากการฝึก อบรม ฝึกปฏิบัติ หากนักเรียนมีวินัยในตนเองดีแล้วก็จะกลายเป็นประโยชน์ในทุกๆ ด้าน เป็นประโยชน์กับตนเอง สังคม และประเทศชาติต่อไป

ชลดา สอนศิริ (2559 : 13) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ และกติกาต่าง ๆ ที่สังคมกำหนดขึ้น เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและใช้ควบคุมความประพฤติของคนใน สังคม เพื่อความสุข ความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคง ความปลอดภัย หากไม่ปฏิบัติตามอาจจะเกิดความเสียหายหรือความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นเหตุให้เกิดความผิดและลงโทษในที่สุด

ธีรเมธ เสาร์ทอง (2561 : 16) ได้ให้ความหมาย การมีวินัย คือ ระเบียบแบบแผน และข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ และกติกาต่าง ๆ ที่สังคมกำหนดขึ้น เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ และใช้ควบคุมความประพฤติของคนในสังคม เพื่อความสุข ความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคงและความปลอดภัย หากไม่ปฏิบัติตามอาจจะเกิดความเสียหายหรือความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นเหตุให้เกิดความผิดและลงโทษในที่สุด อีกทั้งการมีวินัยในตนเองนั้นจะช่วยให้บุคคลมีพฤติกรรมเป็นไปในทางที่ดีอยู่ในระเบียบ กฎเกณฑ์ กติกาของสังคมโดยไม่ได้รู้สึกเหมือนถูกบังคับขึ้นใจให้ปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นการสร้างความสะดวกสบายให้แก่บุคคลนั้น นอกจากนี้แล้วการมีวินัยในตนเองของบุคคล ยังจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมเพราะผลแห่งการมีวินัยในตนเองจะทำให้สังคมได้สมาชิกที่มีวินัยในตนเอง เป็นสังคมที่มีความพร้อมในการพัฒนาทุก ๆ ด้าน ผลสุดท้ายแล้วสังคมจะได้รับประโยชน์จากการมีวินัยในตนเองของสมาชิกในสังคมไปโดยปริยาย

วิพรทิพย์ โภกิลารัตน์ (2561 : 17) ได้ให้ความหมายไว้ การมีวินัย หมายถึง การควบคุมพฤติกรรมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติ ตามกฎเกณฑ์ ระเบียบ แบบแผน ข้อบังคับหรือข้อตกลงของสังคมที่กำหนดขึ้นเป็นข้อปฏิบัติร่วมกัน เพื่อความสงบสุขของตนเองและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ดังนั้นการเสริมสร้างวินัยนักเรียนจึงครอบคลุมถึงการเสริมสร้างให้นักเรียนมีความประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบ แบบแผน ข้อบังคับของโรงเรียนและสังคมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติงานและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ศรชัย เกษมสุข (2564 :17) ได้ให้ความหมายว่า กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่สร้างขึ้นโดยองค์กร หรือสังคมใดสังคมหนึ่ง เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่อยู่ในสังคมประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข เนื่องจากวินัยเกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ เพราะฉะนั้นจึงต้องเกี่ยวข้องกับการลงโทษเมื่อกระทำผิดหรือเมื่อละเมิดวินัยที่กำหนดไว้ สังคมทุกสังคม องค์กรทุกองค์กรมีกฎระเบียบที่เป็นของตนเองเพื่อให้ผู้ที่อยู่ในสถานที่แห่งนั้นใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า ความมีวินัยหมายถึง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่สร้างขึ้น โดยองค์กร หรือสังคมใดสังคมหนึ่ง เพื่อควบคุมพฤติกรรมของคนในองค์กรให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งควรกำหนดไว้เป็นรูปธรรม การฝึกวินัยตั้งแต่เด็กจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ดังนั้น

ผู้ปกครอง ครู จึงเป็นส่วนสำคัญในการฝึกฝนและส่งเสริมการสร้างวินัยให้กับนักเรียนเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย

ความสำคัญของการมีวินัย

Cazana (2012 : 3) ได้สรุปความสำคัญของวินัยในตนเองไว้ว่า ผู้เรียนที่มีวินัยในตนเองจะมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้

บุญชม ศรีสะอาด (2555 : 3-15) ได้สรุปความสำคัญของวินัยในตนเองว่าเป็นเหตุผลเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนตัวโดยต้องการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง และเป็นเหตุผลเกี่ยวกับชุมชน คือชุมชนจะเจริญและมีความมั่นคงยั่งยืนได้จะต้องอาศัยพลเมืองทำความดี มีวินัย เสียสละให้แก่ชุมชน ไม่แสวงหาประโยชน์ส่วนตัวช่วยให้ชุมชนและสังคมสงบสุข

นพตล ครสหาย (2558 : 87-96) ได้สรุปความสำคัญการมีวินัยของคนในสังคมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข ส่งผลให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้า

เบญญาภา หลวงราช (2560 : 87-96) ได้สรุปว่า วินัยนั้นมีความสำคัญและจำเป็นทั้งต่อตนเองสังคม และองค์กร ซึ่งวินัยจะช่วยให้บุคคลอยู่ร่วมกันในสังคม และองค์กรได้อย่างมีความสุข และเกิดความสงบสุขขึ้นในสังคม องค์กรนั้น ๆ

ศุภวรรณ ทองลาด (2564 : 12) ได้สรุปความสำคัญของวินัยในตนเองทำให้บุคคลเป็นผู้มีความสามารถในการควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้ในสังคม ป้องกันไม่ให้บุคคลนั้นกระทำความผิด และยังเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จในชีวิตได้

อัครเดช อินทรสถาพร (2560 : 27) กล่าวว่า วินัยในตนเองคือความสามารถในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ของสังคม ไม่ประพฤตินอกแนวทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

พรทิพย์ โภกิลรัตน์ (2561 : 24) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้มีวินัยในตนเองมีพฤติกรรมแสดงออกดังนี้ มีความตรงต่อเวลา เคารพสิทธิของผู้อื่น มีระเบียบปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ของสังคมที่มีลักษณะมุ่งอนาคต กล้าคิด กล้าทำ ไม่กังวลใจ มีความขยันหมั่นเพียรรู้จักเสียสละ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น และยอมรับการกระทำของตนเอง

ศรชัย เกษมสุข (2564 : 22) วินัยในตนเอง คือความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้อยู่ในกฎเกณฑ์ กฎระเบียบ ข้อบังคับขององค์กร หรือสังคมอย่างสม่ำเสมอไม่ก่อความเดือดร้อนให้กับบุคคลอื่น สิ่งเหล่านี้เกิดจากจิตสำนึกส่วนบุคคล ในการยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อระเบียบ กฎเกณฑ์ ของสังคม องค์กรหรือสถาบัน ส่งผลให้มีการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ดีงาม เหมาะสมกับ สถานที่ เวลา นำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองของตนเองและสังคม โดยวินัยในตนเองนั้น เกิดจากการฝึกอบรมเลี้ยงดู ปลูกฝังตั้งแต่วัยเยาว์ รวมทั้งการได้รับการจัดการศึกษาที่เหมาะสม

สรุปได้ว่าความมีวินัยทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎระเบียบ ข้อบังคับที่สังคมได้กำหนดขึ้นให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน ส่งผลให้บุคคลแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ดั่งงามเหมาะสมกับเวลา สถานที่ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม นำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองของตนเองและสังคม

2.7 ความมีจิตอาสา

ศุภยคุณธรรม (2561 : 88-89) ได้กล่าวว่า จิตอาสา หมายถึง การเป็นผู้ที่ใส่ใจต่อสังคม สาธารณะ และอาสาลงมือทำอย่างใดอย่างหนึ่ง อันมิใช่หน้าที่ของตน ด้วยความรัก ความสามัคคี เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น ของสังคม และของประเทศชาติ โดยมีได้หวังผลตอบแทน ทำความดีเพื่อความดี เอื้ออาทรต่อคนร่วมสังคม ทำอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย

เสาวณีย์ เผือกล้อม (2563 : 34) ได้กล่าวว่า จิตอาสา หมายถึง การให้โดยไม่หวังผลตอบแทน มีความสุขและภาคภูมิใจเมื่อได้ทำเพื่อสังคมและประเทศ ทำด้วยความเชื่อมั่นในงานที่ทำ มีความมั่นใจ เห็นประโยชน์ เห็นคุณค่าของงาน ทำให้สังคมน่าอยู่และเป็นสังคมคุณภาพที่ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันด้วยการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่า จิตอาสา หมายถึง การลงมือกระทำเพื่อสังคมส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทน ทำด้วยเต็มใจ ความเชื่อมั่นในงานที่ทำ เห็นประโยชน์ เห็นคุณค่าของงานที่จะทำให้สังคมน่าอยู่ ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันด้วยการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความสุขจากการให้ และภาคภูมิใจเมื่อได้ทำประโยชน์เพื่อสังคมและประเทศชาติ

ความสำคัญของการมีจิตอาสา

อริสา พิสิฐโสธานนท์ และคณะ (2555 : ออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่าจิตอาสา มีความสำคัญ และมีประโยชน์ คือบุคคลที่มีจิตอาสาจะได้รับความสุขจากการให้ด้วยใจ โดยไม่หวังผลตอบแทนเมื่อมีความสุข ฮอร์โมนเอ็นโดรฟิน (Endorphin) จะหลั่งโดยอัตโนมัติ ส่งผลให้ผู้ให้มีความสุขที่เป็นสุข และมีสุขภาพแข็งแรง และการมีจิตอาสายังมีประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติในแง่ของการมีชีวิตที่ปลอดภัย เนื่องจากทุกคนร่วมใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยไม่หวังผลตอบแทนส่งผลให้สังคมเข้มแข็ง ปัญหาสังคมลดลง ชีวิตมีความมั่นคงปลอดภัยมากขึ้น

Krathwohl, Bloom, and Masai (1973) ได้กล่าวถึง แนวทางการพัฒนาจิตอาสา คือ จิตอาสาเป็นลักษณะหนึ่งของเจตพิสัย ซึ่งการจะพัฒนาเจตพิสัยที่เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึกหรืออารมณ์ของคน เช่น ความสนใจ ความคิด ค่านิยม เจตคติ หรือความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่นนั้น สามารถพัฒนาได้ตามกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเจตพิสัย (Affective Domain) กำหนดได้ 5 ชั้น ได้แก่ 1) ชั้นการรับรู้ (Receiving) ซึ่งนั่นเป็นขั้นแรกของความรู้สึกหรือการแสดงความเอาใจใส่ต่อสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อให้คนมีความรู้สึกยอมรับสิ่งเร้าและเลือกที่จะสนใจสิ่งเร้า นั้น 2) ชั้นการตอบสนอง (Responding) เป็นขั้นการกระทำที่ให้ความสนใจหรือจะแสดงออกมาในลักษณะของความพึงพอใจต่อสิ่งเร้า นั้น 3) ชั้นเกิดค่านิยม (Valuing) เป็นความรู้สึก การรู้คุณค่าของสิ่งของหรือพฤติกรรมที่ได้รับมา จนเกิดการยอมรับเป็นความเชื่อและเกิดเป็นทัศนคติหรือค่านิยมที่ดีต่อสิ่งนั้นซึ่งความรู้สึกนี้อาจยอมรับคุณค่าหรือไม่ยอมรับค่านั้นก็ได้ 4) ชั้นการจัดระบบ (Organizing) เป็นการจัดระบบของทัศนคติ

หรือค่านิยมหลายอย่างที่กระจัดกระจายเข้าเป็นหมวดหมู่เดียวกันและตัดสินได้ว่าสิ่งใดมีคุณค่าที่สำคัญหรือมีบทบาทมากที่สุดสามารถนำไปใช้หรือยกเลิก 5) ชั้นบุคลิกภาพ (Characterization) เป็นขั้นสูงสุดของการพัฒนาคน ซึ่งนำค่านิยมหรือคุณค่าที่ยึดถือมาปฏิบัติแต่สิ่งถูกต้องจนเป็นลักษณะนิสัย

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554 : 233-237) ได้กล่าวถึง การพัฒนาจิตอาสาไว้ว่า จิตอาสาเป็นความรับผิดชอบในตนเอง แม้ว่าจะได้รับการอบรมสั่งสอน ถ้าใจตนเองไม่ยอมรับจิตอาสาก็ไม่เกิด ฉะนั้น คำว่า "ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน" จึงมีความสำคัญส่วนหนึ่งในการสร้างจิตอาสา เพราะถ้าตนเองไม่เห็นความสำคัญแล้วคงไม่มีใครบังคับได้ ดังนั้น แนวทางที่สำคัญในการพัฒนาจิตอาสา คือ

1. สร้างวินัยในตนเอง ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในระบบประชาธิปไตย รู้ถึงขอบเขตของสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม

2. ให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม ตระหนักเสมอว่าตนเอง คือส่วนหนึ่งของสังคม ต้องมีความรับผิดชอบในการรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเรื่องของส่วนรวมและประเทศชาติ

3. ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสังคม ให้ถือว่าเป็นปัญหาของตนเองเช่นกันต้องช่วยกันแก้ไข

4. ยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต เพราะหลักธรรมหรือคำสั่งสอนในทุกศาสนาที่นับถือสอนให้คนทำความดีทั้งสิ้น ถ้าปฏิบัติได้จะทำให้ตนเองมีความสุข นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมด้วย ทำให้เราสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จเร พัฒนผล (2561 : 25-26) ได้กล่าวถึง การพัฒนาจิตอาสาไว้ว่า การพัฒนาจิตอาสาของนักเรียนในระดับประถมศึกษา สามารถทำได้หลายรูปแบบและจากการศึกษาพอสรุปเป็นแนวทางในการพัฒนาจิตอาสา ได้ดังนี้

แนวทางที่ 1 การบูรณาการการจัดกิจกรรมการพัฒนาจิตอาสา กับวิชาต่างๆ เป็นการสอดแทรกการพัฒนาจิตอาสา ในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ โดยเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับคุณลักษณะที่ต้องการพัฒนาให้เหมาะสมเป็นการบูรณาการ การพัฒนาจิตอาสากับการจัดการเรียนรู้ตามปกติให้กับนักเรียนมีความรู้ควบคู่ไป

แนวทางที่ 2 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่จัดนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ไม่ยึดติดกับเนื้อหาวิชาแต่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักสูตรหรือส่งเสริมการมีจิตอาสาของนักเรียนและเป็นกิจกรรมที่ทำอย่างต่อเนื่อง

แนวทางที่ 3 การจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของเด็กแตกต่างจากกิจกรรมเสริมหลักสูตรตรงที่กิจกรรมพิเศษเพื่อจิตอาสาของนักเรียนจะจัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามวาระไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอและกิจกรรมดังกล่าวมักเป็นกิจกรรมที่สามารถกระตุ้นจิตสำนึกในการพัฒนาตนเองหรือการให้สัญญากับตนเองหรือสาธารณชนในการพัฒนาตนเองโดยกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้อาจเป็นกิจกรรมที่ให้สถาบันที่เกี่ยวข้องกับเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาจิตอาสาของนักเรียน ทั้งนี้ควรมีการประเมินเพื่อติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนาจิตอาสาของนักเรียนในกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

เสาวณีย์ เผือกล้อม (2563 : 38) ได้กล่าวถึง การพัฒนาจิตอาสาไว้ว่า การที่เด็กนักเรียนปฏิบัติตนในการดูแล บำรุงรักษา แนะนำช่วยเหลือ สังคมในการที่จะหลีกเลี่ยงการใช้หรือ

การกระทำที่จะทำให้เกิดความสปรกในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน ถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดร่วมกัน ซึ่งใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ ของบลูม ด้านจิตพิสัย มีกระบวนการพัฒนา 5 ขั้น คือ 1) การรับรู้ค่านิยม 2) การตอบสนองต่อค่านิยม 3) การเห็นคุณค่าของค่านิยม 4) การจัดระบบของค่านิยม และ 5) การสร้างลักษณะนิสัย

สรุปได้ว่า การพัฒนาจิตอาสา เป็นการพัฒนาเจตพิสัยที่เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึกหรืออารมณ์ของคน มีกระบวนการพัฒนา ความรู้สึกหรือการแสดงความเอาใจใส่ขึ้นต่อมา คือให้ความสนใจหรือความพึงพอใจต่อสิ่งเร้านั้น ซึ่งจะพัฒนาเป็นทัศนคติหรือค่านิยมที่ดีต่อสิ่งนั้น เพื่อตัดสินใจได้ว่าสิ่งใดมีคุณค่าสำคัญหรือมีบทบาทมากที่สุดที่ควรนำไปใช้ นำไปสู่ขั้นสูงสุดของการพัฒนาคน โดยการนำค่านิยมหรือคุณค่าที่ยึดถือมาปฏิบัติแต่สิ่งถูกต้องจนเป็นลักษณะนิสัย ซึ่งจะสามารถพัฒนาจิตอาสาให้กับนักเรียนได้หลายรูปแบบ เช่น การบูรณาการในการจัดกิจกรรม การพัฒนาจิตอาสา กับวิชาต่างๆ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดกิจกรรมพิเศษ และควรมีการติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนากิจกรรมจิตอาสาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืน

3. แนวคิด ทฤษฎี การจัดกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม

การพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ต้องใช้ทั้งทฤษฎี หลักการ และแนวทางในการขับเคลื่อนที่มุ่งสร้างความรู้ ความเข้าใจ พฤติกรรมเชิงบวก และกิจกรรมฝึกทักษะเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโรงเรียน เพื่อมุ่งให้ทุกคนในโรงเรียนรู้จักคุณค่าของตนเอง รู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล มีการบูรณาการคุณธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิตประจำวัน

3.1 ทฤษฎีการพัฒนาจริยธรรม

1) พัฒนาการทางจริยธรรมของ Jean Piaget

Jean Piaget (1997 : 14-15) เป็นผู้ริเริ่มความคิดที่ว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ย่อมขึ้นอยู่กับความฉลาดที่จะทำให้รับรู้กฎเกณฑ์และลักษณะต่าง ๆ ทางสังคม พัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลจึงขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลนั้น ๆ เขาเชื่อว่าจริยธรรมเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน (Complex Process) ระหว่างความรู้ ความรู้สึก และการสร้าง การพัฒนาจริยธรรมจึงจำเป็นต้องมีการพิจารณาเหตุผลเชิงจริยธรรมตามระดับสติปัญญาของแต่ละบุคคลที่มีวุฒิภาวะสูงขึ้น การรับรู้จริยธรรมได้พัฒนาขึ้นตามลำดับ Piaget ได้แบ่งขั้นการพัฒนาจริยธรรมของมนุษย์เป็น 3 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนจริยธรรม เริ่มตั้งแต่เด็กแรกเกิดจนถึง 2 ขวบ ในขั้นนี้เด็กยังไม่มีความสามารถในการรับรู้สิ่งแวดล้อมอย่างละเอียด รวมถึงระบบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ได้ มีแต่ความต้องการทางกาย ซึ่งต้องการที่จะได้รับบำบัดโดยไม่คำนึงถึงกาลเทศะ เมื่อเด็กมีความสามารถในการพูดก็จะเริ่มเรียนรู้สภาพแวดล้อมและบทบาทของตนเองต่อบุคคลอื่น

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติตามคำสั่ง เริ่มตั้งแต่อายุ 2 ถึง 8 ปี เด็กจะมีพัฒนาการในขั้นปฏิบัติตามคำสั่ง มีความเกรงกลัวผู้ใหญ่ และเห็นว่าคำสั่งของผู้ใหญ่คือสิ่งที่ตนต้องการทำตาม

ขั้นที่ 3 ขั้นยึดหลักแห่งตน เกิดจากการพัฒนาทางสติปัญญาที่สูงขึ้นและประสบการณ์ในการมีในกลุ่มเพื่อนเด็กด้วยกัน คลายความเกรงกลัวอำนาจจากภายนอก สามารถใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล และประสบการณ์ประกอบการตัดสินใจ สามารถประเมินความถูกผิดโดยดูจากเจตนาของผู้กระทำและตั้งเกณฑ์ของตนเองได้ เมื่อเด็กพบว่ากฎเกณฑ์ทางศีลธรรมทางบ้านทางโรงเรียน และทางสังคมแตกต่างกัน เด็กจะตัดสินใจเลือกเกณฑ์เองโดยปรับเกณฑ์ทั้งหลายเข้าด้วยกัน

2) พัฒนาการทางจริยธรรมของ Lawrence Kohlberg

Lawrence Kohlberg (1976 : 102-108) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้ทำการศึกษาทฤษฎี พัฒนาการทางจริยธรรมของ Piaget ทำให้แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Preconventional Level) เป็นระดับที่บุคคลดำเนินตามบทบาทถูกต้องและไม่ถูกต้อง โดยกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ไม่คำนึงถึงผู้อื่น บุคคลจะสนองตอบกฎเกณฑ์โดยกระทำตามผู้ที่มีอำนาจเหนือตน และพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การถูกลงโทษหรือการได้รับรางวัล พัฒนาการระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นหลบหลีกการลงโทษ (The Punishment and Obedience Orientation) ช่วงอายุ 2 – 7 ปี ในขั้นนี้จะใช้หลักการหลีกเลี่ยงมิให้ได้รับโทษในการกระทำ เด็กจะทำตามกฎเกณฑ์ของผู้มีอำนาจเหนือตน และอยู่ใต้อำนาจของผู้ใหญ่เพราะกลัวการถูกลงโทษ ถ้าถูกลงโทษในสิ่งที่กระทำเด็กจะไม่กระทำอีก แต่ถ้าไม่ได้รับการลงโทษในสิ่งที่จะกระทำเขาจะกระทำอีก เช่น ไม่กล้าหนีเรียนเพราะกลัวครูตัดคะแนน เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ขั้นแสวงหารางวัล (The Instrumental Relativist Orientation) ช่วง 7 – 10 ปี ในขั้นนี้เด็กไม่ได้คิดว่ากฎระเบียบเป็นสิ่งที่แน่นอนตายตัว จะทำตามกฎเกณฑ์เพราะเห็นว่าเป็นเครื่องมือที่ทำให้ได้สิ่งที่ต้องการ ถือความพอใจของตนเองเป็นหลักในการตัดสินใจการกระทำตามใจตนเอง จะเห็นความสำคัญของการได้รางวัลหรือคำชมเชยซึ่งเป็นแรงจูงใจในการกระทำความดี โดยมุ่งการตอบแทนทางกาย และวัตถุมากกว่าในเรื่องของนามธรรม

2. ระดับกฎเกณฑ์ (Conventional Level) เป็นระดับที่เด็กจะเห็นความสำคัญของหน้าที่ความรับผิดชอบของกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ เช่น ครอบครัว กลุ่มชนหรือชาติ เด็กจะสนับสนุนการกระทำและอ้างเหตุผลสนับสนุนตามสังคม รู้จักรักษากฎเกณฑ์ จะไม่กระทำความผิด เพราะต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นในขณะนั้น พัฒนาการระดับนี้แบ่งเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นทำตามสิ่งที่คนอื่นเห็นว่าดี (The Interpersonal Concordance Orientation) ช่วงอายุ 10 – 13 ปี ในขั้นนี้เด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นซึ่งเข้าใจว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่คนดีควรกระทำ เด็กจะกระทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าคนอื่นจะเห็นด้วยและพอใจเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนฝูงเพราะต้องการยอมรับจากผู้อื่น โดยจะกระทำตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคมอย่างเคร่งครัด

ขั้นที่ 2 ขั้นการกระทำตามหน้าที่และระเบียบทางสังคม (The law and order Orientation) ช่วงอายุ 13 – 16 ปี ขั้นนี้ความคิดขยายกว้างขึ้นครอบคลุมถึงระเบียบสังคมทั่ว ๆ ไป บุคคลจะเข้าใจในกฎเกณฑ์ บรรทัดฐานของสังคม ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ที่พึงปฏิบัติ ตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ เพื่อประโยชน์ต่อกลุ่มสังคมของตน

3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์หรือระดับหลักการ (Postconventional Level) ระดับนี้ บุคคลจะเข้าใจถึงค่านิยม คุณค่าทางจริยธรรม หลักเกณฑ์ที่นำไปใช้โดยพิจารณาถึงสภาพการณ์ที่แตกต่างกันออกไป จะตัดสินข้อขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบด้วยตนเอง พิจารณาสິงต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง และกว้างขวาง หลุดพ้นจากกฎเกณฑ์ของสังคม พยายามเลียนแบบค่านิยมทางศีลธรรมจรรยาสาธิต ซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางเหมาะสมและเที่ยงธรรม ระดับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นคือ

ขั้นที่ 1 ขั้นการมีเหตุผลและการเคารพตนเอง หรือขั้นทำตามสัญญา (The Social Contract Legalistic Orientation) ช่วงอายุ 16 ปีขึ้นไป ในช่วงนี้จะเห็นความสำคัญของคนหมู่มาก โดยคำนึงถึงสภาพการณ์และกฎเกณฑ์ที่มีเหตุผลซึ่งได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ ถือว่ากฎเกณฑ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นใหญ่และมีเหตุผลที่เหมาะสมกว่า เคารพมติที่มาจาก การลงความเห็นอย่างเป็นประชาธิปไตย และมีข้อตกลงที่ยอมรับร่วมกัน บุคคลจะทำตามสัญญาที่ให้กับผู้อื่น คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ และเห็นค่าแก่ประโยชน์ส่วนรวม เป็นสำคัญ

ขั้นที่ 2 ขั้นทำตามหลักอุดมคติสากล (The Universal Ethical Principle orientation) เป็นขั้นในวัยผู้ใหญ่ บุคคลจะสำนึกถึงคุณค่าของความถูกต้อง โดยคำนึงถึงเหตุผลอย่างกว้างขวาง คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม และปฏิบัติตามความถูกต้องนั้นอย่างไม่หวั่นไหว มีความละเอียดต่อการทำความชั่ว

Kohlberg เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลจะเป็นไปตามลำดับขั้น จากขั้นที่ 1 ไปจนถึงขั้นที่ 6 จะพัฒนาข้ามขั้นไม่ได้ เพราะการให้เหตุผลในขั้นที่สูงขึ้นได้นั้นจะต้องการความสามารถจากขั้นที่ต่ำกว่า ต่อมาเมื่อได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ ๆ หรือเข้าใจประสบการณ์เก่าได้ดีขึ้น จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและเหตุผล ทำให้การใช้เหตุผลในขั้นสูงมีมากขึ้น เหตุผลขั้นที่ต่ำกว่าก็จะถูกใช้น้อยลงและละทิ้งไปในที่สุด พัฒนาการทางจริยธรรมของแต่ละคน ไม่จำเป็นต้องไปถึงขั้นสูงสุด อาจจะหยุดชะงักอยู่ในขั้นหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญาและประสบการณ์ทางสังคมของบุคคลนั้น ๆ

3.2 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม เป็นทฤษฎีการนำคุณลักษณะของคนดี คนเก่ง และการประพฤติตนให้มีสุขของคนไทย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2544 อ้างถึงใน ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2551 : 19-21) ซึ่งแบ่งลักษณะออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ราก ลำต้น และส่วนที่เป็นดอกผลของต้นไม้

ส่วนที่ 1 คือ ราก หมายถึง จิตลักษณะพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1) สุขภาพจิต หมายถึง ความวิตกกังวล ความทุกข์ ความตื่นเต้นของบุคคลที่เหมาะสมกับเหตุการณ์

2) ความเฉลียวฉลาด หรือสติปัญญา หมายถึง การรู้ การคิดในขั้นรูปธรรม หลากหลายด้าน และการคิดด้านนามธรรม

3) ประสบการณ์ทางสังคม หมายถึง การรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การเอาใจเขามาใส่ใจเรา ความเอื้ออาทร และความสามารถในการทำนายความรู้สึกคนอื่น

ส่วนที่ 2 คือ ส่วนของลำต้น หมายถึง ผลจากจิตลักษณะพื้นฐานที่ประกอบด้วย จิตลักษณะ 5 ด้าน ได้แก่

1) ทศนคติ ค่านิยม และคุณธรรม

ทศนคติ หมายถึง การคิดในแง่มุมหลายด้านประโยชน์ โทษ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่ามีความสำคัญ และคุณธรรม หมายถึง สิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าดีงามควรประพฤติปฏิบัติ ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับศาสนา ซึ่งมีความพอใจต่อสิ่งนั้น พร้อมจะมีพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น

2) เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง เจตนาของการกระทำที่บุคคลนั้นกระทำ เพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว หรือพวกพ้อง

3) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลว่า สิ่งที่ทำลงไปในปัจจุบันส่งผลอย่างไร ปริมาณเท่าใดกับใครในอนาคต ตลอดจนความสามารถในการอดทนรอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

4) ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ความเชื่อมั่นในผลของการกระทำที่ตนกำลัง ได้รับอยู่เกิดจากการกระทำของตนเองมิใช่โชคชะตา หรือความบังเอิญ

5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมานะ อดทน มุ่งมั่นพยายามฝ่าฟันอุปสรรค ในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ย่อท้อ

ส่วนที่สาม คือ ส่วนของดอก และผล เป็นส่วนของพฤติกรรมของคนดี และคนเก่ง ซึ่งแสดงพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงการทำความดีละเว้นความชั่ว และพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม ซึ่งสามารถพฤติกรรมแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) พฤติกรรมของคนดี ประกอบด้วย 2 พฤติกรรม

1. การไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่ทำร้ายตนเอง การทำให้ตนเองมีความสุข โดยไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน เช่น การดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข การไม่ดื่มสุรา ไม่สูบบุหรี่ ไม่ติดยาเสพติด เป็นต้น

2. การไม่เบียดเบียนคนอื่น ไม่ทำร้าย ทำลาย หรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่ก้าวร้าว มีความซื่อสัตย์ ไม่โกหกหลอกลวง ไม่ทำให้เสียหายต่อส่วนรวม เป็นต้น

2) พฤติกรรมของคนเก่ง ประกอบด้วย 2 พฤติกรรม

1. ความรับผิดชอบ คือ พฤติกรรมการตั้งใจเรียน การทำงานด้วยความอดทน มุ่งมั่นตั้งใจ การเคารพกฎหมาย กติกา ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับตนเอง และส่วนรวม

2. การพัฒนาตนเอง สังคมและผู้อื่น คือ การใฝ่เรียนรู้ รักการอ่าน เป็นกัลยาณมิตรต่อผู้อื่น การมีจิตอาสา การช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของสังคม

3.3 ทฤษฎีการเสริมแรงเชิงบวก

ณัฐริดา แยมยิม (2555 : 23-24) ได้กล่าวไว้ว่า B.F. Skinner (1904 - 1990) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้ทำการทดลองด้านจิตวิทยาการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์การเรียนรู้ที่มีการตอบสนองแบบแสดงการกระทำ (Operant Behavior) ได้แบ่ง พฤติกรรม ออกเป็น 2 แบบ คือ

1) Respondent Behavior คือ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ หรือเป็นปฏิกิริยาสะท้อน (Reflex) ซึ่งสิ่งมีชีวิตไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ เช่น น้ำลายไหล การกระพริบตา หรือการเกิดอารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ

2) Operant Behavior พฤติกรรมที่เกิดจากสิ่งมีชีวิตเป็นผู้กำหนด หรือเลือกที่จะแสดงออกมา ส่วนใหญ่เป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกในชีวิตประจำวัน เช่น กิน นอน เดิน พูด ทำงาน ขับรถ

การเรียนรู้ตามแนวคิดของ Skinner เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง แต่ Skinner ให้ความสำคัญต่อการตอบสนองมากกว่าสิ่งเร้า นอกจากนี้ Skinner ให้ความสำคัญต่อการเสริมแรง (Reinforcement) ว่ามีผลทำให้เกิดการเรียนรู้ที่คงทนถาวรยิ่งขึ้นด้วย Skinner ได้สรุปไว้ว่า อัตราการเกิดพฤติกรรมขึ้นอยู่กับผลของการกระทำ คือ การเสริมแรงหรือการลงโทษทั้งบวกและลบ

สมชาย รัตนทองคำ (2550 : 53-55) ได้กล่าวไว้ว่า Skinner ได้แบ่งการเสริมแรง (Reinforcement) ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) Positive Reinforcement การเสริมแรงทางบวก หมายถึง การให้สิ่งที่พึงพอใจ ซึ่งมีผลทำให้เพิ่มพฤติกรรม

2) Negative Reinforcement การเสริมแรงทางลบ หมายถึง การเอาสิ่งที่ไม่พึงพอใจออกเป็นผลทำให้พฤติกรรมเพิ่มขึ้น เช่น การที่เด็กเก็บของเล่นหรือของใช้ให้เป็นที่ที่เป็นทางเพื่อแม่จะได้ไม่บ่น เพราะการบ่นเป็นสิ่งที่เด็กไม่ชอบไม่ต้องการ

การเสริมแรงบวกจะสามารถกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้นหรือมั่นคงขึ้น โดยการให้สิ่งเร้าบวกหรือตัวเสริมบวก การให้แรงเสริมในช่วงเวลาที่ไม่แน่นอน (variable interval - VI) เป็นการเสริมแรงครั้งแรกและครั้งต่อ ๆ ไปที่ไม่แน่นอน แปรเปลี่ยนอยู่เสมอ การเสริมแรงลักษณะนี้ สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมได้อย่างดี เพราะผู้เรียนจะไม่หยุดการแสดงพฤติกรรมในระหว่างที่ไม่ได้รับแรงเสริม เพราะไม่ทราบว่าจะได้รับแรงเสริมเมื่อใด

การให้แรงเสริมในอัตราส่วนที่ไม่แน่นอน (variable ratio - VR) การให้แรงเสริมลักษณะนี้ผู้เรียนไม่สามารถคาดคะเนได้ว่า เมื่อไรจะได้รับแรงเสริม แรงเสริมที่ให้จะแปรเปลี่ยนไปได้เสมอไม่ขึ้น กับจำนวนครั้งของการแสดงพฤติกรรม โดยวิธีการเสริมแรงลักษณะนี้จะสามารถ กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมในอัตราที่สูงมาก แม้ไม่ได้แรงเสริมก็ยังสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดง

พฤติกรรมต่อไปได้อีกนาน เช่น การยกมือตอบคำถามในห้องเรียน การให้คำชมเชยเมื่อเห็นว่าทำได้ดี พอสมควรโดยดูตามความเหมาะสมของครู ตามวาระ และยังเชื่อว่า เทคนิค Operant conditioning สามารถนำมาใช้ในการปรับแต่งพฤติกรรม (shaping) โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยเทคนิคการให้แรงเสริม หรือให้รางวัลในลักษณะที่ไม่แน่นอน (reward contingent) กับพฤติกรรมที่พึงประสงค์

การเสริมแรงทางบวกแบ่งเป็น 5 ประเภท คือ (ศูนย์การศึกษาพิเศษ, 2555 : 7-8)

1) ตัวเสริมแรงที่เป็นสิ่งของ (Material Reinforcers) เป็นตัวเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพมาก ได้แก่ อาหาร ของที่เสฟได้ และสิ่งของต่าง ๆ เช่น ขนม ของเล่น เสื้อผ้า เป็นต้น

2) ตัวเสริมแรงทางสังคม (Social Reinforcers) เป็นคำพูดและการแสดงออกทางท่าทาง ได้แก่ การชมเชย การยกย่อง การยิ้ม การปรบมือ ๆ เป็นต้น ตัวเสริมแรงทางสังคมต้องมีการวางเงื่อนไขและสามารถนำไปใช้ในทุกลักษณะอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งง่าย สะดวก และประหยัด

3) ตัวเสริมแรงที่เป็นกิจกรรม (Activity Reinforcers) เป็นการใช้กิจกรรมที่ชอบมากกว่า มาเสริมแรงกิจกรรมที่ชอบน้อยกว่า เช่น ถ้าพนักงานคนใดสามารถให้บริการได้ประทับใจ ลูกค้าน่าจะมีลูกค้าเพิ่มขึ้นได้ตามเป้าหมาย พนักงานคนนั้นจะได้ค่าตอบแทนพิเศษ เป็นต้น

4) ตัวเสริมแรงที่เป็นเบี้ยอรรถกร (Token Reinforcers) เป็นแรงเสริมที่เป็นสิ่งของ และ สัญลักษณ์ที่นำไปแลกเปลี่ยนสิ่งที่ต้องการได้ เช่น คะแนน ดาว เพื่อนำไปแลกเปลี่ยนสิ่งที่ต้องการและจับต้องได้ เช่น ขนม ตุ๊กตา กิจกรรมต่าง ๆ ที่พอใจ

5) ตัวเสริมแรงภายใน (Covert Reinforcers) เป็นตัวเสริมแรงที่ครอบคลุมถึงความคิด ความรู้สึกต่าง ๆ เช่น ความพึงพอใจ ความสุข ความภาคภูมิใจ เป็นต้น ใช้ได้ดีในการปรับพฤติกรรม เพื่อควบคุมตนเองและบังคับตนเอง

สมโภช เอี่ยมสุภาชิต (2551: 192-193) กล่าวว่า การใช้เสริมแรงทางบวกอย่างมีประสิทธิภาพนั้นมีหลักการทั่วไปดังนี้

1) การเสริมแรงทางบวกจะต้องให้หลังจากการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายเท่านั้น การให้คำชมเชยหรือให้สิ่งของก่อนเกิดพฤติกรรมไม่ถือว่าเป็นการเสริมแรง

2) การเสริมแรงจะต้องทำทันทีที่พฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้น จะทำให้ผู้ที่ได้รับการเสริมแรงเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

3) การเสริมแรงควรจะให้อย่างสม่ำเสมอคือควรให้การเสริมแรงทุกครั้งหรือแทบทุกครั้งที่พฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้น ไม่ควรขึ้นอยู่กับอารมณ์ของผู้ดำเนินการปรับพฤติกรรม

4) ควรจะมีการบอกผู้ที่ถูกปรับพฤติกรรมว่าควรที่จะแสดงพฤติกรรมใดในสถานการณ์ใดแล้วจะได้รับอะไรเป็นการเสริมแรง

5) ตัวเสริมแรงนั้นควรมีปริมาณพอเหมาะที่จะเสริมแรง หากมากเกินไปก็อาจจะทำให้เกิดการหมดสภาพการณ์เป็นตัวเสริมแรง แต่ก็ไม่ควรจะน้อยไปจนไม่มีพลังพอที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออก

6) ต้องเลือกตัวเสริมแรงให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคลเนื่องจากคนเรามีความต้องการแตกต่างกัน อีกทั้งในบางโอกาส ตัวเสริมแรงที่เคยเสริมแรงคนๆหนึ่ง อาจจะไม่เสริมแรงคนๆ นั้นในเวลาต่อมาก็ได้

7) ถ้าเป็นไปได้ควรให้ตัวเสริมแรงที่อยู่ในสภาพแวดล้อมนั้นๆ เช่น การใช้กิจกรรมที่ชอบทำมากที่สุดหรือการเสริมแรงทางสังคม

8) ควรมีการใช้ตัวแบบหรือการชี้แนะควบคู่ไปกับการเสริมด้วย เนื่องจากจะทำให้บุคคลได้เรียนรู้เร็วขึ้น

9) เมื่อพฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้นสม่ำเสมอแล้ว ควรมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการเสริมแรงเสียใหม่ ให้เป็นการใช้ตารางการเสริมแรงแทน หรืออาจจะใช้การยืดเวลาการเสริมแรงก็ได้ เพราะจะทำให้พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปให้คงอยู่นานขึ้น แม้ว่าจะไม่ได้รับการเสริมแรงอีกเลยในอนาคตก็ตาม

3.4 แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

ปาจารย์ เกตุสำเภา (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนกระสังสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยมีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน 2) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนตามความเห็นของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานักเรียน และผู้ปกครอง โดยรวมอยู่ระดับมาก 2) แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มี 4 ด้าน ดังนี้ ด้านความขยัน ประกอบด้วยการทำกิจกรรมการเดินแถวไป-กลับโรงเรียน กิจกรรมทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน กิจกรรมเข้าแถวเคารพธงชาติ กิจกรรมเข้าแถว เชิญธงชาติลงจากเสา ด้านความมีวินัย ประกอบด้วย การทำกิจกรรมทำความสะอาดห้องเรียน กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมรับประทานอาหารเช้า กิจกรรมแปรงฟัน การปฏิบัติตามกฎ กติกาของห้องเรียน การปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน ด้านความสุภาพ ทำกิจกรรมน้องไหว้พี่ กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทายกัน สุดท้ายด้านความสามัคคี ทำกิจกรรมการแข่งขันกีฬา กิจกรรมแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ การฝึกการเคารพและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น การให้ความร่วมมือกับเพื่อน และช่วยทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

พัชรี ปิยภรณ์ (2562 : 93-94) ได้ศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมมี 6 ขั้นตอน ได้แก่

1) ขั้นรับรู้ หมายถึงการทบทวนความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ที่มีอยู่เดิมเกี่ยวกับความรู้ ความคิด และการปฏิบัติตนด้านคุณธรรมจริยธรรม การรับรู้โดยการนำเสนอกรณีตัวอย่างสถานการณ์ใกล้ตัวเพื่อให้นักเรียนได้เห็น และเป็นตัวแบบที่ติงาม

2) ชั้นอภิปราย หมายถึงการให้นักเรียนวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น สนทนาโต้ตอบต่อกรณีตัวอย่าง และสถานการณ์ใกล้ตัว

3) ชั้นศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หมายถึงการให้นักเรียนได้ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มเติมด้วยกิจกรรมกับเพื่อนแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มย่อยสร้างองค์ความรู้สรุปผลที่ครูมอบหมายนำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้

4) ชั้นสะท้อนคิด หมายถึงนักเรียนร่วมกันนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่ทำร่วมกันนักเรียนอภิปรายข้อค้นพบต่าง ๆ ในกลุ่มใหญ่

5) ชั้นสรุป หมายถึงนักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลที่ได้จากการเรียนรู้ครูอธิบายเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ หรือเข้าใจคลาดเคลื่อน

6) ชั้นประยุกต์ใช้ หมายถึงการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้จากการทำกิจกรรมนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้อย่างไรจากสถานการณ์การเรียนรู้ที่ครูกำหนด

ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มุลินีวิทยุสฤตคุณ (2560 : 12-14) ให้แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชนไว้ว่า ควรเน้นการสร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วมที่พัฒนากระบวนการคิดเชิงระบบโดยใช้กิจกรรม และโครงการคุณธรรมเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ความดี ความงามจากการลงมือปฏิบัติจริง ทำให้เด็กและเยาวชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจกรรม/โครงการนั้น ๆ ด้วยความภาคภูมิใจ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการความรู้คู่ความดี เป็นการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่บูรณาการคุณธรรมเข้าไว้ในสาระวิชาต่าง ๆ โดยจะดำเนินงานตามความพร้อมของแต่ละโรงเรียนซึ่งจะช่วยให้เกิดการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียนให้น้อยลง และส่งเสริมการสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น ดังนี้

1) พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกนักเรียนด้านความซื่อสัตย์ การไม่ลอกการบ้าน การไม่โกหก การไม่พูดเท็จ และประพฤติตนห่างไกลยาเสพติด

2) พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกนักเรียนด้านความรับผิดชอบ แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน การยิ้มไหว้ ทักทาย การมีสัมมาคารวะ อ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่

3) พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกด้านความพอเพียง มีน้ำใจ เสียสละ ช่วยเหลือส่วนรวม โดยไม่หวังผลตอบแทน การประหยัด อดออมไม่ใช้จ่ายเกินตัว ประหยัดทรัพยากรของโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560 : 5-8) จัดทำแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โดยจัดกิจกรรมตามบริบทของโรงเรียน ดังนี้

1) การผลิตนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี

การผลิตนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี เป็นกิจกรรมหนึ่งที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการขับเคลื่อนตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ซึ่งผู้บริหาร ครู จะต้องศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีและผลงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาผสมผสานกับประสบการณ์ของตนเองเพื่อผลิตนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดีให้เหมาะสมกับโรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาจนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และมีเจตคติที่ดีในการพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์ ด้วยนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี ควรเริ่มจากการสำรวจปัญหาด้านคุณธรรมในโรงเรียนวิเคราะห์ปัญหา และความต้องการพัฒนา

คุณธรรมในโรงเรียน ผลิตนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหานานวัตกรรม ที่ผลิตไปทดลองใช้และนำมาปรับปรุง จนเกิดประสิทธิภาพ และนำไปใช้จริงในโรงเรียน เมื่อสำเร็จก็รายงานผลการใช้นวัตกรรม แต่ถ้าไม่สำเร็จก็ต้องนำไปสู่กระบวนการปรับปรุงและนำไปใช้อีกครั้งหนึ่งจนประสบความสำเร็จแล้วจึงเขียน รายงานการใช้นวัตกรรมรวมทั้งเผยแพร่นวัตกรรม

2) การจัดกิจกรรมคืนคุณธรรมสู่ห้องเรียน

การจัดกิจกรรมคืนคุณธรรมสู่ห้องเรียนเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ บูรณาการคุณธรรมอัตลักษณ์ของสถานศึกษาหรือคุณธรรมเป้าหมาย โดยแต่ละห้องเรียนสามารถ กำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์เพิ่มเติมเป็นของห้องเรียนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของนักเรียนแต่ละ ห้องเรียนได้โดยครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาสาเหตุแนวทางแก้ไข และพิจารณา โครงการคุณธรรมระดับห้องเรียนหรือกิจกรรมอื่นที่สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์

3) การจัดค่ายยุวชนคุณธรรมเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียน คุณธรรมสพฐ. ตามศาสตร์พระราชา และสนองพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 และพระราชประสงค์ของรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม ซึ่งการดำเนินงาน ดังกล่าวจะต้องฝึกภาวะผู้นำให้แก่นักเรียนแกนนำในการเป็นแบบอย่างด้านการนำคุณธรรมอัตลักษณ์ มาบูรณาการกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันทั้งภายในโรงเรียนและในครอบครัวนักเรียน

4) การสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักเรียน ครู และผู้บริหาร ทั้งภายในโรงเรียน ภายนอกโรงเรียน ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่ เขตตรวจราชการ ระดับภาค และ ระดับประเทศ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2561: 33-34) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนา กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการไว้ 6 ด้าน ดังนี้

1) ด้านความมีระเบียบวินัย นักเรียนควรมีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ของตนเองซึ่งจัดเป็นวินัยในตัวเอง ซึ่งวินัยเป็นองค์ประกอบหนึ่งของคุณธรรมและจริยธรรม ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า วินัยในตนเองเป็น องค์ประกอบหนึ่งของคุณธรรมและจริยธรรมด้วย นักเรียนควร ประพฤติปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเหมาะสม ตามระเบียบ กฎ กติกา มารยาทของสังคม เช่น การทำตาม ข้อตกลงของโรงเรียน ครอบครัว และสังคม

2) ด้านความรับผิดชอบ นักเรียนควรตั้งมั่นทำตามบทบาทหน้าที่ด้วยความอดทน พากเพียร เช่น เข้าเรียนตรงต่อเวลา ทำการบ้านด้วยตนเอง การรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน การแต่งกายตามระเบียบโรงเรียน การเข้าแถวซื้อสิ่งของ การเข้าร่วมกิจกรรมตามขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมไทย

3) ความซื่อสัตย์สุจริต นักเรียนควรปฏิบัติตนละเอียดรอบคอบต่อการกระทำผิด มีความจริงใจ ตรงต่อความเป็นจริง การชักชวนเพื่อทำความดี เช่น ไม่พูดโกหก ไม่ลอกการบ้านเพื่อน ชื่อตรงทั้งต่อหน้าและลับหลัง พูดในสิ่งที่ถูกต้องตรงความจริง

4) ด้านความเสียสละ นักเรียนควรประพฤติตนเป็นผู้ให้ ผู้อาสาทำงานเพื่อส่วนรวม บริจาคแบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้อื่น เช่น บริจาคเงิน สิ่งของให้ผู้อื่น การร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ กับทางโรงเรียน

5) ด้านความอดทน นักเรียนควรมีพฤติกรรมสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีจิตใจเข้มแข็ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เช่น ตั้งใจทำงานให้สำเร็จ การควบคุมอารมณ์เมื่อถูกตำหนิ การควบคุมตนเองเมื่อถูกเพื่อนกลั่นแกล้ง

6) ความพอเพียง นักเรียนควรดำรงชีวิตด้วยความพอเพียง ใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย มีการวางแผน เช่น จัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย การใช้ทรัพย์สินของโรงเรียนอย่างประหยัด การประหยัดพลังงานปิดน้ำปิดไฟเมื่อเลิกใช้

สรุปว่า การจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนเพื่อส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์สำหรับโรงเรียนคุณธรรม ต้องมีการสร้างกิจกรรมหรือนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดีเพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์ โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม การส่งเสริมพฤติกรรมด้วยการเสริมแรงเชิงบวกให้เกิดพฤติกรรมซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นพฤติกรรมเชิงบวกที่ต้องการ โดยการชี้แนะและเสริมแรงทางบวกของครู ประกอบกับแนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรมจากหน่วยงานต้นสังกัด และองค์กรคุณธรรมอื่น ๆ มาสังเคราะห์กำหนดเป็นกรอบแนวทางในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนให้เหมาะสมกับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนที่กำหนดเป็นคุณธรรมเป้าหมาย

สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวทางการจัดกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรมจากแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาจริยธรรมของ Piaget และของ Kohlberg ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมของดวงเดือน พันธุมนาวิน ทฤษฎีการเสริมแรงเชิงบวก แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมจากงานวิจัย ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ และแนวทางการจัดกิจกรรมของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มากำหนดเป็นร่างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี จำนวน 10 ต้นกล้า ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ร่างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 1 หนูน้อยยอด กตัญญู	- ความกตัญญู	- แสดงความเคารพต่อผู้มี พระคุณ - เรียนรู้ประวัติศาสตร์/ เชิดชูบุคคลสำคัญ - รักษาความเป็นไทย	- นักเรียนไหว้พระประจำ โรงเรียน และไหว้ครู ที่หน้าประตูโรงเรียน - เรียนรู้ประวัติบุคคลสำคัญ - แต่งกายด้วยผ้าไทยและ เสื้อขาวในวันพระ ตามที่ โรงเรียนกำหนด
ต้นกล้าที่ 2 ชีวิตดีอาสา	- ความมี จิตอาสา - ความ รับผิดชอบ	- เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ของโรงเรียนและ ชุมชน - ทำงานเป็นทีม	- กิจกรรมทำความสะอาด พื้นที่ภายในโรงเรียน - กิจกรรมดูแลรักษาต้นไม้ - กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ในโรงเรียนและชุมชน
ต้นกล้าที่ 3 ของหายได้คืน	- ความซื่อสัตย์	- เก็บของมีค่าได้แล้ว ส่งคืนครู - ไม่ลักขโมยของผู้อื่น	- นักเรียนเก็บสิ่งของได้ จะนำส่งคุณครูเพื่อคืนเจ้าของ - ไม่หยิบของเพื่อน
ต้นกล้าที่ 4 เดินแถวเป็น ระเบียบ	- ความมีวินัย	- ปฏิบัติตามข้อตกลงของ โรงเรียน	- นักเรียนเดินแถวระหว่าง เปลี่ยนชั่วโมงเรียน
ต้นกล้าที่ 5 หนูน้อยนักบุญ	- ความมี อุดมการณ์ คุณธรรม - ความกตัญญู - ความมี จิตอาสา	- ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรม ของโรงเรียน - ไม่ลักขโมยของผู้อื่น - แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น	- กิจกรรมเข้าค่ายธรรมะ - ทำบุญตักบาตร รับศีลห้า ทุกวันพระ - นักเรียนทำกิจกรรม มุมแบ่งปันในห้องเรียน
ต้นกล้าที่ 6 หัวขนเส้น	- ความมีวินัย	- ปฏิบัติตามข้อตกลงของ โรงเรียน และห้องเรียน	- นักเรียนวางรองเท้าของ ตนเองโดยหันหัวรองเท้าออก และวางให้เสมอสัน

ตารางที่ 9 (ต่อ) ร่างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 7 เดินตามรอยพ่อ	-ความพอเพียง -ความมีวินัย	- เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า -ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน -การประหยัดและอดออม	- คัดแยกขยะและประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ - การใช้ทรัพยากรคุ้มค่า โดยทำตามมาตรการประหยัดของห้องเรียน และโรงเรียน - นักเรียนออมเงินกับธนาคารของโรงเรียน
ต้นกล้าที่ 8 ใช้ สื่อ เทคโนโลยี ในการเรียนรู้	- ความ รับผิดชอบ ความมีวินัย	- ตั้งใจเรียน/ใฝ่เรียนรู้ -เข้าเรียนตรงต่อเวลา - อดทน / มุ่งมั่นทำงาน	- นักเรียนเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยี Application ที่หลากหลาย - นักเรียนเข้าเรียนรู้ผ่านสื่อและเทคโนโลยี ตรงตามเวลาที่กำหนด
ต้นกล้าที่ 9 หนูน้อยวัยใส รู้ภัยยาเสพติด	- ความซื่อสัตย์ - ความมี จิตอาสา	- ไม่โกหก /ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง - เสียสละเพื่อส่วนรวม	- นักเรียนจัดกิจกรรมห้องเรียนสีขาว - ร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดและอบายมุข
ต้นกล้าที่ 10 หนึ่งห้องเรียนหนึ่ง ความดี	- ความ รับผิดชอบ -ความซื่อสัตย์ สุจริต -ความกตัญญู -ความพอเพียง -อุดมการณ์ คุณธรรม -ความมีวินัย -ความมี จิตอาสา	- จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ -แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรม -ทำงานเป็นทีม	- นักเรียนจัดทำโครงการหนึ่งห้องเรียนหนึ่งความดีในกรอบคุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ประการ - นักเรียนนำเสนอโครงการคุณธรรมหนึ่งห้องเรียนหนึ่งความดี ทั้งภายในโรงเรียนและโรงเรียนเครือข่าย

4. โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง)

4.1 แนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ ตั้งอยู่เลขที่ 86 หมู่ที่ 3 ตำบลบางศรีเมือง อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 (อนุบาล 3 ขวบ) ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2564 มีนักเรียนจำนวน 787 คน ครูและบุคลากร จำนวน 52 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน ข้าราชการครู จำนวน 31 คน ครูอัตราจ้าง 9 คน ครูพี่เลี้ยงเด็กพิการเรียนร่วม จำนวน 2 คน พี่เลี้ยงเด็กอนุบาล จำนวน 3 คน พนักงานราชการ 1 คน ช่างการ จำนวน 1 คน ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 2 คน ทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติได้กำหนด ดังนี้ (โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง), 2564 : 22-24)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อนำมาศึกษาโดยละเอียดแล้วพบว่าโรงเรียนอยู่ในกลุ่ม STARS เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าโรงเรียนมีจุดแข็งภายในโรงเรียนเอง และมีโอกาสจากปัจจัยภายนอกที่พร้อมให้การสนับสนุนจะทำให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งมากขึ้นอันจะนำไปสู่สถานภาพที่เอื้อและแข็ง ต้องอาศัยกลยุทธ์ ส่งเสริม/พัฒนา/ประสานความร่วมมือ

ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นจุดเด่นคือ โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนที่มีวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง ชุมชนให้ความร่วมมือในการสืบสานประเพณีและวัฒนธรรม มีแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการอนุรักษ์ มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษา มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสืบค้นข้อมูลเพื่อนำมาต่อยอดในการหาความรู้ และการประชาสัมพันธ์ การรับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน พัฒนาส่งเสริมให้เจริญยิ่งขึ้น

ด้านสภาพแวดล้อมภายใน จุดเด่น คือ โรงเรียนมีโครงสร้างและนโยบายการบริหารงานที่เหมาะสม มีการแบ่งงานชัดเจน บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ การให้บริการ ด้านวัสดุ อุปกรณ์และบริหารการเงิน การบริหารจัดการบุคลากร มีการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่องและบุคลากรมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเป็นอย่างดี ส่วนด้านที่เป็นจุดด้อยที่ต้องพัฒนาคือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่เป็นที่พึงพอใจ

โดยภาพรวมแล้วโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) มีสถานภาพภายในของโรงเรียนมีจุดแข็ง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อต่อการดำเนินกิจการของโรงเรียนจึงกำหนดกลยุทธ์วิสัยทัศน์ เพื่อการส่งเสริมและพัฒนา สร้างโอกาสในการพัฒนาโรงเรียนให้มีความเจริญเติบโตในอนาคต การกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และเป้าหมาย ทิศทางในการพัฒนา จึงมุ่งสู่การพัฒนาให้นักเรียนเป็นสำคัญ ร่วมมือสร้างระบบการทำงานในองค์กรให้เข้มแข็งเพื่อก้าวสู่คุณภาพของนักเรียนควบคู่คุณธรรม นำเทคโนโลยีมาใช้ในการแสวงหาความรู้ แต่อยู่บนวิถีพอเพียงต่อไป

วิสัยทัศน์ (Vision)

“โรงเรียนคุณภาพชั้นนำ คุณธรรมเด่น เน้นเทคโนโลยี บนวิถีความพอเพียง”

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
2. ส่งเสริมทักษะอาชีพ
3. ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
4. ส่งเสริมการสร้างและใช้แหล่งเรียนรู้
5. ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา
6. ส่งเสริมคุณธรรม นักเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา
7. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีการใช้ในการจัดการศึกษา
8. ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต
9. ส่งเสริมการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในสถานศึกษา

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ครูจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21
2. นักเรียนมีทักษะอาชีพ
3. สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
4. นักเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างใช้แหล่งเรียนรู้
5. นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
6. นักเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณธรรม
7. ครูและบุคลากรทางการศึกษา นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา
8. นักเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

9. นักเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในสถานศึกษา

กลยุทธ์ (Strategy)

1. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. พัฒนาทักษะอาชีพ
3. พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
4. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
5. พัฒนานวัตกรรมจัดการศึกษา
6. พัฒนาคุณธรรม นักเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา
7. พัฒนาระบบเทคโนโลยีการจัดการศึกษา
8. พัฒนาระบบการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
9. พัฒนาการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในสถานศึกษา

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

“จิตอาสาดี มีคุณธรรม นำเทคโนโลยี มีความพอเพียง”

รางวัลที่ได้รับ 5 ปีย้อนหลัง

ปีการศึกษา 2560

- โรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School)
- สถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี

ปีการศึกษา 2561

- รางวัลชนะเลิศในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีคุณภาพ

ปีการศึกษา 2562

- รางวัลบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ปีการศึกษา 2561-2562
- รางวัลโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ระดับ 2 ดาว

ปีการศึกษา 2563

- รางวัลระดับประเทศ โรงเรียนคาร์บอนต่ำ สพฐ.
- รางวัลสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขดีเด่น จังหวัดนนทบุรี
- รางวัลโรงเรียนดีไม่มีอบายมุข สพฐ.
- นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

ปีการศึกษา 2564

- รางวัล “ระดับทอง นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการภายใต้โครงการ Innovation For Thai Education” สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี

- รางวัล “สถานศึกษาที่มีผลการดำเนินงานนิเทศภายใน ระดับดีเยี่ยม” สพป. นนทบุรี เขต 1

- โล่รางวัล นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนทางไกลที่ประสบความสำเร็จ เป็นแบบอย่างได้ ปีการศึกษา 2564 สพป.นนทบุรี เขต 1

- รางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับดีเยี่ยม สพป.นนทบุรี เขต 1

- รางวัลระดับประเทศ โรงเรียนคาร์บอนต่ำ ประจำปี 2564 สพฐ.

- รางวัลนวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี ประจำปีการศึกษา 2564

- รางวัลพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนทางไกลที่เป็นแบบอย่างได้ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 สพฐ.

- รางวัลโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 4 ดาว ประจำปี 2564

4.2 การดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง)

โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ตั้งอยู่ตำบลบางศรีเมือง อำเภอเมือง นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 (อนุบาล 3 ขวบ) ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียน

จำนวน 787 คน มีเนื้อที่ 11 ไร่ 2 งาน 12 ตารางวา โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตบริเวณวัดเฉลิมพระเกียรติวรวิหาร ซึ่งเป็นพระอารามหลวงชั้นโท และเป็นโรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน รุ่นที่ 1 เมื่อปีการศึกษา 2559 พื้นที่ตั้งเป็นเขตชุมชนเมืองขนาดใหญ่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขายและรับจ้าง ผู้ปกครองบางส่วนมีการย้ายถิ่นมาจากต่างจังหวัด ทำให้นักเรียนมาจากครอบครัวที่มีความหลากหลาย ทั้งด้านความพร้อมทางเศรษฐกิจ และสภาพครอบครัว บางส่วนมีปัญหาครอบครัวแตกแยก ประกอบกับการเป็นชุมชนเมืองที่มีสิ่งยั่วยุมากมายที่ไม่เหมาะสมกับเยาวชน ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สื่อโซเชียลมีเดีย การขับเคลื่อนเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรมนักเรียนไม่ต่อเนื่องทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ด้านระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ คุณธรรม จริยธรรม ขาดการมีจิตสาธารณะ เสียสละเพื่อส่วนรวม และนักเรียนบางส่วนมีปัญหาด้านพฤติกรรมการสู่มเสี่ยงในการยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขและยาเสพติด (โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง), 2563 : 2)

โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จึงได้สมัครเข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 และผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรมระดับ 1 ดาว และระดับ 2 ดาว เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่เหมาะสมของนักเรียน และในปีการศึกษา 2563 ผู้วิจัยได้ย้ายมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ได้ดำเนินการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม โดยการมีส่วนร่วมของฝ่ายบริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง วัด ชุมชน และในการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และพัฒนากิจกรรมสร้างสรรค์คนดี ต้นกล้าแห่งความดี ในการค้นหาคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ซึ่งได้คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนคุณธรรม 7 ประการ ได้แก่ ความพอเพียง ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา โดยมีการดำเนินการ ตามลำดับดังนี้

1. การวางแผนการดำเนินงาน การประชุมระดมความคิดเห็นผู้บริหาร คณะครู เพื่อวิเคราะห์ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียน และค้นหาพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียน ครู และผู้บริหาร ตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ดังนี้

ตารางที่ 10 คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

คุณธรรม เป้าหมาย	พฤติกรรมเชิงบวก		
	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียนนักเรียน
ความ รับผิดชอบ	1. เป็นแบบอย่างการปฏิบัติงานตรงต่อเวลา 2. มีความเป็นผู้นำในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ	1. เข้าสอนนักเรียนตรงเวลาตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 2. ส่งเสริม กำกับ ดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด	1. เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียนส่งงานตรงเวลา 2. ปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียนและระเบียบของโรงเรียน

ตารางที่ 10 คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

คุณธรรม เป้าหมาย	พฤติกรรมเชิงบวก		
	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียนนักเรียน
ความ กตัญญู	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริม และเป็นแบบอย่างการรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย ส่งเสริมให้ครูและนักเรียน เรียนรู้และเผยแพร่บุคคลสำคัญของโรงเรียนและชุมชน รักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย และเรียนรู้ประวัติของบุคคลสำคัญของโรงเรียน สร้างชื่อเสียงและเผยแพร่ผลงานโรงเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริม และเป็นแบบอย่างการรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย และเรียนรู้ เผยแพร่บุคคลสำคัญของโรงเรียนและชุมชน ส่งเสริมนักเรียน เรียนรู้ และเผยแพร่บุคคลสำคัญของโรงเรียนและชุมชน สร้างชื่อเสียงและเผยแพร่ผลงานของโรงเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ เรียนรู้ประวัติบุคคลสำคัญของท้องถิ่น ปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียน
ความ พอเพียง	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วางมาตรการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า กำหนดนโยบายส่งเสริมการสร้างสื่อการสอนจากวัสดุเหลือใช้ 	<ol style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบอย่างการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างสื่อการสอนจากวัสดุเหลือใช้ 	<ol style="list-style-type: none"> เรียนรู้ฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ประหยัดและอดออม คัดแยกขยะและนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่
ความ ซื่อสัตย์ สุจริต	<ol style="list-style-type: none"> ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา และรักษาคำพูดของตนเอง มีธรรมาภิบาลบริหารจัดการงบประมาณตามแผนงาน/โครงการถูกต้อง โปร่งใสตรวจสอบได้ 	<ol style="list-style-type: none"> เป็นแบบอย่างของการรักษาคำพูด ปฏิบัติหน้าที่ อย่างเต็มความสามารถ และไม่แสวงหาผลประโยชน์ 	<ol style="list-style-type: none"> ไม่พูดโกหก และให้ข้อมูลของตนเองที่ตรงกับความเป็นจริง ไม่ลักขโมย เก็บของที่ไม่ใช่ของตนเองได้ส่งคืนครู

ตารางที่ 10 (ต่อ) คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

คุณธรรม เป้าหมาย	พฤติกรรมเชิงบวก		
	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียนนักเรียน
อุดมการณ์ คุณธรรม	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมและเป็นแบบอย่างการปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน กำหนดนโยบาย และส่งเสริมกิจกรรมโครงการห้องเรียน สร้างเครือข่ายด้านคุณธรรมกับชุมชน หน่วยงาน องค์กรต่างๆ 	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมและเป็นแบบอย่างการปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน ส่งเสริมกิจกรรมโครงการห้องเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กิจกรรมด้านคุณธรรมกับชุมชน หน่วยงาน องค์กร 	<ol style="list-style-type: none"> ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน เช่น ค่ายคุณธรรม สวดมนต์นั่งสมาธิ ครอบครัวยุคุณธรรม ร่วมกิจกรรมโครงการคุณธรรมของห้องเรียน เผยแพร่โครงการห้องเรียนทั้งภายในโรงเรียนและชุมชน
ความ มีวินัย	<ol style="list-style-type: none"> เป็นแบบอย่างการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ มีความเป็นผู้นำในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ เป็นแบบอย่างการตรงต่อเวลา 	<ol style="list-style-type: none"> การแต่งกายได้ถูกต้องตามข้อกำหนดของโรงเรียน ส่งเสริม กำกับ ดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนด มาปฏิบัติงานและเข้าสอนตรงเวลา 	<ol style="list-style-type: none"> เดินแถวระหว่างเปลี่ยนชั้นเรียนและร่วมกิจกรรม จัดวางรองเท้าเป็นระเบียบตามที่โรงเรียนกำหนด มาโรงเรียนและเข้าเรียนตรงต่อเวลา
ความ มีจิตอาสา	<ol style="list-style-type: none"> เป็นผู้นำ และแบบอย่างด้านจิตอาสาในการให้ความรู้ ในการอุทิศตนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน สร้างความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือ นักเรียน ผู้ปกครอง ที่ได้รับความเดือดร้อน ส่งเสริมกิจกรรมสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข 	<ol style="list-style-type: none"> เป็นแบบอย่าง และส่งเสริม การทำกิจกรรมด้านจิตอาสาแก่ นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ส่งเสริม และให้ความช่วยเหลือ นักเรียน ผู้ปกครอง ที่ได้รับความเดือดร้อน ส่งเสริมกิจกรรมห้องเรียนสีขาว และโทษภัยของยาเสพติด 	<ol style="list-style-type: none"> เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียน วัด และชุมชนด้วยความเต็มใจ แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น ทำกิจกรรมห้องเรียนสีขาว เรียนรู้โทษภัยยาเสพติดและเผยแพร่โทษภัยยาเสพติด

2. การสร้างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียนที่พัฒนา จำนวน 7 ด้าน 21 ตัวบ่งชี้โดยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนักเรียน และการดำเนินการงานโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ที่ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรม ระดับ 3 ดาว ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์เป็นกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี จำนวน 10 ต้นกล้า ที่ผ่านการประชุมผู้เชี่ยวชาญด้านโรงเรียนคุณธรรม จำนวน 8 คน ได้เป็นกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรมอัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์	คำบรรยายพฤติกรรมนักเรียน
ต้นกล้าที่ 1 หนูน้อย ยอดกตัญญู	- ความกตัญญู	- แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ - เรียนรู้ เชิดชูบุคคลสำคัญ - รักษาความเป็นไทย	- เข้า-เย็น นักเรียนไหว้พระประจำโรงเรียน และไหว้ครูที่หน้าประตูโรงเรียน - เรียนรู้ประวัติรัชกาลที่ 3 - แต่งกายด้วยผ้าไทย และเสื่อขาวในวันพระ ตามที่โรงเรียนกำหนด
ต้นกล้าที่ 2 ชีวิตดีดอาสา	- ความมีจิตอาสา - ความรับผิดชอบ	- เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน - ทำงานเป็นทีม	- กิจกรรมทำความสะอาดพื้นที่ภายในโรงเรียน - กิจกรรมดูแลรักษาต้นไม้ - กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในโรงเรียนและชุมชนในวันสำคัญ
ต้นกล้าที่ 3 ของหายได้คืน	- ความซื่อสัตย์	- เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู - ไม่ลักขโมยของผู้อื่น	- เมื่อนักเรียนเก็บสิ่งของได้จะนำส่งคุณครูเพื่อคืนเจ้าของ - ไม่หยิบของเพื่อนโดยไม่ได้รับอนุญาต
ต้นกล้าที่ 4 แถวเด็กดี	- ความมีวินัย	- ปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	- เดินแถวระหว่างเปลี่ยนชั่วโมงเรียน และร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

ตารางที่ 11 (ต่อ) กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายพฤติกรรมนักเรียน
ต้นกล้าที่ 5 หนูน้อยนักบุญ	- ความมี อุดมการณ์ คุณธรรม - ความกตัญญู - ความมี จิตอาสา	- ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรม ของโรงเรียน - ไม่ลักขโมยของผู้อื่น - แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น	- กิจกรรมเข้าค่ายธรรมะ - สวดมนต์ นั่งสมาธิ - ทำบุญตักบาตร รับศีลห้า ทุก วันพระ - ร่วมกิจกรรมมุมแบ่งปัน ในห้องเรียน
ต้นกล้าที่ 6 หัวขลุ่ย	- ความมีวินัย	- ปฏิบัติตามข้อตกลงของ โรงเรียน และห้องเรียน	- วางรองเท้าของตนเอง โดยหันหัวรองเท้าออกและวาง ให้เสมอเส้น
ต้นกล้าที่ 7 เดินตามรอยพ่อ	- ความพอเพียง - ความมีวินัย	- เรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง - ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า - ปฏิบัติตามข้อตกลงของ ห้องเรียน - การประหยัดและอดออม	- คัดแยกขยะและประดิษฐ์จาก วัสดุเหลือใช้ - การใช้ทรัพยากรคุ้มค่า โดยทำตามมาตรการประหยัด ของห้องเรียน และโรงเรียน - ออมเงินกับธนาคารของ โรงเรียน
ต้นกล้าที่ 8 ฉลาดใช้ เทคโนโลยี	- ความ รับผิดชอบ - ความมีวินัย	- ตั้งใจเรียน/ใฝ่เรียนรู้ - ปฏิบัติตนตรงต่อเวลา - อดทน / มุ่งมั่นทำงาน	- เรียนรู้ผ่านสื่อ เทคโนโลยี Application ที่หลากหลาย - เข้าเรียนรู้ในชั้นเรียน และ ผ่านสื่อ เทคโนโลยี ตรงตาม เวลาที่กำหนด - จัดทำ สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีผ่านช่องทาง Online ของโรงเรียน
ต้นกล้าที่ 9 วัยใส รู้ภัย ยาเสพติด	- ความซื่อสัตย์ - ความมีจิต อาสา	- ไม่โกหก / ให้ข้อมูลของ ตนเองตามความเป็นจริง และถูกต้อง - เสียสละเพื่อส่วนรวม	- จัดกิจกรรมห้องเรียนสีขาว - ร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด และอบายมุข เผยแพร่โทษ ภัยยาเสพติดแก่ผู้ปกครองและ ชุมชน

ตารางที่ 11 (ต่อ) กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายพฤติกรรมนักเรียน
ต้นกล้าที่ 10 หนึ่งห้องเรียน หนึ่งความดี	อุดมการณ์ คุณธรรม	-จัดทำโครงการคุณธรรม เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่ พึงประสงค์ - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรม - ทำงานเป็นทีม	- จัดทำโครงการหนึ่งห้องเรียน หนึ่งความดีในกรอบ คุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ด้าน เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรม ไม่พึงประสงค์ในห้องเรียน - นักเรียนนำเสนอโครงการ คุณธรรมหนึ่งห้องเรียน หนึ่งความดี ทั้งภายในโรงเรียน และโรงเรียนเครือข่าย

3. การจัดทำโครงการหนึ่งห้องเรียนหนึ่งความดี เพื่อคืบคุณธรรมสู่ห้องเรียน ตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน 7 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความพอเพียง อุดมการณ์คุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา ซึ่งนักเรียนทุกห้องจะระดมความคิดจัดทำโครงการห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และสร้างพฤติกรรมเชิงบวก ตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน และดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยนำเสนอโครงการห้องเรียน โดยตัวแทนห้องเรียนในรูปแบบออนไลน์

ตารางที่ 12 โครงการหนึ่งห้องเรียนหนึ่งความดี โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

เป้าหมายคุณธรรม อัตลักษณ์	ชื่อโครงการคุณธรรม	ผู้รับผิดชอบ (นักเรียนชั้น)
อุดมการณ์คุณธรรม	โครงการหนุนน้อมนักบุญ	ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1
อุดมการณ์คุณธรรม	โครงการหนุนน้อมนั่งสมาธิ	ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2/1
อุดมการณ์คุณธรรม	โครงการหนุนน้อมนักบุญ ขวนทุกคนเข้าวัด	ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2/2
อุดมการณ์คุณธรรม	โครงการหนุนน้อมนักบุญ บุญแห่งการให้	ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2/3
ความกตัญญู	โครงการหนุนน้อมนารัก รู้จักไหว้พระ ไหว้ผู้ใหญ่	ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3/1
ความกตัญญู	โครงการน้อมง่ายไหว้สวย	ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3/2
ความกตัญญู	โครงการหนุนน้อมมารยาทงาม	ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3/3
ความกตัญญู	โครงการหนุนน้อมวัยใส ไหว้พระไหว้ครู	ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3/4
ความมีวินัย	โครงการรองเท้าเจ้าระเบียบ	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1

ตารางที่ 12 (ต่อ) โครงการหนึ่งห้องเรียนหนึ่งความดี โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

เป้าหมายคุณธรรม อัตลักษณ์	ชื่อโครงการคุณธรรม	ผู้รับผิดชอบ (นักเรียนชั้น)
ความมีวินัย	โครงการรณรงค์เข้าแถว	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/2
ความมีวินัย	โครงการวางแบบไหนให้เป็นระเบียบ	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3
ความมีวินัย	โครงการรณรงค์ของเด็กดีต้องมีแถว	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/4
ความรับผิดชอบ	โครงการเด็กดีต้อง จุด จุด จุด	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1
ความมีวินัย	โครงการเข้าแถวด้วยใจ ผีวินัยตนเอง	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2
ความกตัญญู	โครงการเยาวชนไทย มารยาทงาม	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3
ความมีวินัย	โครงการเดินตรง คงเส้นคงวา	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/4
ความพอเพียง	โครงการรู้จักจ่าย รู้จักออม รู้จักใช้เทคโนโลยี บววิถีความพอเพียง	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1
ความพอเพียง	โครงการ Save Money ออมเงินวันนี้ เพื่อชีวิตสดใส	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2
ความพอเพียง	โครงการ รู้ใช้ รู้ประหยัด รู้จักออม	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/3
ความพอเพียง	โครงการอดออม น้อมนำ ความพอเพียง	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/4
ความมีจิตอาสา	โครงการชีวิตสดใส ไม่เข้าใกล้ยาเสพติด และปฏิเสธให้ไว ห่างไกลยาเสพติด	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1
ความมีจิตอาสา	โครงการชีวิตสดใส ไม่เข้าใกล้ยาเสพติด และปฏิเสธให้ไว ห่างไกลยาเสพติด	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2
ความซื่อสัตย์สุจริต	โครงการของของใคร ใครๆ ก็รัก และคน ดีที่ไม่ลักขโมย	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3
ความซื่อสัตย์สุจริต	โครงการของของใคร ใคร ๆ ก็รัก และคนดีที่ไม่ลักขโมย	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4
ความมีจิตอาสา	โครงการจิตอาสา เก็บขยะ รักษ์สิ่งแวดล้อม	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1
ความมีจิตอาสา	โครงการจิตอาสา ระเบียบ ป.5 น่านั่ง	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2
อุดมการณ์คุณธรรม	โครงการห้องเรียนสะอาด บรรยากาศ น่าเรียน	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3
ความพอเพียง	โครงการพอดีคำ พอดีจาน	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1
ความพอเพียง	โครงการตามรอยพ่อ พอดี พอใช้ พอเพียง (กล่องนมเพาะชำพอเพียง)	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2
ความรับผิดชอบ	โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน เรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/3

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

1. กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน

โรงเรียนได้กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานโดยบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน การพัฒนากิจกรรมสร้างสรรค์คนดี และมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน คณะผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทำให้การดำเนินงานตามโครงการเป็นไปอย่างเป็นระบบ บรรลุตามคุณธรรมอัตลักษณ์ที่กำหนด

2. บทบาทของผู้บริหาร

ผู้บริหารโรงเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณธรรม และเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและปรับเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมสนับสนุนสร้างขวัญกำลังใจให้คำปรึกษากับคณะครูและนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

3. มีครูแกนนำและนักเรียนแกนนำ

ครูแกนนำและนักเรียนแกนนำรุ่นที่ 2 ที่เคยเข้ารับการอบรมโรงเรียนคุณธรรมครูและบุคลากรภายในโรงเรียนนักเรียนแกนนำนำความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอดให้กับเพื่อน ๆ โรงเรียนคัดเลือกครูแกนนำรุ่นที่ 3 เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำมาถ่ายทอดและขยายผลต่อโดยเป็นวิทยากรจัดอบรมครู และบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งนักเรียนแกนนำรุ่นที่ 3 เพื่อเป็นทีมงานของโรงเรียนที่ช่วยให้การดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมสำเร็จตามเป้าประสงค์ของโรงเรียน

4. การสร้างความร่วมมือ

การพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายทั้งการมีส่วนร่วมของครอบครัวนักเรียนโดยการจัดกิจกรรมครอบครัวคุณธรรม การมีส่วนร่วมของวัด และชุมชน ให้ตระหนักและเห็นความสำคัญโดยมีการให้ความร่วมมือส่งเสริมสนับสนุน เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนได้เห็นคุณค่า และความสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรมจึงนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากขึ้น

จากการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งผู้บริหาร ครูนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ก่อให้เกิดผลดีต่อโรงเรียนทำให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการทำงานทุกขั้นตอน ผู้บริหารเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม โดยมีการพัฒนากิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ มีโครงการเพื่อพัฒนาคุณธรรมโดยการทำงานเป็นทีมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม รู้จักการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี และมีการปรับปรุงพัฒนาบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น น่าอยู่เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะตัวบ่งชี้ตามคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน จากการมีรูปแบบกิจกรรมและวิธีการที่หลากหลาย โดยการให้นักเรียนทุกคน ครูและผู้บริหารได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงบวกในโรงเรียนทำให้เกิดองค์ความรู้ และแนวปฏิบัติที่ดีที่ใช้ในการพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ทำให้โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครองและชุมชน และได้รับรางวัลโรงเรียนคุณธรรม แบบก้าวกระโดดจากโรงเรียนคุณธรรมระดับ 2 ดาว เป็นโรงเรียนคุณธรรม ระดับ 4 ดาว จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2564

5. แนวคิดตัวบ่งชี้

5.1 ความหมายและลักษณะตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ มาจากคำว่า indicator ซึ่งวิโรจน์ สารรัตน์ (2553 : 12) กล่าวถึงว่า มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าดัชนี (index) หรือค่าที่สังเกตได้เชิงปริมาณโดยดัชนีต้องอยู่ในรูปของอัตราส่วนซึ่งเปรียบเทียบระหว่างปริมาณสองจำนวน หรือเปรียบเทียบช่วงเวลาหนึ่งกับอีกช่วงเวลาหนึ่ง แต่ตัวบ่งชี้ไม่มีข้อจำกัดว่าต้องอยู่ในรูปอัตราส่วน สอดคล้องกับนงลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ (2551 :10-13) ได้นำเสนอสาระโดยสรุปเกี่ยวกับความหมายของตัวบ่งชี้ไว้ว่า ตัวบ่งชี้ (indicator) มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า ดัชนี (index) ให้คำอธิบายว่า indicator มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน in = in, to + dicare = declare, point out หรือ indicare = to point out, to indicate เริ่มใช้ในภาษาอังกฤษครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1660 และให้ความหมายว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึงเครื่องมือ (device) เครื่องวัดระบุปริมาณ (gauge) หน้าปัด (dial) เครื่องบันทึก (register) หรืออีกนัยหนึ่งคือ ตัวแปรประกอบหรือองค์ประกอบที่มีค่าแสดงถึงลักษณะที่ต้องการศึกษาเฉพาะจุดหรือช่วงเวลาหนึ่ง สอดคล้องกับศิริชัย กาญจนวาสิ (2554 : 82) ได้ให้ความหมายตัวบ่งชี้ หมายถึง ตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้ ซึ่งใช้บ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะของทรัพยากรการดำเนินงาน หรือผลการดำเนินงาน และนักวิชาการต่างประเทศได้กล่าวถึงความหมายของตัวบ่งชี้ ดังนี้ Johnstone (1981 : 6) ได้กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง ตัวแปรที่ใช้ระบุปริมาณเชิงสัมพันธ์ของสิ่งที่เราต้องการวัดค่า ในช่วงเวลาหนึ่งโดยบ่งบอกหรือสะท้อนภาพสิ่งที่เราสนใจศึกษาแบบกว้าง ให้ภาพเชิงสรุปโดยรวม สอดคล้องกับ Nordo (2005 : 12-28) ได้กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ คือ ลักษณะหรือรูปแบบการวัดเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพที่เทียบเคียงมาจากลำดับของข้อมูลที่สังเกตได้ ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงตำแหน่งเชิงสัมพันธ์ของสิ่งนั้น สามารถแสดงให้เห็นทิศทางของการเปลี่ยนแปลงระหว่างหน่วยและเวลาที่ผ่านไปมักใช้เปรียบเทียบการปฏิบัติงานหรือผลการปฏิบัติงาน

จากความหมายของตัวบ่งชี้ข้างต้น สามารถสรุปความหมายของตัวบ่งชี้ได้ว่า คือ ตัวแปรหรือข้อมูลที่ต้องการวัดเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ เพื่อสะท้อนความสัมพันธ์ที่ต้องการวัดในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง นำไปสู่การตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน

Johnstone James N (1981 : 16) สรุปลักษณะของตัวบ่งชี้ไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้ ไม่จำเป็นต้องบ่งบอกสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ ตัวบ่งชี้เป็นเพียงตัวบอกหรือตัวบ่งชี้ในลักษณะการประมาณ อาจจะมีมากกว่าหรือน้อยกว่าความเป็นจริงบ้าง
2. ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วยตัวแปรหลายตัว ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องกัน เพื่อที่จะบ่งบอกหรือบ่งชี้ให้เห็นถึงลักษณะกว้าง ๆ ของสภาพการณ์ของระบบนั้น
3. ตัวบ่งชี้ปริมาณของสิ่งใด ควรกำหนดในลักษณะของปริมาณ หรือคิดเป็นค่าตัวเลขได้ ไม่ใช่กำหนดในลักษณะการบรรยายข้อความล้วน ๆ
4. ตัวบ่งชี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลาหนึ่ง หรือระยะหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นช่วงเวลาใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับความไวของการผันแปรของระบบที่นำมากำหนดตัวบ่งชี้

5. ตัวบ่งชี้ ควรต้องพัฒนาจากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ ด้วยวิธีการศึกษาวิจัย เพราะจะทำให้ดัชนีที่พัฒนาขึ้นมีความน่าเชื่อถือ

ในขณะที่ Johnstone James N (1981 : 6) แบ่งตัวบ่งชี้ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ตัวบ่งชี้ที่เป็นตัวแทน (Representative Indicators) เป็นการเลือกตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งมาเป็นตัวแทน เพื่อสภาพใดสภาพหนึ่ง หรือบ่งชี้ลักษณะใดลักษณะหนึ่งในระบบการศึกษา ตัวบ่งชี้ประเภทนี้ใช้ในการวิจัย งานบริหารและวางแผน การเลือกเฉพาะตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งมาใช้เป็นตัวบ่งชี้เพื่อแสดงความหมายของการจัดการศึกษานี้ เป็นเรื่องของแต่ละบุคคลเลือกและกำหนดเอง โดยมิได้มีเหตุผลอ้างอิงชัดเจนว่า เหตุใดจึงเลือกตัวแปรนี้ ไม่เลือกตัวแปรอื่น การขาดเหตุผลอ้างอิงเช่นนี้ ส่งผลให้ไม่สามารถสรุปผลทั่วไปได้ หรือไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบระหว่างงานวิจัยที่คล้ายคลึงกัน หรือเปรียบเทียบระหว่างประเทศได้

2. ตัวบ่งชี้เดี่ยว (Disaggregate Indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่นำมาแยกย่อยให้เป็นส่วนละเอียด ลึกลงไปเฉพาะเมื่อใช้ตัวแปรหนึ่งอธิบายเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังนั้น จึงไม่เหมาะที่จะนำมาใช้อธิบายลักษณะของระบบการศึกษาโดยรวม ตัวบ่งชี้ประเภทนี้ ต้องอาศัยความหมายของตัวแปรเพื่ออธิบายแต่ละส่วนหรือแต่ละองค์ประกอบของระบบการศึกษา และโดยหลักการตัวแปรที่กำหนดแต่ละตัวจะเป็นอิสระจากตัวแปรอื่น ๆ เพื่อมิให้มีข้อมูลซ้ำกันในชุดของตัวบ่งชี้หรือที่แท้จริงเป็นตัวแปรที่ถูกนำมาจำแนกออกมาโดด ๆ หรือเดี่ยว ๆ นี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนแต่ละเรื่อง แต่ละองค์ประกอบหรือแต่ละส่วนของระบบการศึกษา ซึ่งถ้าจัดดำเนินการให้ครบถ้วนทั้งระบบ ก็จะมีตัวแปรจำนวนมาก

3. ตัวบ่งชี้ผสม หรือตัวบ่งชี้อรวม (Composite Indicators) ลักษณะของดัชนีประเภทนี้ เป็นการรวมตัวแปรทางการศึกษา ซึ่งเป็นตัวแปรเดี่ยวจำนวนหนึ่งเข้าด้วยกันด้วยวิธีการทางคณิตศาสตร์ และมีการถ่วงน้ำหนักของตัวแปรแต่ละตัว ซึ่งค่าที่ได้จากตัวบ่งชี้นี้ จะเป็นค่าบ่งชี้อรวมเพื่อบ่งบอกถึงสภาพโดยรวมของระบบการศึกษา และสามารถอธิบายสภาพการณ์ของระบบการศึกษาได้ดีกว่าตัวบ่งชี้ที่เป็นตัวแทนและตัวบ่งชี้เดี่ยว

5.2 การพัฒนาตัวบ่งชี้

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2551: 8-15) ได้กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้ตามแนวคิดของ Blank, 1993 ; Johnstone, 1981; Burstein, Oakes, and Guiton, 1992; Nardo, et al, 2005 ซึ่งมีกระบวนการขั้นตอนคล้ายกับขั้นตอนในกระบวนการวัดตัวแปร แต่มีขั้นตอนเพิ่มมากขึ้นในส่วนที่เกี่ยวกับการรวมตัวแปรเข้าเป็นตัวบ่งชี้ และการตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้น ซึ่งนักวิจัยหลายท่านได้กำหนดขั้นตอนในกระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้ไว้คล้ายคลึงกัน มีส่วนแตกต่างกันในบางขั้นตอนและได้สรุปขั้นตอนที่สำคัญในการพัฒนาตัวบ่งชี้ไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์ (Statement of Purposes)

ขั้นตอนแรกของการพัฒนาตัวบ่งชี้คือการกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตัวบ่งชี้ นักวิจัยต้องกำหนดล่วงหน้าว่าจะนำตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ประโยชน์ในเรื่องอะไร และอย่างไร วัตถุประสงค์ในการพัฒนาตัวบ่งชี้คือ เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นให้ได้

ตัวบ่งชี้ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ที่สำคัญ 3 ประการคือ การบรรยายสภาพของระบบ การแสดงแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงของระบบ และการเปรียบเทียบระบบกับเกณฑ์รวมทั้งเปรียบเทียบระหว่างระบบ การใช้ประโยชน์จากตัวบ่งชี้ทั้งสามประการนี้ ตามแนวคิดและหลักการประเมินผลแบบใหม่ โดยที่ตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ต่างกัน โดยเหตุนี้นักวิจัยที่ต้องการพัฒนาตัวบ่งชี้จึงต้องกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนว่า จะพัฒนาตัวบ่งชี้ไปใช้ประโยชน์ทำอะไร และเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานอย่างไร การกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนย่อมส่งผลให้ได้ตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพสูงและเป็นประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 การนิยาม (Definition) ตัวบ่งชี้

การนิยามตัวบ่งชี้ทำได้ 3 วิธี แต่ละวิธีมีความเหมาะสมกับสถานการณ์แตกต่างกันดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยใช้นิยามเชิงปฏิบัติ (Pragmatic Definition)

นิยามเชิงปฏิบัติ เป็นนิยามที่ใช้ในกรณีที่มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้ไว้พร้อมแล้ว มีฐานข้อมูลแล้ว หรือมีการสร้างตัวแปรประกอบจากตัวแปรย่อยหลายตัวแปรไว้แล้ว นักวิจัยเพียงแต่ใช้วิจารณ์ญาณคัดเลือกตัวแปรจากฐานข้อมูลที่มีอยู่ และนำมาพัฒนาตัวบ่งชี้ โดยกำหนดวิธีการรวมตัวแปรย่อย และกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรย่อย วิธีการกำหนดนิยามตัวบ่งชี้ การศึกษาวิธีนี้อาศัยการตัดสินใจ และประสบการณ์ของนักวิจัยเท่านั้น ซึ่งอาจทำได้ในยามที่ล่าเอียงเพราะไม่มีการอ้างอิงทฤษฎี หรือตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่อย่างใด นิยามเชิงปฏิบัติ จึงเป็นนิยามที่มีจุดอ่อนมากที่สุดเมื่อเทียบกับนิยามแบบอื่น และไม่ค่อยมีผู้นิยมใช้ ในกรณีที่จำเป็นต้องใช้ นักวิจัยควรพยายามปรับปรุงจุดอ่อนโดยใช้การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือการใช้กรอบทฤษฎีประกอบกับวิจารณ์ญาณในการเลือกตัวแปร และกำหนดนิยาม

2. การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยใช้นิยามเชิงทฤษฎี (Theoretical definition)

นิยามเชิงทฤษฎี เป็นนิยามที่นักวิจัยใช้ทฤษฎีรองรับสนับสนุนการตัดสินใจของนักวิจัยโดยตลอด และใช้วิจารณ์ญาณของวิจัยน้อยกว่าการนิยามแบบอื่น การนิยามตัวบ่งชี้โดยใช้การนิยามเชิงทฤษฎีนั้น นักวิจัยอาจทำได้สองแบบ แบบแรกเป็นการใช้ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยเป็นพื้นฐานสนับสนุนทั้งหมด ตั้งแต่การกำหนดตัวแปรย่อย การกำหนดวิธีการรวมตัวแปรย่อย และการกำหนดน้ำหนักตัวแปรย่อยนั้นคือนักวิจัยใช้โมเดล หรือส่วนในการสร้างตัวบ่งชี้ตามที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วทั้งหมด แบบที่สอง เป็นการใช้ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยเป็นพื้นฐานสนับสนุนในการคัดเลือกตัวแปรย่อย และการกำหนดวิธีการรวมตัวแปรย่อยเท่านั้น ส่วนในขั้นตอนการกำหนดน้ำหนักตัวแปรย่อยแต่ละตัวนั้น นักวิจัยใช้ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญประกอบการตัดสินใจวิธีแบบนี้ใช้ในกรณีที่ยังไม่มีผู้ใดกำหนดสูตร หรือโมเดลตัวบ่งชี้ไว้ก่อน

3. การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยใช้นิยามเชิงประจักษ์ (Empirical Definition)

นิยามเชิงประจักษ์ เป็นนิยามที่มีลักษณะใกล้เคียงกับนิยามเชิงทฤษฎี เพราะเป็นนิยามที่นักวิจัยกำหนดว่าตัวบ่งชี้ประกอบด้วยตัวแปรย่อยอะไร และกำหนดรูปแบบวิธีการรวมตัวแปรให้ได้ตัวบ่งชี้โดยมีทฤษฎี เอกสารวิชาการ หรืองานวิจัยเป็นพื้นฐาน แต่การกำหนดน้ำหนักของ

ตัวแปรแต่ละตัวที่จะนำมารวมกันในการพัฒนาตัวบ่งชี้ นั้น มิได้อาศัยแนวคิดทฤษฎีโดยตรง แต่อาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ การนิยามแบบนี้มีความเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับกันอยู่ในปัจจุบัน การกำหนดนิยามเชิงประจักษ์ของตัวบ่งชี้มีงานสำคัญสองส่วน ส่วนแรกเป็นการกำหนดโมเดลโครงสร้างความสัมพันธ์ว่าตัวบ่งชี้ประกอบด้วยตัวแปรย่อยอะไร และอย่างไร โดยมีทฤษฎีพื้นฐานรองรับ โมเดลที่ได้เป็นโมเดลลิสเรลแบบโมเดลการวัด (measurement model) ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อยซึ่งเป็นตัวแปรสังเกตได้ (observed variables) กับตัวบ่งชี้ซึ่งเป็นตัวแปรแฝง (latent variables) งานส่วนที่สอง คือการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรย่อยจากข้อมูล ได้แก่ตัวแปรย่อยทั้งหลายตามโมเดลที่พัฒนาขึ้น แล้วนำมาวิเคราะห์ให้ได้ค่าน้ำหนักตัวแปรย่อยที่จะใช้ในการสร้างตัวบ่งชี้ วิธีการวิเคราะห์ที่นิยมใช้กันมากที่สุดคือการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) การวิเคราะห์องค์ประกอบตามหลักสถิติทำได้สองแบบ แบบแรกคือการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) ใช้เมื่อนักวิจัยมีทฤษฎีรองรับโมเดลแบบหลวม ๆ ส่วนแบบที่สอง คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ใช้เมื่อนักวิจัยมีทฤษฎีรองรับโมเดลแบบหนักแน่นเข้มแข็ง และสามารถตรวจสอบความตรงของโมเดลโดยพิจารณาจากความสอดคล้องระหว่างโมเดลตามทฤษฎีกับข้อมูล เมื่อพบว่าโมเดลมีความตรง จึงนำเสนอการแสดงความสัมพันธ์ และค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรย่อยมาสร้างตัวแปรแฝงต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลในกระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้ คือการดำเนินการวัดตัวแปรย่อย ได้แก่การสร้างเครื่องมือสำหรับวัด การทดลองใช้และการปรับปรุงเครื่องมือ ตลอดจนการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การกำหนดกลุ่มประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง การออกภาคสนามเพื่อใช้เครื่องมือเก็บข้อมูล และการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลที่เป็นตัวแปรย่อย ซึ่งจะนำมารวมเป็นตัวบ่งชี้

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างตัวบ่งชี้ (Construction)

ในขั้นตอนนี้ นักวิจัยสร้างสเกล (scaling) ตัวบ่งชี้ด้วยนำตัวแปรย่อยที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์รวมให้ได้เป็นตัวบ่งชี้ โดยใช้วิธีการกำหนดน้ำหนักตัวแปรย่อย และรวมตัวแปรตามนิยามตัวบ่งชี้

ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Check) ตัวบ่งชี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้น ครอบคลุมถึงการตรวจสอบคุณภาพของตัวแปรย่อย และบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นด้วย โดยตรวจสอบทั้งความเที่ยง (reliability) ความตรง (validity) ความเป็นไปได้ (feasibility) ความเป็นประโยชน์ (utility) ความเหมาะสม (appropriateness) และความเชื่อถือได้ (credibility)

ขั้นตอนที่ 6 การจัดเข้าบริบท และการนำเสนอรายงาน (Contextualization and Presentation)

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนหนึ่งในการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญมากเพราะเป็นการสื่อสาร (communication) ระหว่างนักวิจัยที่เป็นผู้พัฒนากับตัวบ่งชี้หลังจากที่ได้สร้างและ

ตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้แล้ว นักวิจัยต้องวิเคราะห์ข้อมูลให้ได้ค่าของตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมกับบริบท (context) โดยอาจวิเคราะห์ตีความแยกตามระดับเขตพื้นที่ จังหวัด อำเภอ หน่วยงาน หรือแยกตามประเภทของบุคลากร หรือ อาจวิเคราะห์ตีความในระดับมหภาค แล้วจึงรายงานค่าของตัวบ่งชี้ให้ผู้บริโภค/ผู้บริหาร/นักวางแผน/นักวิจัย ตลอดจนนักวิชาการทั่วไปได้ทราบและใช้ประโยชน์จากตัวบ่งชี้ดังกล่าว

ตัวบ่งชี้ เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการพัฒนาการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กร เป็นเครื่องมือที่ทำให้เราตรวจสอบได้ว่าผลการปฏิบัติหรือผลการดำเนินงานนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ตัวบ่งชี้จะทำให้เราทราบถึงปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติสามารถวัดและประเมินผลโดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้หน่วยงานทราบถึงสถานการณ์ และนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ออกมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

6. แนวคิดการสร้างแบบประเมิน

การประเมิน (Evaluation) หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือกำหนดคุณค่าของสิ่งที่สนใจ ด้วยการสรุปอ้างอิงจากสิ่งที่สังเกตได้โดยตรงที่เป็นตัวบ่งชี้ขึ้น โดยนำสารสนเทศ หรือผลจากการวัด มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้ตัดสินคุณค่าภายใต้บริบททางสังคมที่ศึกษา (พิสนุ พงศ์ศรี, 2553 : 4)

การสร้างแบบประเมิน

แบบประเมิน เป็นเครื่องมือที่ใช้ช่วยในการวัดสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่สามารถวัดออกมาได้เป็นตัวเลขโดยตรง เป็นการวัดและประเมินผลในลักษณะของมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ซึ่ง Hopkins and Antes (1979 : 173-175) กล่าวว่า มาตราส่วนประเมินค่านี้สามารถใช้ในกรณีเป็นข้อความ เป็นการประเมินค่าคุณลักษณะของสิ่งที่วัดออกมาเป็นตัวเลข หรือสามารถใช้วัดทัศนคติหรือแรงจูงใจ ซึ่งจะใช้ตัวเลขเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความสำคัญคุณลักษณะที่แสดงออกมา โดยมีหลักในการสร้างมาตราส่วนประมาณค่า ดังนี้

1. หลีกเลียงการใช้ช่วงคะแนน 2-3 ระดับ เนื่องจากจะได้ผลของการวัดที่หยاب และไม่ควรมากกว่า 5 ระดับ เพราะจะทำให้เห็นข้อแตกต่างของคะแนนแต่ละระดับได้ยาก และเป็น การสิ้นเปลืองเวลาในการสังเกต

2. ระบุความหมายของแต่ละระดับบนมาตราส่วน และทำเครื่องหมายระหว่างคะแนนที่ต้องการจะตีความหมาย

3. เลือกใช้ข้อความที่ผู้สังเกตสามารถเข้าใจได้ตรงกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

ทั้งนี้ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2553 : 143-146) ได้แบ่งประเภทของแบบประเมินในลักษณะมาตราส่วนประเมินค่าไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. แบบรายงาน (Descriptive Rating Scale) เป็นมาตราของการจัดอันดับในแต่ละระดับในรูปของการบรรยายทางภาษา แต่ละขั้นต้องเขียนคำบรรยายไว้ด้วย ตามปกติจะแบ่งออกเป็น

3 - 7 ชั้น เมื่อเลือกชั้นใดชั้นหนึ่งแล้ว ก็ต้องทำบันทึกลงไปบนชั้นที่เลือกนั้น โดยกาเครื่องหมายเอาไว้ เครื่องมือแบบนี้ไว้จัดอันดับพฤติกรรมเด็ก อาจจะสร้างไว้วัดในเรื่องความรับผิดชอบและความเชื่อถือ ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ อิทธิพลต่าง ๆ ทางจิตใจ

2. แบบตัวเลข (Numerical Rating Scale) สร้างขึ้นโดยใช้รหัส ตัวเลขวัดลักษณะต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล รหัสตัวเลขจัดขึ้นแทนคำบรรยาย เช่น ใช้ 1 หรือ 0 แทนสิ่งที่ไม่เกิดขึ้นเลย 2 นาน ๆ ถึงจะเกิดขึ้นสักครั้ง 3 เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว 4 เกิดขึ้นบ่อย ๆ 5 เกิดขึ้นเป็นประจำ นอกจากนี้อาจจะอยู่ในรูปการถามความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วแปลงตัวหนังสือออกมาเป็นตัวเลข คือ ชอบมากที่สุดคือ 5 ชอบคือ 4 ปานกลางคือ 3 ไม่ชอบคือ 2 ไม่ชอบที่สุดคือ 1

3. แบบกราฟ (Graphic Rating Scale) เป็นการจัดอันดับคุณภาพ ในแนวเส้นตรงจะอยู่ในรูปแนวนอนหรือแนวตั้งก็ได้ แต่ที่นิยมคือในแนวนอน เวลาจัดอันดับก็ให้ทำเครื่องหมายลงบนเส้นตรง

4. แบบเปรียบเทียบ (Comparative Rating Scale) การประเมินในลักษณะนี้ จะมีเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วนำสิ่งที่จะวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ว่า แตกต่างจากเกณฑ์มากน้อยเพียงใด เช่น วัดการคัดลายมือของนักเรียน จะมีเกณฑ์การคัดลายมืออยู่แล้ว แล้วเอาผลงานการคัดลายมือของนักเรียนแต่ละคนมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์นี้ ถ้าใครคัดลายมือแตกต่างจากเกณฑ์นี้น้อยก็ได้คะแนนมาก แต่ถ้าแตกต่างจากเกณฑ์นี้มากก็ได้คะแนนน้อย

5. การจัดอันดับ (Ranking) การประเมินคุณภาพประเภทนี้ เป็นการนำเอาคุณลักษณะสิ่งที่จัดอันดับนี้มาเทียบกันก่อน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มก่อน เป็นกลุ่มดี ปานกลาง และเลว จากนั้นในแต่ละกลุ่มจะนำมาเปรียบเทียบและเรียงอันดับกันใหม่ แล้วจึงนำอันดับของแต่ละกลุ่มมาเรียงเชื่อมต่อกัน

การสร้างแบบประเมินนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอรูปแบบ เทคนิคการสร้างแบบประเมินไว้หลายวิธีด้วยกัน แต่วิธีที่นิยมใช้มีอยู่ 3 วิธี ดังนี้ (พรณี ลิกิจวัณนะ, 2559 : 176-179)

1. เทคนิคของ Thurstone (Thurstone technique) การสร้างแบบวัดของ Thurstone ประกอบด้วยคำถามจำนวนมากประมาณ 100 ข้อขึ้นไป เพื่อวัดเจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งระดับของเจตคติหรือความรู้สึกตามแบบของ Thurstone นี้แบ่งออกเป็น 11 ระดับ เริ่มจากระดับต่ำสุดซึ่งเป็นความรู้สึกทางลบ ระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1 ไปจนถึงระดับสูงสุดซึ่งเป็นความรู้สึกทางบวก ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง = 11 ส่วนระดับกลางเป็นความรู้สึกเป็นกลาง = 6

2. เทคนิคนัยจำแนกของ Osgood (Semmantic differential technique) หรือเรียกอีกชื่อว่า วิธีหาความแตกต่างของความหมาย (Semantic difference method) ประกอบด้วยข้อคำถามที่เป็นคำคุณศัพท์ ที่มีความหมายตรงกันข้ามเป็นคู่ ๆ ในการวัดเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะประกอบด้วยมโนทัศน์ (Concept) เกี่ยวกับเจตคตินั้น การพัฒนาแบบวัดเจตคติของ Osgood นั้นอาศัยทฤษฎีและผลการวิจัยเกี่ยวกับการวัดความหมายของคำ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าคำทั้งหลายมีองค์ประกอบที่เป็นพื้นฐานอยู่ 3 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบจะมีคำคุณศัพท์ที่แสดงลักษณะขององค์ประกอบ คือ

1) องค์ประกอบในด้านการประเมินค่า (Evaluative factor) จะมีคำว่า ดี - เลว, น่ารัก - น่าเกลียด, สะอาด - สกปรก, ซื่อสัตย์ - คดโกง เป็นต้น

2) องค์ประกอบในด้านพลังอำนาจ (Potency factor) จะมีคำว่า แข็งแรง - อ่อนแอ, หนัก - เบา, ใหญ่ - เล็ก, กว้างขวาง - คับแคบ เป็นต้น

3) องค์ประกอบในด้านกิจกรรม (Activity factor) จะมีคำว่า ร่าเริง - เศร้าซึม, เร็ว - ช้า, สว่าง - มืด, ร้อน - เย็น เป็นต้น

ระดับเจตคติหรือความรู้สึกตามแบบของ Osgood นี้แบ่งออกเป็น 7 ระดับคือ 7 6 5 4 3 2 1 คะแนน จากคุณศัพท์ทางบวก ไปหาคุณศัพท์ทางลบ

3. เทคนิคของ Likert (Likert technique) แบบวัดเจตคติของ Likert ประกอบด้วย ข้อคำถามที่แสดงความรู้สึกหรือท่าทีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในทิศทางบวกหรือลบ การวัดระดับเจตคติหรือความรู้สึกตามแบบของ Likert นี้ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ผู้ตอบจะต้องตอบทุกข้อโดยแต่ละข้อเลือกกระดับที่ตรงกับความรู้สึกมากที่สุด ผู้ตอบได้คะแนนตามระดับที่เลือกตอบแต่ละข้อ แล้วนำคะแนนทุกข้อมาหาค่าเฉลี่ยทั้งฉบับ ได้เป็นคะแนนเจตคติของผู้นั้น การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวก (+) จะมีคะแนน 5 4 3 2 1 ถ้าเป็นข้อความทางลบ (-) จะมีคะแนนกลับกัน (reversw) คือ 1 2 3 4 5 ตามลำดับ เมื่อนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยและสามารถแปลความหมายระดับเจตคติได้ 5 ระดับ ทั้งนี้ การเขียนข้อความในข้อถามนั้น ควรจะมีลักษณะดังนี้

- 1) มีความหมายเดียวในหนึ่งข้อความ
- 2) ใช้ภาษาที่ง่ายและชัดเจน
- 3) ไม่ควรใช้ข้อความที่เป็นประโยคปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ

นอกจากนี้ พิสนุ พงศ์ศรี (2557 : 19-23) ได้กล่าวถึงคุณภาพของเครื่องมือประกอบด้วย

1. ความตรง (Validity) หรือความถูกต้องของเครื่องมือถือว่าเป็นคุณสมบัติมีความสำคัญที่สุดคือ สามารถวัดได้ในสิ่งที่จะวัด หรือวัดได้ตามจุดมุ่งหมาย จากความถูกต้อง แม่นยำของเครื่องมือ

1.1 ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) คือ สามารถวัดเนื้อหาที่กำหนดไว้ได้อย่างครอบคลุม หรือข้อคำถามเป็นตัวแทนของเนื้อหาทั้งหมดได้

1.2 ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) คือ สามารถวัดลักษณะที่วัดได้ตามโครงสร้างทฤษฎี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นทฤษฎีทางจิตวิทยา

1.3 ความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ (Criterion Related Validity) ซึ่งแบ่งย่อยเป็น ความตรงเชิงสภาพ (Concurrent Validity) คือสามารถวัดลักษณะที่สนใจในสภาพปัจจุบันได้ และ ความตรงเชิงพยากรณ์หรือเชิงทำนาย (Predictive Validity) คือ สามารถวัดลักษณะที่สนใจในอนาคต

2. ความเที่ยง (Reliability) หรือความเชื่อมั่น คือ วัดได้ผลเหมือนเดิมหรือใกล้เคียงกับของเดิม

3. ความยาก (Difficulty) เป็นสัดส่วนของการตอบถูก - ผิด ของข้อสอบแต่ละข้อ ในแบบสอบข้อคำถามใดที่มีคนตอบถูกมากถือว่าเป็นข้อสอบที่ง่าย จะได้ค่าความยากมาก ข้อใดที่คนตอบถูกน้อยถือว่ามีความยากมาก

4. อำนาจจำแนกสูง (Discrimination Power) เป็นความสามารถของเครื่องมือที่จะจำแนกกลุ่มคนออกจากกัน
 5. ความเป็นปรนัย (Objectivity) เป็นความสามารถของเครื่องมือที่ทำให้ทุกคนเข้าใจวัดและแปลผลตามเกณฑ์ได้ตรงกันโดยไม่มีข้อโต้แย้งหรือมีน้อยที่สุด
 6. ความยุติธรรม (Fair) เป็นความสามารถของเครื่องมือที่เป็นกลาง ไม่มีข้อคำถามที่เอื้อหรือจำกัดให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบแก่ผู้ตอบกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด ทั้ง ๆ ที่มีความสามารถเท่ากันแต่ได้คะแนนต่างกัน
 7. ความเฉพาะเจาะจง (Specificity) เป็นความสามารถของเครื่องมือในการวัดเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะอย่างชัดเจน
 8. ความลุ่มลึก (Searching) เป็นความสามารถของเครื่องมือในการจะดึงหรือล้วงหรือค้นหาข้อมูลที่เป็นพฤติกรรมระดับสูง ๆ ได้
 9. ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นความสามารถของเครื่องมือในการสามารถดำเนินการวัดได้อย่างประหยัดทรัพยากร สะดวกรวดเร็ว
 10. ความยั่วยุ (Exemplary) เป็นความสามารถของเครื่องมือในการกระตุ้นชักนำ จูงใจต่อผู้ให้ข้อมูล ต้องการตอบโดยอาจเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก
- ดังนั้น ในการสร้างแบบประเมินเพื่อประเมินตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้น ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาความเที่ยงตรง (Validity) ความเชื่อมั่น (Reliability) และความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน (Inter-Rater Reliability: IRR) ของแบบประเมิน

7. แนวคิดความพึงพอใจ

7.1 ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้งาน หรือหน่วยงานประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตั้งเป้าหมาย ช่วยสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงาน และสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องกับหน่วยงานได้ แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ ได้มีนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศได้กล่าวถึงไว้ ดังนี้

ราชบัณฑิตสถาน (2556 : 775) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ชอบใจ พึงใจ สมใจ จุใจ

จรัส โพธิ์จันทร์ (2553 : 17) กล่าวถึง ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อหน่วยงานหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีทั้งด้านบวก เป็นกลาง และด้านลบ ซึ่งเป็นความรู้สึกที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลในหน่วยงาน

สุวลักษณ์ พรหมรักษ์ (2553 : 22) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในเชิงปริมาณค่าความพึงพอใจเป็นเพียงปฏิกิริยาด้านความรู้สึกต่อสิ่งเร้าที่แสดงออกมาเป็นผลลัพธ์สุดท้ายโดยการบ่งบอกทิศทางว่าเป็นไปในทางบวก หรือไม่มีปฏิกิริยาต่อสิ่งกระตุ้น

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554 : 16) กล่าวถึง การสำรวจความพึงพอใจ คือ การศึกษาความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดว่ามีความรู้สึกชอบใจ พอใจ มากหรือน้อยเพียงใดต่อการ

ดำเนินงานหรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง แต่ละคนจะมีวิธีการแสดงความเชื่อหรือรู้สึกออกมา ในลักษณะที่คล้ายกันอาจเป็น การพูด การเขียนหรือการวางเฉย การสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการวางนโยบายต่าง ๆ หรือการเปลี่ยนแปลงระบบงานซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปได้ได้อย่างเรียบร้อย และเป็นไปตามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน

จึงสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจจะเป็นหน่วยงาน บุคคล การดำเนินงานหรือกิจกรรม สามารถเกิดได้ทั้งทางบวกหรือทางลบ โดยจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลนั้นได้บรรลุถึงความต้องการ หรือจุดมุ่งหมายของตนเองที่กำหนดหรือคาดหวังไว้ สำหรับสถานศึกษานั้นความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนมีผลต่อความร่วมมือที่มีต่อสถานศึกษา

7.2 ทฤษฎีความต้องการของ Maslow (1954: 80-81) ได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ว่า มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจอีกต่อไป แต่ความต้องการที่ยังไม่ได้รับ การตอบสนองจะเป็นสิ่งจูงใจแทน และได้ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ชั้น ดังนี้

7.2.1 ความต้องการด้านสรีระ (Physiological needs) เป็นความต้องการขั้นมูลฐานของมนุษย์ และเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการการพักผ่อน และความต้องการทางเพศ

7.2.2 ความต้องการปลอดภัย (Safety needs) ความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งรวมถึงความก้าวหน้า และความอบอุ่นใจ

7.2.3 ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ เป็นความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับได้รับความเป็นมิตร และความรัก จากเพื่อนร่วมงาน

7.2.4 ความต้องการเห็นตนเองมีคุณค่า (Esteem needs) ความต้องการด้านนี้เป็นความต้องการ ระดับสูงที่เกี่ยวกับความอยากเด่นในสังคม ต้องการให้บุคคลอื่นยกย่องในตนเอง และความรู้ความสามารถ รวมถึงความเป็นอิสระและเสรีภาพ

7.2.5 ความต้องการที่จะทำความเข้าใจตนเอง (Need for self actualization) เป็นความต้องการ ที่จะเข้าใจตนเองตรงตามสภาพที่ตนเองเป็นอยู่ เข้าใจถึงความสามารถความสนใจ ความต้องการ ของตนเอง ยอมรับได้ในส่วนที่เป็นจุดอ่อนของตนเอง

Herzberg (1959 : 113-115) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจูงใจในการทำงาน ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการทำงานนั้น มีสององค์ประกอบ คือ 1. องค์ประกอบกระตุ้น (Motivation factors) หรือปัจจัยจูงใจ มีลักษณะสัมพันธ์ กับ เรื่องของงานโดยตรง เป็นสิ่งที่จูงใจบุคคลให้มีความตั้งใจในการทำงานและเกิดความพอใจ ได้แก่ 1.1 ความสำเร็จของงาน 1.2 การได้รับการยอมรับนับถือ 1.3 ลักษณะของงาน ที่รู้สึกดีหรือไม่ดีของบุคคลต่อลักษณะของงาน 1.4 ความรับผิดชอบ 1.5 ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน 2. ปัจจัยค้ำจุน เป็นปัจจัยที่ไม่ใช่สิ่งจูงใจแต่เป็นปัจจัยที่จะค้ำจุนให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคคล มี 10 ประการ คือ 1. นโยบายการบริหารงานของหน่วย 2. โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต 3. ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้บังคับบัญชาผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อนร่วมงาน 4. เงินเดือน 5. สถานะของอาชีพ

6. ความเป็นอยู่ส่วนตัว 7. ความมั่นคงในงาน 8. สถานการณ์ทำงาน 9. เทคนิคผู้นิเทศ
10. ความต้องการอำนาจ

สรุปจะเห็นว่าความต้องการของมนุษย์มีอยู่มากมายทั้งปริมาณและขอบเขต เพราะมนุษย์ตกอยู่ในสภาพแวดล้อมไม่เหมือนกัน การกำหนด ความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์จะเกิดความพึงพอใจในระดับหนึ่ง สิ่งเหล่านี้จะส่งผลไปถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้วย ดังนั้นการทำความเข้าใจเรื่องความต้องการของมนุษย์จึงนับว่ามีความสำคัญต่อการกำหนดสิ่งจูงใจหรือปัจจัย ที่เหมาะสมกับความต้องการ

สำหรับการศึกษาความพึงพอใจครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติ และผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ โดยผู้วิจัยใช้แนวคิดของนักวิชาการ นักวิจัยที่กล่าวถึงข้างต้น ทฤษฎีที่ทฤษฎีความต้องการของ Maslow และการสร้างแรงจูงใจของ Herzberg นำมาสังเคราะห์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อนำข้อมูลประกอบการพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนต่อไป

8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

รจรินทร์ ผลนา (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยได้ดำเนินการวิจัย 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 สังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย นำกรอบแนวคิดไปสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านคุณธรรม จริยธรรมเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ ระยะที่ 2 นำตัวบ่งชี้ไปสร้างแบบประเมินตนเองในการปฏิบัติตนของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประชากร คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2558 จำนวน 5,739 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 517 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two-stage random sampling) โดยขั้นตอนที่ 1 สุ่มอำเภอที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยคิดเป็นสัดส่วน 50% จากจำนวนทั้งหมด 6 อำเภอ ด้วยวิธีการสุ่มตามกลุ่ม (Cluster random sampling) ได้อำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 อำเภอ ขั้นตอนที่ 2 สุ่มโรงเรียนตามขนาดด้วยวิธี การสุ่มตามระดับชั้น (Stratified random sampling เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ และฉบับที่ 2 แบบประเมินตนเอง ในการปฏิบัติตนตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยันอันดับสอง โดยใช้โปรแกรม LISREL ผลการวิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นคนดี ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้น มี 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ความดีต่อตนเอง (มีวินัย, ขยันหมั่นเพียร, อดทน, ประหยัด, มีคุณธรรมจริยธรรม, ใฝ่เรียนรู้, ละอาย เกรงกลัวต่อการทำผิด ความดีต่อผู้อื่น (ยุติธรรม, ซื่อสัตย์, รับผิดชอบ, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่, เคารพ, ร่วมมือ, กตัญญูกตเวที, มีมนุษยสัมพันธ์ และ ความดีต่อสังคม (รักชาติศาสนา พระมหากษัตริย์, รักความเป็นไทย, ประชาธิปไตย, เสียสละ, จิตอาสา) ส่วนด้านโมเดลตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่า $\text{Chi-square} = 26.39$, $\text{df} = 72$, $P = 1.000$, $\text{GFI} = 0.99$, $\text{AGFI} = 0.98$, $\text{RMSEA} = 0.000$

วาสนา สุขชน (2561) ได้วิจัย เรื่อง การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนวัดป่าไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1. เพื่อพัฒนารูปแบบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม ของโรงเรียนวัดป่าไผ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม ของโรงเรียนวัดป่าไผ่ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนโรงเรียนวัดป่าไผ่ จำนวน 449 คน ครูโรงเรียนวัดป่าไผ่ จำนวน 32 คน นักเรียน จำนวน 449 คน เครื่องมือการศึกษา แบบสังเกตพฤติกรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์ 5 ประการ จำนวน 5 ฉบับ แบบสำรวจผลงานด้านคุณธรรมของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียน จำนวน 1 ฉบับ ผลการศึกษาคุณธรรมอัตลักษณ์มีพฤติกรรมบ่งชี้ผ่านเกณฑ์ทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 ด้านความพอเพียง ประกอบด้วย การใช้จ่ายอย่างประหยัด มีการออมเงิน มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน ด้านความกตัญญู ประกอบด้วย การยกย่องเชิดชูพ่อแม่ ครูอาจารย์และบุคคลสำคัญทั่วไป การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และการมีจิตอาสาเป็นพลเมืองดี ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ประกอบด้วย ให้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงความเป็นจริง ปฏิบัติตนตามข้อตกลงไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานคนอื่นเป็นของตนเอง ไม่หาผลประโยชน์ในทางไม่ถูกต้อง ด้านความรับผิดชอบต่อ ประกอบด้วย ตรงต่อเวลา รู้หน้าที่และทำตามหน้าที่อย่างดี มีความพยายามทำงานให้สำเร็จ ยอมรับความผิดจากการกระทำ ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ประกอบด้วย ร่วมกิจกรรมคุณธรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นสม่ำเสมอ ประพฤติตนตามคุณอัตลักษณ์โรงเรียน สร้างคุณงามความดีให้ตนเองตลอดเวลา ร่วมพัฒนากิจกรรมโรงเรียนจนชุมชนให้การยอมรับ

นัฐราพร พิชญากร (2562) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาคุณลักษณะ ตัวบ่งชี้ และแบบประเมินคุณธรรมอัตลักษณ์ สำหรับนักเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 5,944 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะ และตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน ประกอบด้วย 3คุณลักษณะ 19 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ มี 6 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริง ให้ข้อมูลของตนเองครบถ้วน รักษาคำพูดของตนเอง ไม่พูดโกหก ไม่หยิบของของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ทำการบ้านด้วยตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อ มี 7 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ทำงานที่คุณครูมอบหมายจนเสร็จ ส่งงานคุณครูครบถ้วน ส่งงานคุณครูตรงเวลา สนใจในสิ่งที่ครูสอน ปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียน ปฏิบัติตนตามระเบียบของโรงเรียน ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง และด้านความมีจิตอาสา มี 6 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ รับอาสาทำงาน ทำงานด้วย

กระบวนการกลุ่ม เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ดูแลรักษาความสะอาดของโรงเรียนโดยไม่ต้องให้บอกหรือสั่ง แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น ช่วยเหลือครูในการทำงาน ซึ่งทุกตัวบ่งชี้มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ 2) ผลการพัฒนาแบบประเมินคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ได้แบบประเมินที่มีลักษณะแสดงถึงระดับพฤติกรรมที่แสดงออก 4 ระดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินเท่ากับ .984 3) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของคุณลักษณะ และตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-Square = 25.09, df = 18, p = .12, GFI=.999, AGFI=.996, RMR=.000, RMSEA=.008)

คมลิขิต นามไว และคณะ (2562) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม สำหรับโรงเรียนคุณธรรมเครือข่ายที่ 14 (สังคม 2) หนองคาย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม 2) เพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม 3) เพื่อประเมินโครงการค่ายเยาวชนคนคุณธรรมของโรงเรียนคุณธรรม กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่โรงเรียนเครือข่ายที่ 14 จำนวน 9 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนแกนนำ จำนวน 200 คน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม ประกอบด้วย 1) กิจกรรมที่มุ่งสร้างการมีส่วนร่วม 2) กิจกรรมเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล 3) กิจกรรมมุ่งเพิ่มพูนทักษะชีวิต 4) กิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) กิจกรรมตอบสนองความสนใจ 6) กิจกรรมที่เน้นบริบทจริงของโรงเรียน 7) การประเมินผลการเรียนรู้ 8) กิจกรรมในชั้นเรียน ด้านผลลัพธ์ที่เกิดกับนักเรียน 3 ด้าน 1) การมีวินัย ได้แก่ นักเรียนร่วมทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณที่ได้รับผิดชอบ ส่งงานตรงเวลา ครบถ้วนทุกชิ้น การประหยัดทรัพยากรปิดน้ำปิดไฟ มาโรงเรียนทันเวลา แต่งกายถูกระเบียบ ปฏิบัติตามข้อตกลงโรงเรียน รู้จักการทำงานเป็นทีม ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน มีภาวะผู้นำผู้ตามที่ดี มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น 2) ความพอเพียง ได้แก่ การประหยัดและอดออม การนำวัสดุเหลือกลับมาใช้ใหม่ การดูแลสิ่งของส่วนรวม การประหยัดสาธารณูปโภค 3) จิตสาธารณะ ได้แก่ ช่วยงานส่วนรวม การแบ่งปันสิ่งของผู้อื่น การดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน วัด ชุมชน และสังคม

ธนาสาร บัลลังก์ปัทมา (2563) ได้วิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) พัฒนารูปแบบการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) ประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน(Mixed Methods Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาวที่มีคุณสมบัติเข้ารับการพิจารณายกระดับคุณภาพโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 4 ดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ จำนวน 135 โรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า 1. องค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียน

คุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก แนวคิดโรงเรียนคุณธรรม โลกบาลธรรม และการบริหารโรงเรียน. และ 10 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากค่าน้ำหนัก องค์ประกอบหลัก คือ แนวคิดโรงเรียนคุณธรรม หลัก โลกบาลธรรม และการบริหารโรงเรียน และ 10 องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วยแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม 5 องค์ประกอบ 1) ความพอเพียง ได้แก่ การดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประหยัดอดออม ใช้ทรัพยากรคุ้มค่า ไม่ทุจริตและเบียดเบียนผู้อื่น 2) ความกตัญญู ได้แก่ การไม่หลงลืมตน การยกย่องเชิดชูบุคคลสำคัญ 3) ความซื่อสัตย์สุจริต ได้แก่ การซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ไม่คดโกงของผู้อื่นมาเป็นของตน การตรงต่อเวลา 4) ความรับผิดชอบ และ 5) อุดมการณ์คุณธรรม หลักโลกบาล 2 องค์ประกอบ 1) หิริ 2) โอตตปปะ และการบริหารโรงเรียน 3 องค์ประกอบ 1. การวางแผน 2. การนำไปใช้ และ 3. การประเมินผล

สายันต์ โพธิ์ทอง (2563) ได้วิจัย เรื่อง อัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม มีวัตถุประสงค์

1) เพื่อทราบองค์ประกอบอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม 2) เพื่อทราบผลการยืนยันองค์ประกอบ อัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนคุณธรรม ระดับมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนคุณธรรม ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียน 4 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสอบถามเพื่อยืนยัน องค์ประกอบอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ จำนวน 91 ตัวแปร คือ 1) ผู้นำมีคุณธรรม 23 ตัวแปร 2) นักเรียน มีพฤติกรรมพึงประสงค์ 22 ตัวแปร 3) โรงเรียนมีกลไกขับเคลื่อนคุณธรรม 16 ตัวแปร 4) หลักสูตร มีการบูรณาการคุณธรรม ประกอบด้วย 10 ตัวแปร 5) ครูเป็นแบบอย่างที่ดี 9 ตัวแปร 6) โรงเรียน มีวิสัยทัศน์ ปรัชญา และการวางแผนโครงการ 7 ตัวแปร และ 7) นักเรียนและครูมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้จากโครงการคุณธรรม 4 ตัวแปร ด้านนักเรียนมีพฤติกรรมพึงประสงค์ คือ 1) นักเรียนมีความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและส่วนรวมมากขึ้น 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น 3) นักเรียนมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี 4) นักเรียนตรงต่อเวลา 5) นักเรียนเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม 6) นักเรียนอยู่อย่างพอเพียง 7) นักเรียนพูดจาสุภาพ 8) นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาตนเอง ได้ 9) นักเรียน ครอบครัว และโรงเรียน ร่วมกันพัฒนา และสนับสนุนวิสัยทัศน์ของโรงเรียน 10) นักเรียนปฏิบัติต่อเพื่อนด้วยความสุภาพ 11) นักเรียนรู้สึกปลอดภัยทางสังคม อารมณ์ และ ร่างกาย 12) นักเรียนมีจิตสาธารณะ 13) นักเรียนมีทัศนคติในการมองโลกเชิงบวก 14) นักเรียน มีคุณธรรมจริยธรรม คุณงามความดีที่อยู่ในตนเอง นำมายึดถือปฏิบัติจนเป็น 149 วิถีชีวิตภาคภูมิใจ ในการทำดี 15) นักเรียนใฝ่เรียนใฝ่รู้และมุ่งมั่นในการเรียน 16) นักเรียนมีความเคารพต่อครู 17) นักเรียนมีวินัย 18) นักเรียนไม่กลั่นแกล้งและไม่ใช้ความรุนแรงกับเพื่อน 19) นักเรียนปฏิบัติตาม กฎระเบียบของโรงเรียนด้วยตนเอง 20) นักเรียนมีความกตัญญู 21) นักเรียนจัดตั้งกลุ่ม/ชุมชน/ชมรม ตามความสนใจ ปฏิบัติกิจกรรม ขยายผล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรมภายในโรงเรียน และ 22) นักเรียนไม่หลงลืมตัวเมื่อประสบความสำเร็จ

พระมหาธศรี อินธิสิทธิ์ (ติกขปญโญ) (2563) ได้ศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและถอดบทเรียนการบริหารโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ต้นแบบ 2) ศึกษาประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการเป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ต้นแบบ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เน้นวิจัยแบบกรณีศึกษา (Case Study) โดยเลือกกรณีศึกษาแบบกำหนดเกณฑ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือผู้บริหาร ครูแกนนำ นักเรียนแกนนำ คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองจำนวน 55 คนผลการวิจัยพบว่า 1. มี 6 บทเรียนที่ทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จประกอบด้วย 1) การรับรู้และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 2) การบูรณาการคุณธรรมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียน 3) นักเรียนทำได้ตามศักยภาพของตนเอง 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียน 5) การพัฒนาครูและนักเรียนแกนนำ 6) การนิเทศติดตามประเมินผล 2. ประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการเป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ต้นแบบกรณีศึกษาโรงเรียนบ้านกลางนาเตือ ได้แก่ ประสิทธิผลต่อนักเรียนประกอบด้วย เกิดขึ้นกับนักเรียน นักเรียนมีการพัฒนาตนเองตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนและการลงมือปฏิบัติโครงการ งานการทำงานเป็นทีมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ไขปัญหา เดินแถวไปเรียน เป็นระเบียบเรียบร้อย พุดจาสุภาพ ส่งงานตรงเวลา ทิ้งขยะตามสถานที่จัดเก็บ มีจิตอาสา รักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน ช่วยเหลืองานโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัด ปิดไฟ ปิดพัดลม

งานวิจัยต่างประเทศ

Neda Abbasi (2016) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพแวดล้อมโรงเรียนที่มีผลต่อการพัฒนาอัตลักษณ์นักเรียน ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีคือ 1) โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมให้นักเรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2) โรงเรียนช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาและการเรียนรู้ 3) โรงเรียนมีการออกแบบอาคารสถานที่เพื่อให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง 4) โรงเรียนมีการจัดระเบียบอาคารสถานที่ให้นักเรียนรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของและมีความผูกพัน 5) โรงเรียนมีบรรยากาศปลอดภัยโปร่ง

Amani Faisal Qashmer (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง โรงเรียนที่ดีต่อการส่งเสริมอัตลักษณ์นักเรียน ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนที่มีความพร้อมและประสิทธิภาพของการเป็นโรงเรียนที่ดี ทำให้นักเรียนมีระดับของพฤติกรรมเชิงบวกสูงกว่า ซึ่งประกอบด้วย 1) โรงเรียนเป็นเหมือนสังคมที่หล่อหลอม เรื่องคุณธรรมและแนวปฏิบัติที่ดีงาม 2) โรงเรียนมีบรรยากาศที่ดีและเหมาะสมต่อการพัฒนาพฤติกรรมนักเรียน 3) โรงเรียนมีกิจกรรมหลากหลายให้นักเรียนเลือกเข้าร่วม 4) นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมมากกว่า 2 กิจกรรมจะมีประสบการณ์การเข้าสังคมที่สูงกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมเลย 5) โรงเรียนสร้างความรู้สึกร่วมกันกับนักเรียน โรงเรียนปลูกฝังเรื่องความใส่ใจต่อสิ่งรอบข้าง 6) โรงเรียนปลูกฝังเรื่องความยุติธรรม 7) โรงเรียนปลูกฝังเรื่องความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต

Sam Bamkin (2015) ได้ศึกษาวิจัยในเรื่องการศึกษาคุณธรรมในโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศญี่ปุ่น (Moral Education at Japanese elementary school) มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการพิจารณา อภิปราย และนวัตกรรมในการศึกษาคุณธรรมในระดับประถมศึกษาโดยการแบ่งปัน

แนวปฏิบัติที่เข้มแข็งจากประเทศญี่ปุ่น การฝึกสอนทางศีลธรรมในญี่ปุ่นมีความเข้มแข็งอย่างมาก อันเนื่องมาจากการได้รับการปลูกฝังโดยนัยผ่านทางความเชื่อทางวัฒนธรรมที่ส่งต่อกันโดยสังคมของ นักการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักศึกษามองว่าศีลธรรมเป็นส่วนสำคัญในที่จะต้องได้รับการ พัฒนาเท่าเทียมกับด้านความรู้ และด้านสุขภาพร่างกายจึงจะถือว่าประสบความสำเร็จ ในการศึกษาและชีวิต การพัฒนาความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมของเด็กญี่ปุ่นนั้น ทำได้โดยการส่งเสริมให้มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การยืนกรานปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และการส่งเสริม ความประพฤติ การพัฒนาคุณธรรมสามารถฝึกปฏิบัติได้ผ่านทางกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรม อาสาสมัคร และการกำกับดูแลโดยทั่วไป กรณีของญี่ปุ่นอาจแสดงให้เห็นถึงคุณค่าและความเป็นไปได้ ที่จะมีการอภิปรายเรื่องการศึกษาคุณธรรมว่าเป็นเรื่องที่สามารถสนับสนุนให้เกิดการฝึกปฏิบัติผ่าน กระบวนการศึกษาที่ลึกซึ้งได้ในขณะที่เด็กใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียน โดยจัดกิจกรรมของโรงเรียนให้มี โครงสร้างหรือแนวทางต่าง ๆ ที่ช่วยสะท้อนสังคมชีวิตจริง ซึ่งอาจส่งเสริมการเรียนรู้โดยปริยาย ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ชาวญี่ปุ่นมีการจัดการศึกษาให้แก่เด็กจาก 4 แหล่งเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้เด็กได้รับการ ฝึกปฏิบัติด้านคุณธรรมเข้มแข็ง สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ ได้แก่

1) การจัดการศึกษาโดยศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (Education at Community Learning Center หรือKominkan) ผู้สอนในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเป็นผู้ที่เกษียณอายุ โดยจัดการสอนให้เด็ก ได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ เช่น การทำอาหาร การเดินรำ การฝึกปฏิบัติทำงานศิลปะแบบดั้งเดิม การพูด การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ฯลฯ

2) การจัดการศึกษาที่บ้าน (Education at Home) เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง เด็กกับครอบครัว สอนการแสดงความรักต่อกัน การรับประทานอาหารร่วมกัน การฟังสิ่งที่ต้องปฏิบัติ เมื่อไปโรงเรียน

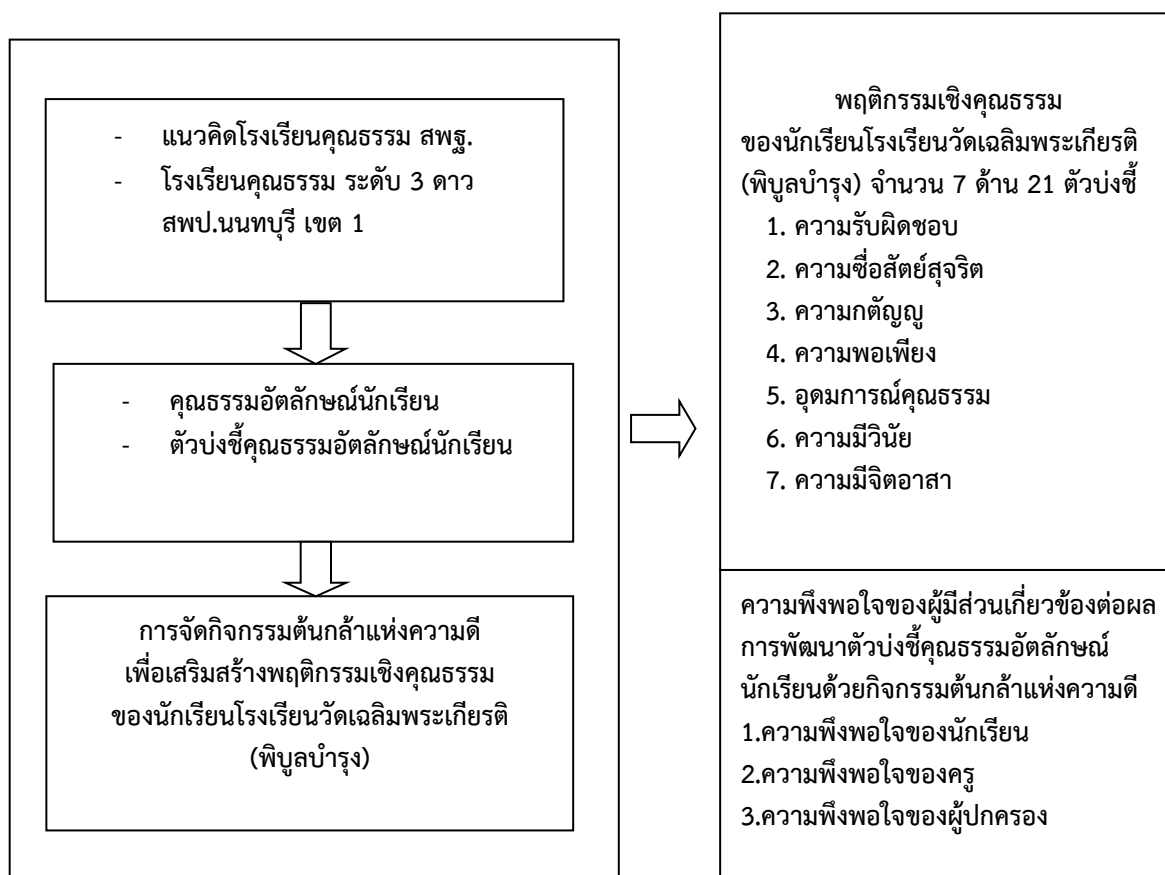
3) การจัดการศึกษาในโรงเรียน (Education at Schools) จัดการสอนคุณธรรม โดยสอดแทรกในทุกรายวิชาและทุกกิจกรรมของโรงเรียน มีรายวิชาการศึกษาคุณธรรมโดยเฉพาะ ในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อพัฒนาทักษะด้านวิชาการ ปลูกฝังความเป็นมนุษย์ และพัฒนาสุขภาพ เสริมสร้างร่างกาย ให้แข็งแรง

4) การจัดการศึกษาโดยชุมชน (Education in Community) สอนเกี่ยวกับการทักทาย การระมัดระวังภัยอันตราย โดยให้ชุมชนนั้นมีส่วนร่วมด้วย

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าการพัฒนา พฤติกรรมนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายทั้งการบูรณาการในหลักสูตรการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อสร้างพฤติกรรมเชิงบวกด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียน เช่น ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง มีอุดมการณ์คุณธรรม ความมีวินัย และการมีจิตอาสา เสียสละ เพื่อส่วนรวม มีความรักในชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นต้น เพื่อสร้างคุณลักษณะที่ดี ความเป็นพลเมืองที่ดี ให้กับนักเรียนซึ่งถือได้ว่า เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน

9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนคุณธรรม กรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. แนวคิดการจัดกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม และคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ที่ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรมระดับ 3 ดาว นำมาสังเคราะห์กำหนดเป็น ร่างตัวบ่งชี้ของคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำนวน 7 ด้าน 21 ตัวบ่งชี้ และนำตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์มาร่างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี โดยใช้กรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. 5 คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม และพัฒนาต่อยอดคุณธรรมอัตลักษณ์เพิ่มเติม โดยการสังเคราะห์จากการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ที่ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรมระดับ 3 ดาว จำนวน 11 โรงเรียน ได้องค์ประกอบคุณธรรมอัตลักษณ์เพิ่มเติมอีก 2 ด้าน คือ ความมีวินัย และความมีจิตอาสา รวมเป็นคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่ศึกษาครั้งนี้ จำนวน 7 ด้าน จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา สามารถสร้างเป็นกรอบแนวคิดตามภาพ ดังนี้

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 พัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนร่วมกับแนวทางกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง)

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1
พัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนร่วมกับแนวทางกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
1.1 การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน การร่าง ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้วยการนำกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.มาพัฒนาต่อยอดโดยสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยการดำเนินงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ต้องค์ประกอบจำนวน 7 ด้าน แต่ละด้านมี 3 ตัวบ่งชี้ รวม 21 ตัวบ่งชี้
1.2 การสร้างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ร่างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี จำนวน 10 ต้นกล้า ตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำนวน 7 ด้าน แต่ละด้านมี 3 ตัวบ่งชี้ รวม 21 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา
1.3 การสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ การตรวจสอบความเหมาะสมของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน ด้วยการสนทนากลุ่ม
1.4 การตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ การตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) โดย นักเรียนและครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
ได้ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี

ขั้นตอนที่ 2
ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
2.1 ทดลองใช้กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียน โดยนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ภาคเรียนที่ 1 และ ภาคเรียนที่ 2 ในปีการศึกษา 2564 โดยมีขั้นตอนดังนี้
1) สร้างแบบประเมินตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง)
2) ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยผู้เชี่ยวชาญ 2. ตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) โดยนักเรียนโรงเรียนวัดท่าหนักใต้ จำนวน 30 คน โดยการคำนวณค่าความเที่ยง ระหว่างผู้ประเมิน 2 คน ต่อนักเรียน 1 คน 3. การจัดทำคู่มือกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่ผ่านการประชุมผู้เชี่ยวชาญ
2.2 ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
1) ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงและความเที่ยงตามเกณฑ์มาตรฐานแล้ว ไปประเมินพฤติกรรมนักเรียนตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน
2) ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงและความเที่ยงตามเกณฑ์มาตรฐานแล้ว ไปประเมินพฤติกรรมนักเรียนตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
3) การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป LISRES

ขั้นตอนที่ 3
ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
3.1 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
3.2 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความเที่ยงของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
3.3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนร่วมกับกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนร่วมกับกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) เป็นขั้นตอนในการสังเคราะห์และกำหนดร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และร่างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี

1.1 การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564) โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดนนทบุรี พ.ศ.2562-2565 แผนพัฒนาการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

2) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อค้นพบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโรงเรียนคุณธรรม ทฤษฎีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และแนวคิดการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

3) ศึกษาการดำเนินงานขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ที่ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรมระดับ 3 ดาว จำนวน 11 โรงเรียน

4) นำข้อมูลมาสังเคราะห์ เพื่อร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดโครงการโรงเรียนคุณธรรมของ สพฐ.

จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง
 อุดมการณ์คุณธรรม มาพัฒนาต่อยอดโดยการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่
 เกี่ยวข้องกับโรงเรียนคุณธรรมและการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม ระดับ 3 ดาวของโรงเรียนในสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อนำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษามากำหนด
 เป็นร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำนวน
 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุดมการณ์
 คุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา แต่ละด้านมี 3 ตัวบ่งชี้ จึงได้ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์
 นักเรียน จำนวน 21 ตัวบ่งชี้

5) การตรวจสอบความเหมาะสมของร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของ
 โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน ด้วยการสนทนากลุ่ม

1.2 การสร้างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของ
 โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำนวน 7 ด้าน 21 ตัวบ่งชี้ ตามขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
 คุณธรรมจริยธรรม แนวคิดทฤษฎีการเสริมแรงเชิงบวก และแนวทางการจัดกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม

2) สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
 คุณธรรมจริยธรรม การเสริมแรงเชิงบวก และแนวทางการจัดกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม ร่างเป็น
 กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมนักเรียน 7 ด้าน 21 ตัวบ่งชี้ ได้กิจกรรมต้นกล้า
 แห่งความดี จำนวน 10 ต้นกล้า

3) นำกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้
 จำนวน 8 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม ภาษาที่ใช้ของกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้
 คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน โดยการสนทนากลุ่ม

1.3 การสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ

ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์และร่างกิจกรรม
 ต้นกล้าแห่งความดีของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน
 ด้วยการสนทนากลุ่ม ในการดำเนินการสนทนากลุ่ม ตามวัน เวลาที่กำหนด โดยมีหลักการและขั้นตอน
 ที่สำคัญดังนี้

1) ผู้วิจัยเริ่มต้นในการสนทนากลุ่มด้วยการสร้างสัมพันธภาพทั้งระหว่างผู้เข้าร่วม
 สนทนากลุ่ม เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่เป็นกันเอง โดยให้สมาชิกได้แนะนำตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เข้าร่วม
 การสนทนา รู้จักกันมากขึ้นและผู้ดำเนินการจะได้มีข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

2) ผู้วิจัยเป็นผู้อธิบายวัตถุประสงค์ ร่างองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์
 ร่างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี และขอบข่ายของการสนทนากลุ่มตลอดจนกระบวนการและ
 วิธีดำเนินการสนทนากลุ่ม การรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล ตลอดจนสิทธิของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม และ
 สอบถามความสมัครใจในการร่วมวงสนทนา

3) การร่วมกันกำหนดกติกาและการปฏิบัติตามกติกาในการสนทนา เช่น การพูด
 แสดงความคิดเห็นครั้งละ 1 คน และถึงแม้จะมีความเห็นที่แตกต่างก็สามารถแสดงความคิดเห็นได้

4) การขออนุญาตบันทึกการสนทนาระหว่างการสนทนากลุ่มจากผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม
 5) การเริ่มต้นการสนทนาด้วยคำถามนำ ซึ่งอาจเรียกว่าเป็นคำถามย่อยก่อนเข้าสู่การสนทนา (small talk) เป็นประเด็นการสนทนาในเรื่องทั่วไป ที่จะนำผู้เข้าร่วมการสนทนาเข้าสู่เรื่องราวที่จะสนทนาประเด็นเชื่อมโยงไปสู่ประเด็นหลัก

6) การเข้าสู่ประเด็นหลัก ผู้วิจัยจะขอให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มอภิปรายอย่างอิสระเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด องค์ประกอบตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี โดยผู้วิจัยดำเนินการใช้คำถามที่เตรียมไว้ โดยไม่ควรหลุดจากกรอบการสนทนามากเกินไป

7) ในกรณีเกิดความขัดแย้งผู้วิจัย ต้องมีวิธีการและสามารถจัดการกับปัญหาความขัดแย้งในกลุ่ม ควบคุมหรือตัดประเด็นที่คาดว่าจะนำไปสู่ความขัดแย้ง และให้โอกาสแก่สมาชิกที่ไม่ค่อยได้แสดงความคิดเห็น

8) ผู้วิจัยไม่ใช้การตั้งประเด็นเพื่อให้เกิดการโต้เถียง อาจมีการปรับประเด็นหรือจัดลำดับของหัวข้อใหม่เพื่อให้เกิดการอภิปรายอย่างกว้างขวาง

9) การจบการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยจะใช้คำถามเพื่อสรุปการสนทนาและกล่าวขอบคุณในความร่วมมือของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มทุกคน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในชั้นตอนที่ 1 ข้อ 1.1 และ 1.2 คือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติประกอบด้วยผู้มีความรู้ ความสามารถ และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม และการพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในชั้นตอนนี้ เป็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารการศึกษา จำนวน 1 คน ที่มีประสบการณ์การบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก

2. ศึกษาในเทศก์ที่รับผิดชอบโครงการโรงเรียนคุณธรรม จำนวน 1 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก

3. เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรม จำนวน 1 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก

4. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว หรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลงานวิจัยด้านโรงเรียนคุณธรรม จำนวน 4 คน

5. ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน จำนวน 1 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในชั้นตอนนี้คือ

1. ร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ โดยมีประเด็นที่เป็นตัวบ่งชี้ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบ 7 ด้าน จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

ด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุดมการณ์คุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสาของคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และประเด็นในการสนทนากลุ่ม

2. ร่างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี จำนวน 10 ต้นกล้า ตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบ 7 ด้าน จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุดมการณ์คุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสาของคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และประเด็นในการสนทนากลุ่ม

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยติดต่อประสานงานผู้เชี่ยวชาญตามที่ได้คัดเลือกไว้ จำนวน 8 ท่าน ทำหนังสือจากโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ถึงผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งนัดวัน เวลา และสถานที่ในการสนทนากลุ่ม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้เข้าร่วมสนทนาครบทั้ง 8 ท่าน โดยมีการเลือกผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน เป็นประธานในการสนทนากลุ่ม ซึ่งในการสนทนากลุ่มได้พิจารณา ตรวจสอบ และเสนอแนะความเหมาะสมและความสอดคล้องของ ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ทั้ง 7 ด้าน 21 ตัวบ่งชี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม มาวิเคราะห์ดังนี้

นำตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับร่างตัวบ่งชี้และร่างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสอดคล้อง เหมาะสม เพื่อใช้ในการตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนและกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

1.4 การตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยนักเรียนและครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในชั้นตอนนี้ คือ นักเรียนและครูระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งประเมินโดยครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนและสามารถสังเกตเห็นพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย นักเรียนจำนวน 776 คน ครูและบุคลากร จำนวน 52 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในชั้นตอนนี้เป็นนักเรียนและครูระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ประกอบด้วย ครูจำนวน 20 คน นักเรียน 363 คน รวม 383 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยดำเนินการดังนี้

1. จำแนกเป็นห้องเรียนประกอบด้วย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 32 ห้อง
2. สุ่มตัวอย่าง ประมาณร้อยละ 50 ได้จำนวน 16 ห้องเรียน ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 13 ดังนี้

ตารางที่ 13 กลุ่มตัวอย่าง

สายชั้นในโรงเรียน	จำนวนห้องเรียนทั้งหมด	จำนวนห้องเรียนตัวอย่าง
ระดับชั้นอนุบาล	8	4
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	4	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	4	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	4	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	4	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	4	2
รวมทั้งสิ้น	32	16

3. จากห้องเรียนตัวอย่างที่สุ่มได้ นำมาสุ่มนักเรียนและครู ได้นักเรียน จำนวน 363 และครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 383 คน ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 14 ดังนี้

ตารางที่ 14 ห้องเรียนตัวอย่าง

จำนวนห้องเรียน	จำนวนตัวอย่าง (ห้องเรียน)	จำนวนนักเรียน ตัวอย่าง (คน)	จำนวนครูตัวอย่าง (คน)
ระดับชั้นอนุบาล	4	80	8
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	2	50	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	2	48	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	2	49	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	2	42	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	2	46	2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	2	48	2
รวมทั้งสิ้น	16	363	20

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) มีลักษณะการตอบ 2 ทาง คือ เห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย และข้อเสนอแนะ

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล โดยการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จากนักเรียนและครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาในระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยชี้แจงครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาในการทดสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและเก็บรวบรวมข้อมูลตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมกลับคืนมาทั้งสิ้น 383 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. ตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยการนำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนและกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) เป็นรายชื่อ โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 80 ในการพิจารณาว่าตัวบ่งชี้และกิจกรรมใด มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2552: 69) โดยมีวิธีการ ดังนี้

2.1 ตัวบ่งชี้และกิจกรรมใดที่มีผู้ตอบเห็นด้วย ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่ามีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติที่จะนำมาเป็นตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนและกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่เสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

2.2 ตัวบ่งชี้และกิจกรรมใด ที่มีผู้ตอบในระดับเห็นด้วย น้อยกว่าร้อยละ 80 ถือว่ามีความเป็นไปได้น้อย จึงไม่สมควรนำมาเป็นตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนและกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่เสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมนักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งต้องคัดเลือกรอก

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

2.1 การศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ในปีการศึกษา 2564 โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 สร้างแบบประเมินตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) นำตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ ทั้ง 7 ด้าน จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา ด้านละ 3 ตัวบ่งชี้ มาสร้างเป็นแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ ระดับชั้นการศึกษา โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ส่วนที่ 2 ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งประกอบด้วยคุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ด้าน จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา ด้านละ 3 ตัวบ่งชี้

2.1.2 ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน

1) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำแบบประเมินไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยวิธีหาดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruency Index: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในขั้นตอนของการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา คือ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และการพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารการศึกษาที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน
2. เป็นศึกษานิเทศก์รับผิดชอบด้านโรงเรียนคุณธรรม จำนวน 1 คน
3. เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมของนักเรียน จำนวน 2 คน
4. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 4 ดาว จำนวน 1 คน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้คือ แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

การสร้างเครื่องมือวิจัย มีดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินพฤติกรรมตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยแบบประเมินตามเทคนิคของ Likert (Likert technique) เป็นข้อคำถามที่แสดงความรู้สึก แบ่งออกเป็น 5 ระดับพฤติกรรม คือ ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกประเมินได้แก่ ระดับชั้นนักเรียนซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนโดยแบ่งเป็น 7 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุดมการณ์คุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา โดยผู้ประเมินคือครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (5-Rating Scale) แต่ละระดับมีค่า ดังนี้

1 หมายถึง	ไม่เคยปฏิบัติเลย
2 หมายถึง	มีการปฏิบัตินานๆ ครั้ง ระดับน้อย
3 หมายถึง	มีการปฏิบัติในบางครั้ง ระดับปานกลาง
4 หมายถึง	มีการปฏิบัติบ่อยครั้ง ระดับมาก
5 หมายถึง	มีการปฏิบัติทุกครั้ง ระดับมากที่สุด

การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่มีความหมายชัดเจนในตัวเองแล้ว แบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50	หมายถึง	ไม่เคยปฏิบัติเลย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง ระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติในบางครั้ง ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการแสดงพฤติกรรมในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการแสดงพฤติกรรมในระดับมากที่สุด

2. นำแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) และแบบตรวจสอบคุณภาพ สำหรับผู้เชี่ยวชาญโดยนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้วยตัวเอง

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยติดต่อประสานกับผู้เชี่ยวชาญตามที่ได้คัดเลือกไว้จำนวน 5 คน นำหนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ พร้อมทั้งนัดวัน เวลา และสถานที่ เพื่อส่งแบบประเมินตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ไปให้และนัดหมายการมารับคืนกับผู้เชี่ยวชาญ เมื่อครบกำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนการตรวจสอบความตรงตามเชิงเนื้อหา ดำเนินการด้วยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruency Index : IOC) ที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน โดยมีรายละเอียดการให้คะแนน ดังนี้

คะแนน +1 หมายถึง แบบประเมินมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

คะแนน -1 หมายถึง แบบประเมินไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

จากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามสูตรการคำนวณ (Rovinelli and Hambleton, 1977 อ้างใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2553 : 248-249) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การพิจารณาแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้รายชื่อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้รายชื่อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ผู้วิจัยจะปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสม

ผลการวิเคราะห์ความตรงตามเชิงเนื้อหา ระหว่างความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ทุกข้อคำถามมีความตรงตามเชิงเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 - 1.00 ทุกข้อคำถาม

2) ตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater Reliability) ซึ่งอยู่บนหลักการที่ว่า เมื่อใช้ผู้ประเมินตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปประเมินผู้ถูกประเมินคนเดียวกันด้วยแบบประเมินตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ชุดเดียวเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ความชัดเจนของเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละตัวบ่งชี้และ

นำผลคะแนนที่ได้จากการประเมิน มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในชั้นตอนนี้ ประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดตำหนักใต้ (วิลาศโอสถานนพน์ุเคราะห์) ซึ่งเป็นโรงเรียนผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว และมีการดำเนินงานขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมที่มีอัตลักษณ์คุณธรรมใกล้เคียงกับโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในชั้นตอนนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ของโรงเรียนวัดตำหนักใต้ (วิลาศโอสถานนพน์ุเคราะห์) ซึ่งได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) และกำหนดให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา 2 คน ประเมินนักเรียนคนเดียวกัน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ศึกษาในชั้นตอนนี้ คือแบบประเมิน ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการประเมิน และคำอธิบายตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี และเกณฑ์การประเมิน ส่วนที่ 2 เป็นแบบประเมินตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบประเมิน ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนและเกณฑ์การประเมินที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

วิธีการรวบรวมข้อมูล

วิธีการรวบรวมข้อมูลสำหรับการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง ผู้วิจัยนำแบบประเมินตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาของนักเรียน โดยชี้แจงวัตถุประสงค์การประเมินและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในการประเมิน และกำหนดระยะเวลา 2 สัปดาห์ ในการรับข้อมูลกลับคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในชั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำมาหาค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater Reliability) ทั้ง 2 กลุ่ม มาหาค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน โดยใช้สูตรการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{n\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[n\sum X^2 - (\sum X)^2][n\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_x	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน
	n	หมายถึง	จำนวนผู้ประเมิน
	X	หมายถึง	คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 1
	Y	หมายถึง	คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 2

แบบประเมินที่มีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป ถือว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับที่ใช้ได้ (กมลวรรณ ตังธกานนท์, 2559 : 64-65)

ค่าความเที่ยงของแบบประเมิน พบว่า มีค่า .98 ถือว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงระหว่าง ผู้ประเมินอยู่ในระดับที่ใช้ได้

2.1.3 การจัดทำคู่มือกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่ผ่านการประชุมผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี จำนวน 10 ต้นกล้าตามคุณธรรมอัตลักษณ์ ทั้ง 7 ด้าน จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา พร้อมแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน เพื่อให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมการทำกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของนักเรียน

2.2 การศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

2.2.1 การศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน

ผู้วิจัยนำแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงและความเที่ยงตามเกณฑ์มาตรฐานแล้ว ไปประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน โดยครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาและนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD

2.2.2 การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง

ผู้วิจัยนำแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ชุดเดียวกับข้อ 2.2.1 นำมาตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการทำกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนระดับอนุบาล ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำนวน 776 คน โดยมีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นผู้ประเมิน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกประเมินได้แก่ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีโดยผู้ประเมินคือครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (5-Rating Scale)

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอความร่วมมือครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาในการประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดวิธีการประเมินโดยละเอียด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ครบถ้วนของแบบสอบถามและทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรต่อเนื่องโดยใช้ค่าสถิติที่ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) การแจกแจงข้อมูล (Kolmogorov – Smirnov) เพื่ออธิบายลักษณะการแจกแจงของตัวแปร

2. การวิเคราะห์ตรวจสอบเบื้องต้นของค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ลักษณะการแจกแจงแบบปกติ (Normality) ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปร (Linearity) ภาวะรวมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

2.1 การวิเคราะห์ระหว่างตัวแปรความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

2.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ของตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ ตัวแปรความรับผิดชอบ ตัวแปรความซื่อสัตย์สุจริต ตัวแปรความกตัญญู ตัวแปรความพอเพียง ตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม ตัวแปรความมีวินัย และตัวแปรความมีจิตอาสาด้วยโปรแกรม Lisrel 9.30 ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีเกณฑ์ในการพิจารณา (Hair et al, 2010) ดังนี้ ค่า Chi square มากกว่า 0 ค่า df มากกว่า 0 ค่า p มากกว่า .05

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

3.1 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยนำตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ที่เกิดจากกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ทั้ง 7 ด้าน 21 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา มาสร้างเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง จำนวน 3 ฉบับ โดยแยกแบบสอบถามความพึงพอใจนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ประเภทละ 1 ฉบับ รายละเอียดดังนี้

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพ ระดับชั้น การศึกษา โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งประกอบด้วยคุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ด้าน คือความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (5-Rating Scale) แต่ละระดับมีค่า ดังนี้

1	หมายถึง	พึงพอใจระดับน้อยที่สุด
2	หมายถึง	พึงพอใจระดับน้อย
3	หมายถึง	พึงพอใจระดับปานกลาง
4	หมายถึง	พึงพอใจระดับมาก
5	หมายถึง	พึงพอใจระดับมากที่สุด

การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่มีความหมายชัดเจนในตัวเองแล้ว แบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี

3.2 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

1) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียน

วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) และแบบตรวจสอบคุณภาพ สำหรับผู้เชี่ยวชาญโดยนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้วยตัวเอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในขั้นตอนของการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา คือ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนที่ 2.1.2

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยติดต่อประสานกับผู้เชี่ยวชาญตามที่ได้คัดเลือกไว้ จำนวน 5 คน นำหนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ พร้อมทั้งนัดวัน เวลา และสถานที่ เพื่อส่งแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ไปให้และนัดหมายการมารับคืนกับผู้เชี่ยวชาญ เมื่อครบกำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนการตรวจสอบความตรงตามเชิงเนื้อหา ดำเนินการด้วยวิธีหาดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruency Index : IOC) ที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน โดยมีรายละเอียดการให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 1 หมายถึง แบบสอบถามมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ที่ต้องการศึกษา

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ที่ต้องการศึกษา

คะแนน -1 หมายถึง แบบสอบถามไม่มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ที่ต้องการศึกษา

จากนั้น นำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามสูตรการคำนวณ (Rovinelli and Hambleton, 1977 อ้างใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2553 : 248-249) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	หมายถึง	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การพิจารณาแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) รายชื่อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนแบบประเมินคุณลักษณะข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ผู้วิจัยจะปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสม

ผลการวิเคราะห์ความตรงตามเชิงเนื้อหา ระหว่างความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ทุกข้อคำถามมีความตรงตามเชิงเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 – 1.00 ทุกข้อคำถาม

2) การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักเรียน ระดับความพึงพอใจของครู และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง จากการใช้จริงโดยนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่า α ความเชื่อมั่นตามสูตรของ Cronbach ถ้า α ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ค่า α ที่หาได้คือ นักเรียน 0.89 ครู 0.89 และผู้ปกครอง 0.90 ซึ่งสูงพอที่จะใช้ในการวิจัยนี้

3.3 ศึกษาระดับความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาตามเกณฑ์มาตรฐานแล้วไปสอบถามนักเรียน ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในชั้นตอนนี้ คือ นักเรียน ครู และผู้ปกครองระดับชั้นตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำนวน 776 คน ครูและบุคลากร จำนวน 52 คน และผู้ปกครอง จำนวน 776 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในชั้นตอนนี้เป็นนักเรียน ครู และผู้ปกครองระดับชั้นตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) นักเรียน 260 คน ครูและบุคลากร จำนวน 44 คน ผู้ปกครอง 260 คน รวม 564 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ครบถ้วนของแบบสอบถามและทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สถิติที่ใช้ ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)

3. ใช้ α หาความเที่ยงของแบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักเรียน ระดับความพึงพอใจของครู และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง จากการใช้จริง โดยใช้สูตร ดังนี้ (พิสนุ พงศรี, 2556:313)

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน เป็นสัมประสิทธิ์แอลฟา
	k	แทน เป็นจำนวนข้อคำถาม
	S_i^2	แทน เป็นความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ i
	S_t^2	แทน เป็นความแปรปรวนของคะแนนรวม t

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนร่วมกับแนวทางการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) 2) ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนร่วมกับแนวทางการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ขั้นตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

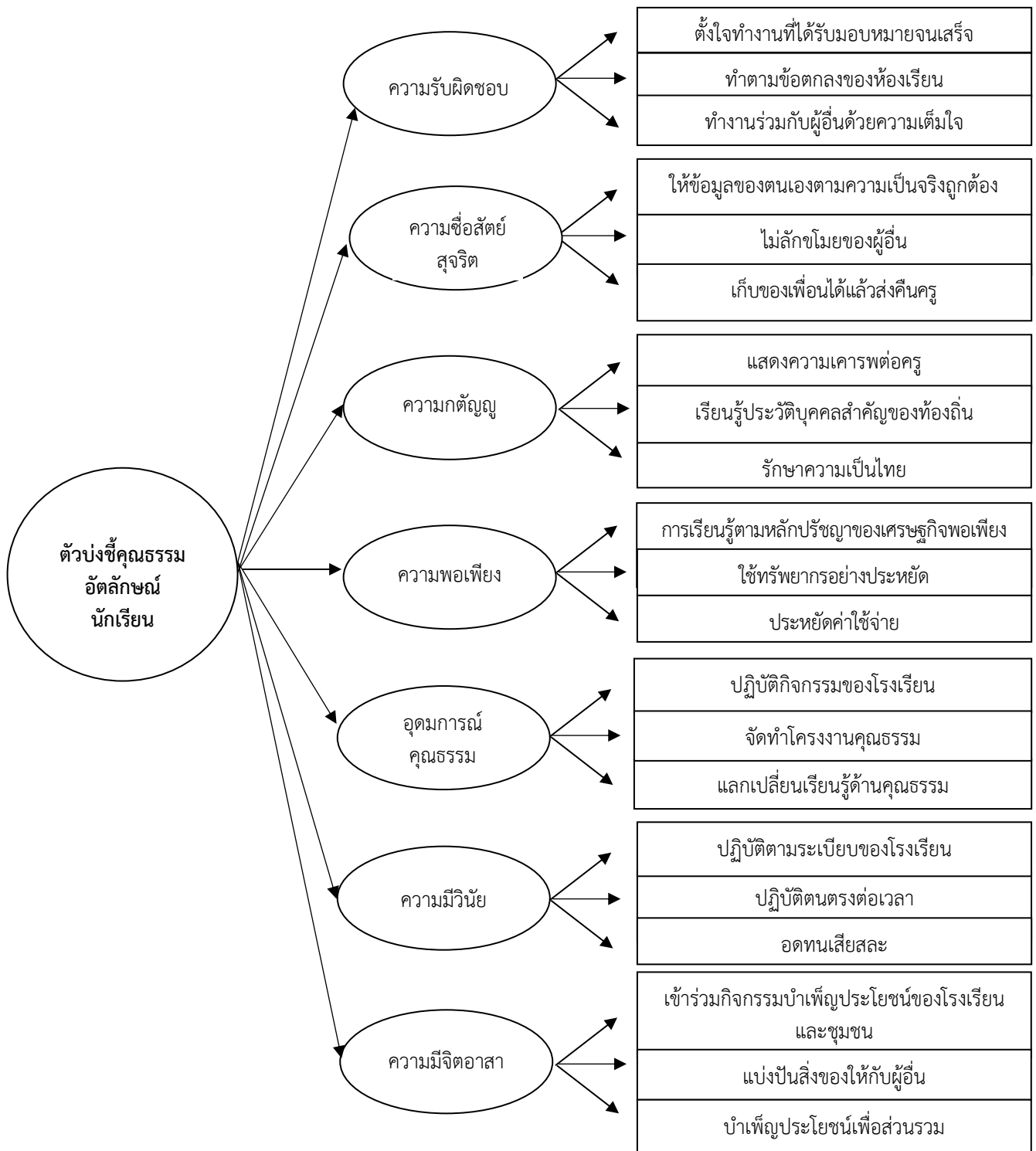
ขั้นตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ขั้นตอนที่ 1 ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนร่วมกับแนวทางการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

1.1 การร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน

1) ผู้วิจัยได้ศึกษาแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564) โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู พ.ศ. 2562-2565 แผนพัฒนาการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ ศึกษาการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อนำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษามากำหนดเป็นร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน

2) ผู้วิจัยได้ร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ เพื่อนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 ท่าน ในการสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ จำนวน 7 ด้าน ด้านละ 3 ตัวบ่งชี้ รวม 21 ตัวบ่งชี้ ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

1.2 ผลการสร้างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน

1) ผู้วิจัยได้การศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางการกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน แนวคิดต้นไม้จริยธรรม และ แนวคิดพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียน นำมาสังเคราะห์ ร่างเป็นกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน จำนวน 7 ด้าน 21 ตัวบ่งชี้ ได้กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี จำนวน 10 ต้นกล้า นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 ท่านในการสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบความ สอดคล้อง และความเหมาะสมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ ร่างเป็นกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ดังนี้

ตารางที่ 15 ร่างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรมอัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 1 หนูน้อยยอด กตัญญู	- ความกตัญญู	- แสดงความเคารพต่อผู้มี พระคุณ - เรียนรู้ประวัติศาสตร์/ เชิดชูบุคคลสำคัญ - รักษาความเป็นไทย	- นักเรียนไหว้พระประจำ โรงเรียน และไหว้ครูที่หน้า ประตูโรงเรียน - เรียนรู้ประวัติบุคคลสำคัญ - แต่งกายด้วยผ้าไทยและ เสื่อขาวในวันพระ ตามที่ โรงเรียนกำหนด
ต้นกล้าที่ 2 ชีวิตดีอาสา	- ความมีจิต อาสา - ความ รับผิดชอบ	- เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ของโรงเรียนและ ชุมชน - ทำงานเป็นทีม	- กิจกรรมทำความสะอาด พื้นที่ภายในโรงเรียน - กิจกรรมดูแลรักษาต้นไม้ - กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ในโรงเรียนและชุมชน
ต้นกล้าที่ 3 ของหายได้คืน	- ความซื่อสัตย์	- เก็บของมีค่าได้แล้ว ส่งคืนครู - ไม่ลักขโมยของผู้อื่น	- นักเรียนเก็บสิ่งของได้ จะนำส่งคุณครูเพื่อคืน เจ้าของ - ไม่หยิบของเพื่อน
ต้นกล้าที่ 4 เดินแถวเป็น ระเบียบ	- ความมีวินัย	- ปฏิบัติตามข้อตกลงของ โรงเรียน	- นักเรียนเดินแถวระหว่าง เปลี่ยนชั่วโมงเรียน

ตารางที่ 15 (ต่อ) ร่างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 5 หนูน้อยนักบุญ	-ความมี อุดมการณ์ คุณธรรม -ความกตัญญู -ความมี จิตอาสา	-ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรม ของโรงเรียน - ไม่ลักขโมยของผู้อื่น - แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น	- กิจกรรมเข้าค่ายธรรมะ - ทำบุญตักบาตร รับผิดชอบต่อ ทุกวันพระ - นักเรียนทำกิจกรรมมุม แบ่งปันในห้องเรียน
ต้นกล้าที่ 6 หัวขลุ่ย	-ความมีวินัย	-ปฏิบัติตามข้อตกลงของ โรงเรียน และห้องเรียน	- นักเรียนวางรองเท้าของ ตนเองโดยหันหัวรองเท้า ออกและวางให้เสมอเส้น
ต้นกล้าที่ 7 เดินตามรอยพ่อ	-ความพอเพียง -ความมีวินัย	- เรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง - ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า -ปฏิบัติตามข้อตกลงของ ห้องเรียน -การประหยัดและอดออม	- คัดแยกขยะและประดิษฐ์ จากวัสดุเหลือใช้ - การใช้ทรัพยากรคุ้มค่า โดยทำตามมาตรการ ประหยัดของห้องเรียน และ โรงเรียน - นักเรียนออมเงินกับ ธนาคารของโรงเรียน
ต้นกล้าที่ 8 ใช้ สื่อ เทคโนโลยี ในการเรียนรู้	- ความ รับผิดชอบ ความมีวินัย	- ตั้งใจเรียน/ใฝ่เรียนรู้ -เข้าเรียนตรงต่อเวลา - อดทน / มุ่งมั่นทำงาน	- นักเรียนเรียนรู้ผ่านสื่อ เทคโนโลยี Application ที่ หลากหลาย - นักเรียนเข้าเรียนรู้ผ่านสื่อ และเทคโนโลยี ตรงตาม เวลาที่กำหนด
ต้นกล้าที่ 9 หนูน้อยวัยใส รู้ภัยยาเสพติด	- ความซื่อสัตย์ -ความมีจิตอาสา	- ไม่โกหก / ให้ข้อมูลของ ตนเองตามความเป็นจริง และถูกต้อง - เสียสละเพื่อส่วนรวม	- นักเรียนจัดกิจกรรม ห้องเรียนสีขาว - ร่วมกิจกรรมต่อต้าน ยาเสพติดและอบายมุข

ตารางที่ 15 (ต่อ) ร่างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 10 หนึ่งห้องเรียน หนึ่งความดี	- ความ รับผิดชอบ -ความซื่อสัตย์ สุจริต -ความกตัญญู -ความพอเพียง -อุดมการณ์ คุณธรรม -ความมีวินัย -ความมีจิต อาสา	- จัดทำโครงการคุณธรรม เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่ พึงประสงค์ -แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้าน คุณธรรม -ทำงานเป็นทีม	-นักเรียนจัดทำโครงการหนึ่ง ห้องเรียนหนึ่งความดีใน กรอบคุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ประการ - นักเรียนนำเสนอโครงการ คุณธรรมหนึ่งห้องเรียนหนึ่ง ความดี ทั้งภายในโรงเรียน และโรงเรียนเครือข่าย

1.3 ผลการสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ

1) ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างตัวบ่งชี้ ด้วยการสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 ท่าน ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มมาปรับแก้ประโยคถ้อยคำ และความหมายให้มีความเหมาะสม ประกอบด้วยคุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ด้าน 21 ตัวบ่งชี้ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 16 และภาพที่ 6

ตารางที่ 16 ตัวบ่งชี้ที่ปรับแก้จากการสนทนากลุ่ม

ตัวบ่งชี้ที่ร่าง	ตัวบ่งชี้ที่ปรับแก้จากการสนทนากลุ่ม
ความรับผิดชอบ	
ตัวบ่งชี้ที่ 1 ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จ	ตัวบ่งชี้ที่ 1 ตั้งใจเรียน/ ใฝ่เรียนรู้
ตัวบ่งชี้ที่ 2 ทำตามข้อตกลงของห้องเรียน	ตัวบ่งชี้ที่ 2 ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	ตัวบ่งชี้ที่ 3 ทำงานเป็นทีม
ความซื่อสัตย์สุจริต	
ตัวบ่งชี้ที่ 1 ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง	ตัวบ่งชี้ที่ 1 ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริง
ตัวบ่งชี้ที่ 2 ไม่ลักขโมยของผู้อื่น	ตัวบ่งชี้ที่ 2 ไม่ลักขโมยของผู้อื่น
ตัวบ่งชี้ที่ 3 เก็บของเพื่อนได้แล้วส่งคืนครู	ตัวบ่งชี้ที่ 3 เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู
ความกตัญญู	
ตัวบ่งชี้ที่ 1 แสดงความเคารพต่อครู	ตัวบ่งชี้ที่ 1 แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ
ตัวบ่งชี้ที่ 2 เรียนรู้ประวัติบุคคลสำคัญของท้องถิ่น	ตัวบ่งชี้ที่ 2 เรียนรู้ประวัติ /เชิดชูบุคคลสำคัญของท้องถิ่น
ตัวบ่งชี้ที่ 3 รักษาความเป็นไทย	ตัวบ่งชี้ที่ 3 อนุรักษ์ความเป็นไทย
ความพอเพียง	
ตัวบ่งชี้ที่ 1 การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ตัวบ่งชี้ที่ 1 การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวบ่งชี้ที่ 2 ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด	ตัวบ่งชี้ที่ 2 ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ประหยัดค่าใช้จ่าย	ตัวบ่งชี้ที่ 3 ประหยัดและอดออม
อุดมการณ์คุณธรรม	
ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมของโรงเรียน	ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน
ตัวบ่งชี้ที่ 2 จัดทำโครงการงานคุณธรรม	ตัวบ่งชี้ที่ 2 จัดทำโครงการงานคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์
ตัวบ่งชี้ที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม	ตัวบ่งชี้ที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม

ตารางที่ 16 (ต่อ) ตัวบ่งชี้ที่ปรับแก้จากการสนทนากลุ่ม

ตัวบ่งชี้ที่ร่าง	ตัวบ่งชี้ที่ปรับแก้จากการสนทนากลุ่ม
ความมีวินัย	
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 1</u> ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน	<u>ตัวบ่งชี้ที่ 1</u> ปฏิบัติตามระเบียบ / ข้อตกลงของโรงเรียน
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2</u> ปฏิบัติตนตรงต่อเวลา	<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2</u> ตรงต่อเวลา
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 3</u> อดทนเสียสละ	<u>ตัวบ่งชี้ที่ 3</u> อดทน มุ่งมั่นทำงาน
ความมีจิตอาสา	
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 1</u> เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียน และชุมชน	<u>ตัวบ่งชี้ที่ 1</u> เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและ ชุมชน
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2</u> แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น	<u>ตัวบ่งชี้ที่ 2</u> แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น
<u>ตัวบ่งชี้ที่ 3</u> บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม	<u>ตัวบ่งชี้ที่ 3</u> เสียสละเพื่อส่วนรวม

ภาพที่ 6 ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

2) ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ด้วยการสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 ท่าน ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มมาปรับแก้ประโยค ถ้อยคำ และความหมายให้มีความเหมาะสมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ มีดังนี้

ตารางที่ 17 การปรับแก้กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีจากการสนทนากลุ่ม โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ร่าง				กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ปรับแก้จากการสนทนากลุ่ม			
กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรมอัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรมอัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 1 หนูน้อยยอด กตัญญู	- ความกตัญญู	- แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ - เรียนรู้ประวัติศาสตร์/เชิดชูบุคคลสำคัญ - รักษาความเป็นไทย	- นักเรียนไหว้พระประจำโรงเรียน และไหว้ครูที่หน้าประตูโรงเรียน - เรียนรู้ประวัติบุคคลสำคัญ - แต่งกายด้วยผ้าไทยและเสื่อขาวในวันพระ ตามที่โรงเรียนกำหนด	ต้นกล้าที่ 1 หนูน้อยยอด กตัญญู	- ความกตัญญู	- แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ - เรียนรู้เชิดชูบุคคลสำคัญ	- การไหว้พระพุทธรูปประจำโรงเรียน เข้า - เย็น - การไหว้ครูเวรประจำวัน เช้า - เย็น - การแสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ - การเรียนรู้ประวัติศาสตร์วัดเฉลิมพระเกียรติ - เรียนรู้พระราชกรณียกิจรัชกาลที่ 3 - การเผยแพร่ประวัติศาสตร์และบุคคลสำคัญของท้องถิ่น

ตารางที่ 17 (ต่อ) การปรับแก้กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีจากการสนทนากลุ่ม โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ร่าง				กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ปรับแก้จากการสนทนากลุ่ม			
กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรมอัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรมอัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 1 หนูน้อยยอดกตัญญู (ต่อ)				ต้นกล้าที่ 1 หนูน้อยยอดกตัญญู (ต่อ)	- ความกตัญญู	- อนุรักษ์ความเป็นไทย	- การแต่งกายด้วยผ้าไทย - การร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย
ต้นกล้าที่ 2 ชีวิตดีดีอาสา	- ความมีจิตอาสา - ความรับผิดชอบ	- เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน - ทำงานเป็นทีม	- กิจกรรมทำความสะอาดพื้นที่ภายในโรงเรียน - กิจกรรมดูแลรักษาต้นไม้ - กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในโรงเรียนและชุมชน	ต้นกล้าที่ 2 ชีวิตดีดีอาสา	- ความมีจิตอาสา - ความรับผิดชอบต่อ	- เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน - การปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน	- การทำความสะอาดพื้นที่ภายในโรงเรียน - การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์กับชุมชน ในวันสำคัญต่างๆ - การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์กับวัดในวันสำคัญทางศาสนา - การปฏิบัติตามข้อตกลงด้านการเรียน - การปฏิบัติตามข้อตกลงด้านมาตรการประหยัด - การปฏิบัติตามข้อตกลงด้านจิตสาธารณะ

ตารางที่ 17 (ต่อ) การปรับแก้กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีจากการสนทนากลุ่ม โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ร่าง				กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ปรับแก้จากการสนทนากลุ่ม			
กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี	กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 3 ของหายได้คืน	- ความ ซื่อสัตย์	- เก็บของมีค่าได้แล้ว ส่งคืนครู - ไม่ลักขโมยของผู้อื่น	- นักเรียนเก็บสิ่งของได้ จะนำส่งคุณครูเพื่อคืน เจ้าของ - ไม่หยิบของเพื่อน	ต้นกล้าที่ 3 ของหายได้คืน	- ความ ซื่อสัตย์ สุจริต	- ไม่ลักขโมย ของผู้อื่น - เก็บของมีค่าได้ แล้วส่งคืนครู	- ไม่หยิบของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต - การไม่ลักขโมย - เก็บของมีค่าได้ส่งคืนเจ้าของ - การส่งเสริมและชื่นชม เพื่อนเมื่อนำของมีค่าส่งคืน เจ้าของ
ต้นกล้าที่ 4 เดินแถวเป็น ระเบียบ	-ความมีวินัย	-ปฏิบัติตามข้อตกลงของ โรงเรียน	- นักเรียนเดินแถวระหว่าง เปลี่ยนชั่วโมงเรียน	ต้นกล้าที่ 4 แถวเด็กดี	-ความมี วินัย	- ปฏิบัติตาม ระเบียบ / ข้อตกลงของ โรงเรียน	- การเดินแถวเปลี่ยน ชั่วโมงเรียน - การเดินแถวไปทำกิจกรรม
ต้นกล้าที่ 5 หนูน้อยนักบุญ	- ความมี อุดมการณ์ คุณธรรม - ความกตัญญู -ความมี จิตอาสา	-ปฏิบัติกิจกรรม คุณธรรมของโรงเรียน - ไม่ลักขโมยของผู้อื่น - แบ่งปันสิ่งของให้กับ ผู้อื่น	- กิจกรรมเข้าค่ายธรรมะ - ทำบุญตักบาตร รับศีลห้า ทุกวันพระ - นักเรียนทำกิจกรรมมุม แบ่งปันในห้องเรียน	ต้นกล้าที่ 5 หนูน้อยนักบุญ	- อุดมการณ์ คุณธรรม	-ปฏิบัติกิจกรรม คุณธรรมของ โรงเรียน	- ทำบุญตักบาตร สวดมนต์ นั่งสมาธิในวันพระ - การเข้าร่วมกิจกรรมค่าย ธรรมะของโรงเรียน - การร่วมกิจกรรมมุมแบ่งปัน ในห้องเรียน

ตารางที่ 17 (ต่อ) การปรับแก้กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีจากการสนทนากลุ่ม โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ร่าง				กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ปรับแก้จากการสนทนากลุ่ม			
กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี	กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 5 หนูน้อยนักบุญ (ต่อ)				ต้นกล้าที่ 5 หนูน้อยนักบุญ	- ความมีจิต อาสา	- แบ่งปันสิ่งของ ให้กับผู้อื่น	- การนำสิ่งของมาร่วมบริจาค มุมแบ่งปัน
ต้นกล้าที่ 6 หัวชนเส้น	- ความมีวินัย	- ปฏิบัติตามข้อตกลง ของโรงเรียน และ ห้องเรียน	- นักเรียนวางรองเท้าของ ตนเองโดยหันหัวรองเท้า ออกและวางให้เสมอเส้น	ต้นกล้าที่ 6 หัวชนเส้น	- ความมี วินัย	- ปฏิบัติตาม ระเบียบ / ข้อตกลงของ โรงเรียน	- การวางรองเท้าโดยหันหัว รองเท้าออก และวางให้ เสมอเส้น
ต้นกล้าที่ 7 เดินตามรอยพ่อ	- ความ พอเพียง - ความมีวินัย	- เรียนรู้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง - ใช้ทรัพยากรอย่าง คุ้มค่า - ปฏิบัติตามข้อตกลงของ ห้องเรียน - การประหยัดและ อดออม	- คัดแยกขยะและประดิษฐ์ จากวัสดุเหลือใช้ - การใช้ทรัพยากรคุ้มค่า โดยทำตามมาตรการ ประหยัดของห้องเรียน และ โรงเรียน - นักเรียนออมเงินกับ ธนาคารโรงเรียน	ต้นกล้าที่ 7 เดินตามรอย พ่อ	- ความ พอเพียง	- นำหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจ พอเพียงมาปรับ ใช้ - ใช้ทรัพยากร อย่างคุ้มค่า	- การเรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง - การคัดแยกขยะ - การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุ เหลือใช้ - การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิก ใช้งาน - การรักษาทรัพย์สิน ส่วนรวม

ตารางที่ 17 (ต่อ) การปรับแก้กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีจากการสนทนากลุ่ม โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ร่าง				กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ปรับแก้จากการสนทนากลุ่ม			
กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี	กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 7 เดินตามรอยพ่อ (ต่อ)				ต้นกล้าที่ 7 เดินตามรอย พ่อ (ต่อ)	- ความ พอเพียง	-ประหยัดและอด ออม	- การเรียนรู้ จัดทำบัญชี รับ-จ่ายครัวเรือน - การออมเงินกับครูประจำ ชั้นทุกวัน/สัปดาห์ - การฝากเงินออมกับธนาคาร ของโรงเรียน
ต้นกล้าที่ 8 ใช้ สื่อ เทคโนโลยี ในการเรียนรู้	- ความ รับผิดชอบ - ความมีวินัย	- ตั้งใจเรียน/ไม่เรียนรู้ - เข้าเรียนตรงต่อเวลา - อดทน / มุ่งมั่นทำงาน	- นักเรียนเรียนรู้ผ่านสื่อ เทคโนโลยี Application ที่หลากหลาย - นักเรียนเข้าเรียนรู้ผ่านสื่อ และเทคโนโลยี ตรงตาม เวลาที่กำหนด	ต้นกล้าที่ 8 ฉลาดใช้ เทคโนโลยี	- ความ รับผิดชอบ - ความมี วินัย	- ตั้งใจเรียน/ไม่ เรียนรู้ - ตรงต่อเวลา	- การเรียนรู้ผ่านสื่อ เทคโนโลยี ตามที่โรงเรียน กำหนด -การใช้สื่อเทคโนโลยี แสวงหาความรู้เพิ่มเติม - การส่งงานตามที่ครูกำหนด -การมาโรงเรียนตรงเวลาที่ กำหนด -การเข้าเรียนตรงเวลา

ตารางที่ 17 (ต่อ) การปรับแก้กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีจากการสนทนากลุ่ม โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ร่าง				กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ปรับแก้จากการสนทนากลุ่ม			
กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี	กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 8 ใช้ สื่อ เทคโนโลยี ในการเรียนรู้ (ต่อ)				ต้นกล้าที่ 8 ฉลาดใช้ เทคโนโลยี		- อดทน มุ่งมั่น ทำงาน	- การทำงานที่ได้รับ มอบหมาย สำเร็จลุล่วง - การเข้าเรียนรู้ผ่านสื่อ และ เทคโนโลยี ตามเวลาที่ กำหนด
ต้นกล้าที่ 9 หนูน้อยวัยใส รู้ภัยยาเสพติด	- ความ ซื่อสัตย์ - ความมี จิตอาสา	- ไม่โกหก /ให้ข้อมูลของ ตนเองตามความเป็นจริง และถูกต้อง - เสียสละเพื่อส่วนรวม	- นักเรียนจัดกิจกรรม ห้องเรียนสีขาว - ร่วมกิจกรรมต่อต้าน ยาเสพติดและอบายมุข	ต้นกล้าที่ 9 หนูน้อยวัยใส รู้ภัยยาเสพติด	- ความ ซื่อสัตย์ สุจริต - ความมีจิต อาสา	- ไม่โกหก /ให้ ข้อมูลตามความ เป็นจริง - เสียสละเพื่อ ส่วนรวม	- การไม่พูดโกหก - การให้ข้อมูลตนเองและ ผู้เกี่ยวข้องตรงความเป็นจริง - การร่วมกิจกรรมห้องเรียน สีขาว - ร่วมกิจกรรมต่อต้าน ยาเสพติดและอบายมุข - การช่วยเหลืองานครู

ตารางที่ 17 (ต่อ) การปรับแก้กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีจากการสนทนากลุ่ม โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ร้าง				กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ปรับแก้จากการสนทนากลุ่ม			
กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี	กิจกรรมต้นกล้า แห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 10 หนึ่งห้องเรียน หนึ่งความดี	- ความ รับผิดชอบ - ความ ซื่อสัตย์ สุจริต - ความ กตัญญู -ความ พอเพียง - อุดมการณ์ คุณธรรม - ความมีวินัย - ความมี จิตอาสา	- จัดทำโครงการ คุณธรรม เพื่อแก้ปัญหา พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้าน คุณธรรม -ทำงานเป็นทีม	-นักเรียนจัดทำโครงการ หนึ่งห้องเรียนหนึ่งความดีใน กรอบคุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ประการ - นักเรียนนำเสนอโครงการ คุณธรรมหนึ่งห้องเรียนหนึ่ง ความดี ทั้งภายในโรงเรียน และโรงเรียนเครือข่าย	ต้นกล้าที่ 10 หนึ่งห้องเรียน หนึ่งความดี	- อุดมการณ์ คุณธรรม - ความ รับผิดชอบ	- จัดทำโครงการ คุณธรรม เพื่อแก้ปัญหา พฤติกรรมไม่พึง ประสงค์ - แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ด้านคุณธรรม - ทำงานเป็นทีม	- การมีส่วนร่วมระดม ความคิดจัดทำโครงการ คุณธรรม - การมีส่วนร่วมออกแบบ โครงการ - การมีส่วนร่วมปฏิบัติ กิจกรรมโครงการคุณธรรม - การมีส่วนร่วมนำเสนอ โครงการคุณธรรม - การมีส่วนร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการ คุณธรรมกับเครือข่าย - การมีส่วนร่วมกิจกรรม กลุ่ม - การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี - การยอมรับฟังความ คิดเห็นส่วนรวม

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ผ่านการสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 18 กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 1 หนูน้อยยอด กตัญญู	- ความกตัญญู	- แสดงความเคารพต่อ ผู้มีพระคุณ - เรียนรู้ เชิดชูบุคคลสำคัญ - อนุรักษ์ความเป็นไทย	- การไหว้พระพุทธรูปประจำ โรงเรียน เช้า - เย็น - การไหว้ครูเวรประจำวัน เช้า - เย็น - การแสดงความเคารพต่อ ผู้ใหญ่ - การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ วัดเฉลิมพระเกียรติ - เรียนรู้พระราชกรณียกิจ รัชกาลที่ 3 - การเผยแพร่ประวัติศาสตร์ และบุคคลสำคัญของท้องถิ่น - การแต่งกายด้วยผ้าไทย - การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ ทางศาสนา และ ขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย
ต้นกล้าที่ 2 ชีวิตดีดอาสา	- ความมีจิตอาสา - ความรับผิดชอบ	- เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ของโรงเรียน และชุมชน - การปฏิบัติตามข้อตกลง ห้องเรียน	- การทำความสะอาดพื้นที่ ภายในโรงเรียน - การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์กับชุมชน ในวัน สำคัญต่างๆ - การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์กับวัดในวันสำคัญ ทางศาสนา - การปฏิบัติตามข้อตกลง ด้านการเรียน - การปฏิบัติตามข้อตกลง ด้านมาตรการประหยัด

ตารางที่ 18 (ต่อ) กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรม ต้นกล้า แห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 2 ชีวิตดีอาสา	- ความรับผิดชอบ	- การปฏิบัติตามข้อตกลง ห้องเรียน	- การปฏิบัติตามข้อตกลง ด้านจิตสาธารณะ
ต้นกล้าที่ 3 ของหายได้คืน	- ความซื่อสัตย์ สุจริต	- ไม่ลักขโมยของผู้อื่น - เก็บของมีค่าได้แล้ว ส่งคืนครู	- ไม่หยิบของเพื่อนโดย ไม่ได้รับอนุญาต - การไม่ลักขโมย - เก็บของมีค่าได้ส่งคืน เจ้าของ - การส่งเสริมและชื่นชม เพื่อนเมื่อนำของมีค่าส่งคืน เจ้าของ
ต้นกล้าที่ 4 แถวเด็กดี	- ความมีวินัย	- ปฏิบัติตามระเบียบ / ข้อตกลงของโรงเรียน	- การเดินแถวเปลี่ยน ชั่วโมงเรียน - การเดินแถวไปทำกิจกรรม
ต้นกล้าที่ 5 หนูน้อยนักบุญ	- อุทิศการณ คุณธรรม - ความมีจิตอาสา	- ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรม ของโรงเรียน - แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น	- ทำบุญตักบาตร สวดมนต์ นั่งสมาธิในวันพระ - การเข้าร่วมกิจกรรมค่าย ธรรมะของโรงเรียน - การร่วมกิจกรรมมุม แบ่งปันในห้องเรียน - การนำสิ่งของมาร่วมบริจาค มุมแบ่งปัน
ต้นกล้าที่ 6 หัวชนเส้น	- ความมีวินัย	- ปฏิบัติตามระเบียบ / ข้อตกลงของโรงเรียน	- การวางรองเท้าโดยหันหัว รองเท้าออก และวางให้ เสมอเส้น

ตารางที่ 18 (ต่อ) กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรม ต้นกล้า แห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 7 เดินตามรอยพ่อ	- ความพอเพียง	<ul style="list-style-type: none"> - นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ - ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า - ประหยัดและอดออม 	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - การคัดแยกขยะ - การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้ - การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน - การรักษาทรัพย์สินส่วนรวม - การเรียนรู้ จัดทำบัญชีรับ-จ่ายครัวเรือน - การออมเงินกับครูประจำชั้นทุกวัน/สัปดาห์ - การฝากเงินออมกับธนาคารของโรงเรียน
ต้นกล้าที่ 8 ฉลาดใช้ เทคโนโลยี	- ความรับผิดชอบ - ความมีวินัย	<ul style="list-style-type: none"> - ตั้งใจเรียน/ไม่เรียนรู้อย่างจริงจัง - ตรงต่อเวลา - อดทน มุ่งมั่นทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยี ตามที่โรงเรียนกำหนด - การใช้สื่อเทคโนโลยี แสวงหาความรู้เพิ่มเติม - การส่งงานตามที่ครูกำหนด - การมาโรงเรียนตรงเวลาที่กำหนด - การเข้าเรียนตรงเวลา - การทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วง - การเข้าเรียนรู้ผ่านสื่อ และเทคโนโลยี ตามเวลาที่กำหนด

ตารางที่ 18 (ต่อ) กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรม ต้นกล้า แห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 9 วัยใส รู้ภัย ยาเสพติด	- ความซื่อสัตย์ สุจริต - ความมีจิตอาสา	- ไม่โกหก /ให้ข้อมูลตาม ความเป็นจริง - เสียสละเพื่อส่วนรวม	- การไม่พูดโกหก - การให้ข้อมูลตนเองและ ผู้เกี่ยวข้องตรงความเป็นจริง - การร่วมกิจกรรมห้องเรียน สีขาว - ร่วมกิจกรรมต่อต้าน ยาเสพติดและอบายมุข - การช่วยเหลืองานครู
ต้นกล้าที่ 10 หนึ่งห้องเรียน หนึ่งความดี	อุดมการณ์คุณธรรม - ความรับผิดชอบ	- จัดทำโครงการคุณธรรม เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรม ไม่พึงประสงค์ - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรม - ทำงานเป็นทีม	- การมีส่วนร่วมระดมความคิด จัดทำโครงการคุณธรรม - การมีส่วนร่วมออกแบบโครงการ - การมีส่วนร่วมปฏิบัติ กิจกรรมโครงการคุณธรรม - การมีส่วนร่วมนำเสนอ โครงการคุณธรรม - การมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยน เรียนรู้โครงการคุณธรรมกับ เครือข่าย - การมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม - การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี - การยอมรับฟังความคิดเห็น ส่วนรวม

1.4 ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

1) ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ โดยนักเรียนและครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ผลการวิเคราะห์สภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า รายละเอียดตามตารางที่ 19

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
1.1 นักเรียน	363	78.00
1.2 ครู	20	22.00
รวม	383	100.00
2. ระดับชั้น		
2.1 ระดับอนุบาล	88	22.98
2.2 ประถมศึกษาปีที่ 1	52	10.97
2.3 ประถมศึกษาปีที่ 2	50	13.58
2.4 ประถมศึกษาปีที่ 3	51	13.84
2.5 ประถมศึกษาปีที่ 4	44	12.00
2.6 ประถมศึกษาปีที่ 5	48	13.05
2.7 ประถมศึกษาปีที่ 6	50	13.58
รวม	383	100.0

ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี จากนักเรียนและครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาของนักเรียนในระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการนำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละของเป็นรายชื่อของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 80 ในการพิจารณาว่าตัวบ่งชี้และกิจกรรมใดมีความเป็นไปได้ โดยให้ระบุว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2552 : 69) โดยมีวิธีการ ดังนี้

1) ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีใดที่มีผู้ตอบเห็นด้วย ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่ามีความเป็นไปได้ที่จะนำมาเป็นตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ในการพัฒนานักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

2) ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีใดที่มีผู้ตอบในระดับเห็นด้วย น้อยกว่าร้อยละ 80 ถือว่ามีความเป็นไปได้น้อย จึงไม่สมควรนำมาเป็นตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ในการพัฒนานักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งต้องคัดเลือกรอก

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าทุกตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และทุกกิจกรรม
ต้นกล้าแห่งความดี ตามคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติโดยผู้ตอบระบุว่าเห็นด้วย มากกว่าร้อยละ 90 แสดงว่า ตัวบ่งชี้
คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ตามคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของ
โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติ รายละเอียดตามตัวบ่งชี้
คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ตารางที่ 20 และรายละเอียดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ตารางที่ 21

ตารางที่ 20 ความถี่และร้อยละความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์

ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์	ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (ร้อยละ)		แปลผล
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
ความรับผิดชอบ			
1. ตั้งใจเรียน/ ใฝ่เรียนรู้	100.00	0.00	ใช้ได้
2. ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน	98.17	1.83	ใช้ได้
3. ทำงานเป็นทีม	97.39	2.61	ใช้ได้
ความซื่อสัตย์สุจริต			
4. ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริง และถูกต้อง	99.22	0.78	ใช้ได้
5. ไม่ลักขโมยของผู้อื่น	100.00	0.00	ใช้ได้
6. เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู	98.96	1.04	ใช้ได้
ความกตัญญู			
7. แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ	100.00	0.00	ใช้ได้
8. เรียนรู้ประวัติ /เชิดชูบุคคลสำคัญของท้องถิ่น	96.61	3.39	ใช้ได้
9. อนุรักษ์ความเป็นไทย	96.87	3.13	ใช้ได้
ความพอเพียง			
10. การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	98.69	1.31	ใช้ได้
11. ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	97.39	2.61	ใช้ได้
12. ประหยัดและอดออม	96.08	3.92	ใช้ได้
อุดมการณ์คุณธรรม			
13. ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน	96.61	3.39	ใช้ได้
14. จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหา พฤติกรรมไม่พึงประสงค์	94.78	5.22	ใช้ได้
15. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรม	95.57	4.43	ใช้ได้
ความมีวินัย			
16. ปฏิบัติตามระเบียบ /ข้อตกลงของโรงเรียน	97.66	2.34	ใช้ได้
17. ตรงต่อเวลา	96.87	3.13	ใช้ได้
18. อดทน /มุ่งมั่นทำงาน	96.09	3.91	ใช้ได้
ความมีจิตอาสา			
19. เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของ โรงเรียนและชุมชน	94.78	5.22	ใช้ได้
20. แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น	97.66	2.34	ใช้ได้
21. เสียสละเพื่อส่วนรวม	97.66	2.34	ใช้ได้

ตารางที่ 21 ความถี่และร้อยละความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (ร้อยละ)		แปลผล
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
ต้นกล้าที่ 1 หนูน้อยยอดกตัญญู			
1. การไหว้พระประจำโรงเรียน เช้า - เย็น	100.00	0.00	ใช้ได้
2. การไหว้ครูเวรประจำวัน เช้า - เย็น	98.44	1.56	ใช้ได้
3. การแสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่	96.87	3.13	ใช้ได้
4. การเรียนรู้ประวัติศาสตร์วัดเฉลิมพระเกียรติ	96.08	3.92	ใช้ได้
5. การเรียนรู้พระราชกรณียกิจ รัชกาลที่ 3	95.31	4.69	ใช้ได้
6. การเผยแพร่ประวัติศาสตร์และบุคคลสำคัญของท้องถิ่น	96.87	3.13	ใช้ได้
7. การแต่งกายด้วยผ้าไทย	97.92	2.08	ใช้ได้
8. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา	97.92	2.08	ใช้ได้
9. การร่วมกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย	96.08	3.92	ใช้ได้
ต้นกล้าที่ 2 ชีวิตดีอาสา			
1. เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน	97.39	2.61	ใช้ได้
2. การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์กับชุมชนในวันสำคัญต่างๆ	95.31	4.69	ใช้ได้
3. การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์กับวัดในวันสำคัญทางศาสนา	96.87	3.13	ใช้ได้
4. การปฏิบัติตามข้อตกลงด้านการเรียน	97.92	2.08	ใช้ได้
5. การปฏิบัติตามข้อตกลงด้านมาตรการประหยัด	96.08	3.92	ใช้ได้
6. การปฏิบัติตามข้อตกลงด้านจิตสาธารณะ	95.31	4.69	ใช้ได้
ต้นกล้าที่ 3 ของหายได้คืน			
1. ไม่หยิ่งของเพื่อนโดยไม่ได้รับอนุญาต	98.44	1.56	ใช้ได้
2. การไม่ลักขโมย	100.00	0.00	ใช้ได้
3. เก็บของมีค่าได้ส่งคืนเจ้าของ	97.92	2.08	ใช้ได้
4. การส่งเสริมและชื่นชมเพื่อนเมื่อนำของมีค่าส่งคืนเจ้าของ	97.39	2.61	ใช้ได้
ต้นกล้าที่ 4 แถวเด็กดี			
1. การเดินแถวเปลี่ยนชั่วโมงเรียน	98.18	1.82	ใช้ได้
2. การเดินแถวไปทำกิจกรรม	97.39	2.61	ใช้ได้
ต้นกล้าที่ 5 หนูน้อยนักบุญ			
1. ทำบุญตักบาตร สวดมนต์ นั่งสมาธิ ในวันพระ	100.00	0.00	ใช้ได้
2. การเข้าร่วมกิจกรรมค่ายธรรมะของโรงเรียน	98.70	1.30	ใช้ได้
3. การร่วมกิจกรรมมมแบ่งปันในห้องเรียน	96.87	3.13	ใช้ได้
4. การนำสิ่งของมาร่วมบริจาคมุมแบ่งปัน	97.39	2.61	ใช้ได้

ตารางที่ 21 (ต่อ) ความถี่และร้อยละความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี	ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (ร้อยละ)		แปลผล
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
ต้นกล้าที่ 6 หัวชนเส้น			
1. การวางรองเท้าโดยหันหัวรองเท้าออก และวางให้เสมอเส้น	96.61	3.39	ใช้ได้
ต้นกล้าที่ 7 เดินตามรอยพ่อ			
1. การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	96.08	3.92	ใช้ได้
2. การคัดแยกขยะ	94.78	5.22	ใช้ได้
3. การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้	94.52	5.48	ใช้ได้
4. การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน	96.08	3.92	ใช้ได้
5. การรักษาทรัพย์สินส่วนรวม	94.52	5.48	ใช้ได้
6. การเรียนรู้ จัดทำบัญชีรับ-จ่ายครัวเรือน	93.48	6.52	ใช้ได้
7. การออมเงินกับครูประจำชั้นทุกวัน/สัปดาห์	95.83	4.17	ใช้ได้
8. การฝากเงินออมกับธนาคารของโรงเรียน	95.31	4.69	ใช้ได้
ต้นกล้าที่ 8 ฉลาดใช้เทคโนโลยี			
1. การเรียนรู้ผ่านสื่อ เทคโนโลยี ตามที่โรงเรียนกำหนด	97.92	2.08	ใช้ได้
2. การใช้สื่อเทคโนโลยีแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	96.87	3.13	ใช้ได้
3. การส่งงานตามที่ครูกำหนด	95.83	4.17	ใช้ได้
4. การมาโรงเรียนตรงเวลาที่กำหนด	97.66	2.34	ใช้ได้
5. การเข้าเรียนตรงเวลา	96.61	3.39	ใช้ได้
6. การเข้าร่วมกิจกรรมตรงเวลา	96.08	3.92	ใช้ได้
7. การทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จคล่อง	94.52	5.48	ใช้ได้
8. การเข้าเรียนรู้ผ่านสื่อ และเทคโนโลยี ตามเวลาที่กำหนด	96.61	3.39	ใช้ได้
ต้นกล้าที่ 9 วัยใส รู้ภัย ยาเสพติด			
1. การไม่พูดโกหก	99.22	0.78	ใช้ได้
2. การให้ข้อมูลตนเองและผู้เกี่ยวข้องตรงความเป็นจริง	97.92	2.08	ใช้ได้
3. การร่วมกิจกรรมห้องเรียนสีขาว	95.83	4.17	ใช้ได้
4. ร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดและอบายมุข	96.61	3.39	ใช้ได้
5. การช่วยเหลืองานครู	95.57	4.43	ใช้ได้
ต้นกล้าที่ 10 หนึ่งห้องเรียน หนึ่งความดี			
1. การมีส่วนร่วมระดมความคิดจัดทำโครงการคุณธรรม	94.52	5.48	ใช้ได้
2. การมีส่วนร่วมออกแบบโครงการ	95.31	4.69	ใช้ได้
3. การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมโครงการคุณธรรม	95.04	4.96	ใช้ได้
4. การมีส่วนร่วมนำเสนอโครงการคุณธรรม	94.26	5.74	ใช้ได้
5. การมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการคุณธรรมกับเครือข่าย	94.52	5.48	ใช้ได้
6. การมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม	95.31	4.69	ใช้ได้
7. การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี	96.87	3.13	ใช้ได้
8. การยอมรับฟังความคิดเห็นส่วนรวม	97.92	2.08	ใช้ได้

ขั้นตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

2.1 การทดลองใช้กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน โดยนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) ภาคเรียนที่ 1 และ ภาคเรียนที่ 2 ในปีการศึกษา 2564 โดยให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ประเมินพฤติกรรมนักเรียนก่อนจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี และให้นักเรียนทำกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ตลอดปีการศึกษา 2564 โดยมีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา แนะนำส่งเสริมการทำกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามคู่มือการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนที่ 2 ให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ประเมินพฤติกรรมนักเรียนตามขั้นตอนดังนี้

2.1.1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา แต่ละด้านประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ รวม 21 ตัวบ่งชี้ เพื่อประเมินคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ ระดับชั้นการศึกษา โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ส่วนที่ 2 ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งประกอบด้วยคุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ด้าน จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา โดยผู้ประเมินคือครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (5-Rating Scale) แต่ละระดับมีค่า ดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติเลย
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติหลายๆ ครั้ง ระดับน้อย
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในบางครั้ง ระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติบ่อยครั้ง ระดับมาก
- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติทุกครั้ง ระดับมากที่สุด

ข้อที่	รายการประเมินคุณธรรมอัตลักษณ์	ระดับการประเมิน				
		1	2	3	4	5
ความรับผิดชอบ						
1.	การเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีตามที่โรงเรียนกำหนด					
2.	การใช้สื่อเทคโนโลยีแสวงหาความรู้เพิ่มเติม					
3.	การส่งงานตามที่ครูกำหนด					
4.	ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียนด้านการเรียน					
5.	ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียนด้านมาตรการประหยัด					
6.	ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียนด้านจิตสาธารณะ					
7.	การมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม					
8.	การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี					
9.	การยอมรับฟังความคิดเห็นส่วนรวม					
ข้อที่	การประเมินคุณธรรมอัตลักษณ์	ระดับการประเมิน				
		1	2	3	4	5
ความซื่อสัตย์สุจริต						
10.	การไม่โกหก					
11.	การให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองตรงความจริง					
12.	การร่วมกิจกรรมห้องเรียนสีขาว					
13.	การไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต					
14.	การไม่ลักขโมย					
15.	เก็บของมีค่าส่งคืนเจ้าของ					
16.	การส่งเสริมและชื่นชมเพื่อนทำความดี					
ข้อที่	รายการประเมินคุณธรรมอัตลักษณ์	ระดับการประเมิน				
		1	2	3	4	5
ความกตัญญู						
17.	การไหว้พระพุทธรูปประจำโรงเรียน เข้า-เย็น					
18.	การไหว้ครูเวรประจำวันหน้าโรงเรียน เข้า-เย็น					
19.	การแสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่					
20.	การเรียนรู้ประวัติศาสตร์วัดเฉลิมพระเกียรติ					
21.	การเรียนรู้พระราชกรณียกิจ รัชกาลที่3					
22.	การเผยแพร่ประวัติศาสตร์และบุคคลสำคัญท้องถิ่น					
23.	การแต่งกายด้วยผ้าไทย					
24.	การร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา					
25.	การร่วมกิจกรรมตามประเพณีไทย					

ข้อที่	รายการประเมินคุณธรรมอัตลักษณ์	ระดับการประเมิน				
		1	2	3	4	5
ความพอเพียง						
26.	การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
27.	การคัดแยกขยะ					
28.	การประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้					
29.	การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน					
30.	การรักษาทรัพย์สินของส่วนรวม					
31.	การเรียนรู้ จัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย					
32.	การออมเงินกับครูประจำชั้นทุกวัน/สัปดาห์					
33.	การฝากเงินออมกับธนาคารโรงเรียน					
ข้อที่	รายการประเมินคุณธรรมอัตลักษณ์	ระดับการประเมิน				
		1	2	3	4	5
อุดมการณ์คุณธรรม						
34.	การร่วมกิจกรรมค่ายธรรมะ					
35.	การทำบุญ ตักบาตร สวดมนต์และนั่งสมาธิ ในวันพระ					
36.	การมีส่วนร่วมระดมความคิดจัดทำโครงการห้องเรียน					
37.	การมีส่วนร่วมออกแบบโครงการห้องเรียน					
38.	การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมโครงการห้องเรียน					
39.	การมีส่วนร่วมการนำเสนอโครงการห้องเรียน					
40.	การมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการกับเครือข่าย					
ข้อที่	รายการประเมินคุณธรรมอัตลักษณ์	ระดับการประเมิน				
		1	2	3	4	5
ความมีวินัย						
41.	การเดินแถวเปลี่ยนชั้นเรียน					
42.	การเดินแถวทำกิจกรรม					
43.	การวางรองเท้าแบบหัวชนเส้น					
44.	การมาโรงเรียนตรงเวลาที่กำหนด					
45.	การเข้าเรียนตรงเวลา					
46.	การเข้าร่วมกิจกรรมตรงเวลาที่กำหนด					
47.	ทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จ					
48.	การเข้าเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีตามเวลาที่กำหนด					

ข้อที่	รายการประเมินคุณธรรมอัตลักษณ์	ระดับการประเมิน				
		1	2	3	4	5
	ความมีจิตอาสา					
49.	การทำความสะอาดพื้นที่รับผิดชอบในโรงเรียน					
50.	การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของกับชุมชน					
51.	การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของวัด					
52.	การร่วมกิจกรรมมูมแบ่งปันในห้องเรียน					
53.	การนำสิ่งของมาร่วมบริจาคในมูมแบ่งปัน					
54.	การช่วยเหลืองานคุณครู					
55.	การร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดและอบายมุข					

2.1.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ดังนี้

1. ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบประเมินคุณลักษณะและตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ด้วยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruency Index: IOC) โดยข้อคำถามจำนวน 55 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 - 1.00 สรุปได้ว่า ข้อคำถามมีความตรงตามเนื้อหาทุกข้อ

2. ผลการตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater Reliability) ของแบบประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยนักเรียนโรงเรียนวัดตำหนักใต้ จำนวน 30 คน โดยการคำนวณค่าความเที่ยง ระหว่างผู้ประเมิน 2 คน ต่อนักเรียน 1 คน ด้วยแบบประเมินชุดเดียว เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ความชัดเจนของเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อคำถามและนำผลคะแนนที่ได้จากการประเมิน มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า มีค่า .98 ถือว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับที่ใช้ได้

2.1.3 การจัดทำคู่มือกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่ผ่านการประชุมผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี จำนวน 10 ต้นกล้าตามคุณธรรมอัตลักษณ์ ทั้ง 7 ด้าน จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา พร้อมแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน เพื่อให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมการทำกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของนักเรียน

2.2 ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

2.2.1 ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ผู้วิจัยนำแบบประเมินพฤติกรรมตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เก็บข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของนักเรียนได้แก่ ระดับชั้นที่ศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนในการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งประกอบด้วยคุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุดมการณ์ คุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา โดยผู้ประเมินคือครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (5-Rating Scale) ผลปรากฏดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนได้แก่ ระดับชั้นการศึกษา มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็นตารางที่ 22 ดังนี้

ตารางที่ 22 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ข้อมูลนักเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	413	53.22
1.2 หญิง	363	46.78
รวม	776	100.00
2. ระดับชั้นการศึกษา		
2.1 อนุบาลปีที่ 1	30	3.87
2.2 อนุบาลปีที่ 2	75	9.66
2.3 อนุบาลปีที่ 3	96	12.37
2.4 ประถมศึกษาปีที่ 1	98	12.63
2.5 ประถมศึกษาปีที่ 2	106	13.66
2.6 ประถมศึกษาปีที่ 3	106	13.66
2.7 ประถมศึกษาปีที่ 4	100	12.89
2.8 ประถมศึกษาปีที่ 5	78	10.05
2.9 ประถมศึกษาปีที่ 6	87	11.21
รวม	776	100.00

ตอนที่ 2 ประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ตารางที่ 23 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ภาพรวม

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.ความรับผิดชอบ	2.45	.03	น้อย
2.ความซื่อสัตย์สุจริต	2.40	.15	น้อย
3.ความกตัญญู	2.61	.07	ปานกลาง
4.ความพอเพียง	2.49	.13	น้อย
5.อุดมการณ์คุณธรรม	2.47	.09	น้อย
6.ความมีวินัย	2.32	.09	น้อย
7.ความมีจิตอาสา	2.36	.03	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	2.13	.05	น้อย

จากตารางที่ 23 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ตัวบ่งชี้ด้านความกตัญญู อยู่ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.61$) ส่วนด้านความพอเพียง อุดมการณ์คุณธรรม ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีจิตอาสา และความมีวินัย อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.49$) ($\bar{X} = 2.47$) ($\bar{X} = 2.45$) ($\bar{X} = 2.40$) ($\bar{X} = 2.36$) และ($\bar{X} = 2.32$) ตามลำดับ

ตารางที่ 24 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความรับผิดชอบ

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความรับผิดชอบ			
1.ตั้งใจเรียน/ ใฝ่เรียนรู้	2.47	.23	น้อย
2.ปฏิบัติตามข้อตกลงในห้องเรียน	2.42	.17	น้อย
3.ทำงานเป็นทีม	2.46	.21	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	2.45	.03	น้อย

จากตารางที่ 24 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับน้อย การตั้งใจเรียน/ใฝ่เรียนรู้ การทำงานเป็นทีม และการปฏิบัติตามข้อตกลงในห้องเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.47$) ($\bar{X} = 2.46$) และ ($\bar{X} = 2.42$) ตามลำดับ

ตารางที่ 25 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต			
1. ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง	2.51	.45	ปานกลาง
2. ไม่ลักขโมยของผู้อื่น	2.52	.34	ปานกลาง
3. เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู	2.17	.59	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	2.40	.12	น้อย

จากตารางที่ 25 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.40$) เมื่อพิจารณาเป็นตัวบ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้ ไม่ลักขโมยของผู้อื่น ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=2.52$) ($\bar{X}=2.51$) ตามลำดับ ส่วนด้านเก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=2.17$)

ตารางที่ 26 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความกตัญญู

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความกตัญญู			
1. แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ	2.84	.17	ปานกลาง
2. เรียนรู้ประวัติ /เชิดชูบุคคลสำคัญของท้องถิ่น	2.35	.14	น้อย
3. อนุรักษ์ความเป็นไทย	2.62	.27	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	2.61	.07	ปานกลาง

จากตารางที่ 26 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ด้านความกตัญญู ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ และอนุรักษ์ความเป็นไทย โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=2.84$) ($\bar{X}=2.62$) ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ เรียนรู้ประวัติ/เชิดชูบุคคลสำคัญของท้องถิ่น อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=2.35$)

ตารางที่ 27 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความพอเพียง

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความพอเพียง			
1. การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.45	.37	น้อย
2. ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	2.62	.36	ปานกลาง
3. ประหยัดและอดออม	2.38	.14	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	2.49	.13	น้อย

จากตารางที่ 27 พบว่าระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ด้านความพอเพียง ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าตัวบ่งชี้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=2.62$) ส่วนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และประหยัดอดออม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=2.45$) และ ($\bar{X}=2.38$) ตามลำดับ

ตารางที่ 28 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านอุดมการณ์คุณธรรม

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านอุดมการณ์คุณธรรม			
1. ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน	2.74	.28	ปานกลาง
2. จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์	2.39	.13	น้อย
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรม	2.28	.29	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	2.47	.09	น้อย

จากตารางที่ 28 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวบ่งชี้ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=2.74$) ส่วนตัวบ่งชี้จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=2.39$) และ ($\bar{X}=2.28$) ตามลำดับ

ตารางที่ 29 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความมีวินัย

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความมีวินัย			
1.ปฏิบัติตามระเบียบ / ข้อตกลงของโรงเรียน	2.16	.42	น้อย
2.ตรงต่อเวลา	2.52	.47	ปานกลาง
3.อดทน / มุ่งมั่นทำงาน	2.30	.30	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	2.32	.09	น้อย

จากตารางที่ 29 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ด้านความมีวินัย ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าตัวบ่งชี้ตรงต่อเวลา อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=2.52$) ส่วนตัวบ่งชี้อดทน/มุ่งมั่นทำงาน และปฏิบัติตามระเบียบ/ข้อตกลงของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=2.30$) และ ($\bar{X}=2.16$) ตามลำดับ

ตารางที่ 30 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความมีจิตอาสา

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความมีจิตอาสา			
1.เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน	2.52	.22	ปานกลาง
2.แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น	2.26	.27	น้อย
3.เสียสละเพื่อส่วนรวม	2.31	.28	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	2.36	.03	น้อย

จากตารางที่ 30 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ด้านความมีจิตอาสา ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=2.52$) ส่วนตัวบ่งชี้เสียสละเพื่อส่วนรวมและแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=2.31$) และ ($\bar{X}=2.26$) ตามลำดับ

ตารางที่ 31 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา

ระดับชั้นที่กำลังศึกษา	ความรับผิดชอบต่อ	ความซื่อสัตย์	ความกตัญญู	ความพอเพียง	อุดมการณ์คุณธรรม	ความมีวินัย	ความมีจิตอาสา	รวม
อนุบาลปีที่ 1	2.24	2.24	2.50	2.42	2.43	2.06	1.70	2.23
อนุบาลปีที่ 2	2.46	2.29	2.60	2.44	2.46	2.27	2.36	2.40
อนุบาลปีที่ 3	2.44	2.35	2.58	2.48	2.45	2.27	2.35	2.42
ประถมศึกษาปีที่ 1	2.45	2.41	2.56	2.48	2.46	2.30	2.35	2.43
ประถมศึกษาปีที่ 2	2.46	2.43	2.62	2.47	2.46	2.31	2.36	2.44
ประถมศึกษาปีที่ 3	2.45	2.36	2.60	2.50	2.47	2.36	2.37	2.44
ประถมศึกษาปีที่ 4	2.44	2.45	2.63	2.50	2.47	2.32	2.38	2.46
ประถมศึกษาปีที่ 5	2.47	2.46	2.65	2.51	2.51	2.41	2.37	2.48
ประถมศึกษาปีที่ 6	2.48	2.50	2.64	2.52	2.50	2.45	2.40	2.50

จากตารางที่ 31 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี จำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ($\bar{X} = 2.50$ และ 2.48) ตามลำดับ ระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X} = 2.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ตัวบ่งชี้ด้านความรับผิดชอบต่อ ระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ($\bar{X} = 2.48$ และ 2.47) ตามลำดับ และระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X} = 2.24$)

ตัวบ่งชี้ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ($\bar{X} = 2.50$ และ 2.46) ตามลำดับ และระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X} = 2.24$)

ตัวบ่งชี้ด้านความกตัญญู ระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รองลงมาคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ($\bar{X} = 2.65$ และ $\bar{X} = 2.64$) ตามลำดับ และระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X} = 2.50$)

ตัวบ่งชี้ด้านความพอเพียง ระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ($\bar{X} = 2.52$ และ 2.51) ตามลำดับ และระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X} = 2.42$)

ตัวบ่งชี้ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รองลงมาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ($\bar{X} = 2.51$ และ $\bar{X} = 2.50$) ตามลำดับ และระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X} = 2.43$)

ตัวบ่งชี้ด้านความมีวินัย ระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ($\bar{X} = 2.45$ และ 2.41) ตามลำดับ และระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X} = 2.06$)

ตัวบ่งชี้ด้านความมีจิตอาสา ระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ($\bar{X} = 2.40$ และ 2.38) ตามลำดับ และระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X} = 1.70$)

2.3 ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

2.3.1 ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ผู้วิจัยนำแบบประเมินพฤติกรรมตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ที่ได้จากการเก็บข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของนักเรียนได้แก่ ระดับชั้นที่ศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งประกอบด้วยคุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา โดยผู้ประเมินคือครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (5-Rating Scale) ผลปรากฏดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนได้แก่ ระดับชั้นการศึกษา มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็นตารางที่ 32 ดังนี้

ตารางที่ 32 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ข้อมูลนักเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	413	53.22
1.2 หญิง	363	46.78
รวม	776	100.00
2. ระดับชั้นการศึกษา		
2.1 อนุบาลปีที่ 1	30	3.87
2.2 อนุบาลปีที่ 2	75	9.66
2.3 อนุบาลปีที่ 3	96	12.37
2.4 ประถมศึกษาปีที่ 1	98	12.63
2.5 ประถมศึกษาปีที่ 2	106	13.66
2.6 ประถมศึกษาปีที่ 3	106	13.66
2.7 ประถมศึกษาปีที่ 4	100	12.89
2.8 ประถมศึกษาปีที่ 5	78	10.05
2.9 ประถมศึกษาปีที่ 6	87	11.21
รวม	776	100.00

ตอนที่ 2 ประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ตารางที่ 33 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ภาพรวม

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.ความรับผิดชอบ	4.01	.26	มาก
2.ความซื่อสัตย์สุจริต	4.47	.15	มาก
3.ความกตัญญู	4.40	.15	มาก
4.ความพอเพียง	4.10	.23	มาก
5.อุดมการณ์คุณธรรม	4.43	.09	มาก
6.ความมีวินัย	4.59	.18	มากที่สุด
7.ความมีจิตอาสา	4.31	.12	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.33	.17	มาก

จากตารางที่ 33 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ตัวบ่งชี้ด้านความมีวินัย อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.59$) ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต อุดมการณ์ คุณธรรม ความกตัญญู ความมีจิตอาสา ความพอเพียง และความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.47$) ($\bar{X} = 4.43$) ($\bar{X} = 4.40$) ($\bar{X} = 4.31$) ($\bar{X} = 4.10$) และ ($\bar{X} = 4.01$) ตามลำดับ

ตารางที่ 34 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความรับผิดชอบ

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความรับผิดชอบ			
1. ตั้งใจเรียน/ ใฝ่เรียนรู้	3.77	.41	มาก
2. ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน	4.29	.31	มาก
3. ทำงานเป็นทีม	3.95	.46	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.00	.39	มาก

จากตารางที่ 34 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็น รายตัวบ่งชี้พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ปฏิบัติตามข้อตกลงในห้องเรียน ทำงานเป็นทีม ส่วนตั้งใจเรียน/ใฝ่เรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.29$) ($\bar{X} = 3.95$) และ ($\bar{X} = 3.77$) ตามลำดับ

ตารางที่ 35 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต			
1. ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง	4.51	.25	มากที่สุด
2. ไม่ลักขโมยของผู้อื่น	4.78	.25	มากที่สุด
3. เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู	4.11	.36	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.47	.29	มาก

จากตารางที่ 35 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็น ตัวบ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้ ไม่ลักขโมยของผู้อื่น และไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริง และถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.78$) และ ($\bar{X} = 4.51$) ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$)

ตารางที่ 36 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความกตัญญู

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความกตัญญู			
1.แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ	4.83	.18	มากที่สุด
2.เรียนรู้ประวัติ / เชิดชูบุคคลสำคัญของท้องถิ่น	3.76	.20	มาก
3.อนุรักษ์ความเป็นไทย	4.60	.27	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.40	.22	มาก

จากตารางที่ 36 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ด้านความกตัญญู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัว บ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ และอนุรักษ์ความเป็นไทย โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.83$) ($\bar{X}=4.60$) ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด เรียนรู้ประวัติ/เชิดชูบุคคลสำคัญท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.76$)

ตารางที่ 37 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความพอเพียง

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความพอเพียง			
1. การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.00	.36	มาก
2. ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	4.64	.35	มากที่สุด
3. ประหยัดและอดออม	3.66	.17	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.10	.29	มาก

จากตารางที่ 37 พบว่าระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ด้านความพอเพียง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวบ่งชี้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.64$) ส่วนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และประหยัดอดออม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.00$) และ ($\bar{X}=3.66$) ตามลำดับ

ตารางที่ 38 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านอุดมการณ์คุณธรรม

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านอุดมการณ์คุณธรรม			
1.ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน	4.72	.31	มากที่สุด
2.จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์	4.34	.13	มาก
3.แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรม	4.23	.29	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.43	.24	มาก

จากตารางที่ 38 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวบ่งชี้ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.72$) ส่วนตัวบ่งชี้จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.34$) และ ($\bar{X}=4.23$) ตามลำดับ

ตารางที่ 39 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความมีวินัย

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความมีวินัย			
1.ปฏิบัติตามระเบียบ / ข้อตกลงของโรงเรียน	4.84	.21	มากที่สุด
2.ตรงต่อเวลา	4.83	.25	มากที่สุด
3.อดทน / มุ่งมั่นทำงาน	4.08	.27	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.58	.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 39 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ด้านความมีวินัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้ปฏิบัติตามระเบียบ / ข้อตกลงของโรงเรียน และตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.84$) และ ($\bar{X}=4.83$) ส่วนตัวบ่งชี้ อดทน/มุ่งมั่นทำงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\bar{X}=4.08$)

ตารางที่ 40 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความมีจิตอาสา

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความมีจิตอาสา			
1.เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน	4.42	.28	มาก
2.แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น	4.24	.27	มาก
3.เสียสละเพื่อส่วนรวม	4.29	.28	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.32	.28	มาก

จากตารางที่ 40 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ด้านความมีจิตอาสา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน เสียสละเพื่อส่วนรวม และแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.42$) ($\bar{X}=4.29$) และ ($\bar{X}=4.24$) ตามลำดับ

ตารางที่ 41 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา

ระดับชั้นที่กำลังศึกษา	ความรับผิดชอบ	ความซื่อสัตย์	ความกตัญญู	ความพอเพียง	อุดมการณ์คุณธรรม	ความมีวินัย	ความมีจิตอาสา	รวม
อนุบาลปีที่ 1	3.81	4.33	4.31	3.92	4.30	4.38	4.12	4.17
อนุบาลปีที่ 2	3.87	4.47	4.37	4.11	4.40	4.46	4.29	4.28
อนุบาลปีที่ 3	3.91	4.48	4.35	4.05	4.42	4.51	4.30	4.29
ประถมศึกษาปีที่ 1	3.89	4.49	4.36	4.06	4.42	4.56	4.30	4.37
ประถมศึกษาปีที่ 2	3.92	4.48	4.41	4.08	4.43	4.61	4.31	4.32
ประถมศึกษาปีที่ 3	3.98	4.47	4.44	4.14	4.44	4.64	4.33	4.35
ประถมศึกษาปีที่ 4	4.18	4.49	4.45	4.14	4.45	4.65	4.35	4.36
ประถมศึกษาปีที่ 5	4.22	4.50	4.43	4.16	4.46	4.67	4.36	4.40
ประถมศึกษาปีที่ 6	4.27	4.52	4.51	4.22	4.53	4.69	4.53	4.48

จากตารางที่ 41 พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี จำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา ในภาพรวม ระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ($\bar{X}=4.48$ และ 4.40) ตามลำดับ และระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X}=4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ตัวบ่งชี้ด้านความรับผิดชอบ ระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ($\bar{X} = 4.27$ และ 4.22) ตามลำดับ และระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X} = 3.81$)

ตัวบ่งชี้ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ($\bar{X} = 4.52$ และ 4.50) ตามลำดับ และระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X} = 4.33$)

ตัวบ่งชี้ด้านความกตัญญู ระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ($\bar{X} = 4.51$ และ $\bar{X} = 4.43$) ตามลำดับ และระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X} = 4.31$)

ตัวบ่งชี้ด้านความพอเพียง ระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ($\bar{X} = 4.22$ และ 4.16) ตามลำดับ และระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X} = 3.92$)

ตัวบ่งชี้ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ($\bar{X} = 4.53$ และ $\bar{X} = 4.46$) ตามลำดับ และระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X} = 4.30$)

ตัวบ่งชี้ด้านความมีวินัย ระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ($\bar{X} = 4.69$ และ 4.67) ตามลำดับ และระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X} = 4.38$)

ตัวบ่งชี้ด้านความมีจิตอาสา ระดับชั้นที่มีผลการประเมินสูงสุดคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมาคือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ($\bar{X} = 4.53$ และ 4.36) ตามลำดับ และระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ($\bar{X} = 4.12$)

2.2.2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ผู้วิจัยนำแบบประเมินพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการทำกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ชุดเดียวกับข้อ 2.2.1 นำมาตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการทำกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนสถิติ

MOR	หมายถึง	ตัวแปรแฝงคุณธรรมอัตลักษณ์
MOR_1	หมายถึง	ตัวแปรแฝงความรับผิดชอบ
MOR1	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ตั้งใจเรียน/ ใฝ่เรียนรู้
MOR2	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน
MOR3	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ทำงานเป็นทีม
LGMOR3	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ทำงานเป็นทีมที่เปลี่ยนรูป

MOR_2	หมายถึง	ตัวแปรแฝงความซื่อสัตย์สุจริต
MOR4	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง
LGMOR4	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้องที่เปลี่ยนรูป
MOR5	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ไม่ลักขโมยของผู้อื่น
LGMOR5	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ไม่ลักขโมยของผู้อื่นที่เปลี่ยนรูป
MOR6	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู
LGMOR6	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครูที่เปลี่ยนรูป
MOR_3	หมายถึง	ตัวแปรแฝงความกตัญญู
MOR7	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ
LGMOR7	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณที่เปลี่ยนรูป
MOR8	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้เรียนรู้ ประวัติ /เชิด ชูบุคคลสำคัญของท้องถิ่น
MOR9	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้อนุรักษ์ความเป็นไทย
MOR_4	หมายถึง	ตัวแปรแฝงความพอเพียง
MOR10	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
MOR11	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
LGMOR11	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่เปลี่ยนรูป
MOR12	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ประหยัดและอดออม
MOR_5	หมายถึง	ตัวแปรแฝงอุดมการณ์คุณธรรม
MOR13	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน
LGMOR13	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียนที่เปลี่ยนรูป
MOR14	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์
MOR15	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรม
LGMOR15	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรมที่เปลี่ยนรูป
MOR_6	หมายถึง	ตัวแปรแฝงความมีวินัย

MOR16	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ปฏิบัติตาม ระเบียบ / ข้อตกลง ของโรงเรียน
LGMOR16	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ปฏิบัติตาม ระเบียบ / ข้อตกลง ของโรงเรียนที่เปลี่ยนรูป
MOR17	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ตรงต่อเวลา
LGMOR17	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ตรงต่อเวลาที่เปลี่ยนรูป
MOR18	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้อุดหนุน / มุ่งมั่นทำงาน
MOR_7	หมายถึง	ตัวแปรแฝงความมีจิตอาสา
MOR19	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน
MOR20	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น
LGMOR20	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่นที่ เปลี่ยนรูป
MOR21	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้เสียสละเพื่อส่วนรวม
LGMOR21	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้เสียสละเพื่อส่วนรวมที่เปลี่ยนรูป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปร MOR_1 ถึง MOR_7

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติวิเคราะห์ โดยการตรวจสอบข้อมูลสุดโต่ง ด้วยวิธี Box Plot พบค่าต่ำสุด/สูงสุดของข้อมูลที่ค่าผิดปกติอยู่ 39 ค่า คือ ข้อมูลที่ 4, 119, 169, 234, 268, 341, 350, 353, 371, 385, 422, 486, 498, 516, 567, 586, 623, 672, 700, 707, 715, 717, 733, 736, 737, 744, 760, 761, 762, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 774, 775, 776 จึงทำการตัดข้อมูลนี้ออกจากการวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้มีข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพียง 737 หน่วย รายละเอียดตามภาพในภาคผนวก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1) พบว่าตัวแปรทุกตัวมีค่าเฉลี่ยสูง (3.763 ถึง 4.288) มีการกระจายน้อย ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวของตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1) มีค่าความเบ้เป็นลบ (-.490 ถึง -.765) แสดงว่ามีการกระจายแบบเบ้ซ้าย ยกเว้นตัวแปรสังเกตได้ตั้งใจเรียน/ ใฝ่เรียนรู้ (MOR1) และมีค่าความโด่งเป็นลบ (-.531 ถึง -1.663) แสดงว่ามีความโด่งเตี้ยกว่าปกติ ยกเว้นตัวแปรสังเกตได้ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน (MOR2)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความซื่อสัตย์สุจริต (MOR_2) พบว่าตัวแปรทุกตัวมีค่าเฉลี่ยสูงถึงสูงมาก (4.102 ถึง 4.786) มีการกระจายน้อย ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวของตัวแปรความซื่อสัตย์สุจริต (MOR_2) มีค่าความเบ้เป็นลบ (-.294 ถึง -.343) แสดงว่ามีการกระจายแบบเบ้ซ้าย ยกเว้นตัวแปรสังเกตได้ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง (MOR4) และมีค่าความโด่งเป็นลบ (-.664 ถึง -1.919) แสดงว่ามีความโด่งเตี้ยกว่าปกติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความกตัญญู (MOR_3) พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีค่าเฉลี่ยสูงถึงสูงมาก (3.758 ถึง 4.829) มีการกระจายน้อย ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวของตัวแปรความกตัญญู (MOR_3) มีค่าความเบ้เป็นบวก (.014 ถึง 1.982) แสดงว่ามีการกระจายแบบเบ้ขวา

ยกเว้นตัวแปรสังเกตได้แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ (MOR7) และมีค่าความโค้งเป็นลบ (-.862 ถึง -1.089) แสดงว่ามีความโค้งตี้ยกว่าปกติ ยกเว้นตัวแปรสังเกตได้เรียนรู้ ประวัติ /เชิด ชูบุคคลสำคัญของท้องถิ่น (MOR8)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความพอเพียง (MOR_4) พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีค่าเฉลี่ยสูงถึงสูงมาก (3.655 ถึง 4.638) มีการกระจายน้อย ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวของตัวแปรความพอเพียง (MOR_4) มีค่าความเบ้เป็นลบ (-.047 ถึง -.462) แสดงว่ามีการกระจายแบบเบ้ซ้าย ยกเว้นตัวแปรสังเกตได้ประหยัดและอดออม (MOR12) และมีค่าความโค้งเป็นลบ (-.951 ถึง -1.110) แสดงว่ามีความโค้งตี้ยกว่าปกติ ยกเว้นตัวแปรสังเกตได้ประหยัดและอดออม (MOR12)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5) พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีค่าเฉลี่ยสูงถึงสูงมาก (4.225 ถึง 4.775) มีการกระจายน้อย ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวของตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5) มีค่าความเบ้เป็นบวก (.201 ถึง .205) แสดงว่ามีการกระจายแบบเบ้ขวา ยกเว้นตัวแปรสังเกตได้ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน (MOR13) และมีค่าความโค้งเป็นลบ (-1.996) แสดงว่ามีความโค้งตี้ยกว่าปกติ ยกเว้นตัวแปรจัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (MOR14)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความมีวินัย (MOR_6) พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีค่าเฉลี่ยสูงถึงสูงมาก (4.085 ถึง 4.854) มีการกระจายน้อย ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวของตัวแปรความมีวินัย (MOR_6) มีค่าความเบ้เป็นบวก (.042 ถึง .062) แสดงว่ามีการกระจายแบบเบ้ขวา และมีค่าความโค้งเป็นลบ (-.911 ถึง -1.062) แสดงว่ามีความโค้งตี้ยกว่าปกติ ยกเว้นตัวแปรอดทน /มุ่งมั่นทำงาน (MOR18)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความมีจิตอาสา (MOR_7) พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีค่าเฉลี่ยสูง (4.230 ถึง 4.423) มีการกระจายน้อย ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวของตัวแปรความมีจิตอาสา (MOR_7) มีค่าความเบ้เป็นลบ (-.205 ถึง -.534) แสดงว่ามีการกระจายแบบเบ้ซ้าย ยกเว้นตัวแปรแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น (MOR20) และมีค่าความโค้งเป็นลบ (-.682 ถึง -1.979) แสดงว่ามีความโค้งตี้ยกว่าปกติ ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 42

ตารางที่ 42 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	Mean	Median	Mean- Media n	S.D.	Min	Max	C.V.	Skew ness	Kurtosis	Kolmog orov- Smirnov	Sig
ตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1)											
MOR1	3.763	3.667	.096	.410	3.33	4.67	.110	.744	-.531	.267	.000
MOR2	4.288	4.333	-.045	.314	3.67	5.00	.074	-.765	.173	.362	.000
MOR3	3.951	4.333	-.382	.464	3.33	4.67	.118	-.490	-1.663	.357	.000
ตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความซื่อสัตย์สุจริต (MOR_2)											
MOR4	4.540	4.667	-.127	.220	4.33	5.00	.049	.603	-.664	.307	.000
MOR5	4.786	5.000	-.214	.248	4.50	5.00	.052	-.294	-1.919	.379	.000
MOR6	4.105	4.000	.105	.362	3.50	4.50	.089	-.343	-1.047	.252	.000
ตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความกตัญญู (MOR_3)											
MOR7	4.829	5.0000	-.171	.180	4.33	5.00	.038	-.339	-1.089	.337	.000
MOR8	3.758	3.667	.091	.191	3.67	4.33	.051	1.982	2.768	.474	.000
MOR9	4.600	4.667	-.067	.273	4.00	5.00	.060	.014	-.862	.223	.000
ตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความพอเพียง (MOR_4)											
MOR10	4.001	4.000	.001	.360	3.33	4.67	.090	-.047	-1.110	.236	.000
MOR11	4.638	4.500	.138	.357	4.00	5.00	.077	-.462	-.951	.276	.000
MOR12	3.655	3.667	-.012	.170	3.33	4.33	.047	1.167	6.008	.413	.000
ตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5)											
MOR13	4.775	5.000	-.225	.249	4.50	5.00	.053	-.205	-1.963	.367	.000
MOR14	4.341	4.333	.008	.130	4.00	4.67	.030	.201	3.590	.435	.000
MOR15	4.225	4.000	.225	.249	4.00	4.50	.059	.205	-1.963	.367	.000

ตารางที่ 42 (ต่อ) ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	Mean	Median	Mean-Median	S.D.	Min	Max	C.V.	Skewness	Kurtosis	Kolmogorov-Smirnov	Sig
ตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความมีวินัย (MOR_6)											
MOR16	4.846	5.000	-.154	.202	4.00	5.00	.042	-1.062	.647	.371	.000
MOR17	4.854	5.000	-.146	.228	4.50	5.00	.047	-.911	-1.173	.447	.000
MOR18	4.085	4.000	.085	.252	3.67	4.67	.062	.107	-.388	.268	.000
ตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความมีจิตอาสา (MOR_7)											
MOR19	4.423	4.333	.092	.287	3.67	5.00	.065	-.534	-.682	.291	.000
MOR20	4.230	4.000	.230	.249	4.00	4.50	.059	.161	-1.979	.362	.000
MOR21	4.275	4.500	-.225	.249	4.00	4.50	.059	-.205	-1.963	.367	.000

หมายเหตุ: SE of skewness = .090; SE of kurtosis = .180

เนื่องจากสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นสถิติขั้นสูงซึ่งมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า การแจกแจงของตัวแปรต้องเป็นแบบโค้งปกติ เมื่อตรวจสอบพบว่า ตัวแปรมีการแจกแจงไม่เป็นโค้งปกติ นักวิจัยจะเปลี่ยนรูป (Transform) ตัวแปรโดยการใส่ลอการิทึม เพื่อปรับให้ตัวแปรมีการแจกแจงใกล้เคียงปกติ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542: 13) ดังนั้น ผู้วิจัยได้ใส่ลอการิทึมกับตัวแปร 12 ตัวแปร คือ MOR3 MOR4 MOR 5 MOR 6 MOR 7 MOR11 MOR13 MOR15 MOR16 MOR17 MOR20 และ MOR21 (มีค่าเฉลี่ย และค่ามัธยฐานต่างกันที่จุดทศนิยมลำดับที่ 1) พบว่า ค่าเฉลี่ย และค่ามัธยฐาน ภายหลังการเปลี่ยนรูป มีความใกล้เคียงกันมาก (ต่างกันที่จุดทศนิยมลำดับที่ 2) จึงทำให้สามารถสรุปได้ว่าเป็นค่าเดียวกัน หมายความว่ามีการแจกแจงใกล้เคียงกับการแจกแจงแบบปกติ ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 43

ตารางที่ 43 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรหลังเปลี่ยนรูปตัวแปร

ตัวแปร	ค่าสถิติ		Mean- Median
	Mean	Median	
MOR3	3.951	4.333	-.382
LGMOR3	.594	.637	-.043
MOR4	4.540	4.667	-.127
LGMOR4	.657	.669	-.012
MOR5	4.786	5.000	-.214
LGMOR5	.679	.699	-.020
MOR6	4.105	4.000	.105
LGMOR6	.612	.602	.010
MOR7	4.829	5.0000	-.171
LGMOR7	.684	.699	-.015
MOR11	4.638	4.500	.138
LGMOR11	.665	.653	.012
MOR13	4.775	5.000	-.225
LGMOR13	.678	.699	-.021
MOR15	4.225	4.000	.225
LGMOR15	.625	.602	.023
MOR16	4.846	5.000	-.154
LGMOR16	.685	.699	-.014
MOR17	4.854	5.000	-.146
LGMOR17	.686	.699	-.013
MOR20	4.230	4.000	.230
LGMOR20	.626	.602	.024
MOR21	4.275	4.500	-.225
LGMOR21	.630	.653	-.023

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปร MOR

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR) พบว่าตัวแปรทุกตัวมีค่าเฉลี่ยสูง (4.001 ถึง 4.595) มีการกระจายน้อย ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวของตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR) มีค่าความเบ้เป็นลบ (-.059 ถึง -.811) แสดงว่ามีการกระจายแบบเบ้ซ้าย ยกเว้นตัวแปรสังเกตได้ความกตัญญู (MOR_3) และตัวแปรสังเกตได้อุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5) และมีค่าความโด่งเป็นลบ (-.613 ถึง -1.021) แสดงว่ามีความโด่งเตี้ยกว่าปกติ ยกเว้นตัวแปรสังเกตได้

อุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5) ตัวแปรสังเกตได้ความมีวินัย (MOR_6) เนื่องจากสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นสถิติขั้นสูงซึ่งมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า การแจกแจงของตัวแปรต้องเป็นแบบโค้งปกติ เมื่อตรวจสอบพบว่า ตัวแปรมีการแจกแจงไม่เป็นโค้งปกติ แต่มีค่าเฉลี่ย และค่ามัธยฐานต่างกัน ที่จุดทศนิยมลำดับที่ 2 จึงทำให้สามารถสรุปได้ว่าเป็นค่าเดียวกัน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 737 คน ($n \geq 100$) ทำให้การแจกแจงค่าสถิติของค่าเฉลี่ยจะเข้าใกล้โค้งปกติและผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติมีความแกร่ง (robust test) ดังนั้นผู้วิจัยสามารถใช้ข้อมูลนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 44

ตารางที่ 44 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรในโมเดลการวัดตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR)

ตัวแปร	Mean	Median	Mean - Median	S.D.	Min	Max	C.V.	Skewness	Kurtosis	Kolmogorov-Smirnov	Sig
MOR_1	4.001	4.000	.001	.254	3.56	4.56	.064	-.258	-.685	.267	.000
MOR_2	4.477	4.444	.033	.142	4.11	4.83	.032	-.261	-.613	.362	.000
MOR_3	4.396	4.333	.063	.151	4.11	4.78	.035	.331	-.775	.357	.000
MOR_4	4.098	4.111	-.013	.234	3.56	4.67	.058	-.059	-1.021	.267	.000
MOR_5	4.447	4.444	.003	.043	4.33	4.56	.010	.201	3.590	.362	.000
MOR_6	4.595	4.667	-.072	.166	4.06	4.89	.037	-.811	.236	.357	.000
MOR_7	4.310	4.389	-.079	.097	4.06	4.50	.023	-.543	-.693	.357	.000

หมายเหตุ: SE of skewness = .090; SE of kurtosis = .180

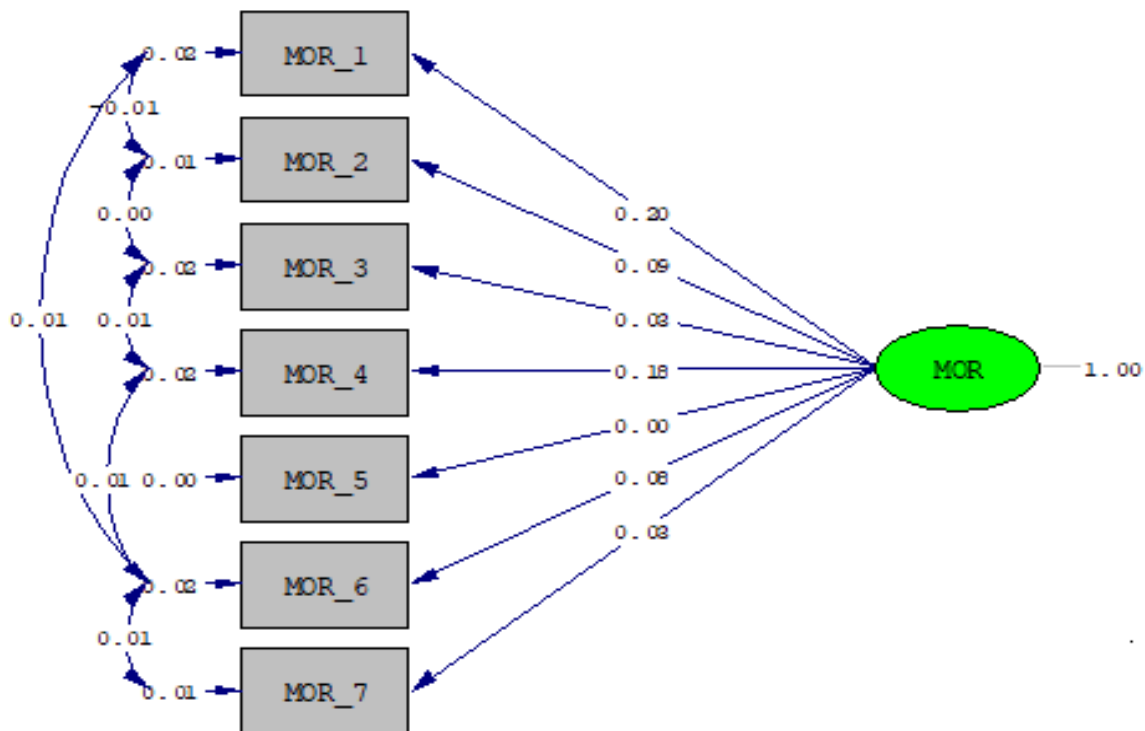
ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 7 ตัวแปรของตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้จำนวน 21 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวม 15 คู่ โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดมีค่าเท่ากับ .665 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความพอเพียง(MOR_4) กับตัวแปรความมีวินัย (MOR_6) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ .008 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความกตัญญู (MOR_3) กับตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5) ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 45

ตารางที่ 45 ค่าเมตริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรคุณธรรม
อัตลักษณ์ (MOR)

ตัวแปร	MOR_1	MOR_2	MOR_3	MOR_4	MOR_5	MOR_6	MOR_7
MOR_1	1.000						
MOR_2	.338**	1.000					
MOR_3	.151**	.347**	1.000				
MOR_4	.621**	.477**	.348**	1.000			
MOR_5	.111**	.014	.008	.030	1.000		
MOR_6	.623**	.284**	.091*	.665**	.052	1.000	
MOR_7	.264**	.227**	.063	.274**	.062	.475**	1.000

หมายเหตุ : * $p < .05$, ** $p < .01$

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการวัดตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR) มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจาก ศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = 8.881, $df = 8$, $p = 0.352$) และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ .0122 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าเป็นบวกขนาดแตกต่างกัน มีค่าตั้งแต่ .003 ถึง .203 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัว ตัวแปรที่มีน้ำหนักมากที่สุด คือ ตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .203 และมีการแปรผันร่วมกับตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR) ค่อนข้างสูง (ร้อยละ 63.70) รองลงมา คือ ตัวแปรความพอเพียง (MOR_4) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .182 และมีการแปรผันร่วมกับตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR) ค่อนข้างสูง (ร้อยละ 60.40) ตัวแปรที่มีน้ำหนักน้อยที่สุด คือ ตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .003 และมีการแปรผันร่วมกับตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR) ต่ำมาก (ร้อยละ 6.00) ผลการวิเคราะห์ตามภาพที่ 7 และตารางที่ 46

Chi-Square=8.88, df=8, P-value=0.35244, RMSEA=0.012

ภาพที่ 7 โมเดลการวัดตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR)

ตารางที่ 46 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ				
	สปส.	SE	t	CSS	R ²
MOR_1	.203	.013	16.145**	.798	.637
MOR_2	.087	.007	12.797**	.615	.379
MOR_3	.028	.007	4.123**	.186	.035
MOR_4	.182	.011	16.224**	.777	.604
MOR_5	.003	.002	2.112*	.081	.006
MOR_6	.076	.009	8.876**	.455	.207
MOR_7	.034	.004	8.857**	.348	.121

$\chi^2 = 8.881$; df = 8, p = .352, GFI = .997, AGFI = .988, RMR = .00016

หมายเหตุ : * p<.05, ** p<.01

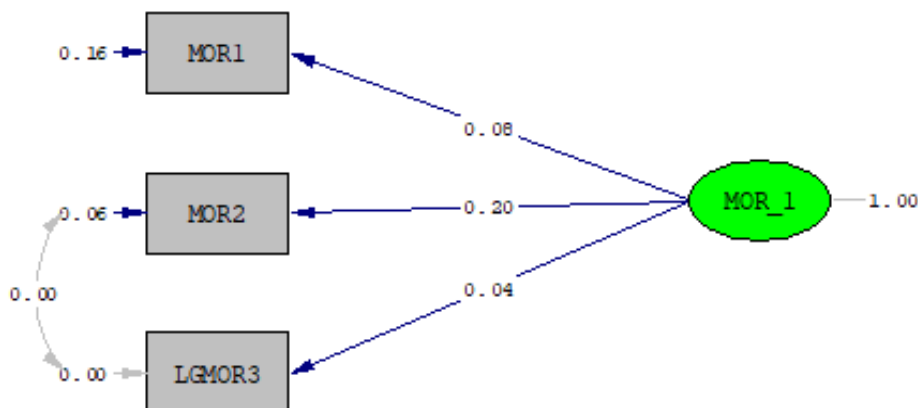
ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวแปรของตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งหมด โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดมีค่าเท่ากับ .625 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน (MOR2) กับตัวแปรทำงานเป็นทีมที่เปลี่ยนรูป (LGMOR3) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ .080 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตั้งใจเรียน/ใฝ่เรียนรู้ (MOR1) กับตัวแปรปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน (MOR2) ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 47

ตารางที่ 47 ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1)

ตัวแปร	MOR1	MOR2	LGMOR3
MOR1	1.000		
MOR2	.080*	1.000	
LGMOR3	.159**	.625**	1.000

หมายเหตุ : * $p < .05$, ** $p < .01$

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการวัดตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1) มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = 2.349, df = 1, p = 0.125) และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ .000 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าเป็นบวกขนาดแตกต่างกัน มีค่าตั้งแต่ .043 ถึง .196 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัว ตัวแปรที่มีน้ำหนักมากที่สุด คือ ตัวแปรปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน (MOR2) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .196 และมีการแปรผันร่วมกับตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1) ปานกลาง (ร้อยละ 39.10) และตัวแปรที่มีน้ำหนักน้อยที่สุด คือ ตัวแปรทำงานเป็นทีมที่เปลี่ยนรูป (LGMOR3) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .043 แต่มีการแปรผันร่วมกับตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1) ค่อนข้างสูง (ร้อยละ 64.50) ผลการวิเคราะห์ตามภาพที่ 8 และตารางที่ 48

Chi-Square=2.35, df=1, P-value=0.12540, RMSEA=0.043

ภาพที่ 8 โมเดลการวัดตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1)

ตารางที่ 48 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ				
	สปส.	SE	t	CSS	R ²
MOR1	.076	.018	4.142**	.798	.034
MOR2	.196	.012	16.095**	.615	.391
LGMOR3	.043	.002	24.475**	.186	.645

$\chi^2 = 2.349$; df = 1, p = .125, GFI = 1.00, AGFI = .998, RMR = .00186

หมายเหตุ : ** p<.01

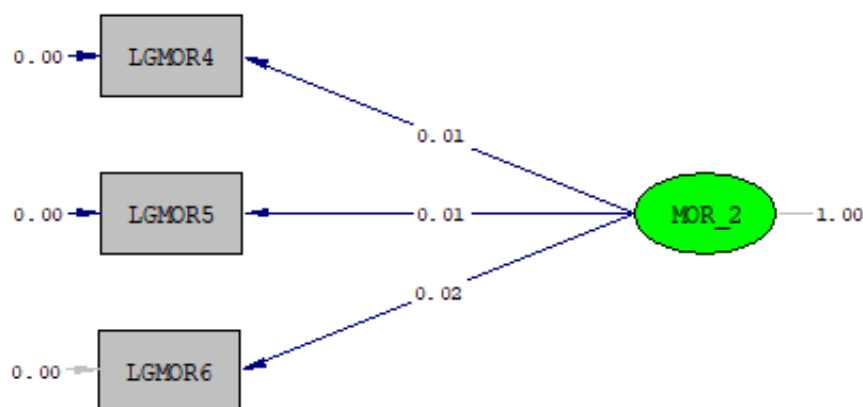
ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวแปรของตัวแปรความซื่อสัตย์สุจริต (MOR_2) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งหมด โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดมีค่าเท่ากับ .210 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรไม่ลักขโมยของผู้อื่นที่เปลี่ยนรูป (LGMOR5) กับตัวแปรเก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครูที่เปลี่ยนรูป (LGMOR6) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ .130 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้องที่เปลี่ยนรูป (LGMOR4) กับตัวแปรไม่ลักขโมยของผู้อื่นที่เปลี่ยนรูป (LGMOR5) ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 49

ตารางที่ 49 ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความซื่อสัตย์สุจริต (MOR_2)

ตัวแปร	LGMOR4	LGMOR5	LGMOR6
LGMOR4	1.000		
LGMOR5	.130**	1.000	
LGMOR6	.201**	.210**	1.000

หมายเหตุ : ** p<.01

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการวัดตัวแปรความซื่อสัตย์สุจริต (MOR_2) มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = .026, df = 1, p = .872) และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ .000 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าเป็นบวกขนาดแตกต่างกัน มีค่าตั้งแต่ .007 ถึง .023 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัว ตัวแปรที่มีน้ำหนักมากที่สุด คือ ตัวแปรเก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครูที่เปลี่ยนรูป (LGMOR6) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .023 และมีการแปรผันร่วมกับตัวแปรความซื่อสัตย์สุจริต (MOR_2) ปานกลาง (ร้อยละ 34.10) และตัวแปรที่มีน้ำหนักน้อยที่สุด คือ ตัวแปรไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้องที่เปลี่ยนรูป (LGMOR4) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .007 และมีการแปรผันร่วมกับตัวแปรความซื่อสัตย์สุจริต (MOR_2) ต่ำ (ร้อยละ 12.10) ผลการวิเคราะห์ตามภาพที่ 9 และตารางที่ 50

Chi-Square=0.03, df=1, P-value=0.87195, RMSEA=0.000

ภาพที่ 9 โมเดลการวัดตัวแปรความซื่อสัตย์สุจริต (MOR_2)

ตารางที่ 50 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรความซื่อสัตย์สุจริต (MOR_2)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ				
	สปส.	SE	t	CSS	R ²
LGMOR4	.007	.001	6.093**	.347	.121
LGMOR5	.008	.001	6.328**	.363	.132
LGMOR6	.023	.002	13.374**	.584	.341

$\chi^2 = .026$; $df = 1$, $p = .872$, $GFI = .999$, $AGFI = .995$, $RMR = .000$

หมายเหตุ : ** $p < .01$

ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวแปรของตัวแปรความกตัญญู (MOR_3) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งหมด โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดมีค่าเท่ากับ .420 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณที่เปลี่ยนรูป (LGMOR7) กับตัวแปรอนุรักษ์ความเป็นไทย (MOR9) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ .077 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณที่เปลี่ยนรูป (LGMOR7) กับตัวแปรเรียนรู้ ประวัติ/เชิดชูบุคคลสำคัญของท้องถิ่น (MOR8) ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 51

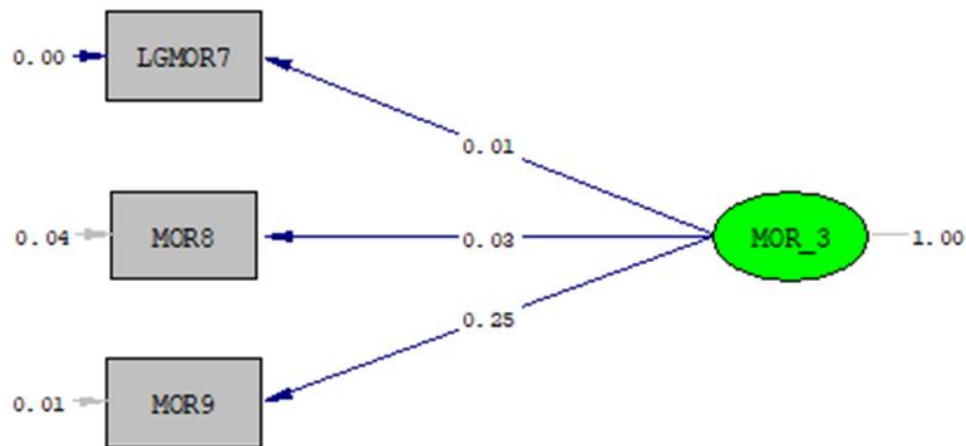
ตารางที่ 51 ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความกตัญญู (MOR_3)

ตัวแปร	LGMOR7	MOR8	MOR9
LGMOR7	1.000		
MOR8	.077*	1.000	
MOR9	.420**	.149**	1.000

หมายเหตุ : * $p < .01$, ** $p < .01$

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการวัดตัวแปรความกตัญญู (MOR_3) มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($Chi\text{-Square} = .069$, $df = 2$, $p = .9662$) และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ .000 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าเป็นบวกขนาดแตกต่างกัน มีค่าตั้งแต่ .007 ถึง .246 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัว

ตัวแปรที่มีน้ำหนักมากที่สุด คือ ตัวแปรอนุรักษ์ความเป็นไทย (MOR9) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .246 และมีการแปรผันร่วมกับตัวแปรความกตัญญู (MOR_3) สูงมาก (ร้อยละ 81.20) และตัวแปรที่มีน้ำหนักน้อยที่สุด คือ ตัวแปรแสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณที่เปลี่ยนรูป (LGMOR7) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .007 และมีการแปรผันร่วมกับตัวแปรความกตัญญู (MOR_3) ต่ำ (ร้อยละ 21.40) ผลการวิเคราะห์ตามภาพที่ 10 และตารางที่ 52

Chi-Square=0.07, df=2, P-value=0.96612, RMSEA=0.000

ภาพที่ 10 โมเดลการวัดตัวแปรความกตัญญู (MOR_3)

ตารางที่ 52 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรความกตัญญู (MOR_3)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ				
	สปส.	SE	t	CSS	R ²
LGMOR7	.007	.001	12.191**	.466	.217
MOR8	.032	.008	4.145**	.167	.028
MOR9	.246	.008	31.181**	.901	.812

$\chi^2 = .069$; df = 2, p = .966, GFI = .995, AGFI = .986, RMR = .000195

หมายเหตุ : ** p<.01

ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวแปรของตัวแปรความพอเพียง(MOR_4) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งหมด โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดมีค่าเท่ากับ .714 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (MOR10) กับตัวแปรใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่เปลี่ยนรูป

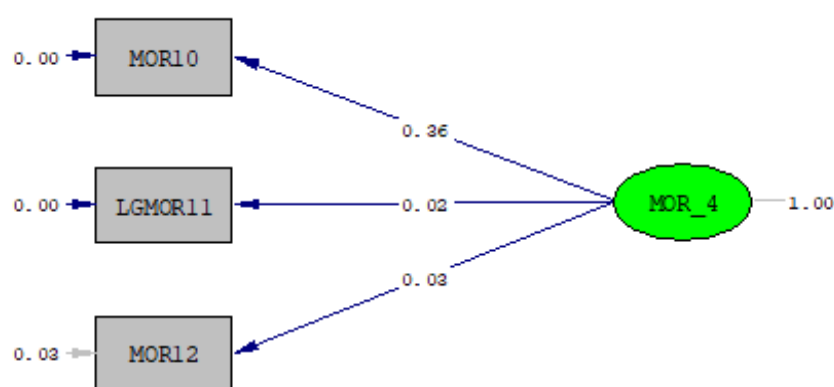
(LGMOR11) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ .122 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่เปลี่ยนรูป (LGMOR11) กับตัวแปรประหยัดและอดออม (MOR12) ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 53

ตารางที่ 53 ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความพอเพียง (MOR_4)

ตัวแปร	MOR10	LGMOR11	MOR12
MOR10	1.000		
LGMOR11	.714**	1.000	
MOR12	.167**	.122**	1.000

หมายเหตุ : ** p<.01

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการวัดตัวแปรความพอเพียง (MOR_4) มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = .0026, df = 1, p = .959) เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าเป็นบวกขนาดแตกต่างกัน มีค่าตั้งแต่ .025 ถึง .356 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัว ตัวแปรที่มีน้ำหนักมากที่สุด คือ ตัวแปรการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (MOR10) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .356 และมีการแปรผันร่วมกับตัวแปรความพอเพียง (MOR_4) สูงมาก (ร้อยละ 97.6) และตัวแปรที่มีน้ำหนักน้อยที่สุด คือ ตัวแปรประหยัดและอดออม (MOR12) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .025 และมีการแปรผันร่วมกับตัวแปรความพอเพียง (MOR_4) ต่ำมาก (ร้อยละ 2.9) ผลการวิเคราะห์ตามภาพที่ 11 และตารางที่ 54

Chi-Square=0.00263, df=1, P-value=0.95913, RMSEA=0.000

ภาพที่ 11 โมเดลการวัดตัวแปรความพอเพียง (MOR_4)

ตารางที่ 54 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรความพอเพียง (MOR_4)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ				
	สปส.	SE	t	CSS	R ²
MOR10	.356	.038	9.370**	.988	.976
LGMOR11	.025	.003	8.909**	.723	.522
MOR12	.029	.007	4.176**	.169	.029

$\chi^2 = .0026$; df = 1, p = .959

หมายเหตุ : ** p<.01

ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวแปรของตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดมีค่าเท่ากับ .781 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียนที่เปลี่ยนรูป (LGMOR13) กับตัวแปรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรมที่เปลี่ยนรูป (LGMOR15) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ .074 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (MOR14) กับตัวแปรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรมที่เปลี่ยนรูป(LGMOR15) ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 55

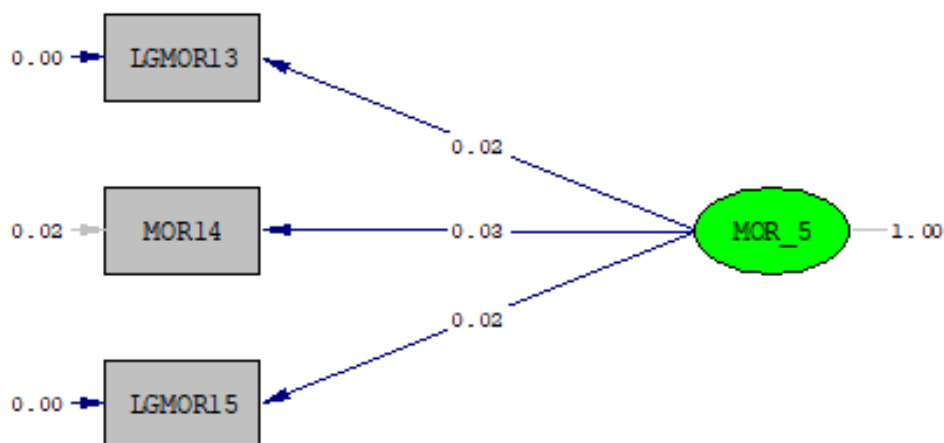
ตารางที่ 55 ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5)

ตัวแปร	LGMOR13	MOR14	LGMOR15
LGMOR13	1.000		
MOR14	.081	1.000	
LGMOR15	.781**	.074	1.000

หมายเหตุ : ** p<.01

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการวัดตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5) มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = .067, df = 1, p = .795) และค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ .000 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าเป็นบวกขนาดแตกต่างกัน มีค่าตั้งแต่ .021 ถึง .026 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัว ตัวแปรที่มีน้ำหนักมากที่สุด คือ ตัวแปรจัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (MOR14) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .026 และมีการแปรผันร่วมกับตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม

(MOR_5) ต่ำมาก (ร้อยละ 4.10) และตัวแปรที่มีน้ำหนักน้อยที่สุด คือ ตัวแปรปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียนที่เปลี่ยนรูป (LGMOR13) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .021 แต่มีการแปรผันร่วมกับตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5) สูงมาก (ร้อยละ 81.20) ผลการวิเคราะห์ตามภาพที่ 12 และตารางที่ 56

Chi-Square=0.07, df=1, P-value=0.79531, RMSEA=0.000

ภาพที่ 12 โมเดลการวัดตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5)

ตารางที่ 56 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ				
	สปส.	SE	t	CSS	R ²
LGMOR13	.021	.002	13.506**	.628	.812
MOR14	.026	.005	5.209**	.358	.041
LGMOR15	.022	.002	13.343**	.327	.751

$\chi^2 = .0673$; df = 1, p = .795, GFI = .995, AGFI = .973, RMR = .000

หมายเหตุ : ** p<.01

ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวแปรของตัวแปรความมีวินัย (MOR_6) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งหมด โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดมีค่าเท่ากับ .469 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

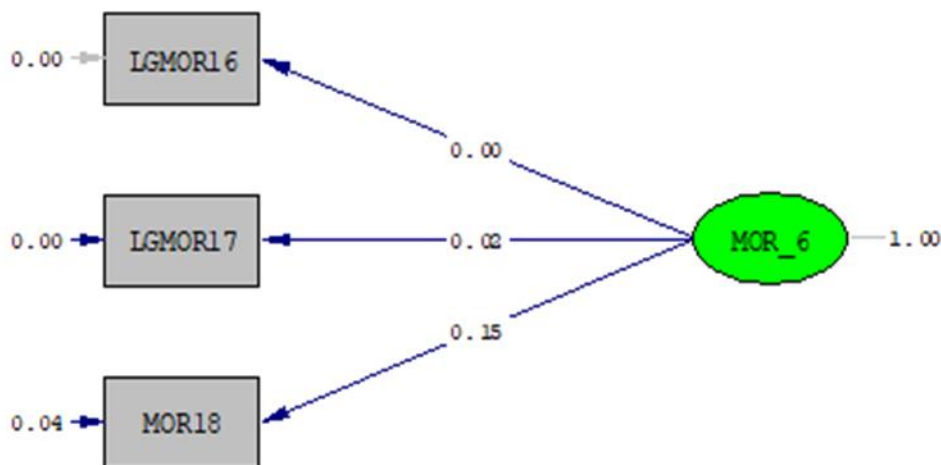
ตรงต่อเวลาที่เปลี่ยนรูป (LGMOR17) กับตัวแปรอดทน/มุ่งมั่นทำงาน (MOR18) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ .148 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปฏิบัติตาม ระเบียบ/ข้อตกลงของโรงเรียนที่เปลี่ยนรูป (LGMOR16) กับตัวแปรอดทน/มุ่งมั่นทำงาน (MOR18) ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 57

ตารางที่ 57 ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความมีวินัย (MOR_6)

ตัวแปร	LGMOR16	LGMOR17	MOR18
LGMOR16	1.000		
LGMOR17	.208**	1.000	
MOR18	.148**	.469**	1.000

หมายเหตุ : * * p<.01

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการวัดตัวแปรความมีวินัย (MOR_6) มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = .0059 ; df = 1, p = .939) เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าเป็นบวกขนาดแตกต่างกัน มีค่าตั้งแต่ .005 ถึง .150 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัว ตัวแปรที่มีน้ำหนักมากที่สุด คือ ตัวแปรอดทน /มุ่งมั่นทำงาน (MOR18) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .150 และมีการแปรผันร่วมกับตัวแปรความมีวินัย(MOR_6) ปานกลาง (ร้อยละ 35.20) และตัวแปรตรงต่อเวลาที่มีการแปรผันร่วมกับตัวแปรความมีวินัย(MOR_6) สูงสุด (ร้อยละ 69.90) ส่วนตัวแปรที่มีน้ำหนักน้อยที่สุด คือ ตัวแปรปฏิบัติตาม ระเบียบ /ข้อตกลงของโรงเรียนที่เปลี่ยนรูป (LGMOR16) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .005 และมีการแปรผันร่วมกับตัวแปรความมีวินัย (MOR_6) ต่ำมาก (ร้อยละ 6.20) ผลการวิเคราะห์ตามภาพที่ 13 และตารางที่ 58

Chi-Square=0.01, df=1, P-value=0.93896, RMSEA=0.000

ภาพที่ 13 โมเดลการวัดตัวแปรความมีวินัย (MOR_6)

ตารางที่ 58 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรความมีวินัย (MOR_6)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ				
	สปส.	SE	t	CSS	R ²
LGMOR16	.005	.001	5.545**	.249	.062
LGMOR17	.018	.002	8.791**	.834	.699
MOR18	.150	.018	8.193**	.595	.352

$\chi^2 = .0059$; df = 1, p = .939, GFI = 1.00, AGFI = 1.00, RMR = .000

หมายเหตุ : ** p<.01

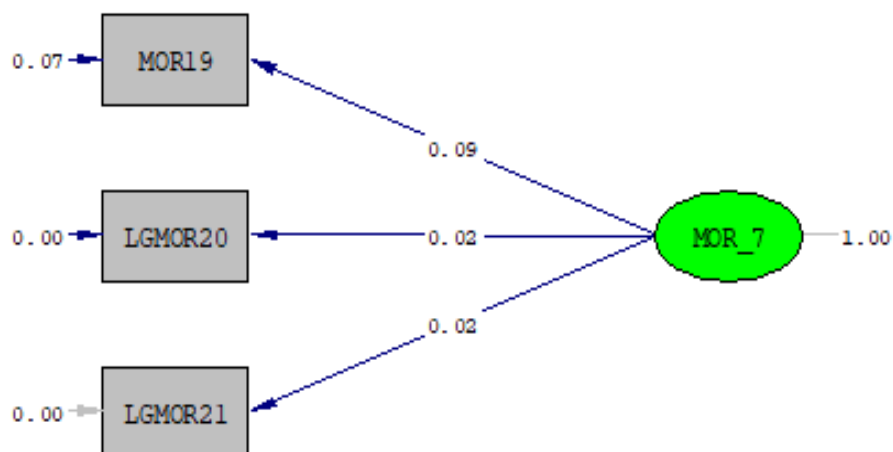
ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวแปรของตัวแปรความมีจิตอาสา (MOR_7) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้จำนวน 3 คู่ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งหมด โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดมีค่าเท่ากับ .778 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่นที่เปลี่ยนรูป (LGMOR20) กับตัวแปรเสียสละเพื่อส่วนรวมที่เปลี่ยนรูป (LGMOR21) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ .278 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน (MOR19) กับตัวแปรเสียสละเพื่อส่วนรวมที่เปลี่ยนรูป (LGMOR21) ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 59

ตารางที่ 59 ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรความมีจิตอาสา (MOR_7)

ตัวแปร	MOR19	LGMOR20	LGMOR21
MOR19	1.000		
LGMOR20	.284**	1.000	
LGMOR21	.278**	.778**	1.000

หมายเหตุ : ** p<.01

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการวัดตัวแปรความมีจิตอาสา (MOR_7) มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = .000583, df = 1, p = .981) เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าเป็นบวกขนาดแตกต่างกัน มีค่าตั้งแต่ .022 ถึง .091 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัว ตัวแปรที่มีน้ำหนักมากที่สุด คือ ตัวแปรเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน (MOR19) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .091 และมีการแปรผันร่วมกับตัวแปรความมีจิตอาสา (MOR_7) ต่ำ (ร้อยละ 10.10) และตัวแปรที่มีน้ำหนักน้อยที่สุด คือ ตัวแปรแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่นที่เปลี่ยนรูป (LGMOR20) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .022 แต่มีการแปรผันร่วมกับตัวแปรความมีจิตอาสา (MOR_7) สูงมาก (ร้อยละ 79.60) ผลการวิเคราะห์ตามภาพที่ 14 และตารางที่ 60

Chi-Square=0.00058, df=1, P-value=0.98074, RMSEA=0.000

ภาพที่ 14 โมเดลการวัดตัวแปรความมีจิตอาสา (MOR_7)

ตารางที่ 60 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดตัวแปรความมีจิตอาสา (MOR_7)

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ				
	สปส.	SE	t	CSS	R ²
MOR19	.091	.011	8.326**	.319	.101
LGMOR20	.023	.001	28.935**	.892	.796
LGMOR21	.022	.001	29.210**	.872	.760

$\chi^2 = .000583$; df = 1, p = .981

หมายเหตุ : ** p<.01

ขั้นตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง)

3.1 ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) รายละเอียดดังนี้

3.1.1 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับระดับชั้นการศึกษา โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งประกอบด้วยคุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ด้าน คือความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (5-Rating Scale) แต่ละระดับมีค่า ดังนี้

- 1 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อย
- 3 หมายถึง พึงพอใจระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง พึงพอใจระดับมาก
- 5 หมายถึง พึงพอใจระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม
อัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียน
วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ตารางที่ 61 ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน
ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) รายละเอียดดังนี้

ข้อมูลนักเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	125	48.08
1.2 หญิง	135	51.92
รวม	260	100.00
2. ระดับชั้นการศึกษา		
2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	100	38.46
2.2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	85	32.69
2.3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	75	28.85
รวม	260	100.00

ตารางที่ 62 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์
นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ภาพรวม

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.ความรับผิดชอบ	4.42	0.46	มาก
2.ความซื่อสัตย์สุจริต	4.51	0.50	มากที่สุด
3.ความกตัญญู	4.30	0.68	มาก
4.ความพอเพียง	4.27	0.55	มาก
5.อุดมการณ์คุณธรรม	4.32	0.55	มาก
6.ความมีวินัย	4.44	0.48	มาก
7.ความมีจิตอาสา	4.55	0.39	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.40	0.52	มาก

จากตารางที่ 62 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ตัวบ่งชี้ความมีจิตอาสา ($\bar{X} = 4.55$) อยู่ระดับมาก
ที่สุด ลำดับรองลงมาคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.51$) ส่วนอื่นๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ
ความมีวินัย ความรับผิดชอบ อุดมการณ์คุณธรรม ความกตัญญู อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$)
($\bar{X} = 4.42$) ($\bar{X} = 4.32$) ($\bar{X} = 4.30$) ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ความพอเพียง อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.27$)

ตารางที่ 63 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความรับผิดชอบ

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความรับผิดชอบ			
1. ตั้งใจเรียน/ ใฝ่เรียนรู้	4.60	0.61	มากที่สุด
2. ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน	4.32	0.69	มาก
3. ทำงานเป็นทีม	4.34	0.71	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.42	0.67	มาก

จากตารางที่ 63 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียน ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้ตั้งใจเรียน/ใฝ่เรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$) ลำดับรองลงมา คือ ทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$) และตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้อยสุด คือ การปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$)

ตารางที่ 64 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต			
1. ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง	4.51	0.64	มากที่สุด
2. ไม่ลักขโมยของผู้อื่น	4.49	0.63	มาก
3. เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู	4.54	0.65	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.51	0.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 64 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$) ลำดับรองลงมา คือ ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$) และตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้อยสุด คือ ไม่ลักขโมยของผู้อื่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.49$)

ตารางที่ 65 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความกตัญญู

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความกตัญญู			
1. แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ	4.41	0.75	มาก
2. เรียนรู้ประวัติ / เชิดชูบุคคลสำคัญของท้องถิ่น	4.26	0.79	มาก
3. อนุรักษ์ความเป็นไทย	4.22	0.88	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.30	0.81	มาก

จากตารางที่ 65 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียน ด้านความกตัญญู ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ เรียนรู้ประวัติ / เชิดชูบุคคลสำคัญของท้องถิ่น และ อนุรักษ์ความเป็นไทย โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.41$) ($\bar{X}=4.26$) และ ($\bar{X}=4.22$) ตามลำดับ

ตารางที่ 66 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความพอเพียง

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความพอเพียง			
1. การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.22	0.80	มาก
2. ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	4.30	0.67	มาก
3. ประหยัดและอดออม	4.30	0.69	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.27	0.72	มาก

จากตารางที่ 66 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียน ด้านความพอเพียง ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก โดยตัวบ่งชี้ประหยัดและอดออม และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.30$) และตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้อยสุด คือ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ($\bar{X}=4.22$)

ตารางที่ 67 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านอุดมการณ์คุณธรรม

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านอุดมการณ์คุณธรรม			
1.ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน	4.31	0.70	มาก
2.จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์	4.32	0.66	มาก
3.แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรม	4.33	0.67	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.32	0.67	มาก

จากตารางที่ 67 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียน ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.33$) ($\bar{X}=4.32$) ($\bar{X}=4.31$) ตามลำดับ

ตารางที่ 68 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความมีวินัย

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความมีวินัย			
1.ปฏิบัติตามระเบียบ / ข้อตกลงของโรงเรียน	4.34	0.65	มาก
2.ตรงต่อเวลา	4.50	0.64	มาก
3.อดทน / มุ่งมั่นทำงาน	4.49	0.68	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.44	0.66	มาก

จากตารางที่ 68 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียน ด้านความมีวินัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ตรงต่อเวลา อดทน / มุ่งมั่นทำงาน และปฏิบัติตามระเบียบ / ข้อตกลงของโรงเรียน และ โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.50$) ($\bar{X}=4.49$) และ ($\bar{X}=4.34$) ตามลำดับ

ตารางที่ 69 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความมีจิตอาสา

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความมีจิตอาสา			
1.เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน	4.54	0.67	มากที่สุด
2.แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น	4.71	0.52	มากที่สุด
3.เสียสละเพื่อส่วนรวม	4.41	0.69	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.55	0.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 69 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียน ด้านความมีจิตอาสา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$) ลำดับรองลงมา คือ เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$) ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ เสียสละเพื่อส่วนรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$)

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สรุปได้ดังนี้

- ด้านความรับผิดชอบ อยากให้โรงเรียนจัดหาคอมพิวเตอร์ให้ทุกห้องเรียนต้องการเพิ่มการแข่งขันกีฬาอยู่ในโรงเรียนคุณธรรม
- ด้านความกตัญญู ขอให้จัดไปทัศนศึกษาประวัติศาสตร์
- ด้านความพอเพียง ชอบขายของตลาดนัดมือสอง ขอฐานการเรียนรู้ทำขนมเบเกอรี่ อดุมการณ์คุณธรรม ชอบทำงานออกแบบระบายสีโครงการ
- ด้านความมีจิตอาสา ขอถุงมือ อุปกรณ์ทำความสะอาดเพิ่ม

3.2 ผลความพึงพอใจของครูที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) รายละเอียดดังนี้

3.1.1 แบบสอบถามความพึงพอใจของครู

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งประกอบด้วยคุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ด้าน คือความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์

สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุดมการณ์คุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (5-Rating Scale) แต่ละระดับมีค่า ดังนี้

- 1 หมายถึง ฟังพอใจระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ฟังพอใจระดับน้อย
- 3 หมายถึง ฟังพอใจระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง ฟังพอใจระดับมาก
- 5 หมายถึง ฟังพอใจระดับมากที่สุด

ตารางที่ 70 ผลความพึงพอใจของครูที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) รายละเอียดดังนี้

ข้อมูลนักเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	12	27.27
1.2 หญิง	32	72.73
รวม	44	100.00
2. ระดับชั้นการศึกษา		
2.1 ระดับอนุบาล	4	9.09
2.2 ระดับประถมศึกษา	40	90.91
รวม	44	100.00

ตารางที่ 71 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ภาพรวม (N=44)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.ความรับผิดชอบ	4.71	0.08	มากที่สุด
2.ความซื่อสัตย์สุจริต	4.85	0.11	มากที่สุด
3.ความกตัญญู	4.79	0.24	มากที่สุด
4.ความพอเพียง	4.62	0.22	มากที่สุด
5.อุดมการณ์คุณธรรม	4.63	0.15	มากที่สุด
6.ความมีวินัย	4.66	0.25	มากที่สุด
7.ความมีจิตอาสา	4.83	0.18	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.73	0.18	มากที่สุด

จากตารางที่ 71 พบว่า ระดับความพึงพอใจของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีจิตอาสา ความกตัญญู ความรับผิดชอบ ความมีวินัย

อุดมการณ์คุณธรรม และความพอเพียง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.85$) ($\bar{X}=4.83$) ($\bar{X}=4.79$) ($\bar{X}=4.71$) ($\bar{X}=4.66$) ($\bar{X}=4.63$) และ ($\bar{X}=4.62$) ตามลำดับ

ตารางที่ 72 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความรับผิดชอบ

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความรับผิดชอบ			
1.ตั้งใจเรียน/ ใฝ่เรียนรู้	4.70	0.35	มากที่สุด
2.ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน	4.71	0.39	มากที่สุด
3.ทำงานเป็นทีม	4.73	0.39	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.71	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 72 พบว่า ระดับความพึงพอใจของครู ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ทำงานเป็นทีม ปฏิบัติตามข้อตกลงในห้องเรียน และตั้งใจเรียน/ ใฝ่เรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.73$) ($\bar{X}=4.71$) และ ($\bar{X}=4.70$) ตามลำดับ

ตารางที่ 73 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต			
1. ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง	4.78	0.36	มากที่สุด
2. ไม่ลักขโมยของผู้อื่น	4.84	0.26	มากที่สุด
3. เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู	4.93	0.18	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.85	0.27	มากที่สุด

จากตารางที่ 73 พบว่า ระดับความพึงพอใจของครู ด้านความซื่อสัตย์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู ไม่ลักขโมยของผู้อื่น และไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.93$) ($\bar{X}=4.84$) และ ($\bar{X}=4.78$) ตามลำดับ

ตารางที่ 74 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความกตัญญู

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความกตัญญู			
1. แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ	4.88	0.26	มากที่สุด
2. เรียนรู้ประวัติ / เชิดชูบุคคลสำคัญของท้องถิ่น	4.72	0.40	มากที่สุด
3. อนุรักษ์ความเป็นไทย	4.77	0.36	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.79	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 74 พบว่า ระดับความพึงพอใจของครู ด้านความกตัญญู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ อนุรักษ์ความเป็นไทยอยู่ และ เรียนรู้ประวัติ/เชิดชูบุคคลสำคัญของท้องถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.88$) ($\bar{X}=4.77$) และ ($\bar{X}=4.72$) ตามลำดับ

ตารางที่ 75 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความพอเพียง

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความพอเพียง			
1. การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.58	0.42	มากที่สุด
2. ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	4.63	0.43	มากที่สุด
3. ประหยัดและอดออม	4.67	0.40	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.63	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 75 พบว่า ระดับความพึงพอใจของครู ด้านความพอเพียง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ประหยัดและอดออม ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.67$) ($\bar{X}=4.63$) และ ($\bar{X}=4.58$) ตามลำดับ

ตารางที่ 76 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านอุดมการณ์คุณธรรม

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านอุดมการณ์คุณธรรม			
1.ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน	4.84	0.26	มากที่สุด
2.จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์	4.22	0.22	มาก
3.แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรม	4.84	0.26	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.63	0.25	มากที่สุด

จากตารางที่ 76 พบว่า ระดับความพึงพอใจของครู ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม และปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ($\bar{X}=4.84$) ส่วนจัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$)

ตารางที่ 77 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความมีวินัย

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความมีวินัย			
1.ปฏิบัติตามระเบียบ / ข้อตกลงของโรงเรียน	4.62	0.40	มากที่สุด
2.ตรงต่อเวลา	4.75	0.34	มากที่สุด
3.อดทน / มุ่งมั่นทำงาน	4.61	0.38	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.66	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 77 พบว่า ระดับความพึงพอใจของครู ด้านความมีวินัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามระเบียบ/ข้อตกลงของโรงเรียน และอดทน / มุ่งมั่นทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.75$) ($\bar{X}=4.62$) และ ($\bar{X}=4.61$) ตามลำดับ

ตารางที่ 78 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ด้านความมีจิตอาสา

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความมีจิตอาสา			
1.เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน	4.85	0.29	มากที่สุด
2.แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น	4.84	0.26	มากที่สุด
3.เสียสละเพื่อส่วนรวม	4.79	0.32	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.83	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 78 พบว่า ระดับความพึงพอใจของครู ด้านความมีจิตอาสา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น และเสียสละเพื่อส่วนรวม โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.85$) ($\bar{X}=4.84$) และ ($\bar{X}=4.79$) ตามลำดับ

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สรุปได้ดังนี้

1. ด้านความรับผิดชอบ เพิ่มกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เขียน บูรณาการกิจกรรมเป็นภาษาอังกฤษ
2. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต เพิ่มกิจกรรมยกย่อง ชมเชยให้มากขึ้น สร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองเพิ่มขึ้น
3. ด้านความกตัญญู ควรเพิ่มเติมกิจกรรมมารยาทไทยอื่นๆ นอกจากการไหว้
4. ด้านความพอเพียง โรงเรียนควรจัดฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงแบบถาวร และเชิญชวนผู้ปกครองเข้ามาร่วมกิจกรรมให้มากขึ้น
5. ด้านอุดมการณ์คุณธรรม จัดเวทีนำเสนอโครงการงานกับเครือข่ายให้มากขึ้นเพื่อฝึกการนำเสนองานต่อชุมชน และเพิ่มนำเสนอโครงการผ่านออนไลน์
6. ด้านความมีจิตอาสา ควรเพิ่มกิจกรรมการทำงานเป็นทีมให้มากขึ้น และยกย่องเชิดชูเกียรติ สร้างขวัญกำลังใจกิจกรรมการเสียสละเพื่อส่วนรวม

3.3 ผลความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) รายละเอียดดังนี้

3.1.1 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครอง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งประกอบด้วยคุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ด้าน คือความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุदारมการณ์คุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (5-Rating Scale) แต่ละระดับมีค่า ดังนี้

- 1 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อย
- 3 หมายถึง พึงพอใจระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง พึงพอใจระดับมาก
- 5 หมายถึง พึงพอใจระดับมากที่สุด

ตารางที่ 79 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) รายละเอียดดังนี้

ข้อมูลนักเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	112	43.08
1.2 หญิง	148	56.92
รวม	260	100.00
2. ผู้ปกครองระดับ		
2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	100	38.46
2.2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	85	32.69
2.3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	75	28.85
รวม	260	100.00

ตารางที่ 80 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม
อัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ภาพรวม (N=260)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.ความรับผิดชอบ	4.52	0.41	มากที่สุด
2.ความซื่อสัตย์สุจริต	4.66	0.35	มากที่สุด
3.ความกตัญญู	4.11	0.72	มาก
4.ความพอเพียง	4.16	0.57	มาก
5.อุดมการณ์คุณธรรม	4.17	0.59	มาก
6.ความมีวินัย	4.10	0.61	มาก
7.ความมีจิตอาสา	4.58	0.38	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.33	0.52	มาก

จากตารางที่ 80 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีจิตอาสา ความรับผิดชอบ โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.66$) ($\bar{X}=4.58$) ($\bar{X}=4.52$) ตามลำดับ ส่วนความอุดมการณ์คุณธรรม ความพอเพียง ความกตัญญู และความมีวินัย อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.17$) ($\bar{X}=4.16$) ($\bar{X}=4.11$) และ ($\bar{X}=4.10$) ตามลำดับ

ตารางที่ 81 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม
อัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
ด้านความรับผิดชอบ

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความรับผิดชอบ			
1.ตั้งใจเรียน/ ใฝ่เรียนรู้	4.55	0.66	มากที่สุด
2.ปฏิบัติตามข้อตกลงในห้องเรียน	4.52	0.65	มากที่สุด
3.ทำงานเป็นทีม	4.50	0.66	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.52	0.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 81 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ตั้งใจเรียน/ใฝ่เรียนรู้ ปฏิบัติตามข้อตกลงในห้องเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.55$) ($\bar{X}=4.52$) ส่วนทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.50$)

ตารางที่ 82 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม
อัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต			
1. ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง	4.68	0.58	มากที่สุด
2. ไม่ลักขโมยของผู้อื่น	4.59	0.62	มากที่สุด
3. เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู	4.72	0.54	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.66	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 82 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านความซื่อสัตย์สุจริต
ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก
ที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของ
ตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง และไม่ลักขโมยของผู้อื่น โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.72$) ($\bar{X}=4.68$) และ
($\bar{X}=4.59$) ตามลำดับ

ตารางที่ 83 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม
อัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
ด้านความกตัญญู

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความกตัญญู			
1. แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ	4.15	0.79	มาก
2. เรียนรู้ประวัติ /เชิดชูบุคคลสำคัญของท้องถิ่น	4.13	0.83	มาก
3. อนุรักษ์ความเป็นไทย	4.05	0.91	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.11	0.84	มาก

จากตารางที่ 83 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านความกตัญญู ในภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก
โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ เรียนรู้ประวัติ/เชิดชูบุคคล
สำคัญท้องถิ่น และอนุรักษ์ความเป็นไทยอยู่ โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.15$) ($\bar{X}=4.13$) และ ($\bar{X}=4.05$)
ตามลำดับ

ตารางที่ 84 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม
อัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
ด้านความพอเพียง

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความพอเพียง			
1. การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.13	0.78	มาก
2. ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	4.23	0.67	มาก
3. ประหยัดและอดออม	4.12	0.71	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.16	0.72	มาก

จากตารางที่ 84 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านความพอเพียง
ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก
เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง และประหยัดและอดออม โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.23$) ($\bar{X}=4.13$) และ ($\bar{X}=4.12$) ตามลำดับ

ตารางที่ 85 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม
อัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
ด้านอุดมการณ์คุณธรรม

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านอุดมการณ์คุณธรรม			
1. ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน	4.14	0.69	มาก
2. จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์	4.19	0.66	มาก
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรม	4.17	0.70	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.17	0.68	มาก

จากตารางที่ 85 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านอุดมการณ์คุณธรรม
ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับมาก
เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม และปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.19$)
($\bar{X}=4.17$) และ ($\bar{X}=4.14$) ตามลำดับ

ตารางที่ 86 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม
อัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
ด้านความมีวินัย

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความมีวินัย			
1.ปฏิบัติตามระเบียบ / ข้อตกลงของโรงเรียน	4.13	0.67	มาก
2.ตรงต่อเวลา	4.05	0.74	มาก
3.อดทน / มุ่งมั่นทำงาน	4.11	0.77	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.10	0.73	มาก

จากตารางที่ 86 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านความมีวินัย ในภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจาก
มากไปหาน้อย คือ ปฏิบัติตามระเบียบ/ข้อตกลงของโรงเรียน อดทน/มุ่งมั่นทำงาน และตรงต่อเวลา
โดยมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}=4.13$) ($\bar{X}=4.05$) และ ($\bar{X}=4.11$) ตามลำดับ

ตารางที่ 87 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม
อัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
ด้านความมีจิตอาสา

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความมีจิตอาสา			
1.เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน	4.57	0.69	มากที่สุด
2.แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น	4.49	0.71	มาก
3.เสียสละเพื่อส่วนรวม	4.68	0.59	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.58	0.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 87 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านความมีจิตอาสา
ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้เสียสละเพื่อ
ส่วนรวม เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย
($\bar{X}=4.68$) และ ($\bar{X}=4.57$) ส่วนแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.49$)

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์
นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สรุปได้ดังนี้

1. ด้านความรับผิดชอบ กิจกรรมดีลูกตั้งใจทำการบ้านเพิ่มขึ้น ควรมีกิจกรรมสอนเสริม
ตอนเย็น
2. ด้านความกตัญญู นักเรียนไหว้สวย ชอบให้จัดกิจกรรมนี้ตลอดไป และลูกกลับจาก
โรงเรียนไหว้ ตา ยาย และแม่ทุกวัน
3. ด้านความพอเพียง เพิ่มกิจกรรมปลูกผักปลอดสารพิษ และโรงเรียนควรทำกิจกรรม
แบบโคกหนองนา
4. ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ลูกกล้าพูดต่อหน้าคนอื่นมากขึ้น ชอบกิจกรรมนำเสนองาน
5. ด้านความมีวินัย ลูกวางรองเท้าเป็นระเบียบมาก
6. ด้านความมีจิตอาสา ชอบให้เด็กๆ ช่วยกิจกรรมจิตอาสาที่วัด และขอให้เพิ่มกิจกรรม
ร่วมกับชุมชน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนร่วมกับแนวทางกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) 2) ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) มีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 พัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนร่วมกับแนวทางกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) เป็นการสังเคราะห์และกำหนดร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และร่างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ได้แก่

1. การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564) โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2562-2565 แผนพัฒนาการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อค้นพบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโรงเรียนคุณธรรม ทฤษฎีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และแนวคิดการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ศึกษาการดำเนินงานขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ที่ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรมระดับ 3 ดาว จำนวน 11 โรงเรียน และนำข้อมูลมาสังเคราะห์ เพื่อร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

2. การสร้างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำนวน 7 ด้าน 21 ตัวบ่งชี้ โดยการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม แนวคิดทฤษฎีการเสริมแรงเชิงบวก และแนวทางการจัดกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม การเสริมแรงเชิงบวก และแนวทางการจัดกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม ร่างเป็นกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์จำนวน 10 ต้นกล้า

3. การสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบความเหมาะสมของร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน ด้วยการสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ภาษาที่ใช้ของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี

4. การตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยนักเรียนและครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย ครูจำนวน 20 คน นักเรียน 363 คน รวม 383 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติโดยการนำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละของตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนและกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) เป็นรายชื่อ โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 80 ในการพิจารณาว่าตัวบ่งชี้และกิจกรรมใด มีความเป็นไปได้ในระดับมากถึงมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง)

1. ทดลองใช้กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน โดยนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) ภาคเรียนที่ 1 และ ภาคเรียนที่ 2 ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 776 คน พร้อมจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ทั้ง 7 ด้าน จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา ที่ผ่านการประชุมผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา ใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมการทำกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของนักเรียน และสร้างแบบประเมินตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) นำตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ทั้ง 7 ด้าน จำนวน 21 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความพอเพียง อุทิศการณคุณธรรม ความมีวินัย และความมีจิตอาสา ด้านละ 3 ตัวบ่งชี้ มาสร้างเป็นแบบประเมินตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ด้วยวิธีหาดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruency Index : IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 - 1.00 ทุกข้อคำถาม ค่าความเที่ยงของแบบประเมิน พบว่ามีค่า .98 ถือว่ามีคุณภาพด้านความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับที่ใช้ได้

2. การศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา ประเมินนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา 2564 โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ของตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ ตัวแปรความรับผิดชอบ ตัวแปรความซื่อสัตย์ สุจริต ตัวแปรความกตัญญู ตัวแปรความพอเพียง ตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม ตัวแปรความมีวินัย และตัวแปรความมีจิตอาสา ด้วยโปรแกรม Lisrel 9.30 ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีเกณฑ์ในการพิจารณา (Hair et al, 2010) มีค่า Chi square มากกว่า 0 ค่า df มากกว่า 0 ค่า p มากกว่า .05

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ผลการวิเคราะห์ความตรงตามเชิงเนื้อหา ระหว่างความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าทุกข้อคำถามมีความตรงตามเชิงเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 – 1.00 ทุกข้อคำถาม ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามความพึงพอใจจากการใช้จริงโดยนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง พบว่านักเรียนมีค่า 0.89 ครู 0.89 และผู้ปกครอง 0.90 ซึ่งถือว่ามีความอยู่ในระดับใช้ได้ จากนั้นศึกษาระดับความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในขั้นตอนนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครูและบุคลากร และผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ได้แก่นักเรียน 260 คน ครูและบุคลากร จำนวน 44 คน ผู้ปกครอง 260 คน รวม 564 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) และวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งสามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

1.1 การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564) โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2562-2565 แผนพัฒนาการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ ศึกษาการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 และนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อนำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษามากำหนดเป็นร่างตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 ท่าน โดยการประชุมกลุ่ม ปรากฏผลตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) ประกอบด้วย 7 ด้าน 21 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

- 1) ด้านความความรับผิดชอบ ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ
 1. ตั้งใจเรียน/ ใฝ่เรียนรู้
 2. การปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน
 3. การทำงานเป็นทีม
- 2) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ
 1. ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง
 2. ไม่ลักขโมยของผู้อื่น
 3. เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู
- 3) ด้านความกตัญญู ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ
 1. แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ
 2. เรียนรู้ประวัติบุคคลสำคัญของท้องถิ่น
 3. อนุรักษ์ความเป็นไทย
- 4) ด้านความพอเพียง ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ
 1. การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 2. การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
 3. การประหยัดและอดออม
- 5) ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ
 1. การปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน
 2. การจัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์
 3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม
- 6) ด้านความมีวินัย ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ
 1. การปฏิบัติตามระเบียบ /ข้อตกลงของโรงเรียน

2. การตรงต่อเวลา
 3. การอดทน มุ่งมั่นทำงาน
- 7) ด้านความมีจิตอาสา ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ
1. การเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน
 2. การแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น
 3. การเสียสละเพื่อส่วนรวม

1.2 ผลการสร้างกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำนวน 10 ต้นกล้า จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนคุณธรรม แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ และนำเสนอในการประชุมผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คน นำความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงได้เป็นกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ดังนี้

ต้นกล้าแห่งความดี (คุณธรรมอัตลักษณ์)	ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์	คำบรรยายพฤติกรรมนักเรียน
<u>ต้นกล้าที่ 1</u> หนูน้อยยอดกตัญญู (ความกตัญญู)	- แสดงความเคารพต่อผู้มี พระคุณ - เรียนรู้ เชิดชูบุคคลสำคัญ - รักษาความเป็นไทย	- เข้า-เย็น นักเรียนไหว้พระ ประจำโรงเรียนและไหว้ครู ที่หน้าประตูโรงเรียน - เรียนรู้ประวัติรัชกาลที่ 3 - แต่งกายด้วยผ้าไทย และ เสื้อขาวในวันพระ ตามที่โรงเรียนกำหนด
<u>ต้นกล้าที่ 2</u> ชีวิตดีดีอาสา (ความมีจิตอาสา) (ความรับผิดชอบ)	- เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ของโรงเรียนและ ชุมชน - ทำงานเป็นทีม	- กิจกรรมทำความสะอาดพื้นที่ ภายในโรงเรียน - กิจกรรมดูแลรักษาต้นไม้ - กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ใน โรงเรียนและชุมชน ในวันสำคัญ
<u>ต้นกล้าที่ 3</u> ของหายได้คืน (ความซื่อสัตย์)	- เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู - ไม่ลักขโมยของผู้อื่น	- เมื่อนักเรียนเก็บสิ่งของได้จะ นำส่งคุณครูเพื่อคืนเจ้าของ - ไม่หยิบของเพื่อนโดยไม่ได้รับ อนุญาต
<u>ต้นกล้าที่ 4</u> แถวเด็กดี (ความมีวินัย)	- ปฏิบัติตามข้อตกลงของ โรงเรียน	- เดินแถวระหว่างเปลี่ยนชั่วโมง เรียนและร่วมกิจกรรมของ โรงเรียน

ต้นกล้าแห่งความดี (คุณธรรมอัตลักษณ์)	ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์	คำบรรยายพฤติกรรมนักเรียน
<u>ต้นกล้าที่ 5</u> หนูน้อยนักบุญ (ความมีอุดมการณ์คุณธรรม) (ความกตัญญู) (ความมีจิตอาสา)	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน - ไม่ลักขโมยของผู้อื่น - แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น 	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมเข้าค่ายธรรมะ - สวดมนต์ นั่งสมาธิ - ทำบุญตักบาตร รับศีลห้า ทุกวันพระ - กิจกรรมมุมแบ่งปันในห้องเรียน
<u>ต้นกล้าที่ 6</u> หัวชนเส้น (ความมีวินัย)	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน และห้องเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - วางรองเท้าของตนเองโดยหันหัวรองเท้าออก และวางให้เสมอเส้น
<u>ต้นกล้าที่ 7</u> เดินตามรอยพ่อ (ความพอเพียง) (ความมีวินัย)	<ul style="list-style-type: none"> - เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า - ปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน - การประหยัดและอดออม 	<ul style="list-style-type: none"> - คัดแยกขยะและประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ - การใช้ทรัพยากรคุ้มค่า โดยทำตามมาตรการประหยัดของห้องเรียนและโรงเรียน - ออมเงินกับธนาคารของโรงเรียน
<u>ต้นกล้าที่ 8</u> ฉลาดใช้เทคโนโลยี (ความรับผิดชอบ) (ความมีวินัย)	<ul style="list-style-type: none"> - ตั้งใจเรียน/ไม่เรียนรู้อย่างผิด - ปฏิบัติตนตรงต่อเวลา - อดทน / มุ่งมั่นทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - เรียนรู้ผ่านสื่อ เทคโนโลยี Application ที่หลากหลาย - เข้าเรียนรู้ในชั้นเรียนและผ่านสื่อ เทคโนโลยี ตรงตามเวลาที่กำหนด - จัดทำ สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี ผ่านช่องทาง Online ของโรงเรียน
<u>ต้นกล้าที่ 9</u> วัยใส รู้ภัย ยาเสพติด (ความซื่อสัตย์) (ความมีจิตอาสา)	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่โกหก / ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริง และถูกต้อง - เสียสละเพื่อส่วนรวม 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมห้องเรียนสีขาว - ร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด และอบายมุข เผยแพร่โทษภัยยาเสพติดแก่ผู้ปกครองและชุมชน
<u>ต้นกล้าที่ 10</u> หนึ่งห้องเรียน หนึ่งความดี (อุดมการณ์คุณธรรม)	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำโครงการคุณธรรม เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำโครงการหนึ่งห้องเรียน หนึ่งความดีในกรอบคุณธรรมอัตลักษณ์ 7 ด้าน เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในห้องเรียน

ต้นกล้าแห่งความดี (คุณธรรมอัตลักษณ์)	ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์	คำบรรยายพฤติกรรมนักเรียน
ต้นกล้าที่ 10 หนึ่งห้องเรียน หนึ่งความดี (อุดมการณ์คุณธรรม)	- ทำงานเป็นทีม	- นักเรียนนำเสนอโครงการ คุณธรรมหนึ่งห้องเรียน หนึ่งความดี ทั้งภายใน โรงเรียนและโรงเรียน เครือข่าย

1.3 ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

1) ผลจากการตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของตัวบ่งชี้ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้ มีความเป็นไปได้ โดยมีความเห็นจากนักเรียน และครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาของนักเรียนเห็นด้วย มากกว่าร้อยละ 80 แสดงว่า ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำนวน 7 ด้าน 21 ตัวบ่งชี้สามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ

2) ผลจากการตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี พบว่ากิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีทุกต้นกล้ามีความเป็นไปได้ โดยมีความเห็นจากนักเรียน และครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาของนักเรียนเห็นด้วยมากกว่าร้อยละ 80 แสดงว่ากิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำนวน 10 ต้นกล้า สามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ

2. การศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

การศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี จำนวน 10 ต้นกล้า ตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) ประเมินโดยครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ตามแบบประเมินคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) มีดังนี้

2.1 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) พบว่า

ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ตัวบ่งชี้ด้านความกตัญญู อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านความพอเพียง อุดมการณ์คุณธรรม ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีจิตอาสา และความมีวินัย อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้าน มีผลการประเมินรายด้าน ดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นตัวบ่งชี้ พบว่าทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับน้อย คือ ตั้งใจเรียน/ไม่เรียนรู้อะไร และทำงานเป็นทีม ตามลำดับ ส่วนปฏิบัติตามข้อตกลงในห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นตัวบ่งชี้ พบว่าตัวบ่งชี้ไม่ลักขโมยของผู้อื่น และไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู อยู่ในระดับน้อย และมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความกตัญญู ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่าตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับปานกลางคือ แสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ และอนุรักษ์ความเป็นไทยตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้เรียนรู้ประวัติ/เขตชุมชนคลุณศาสตร์ท้องถิ่น อยู่ในระดับน้อย และมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความพอเพียง ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าตัวบ่งชี้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า อยู่ในระดับปานกลาง ลำดับรองลงมา คือ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับน้อย ส่วนประหยัดอดออม อยู่ในระดับน้อย และมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นตัวบ่งชี้ พบว่าตัวบ่งชี้ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ลำดับรองลงมา คือ จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย ส่วนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรมอยู่ในระดับน้อย และมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความมีวินัย ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นตัวบ่งชี้ พบว่าตรงต่อเวลา อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาตัวบ่งชี้ อดทน/มุ่งมั่นทำงาน อยู่ในระดับน้อย และปฏิบัติตามระเบียบ/ข้อตกลงของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความมีจิตอาสา ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าตัวบ่งชี้เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาเสียสละเพื่อส่วนรวม ในระดับน้อย และแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น อยู่ระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาระดับคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียนจำแนกตามระดับชั้น พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการประเมินสูงสุดในรายด้านมากกว่าระดับชั้นอื่น โดยมีผลการประเมินเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความกตัญญู ความพอเพียง อุดมการณ์คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความมีวินัย และความมีจิตอาสา ตามลำดับ รองลงมาคือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลการประเมินเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความกตัญญู ความพอเพียง อุดมการณ์คุณธรรม ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย และความมีจิตอาสา ตามลำดับ ส่วนระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดในทุกด้าน ได้แก่ ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1

2.2 ผลการประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) พบว่า

ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ตัวบ่งชี้ด้านความมีวินัยอยู่ระดับมากที่สุด ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต อุดมการณ์คุณธรรม ความกตัญญู ความมีจิตอาสา และความพอเพียงอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย เมื่อพิจารณารายด้าน มีผลการประเมินรายด้าน ดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นตัวบ่งชี้ พบว่าทุกตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมาก คือ ปฏิบัติตามข้อตกลงในห้องเรียน และทำงานเป็นทีม ตามลำดับ ส่วนตั้งใจเรียน/ใฝ่เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นตัวบ่งชี้ พบว่าตัวบ่งชี้ไม่ลักขโมยของผู้อื่น และไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความกตัญญู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่าตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ แสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ และอนุรักษ์ความเป็นไทย ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้เรียนรู้ประวัติ/เชิดชูบุคคลสำคัญท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความพอเพียง พอเพียง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า อยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับรองลงมา คือ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ส่วนประหยัดคอตออม อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นตัวบ่งชี้ พบว่าตัวบ่งชี้ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับรองลงมา คือ จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ส่วนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความมีวินัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นตัวบ่งชี้ พบว่าปฏิบัติตามระเบียบ/ข้อตกลงของโรงเรียน และตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้ อดทน/มุ่งมั่นทำงาน อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความมีจิตอาสา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน เสียสละเพื่อส่วนรวม และแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น อยู่ลำดับสุดท้าย

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาระดับคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียนจำแนกตามระดับชั้น พบว่านักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการประเมินสูงสุดในรายด้านมากกว่าระดับชั้นอื่น โดยมีผลการประเมินเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ความมีวินัย ความมีจิตอาสา อุดมการณ์คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู ความรับผิดชอบ และความพอเพียง ตามลำดับ รองลงมาคือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลการประเมินเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต อุดมการณ์คุณธรรม ความกตัญญู ความมีจิตอาสา ความรับผิดชอบ และความพอเพียง ตามลำดับ ส่วนระดับชั้นที่มีผลการประเมินต่ำสุดในทุกด้าน ได้แก่ ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1

2.3 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้อัตลักษณ์นักเรียนด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป LISREL พบว่า

ตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR) สามารถวัดได้ด้วยตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1) ตัวแปรความซื่อสัตย์สุจริต (MOR_2) ตัวแปรความกตัญญู (MOR_3) ตัวแปรความพอเพียง (MOR_4) ตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5) ตัวแปรความมีวินัย (MOR_6) และตัวแปรความมีจิตอาสา (MOR_7) โดยพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติ (Chi-Square = 8.881, df = 8, p = .352) นั่นคือ ตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR) มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยพบว่า ตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1) และใช้อธิบายตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ได้สูงสุด (ร้อยละ 63.70) รองลงมา คือ ตัวแปรความพอเพียง (MOR_4) ใช้อธิบายตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (ร้อยละ 60.40) ส่วนตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5) ใช้อธิบายตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ ได้ต่ำสุด (ร้อยละ 6.00)

ตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1) สามารถวัดได้ด้วยตัวแปรตั้งใจเรียน/ ใฝ่เรียนรู้ (MOR1) ตัวแปรปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน (MOR2) และตัวแปรทำงานเป็นทีมที่เปลี่ยนรูป (LGMOR3) โดยพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = 2.349, df = 1, p = 0.125) นั่นคือ ตัวแปรความรับผิดชอบ (MOR_1) มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และพบว่าตัวแปรทำงานเป็นทีมใช้อธิบายตัวแปรความรับผิดชอบได้สูงสุด (ร้อยละ 64.50)

ตัวแปรความซื่อสัตย์สุจริต (MOR_2) สามารถวัดได้ด้วยตัวแปรไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้องที่เปลี่ยนรูป (LGMOR4) ตัวแปรไม่ลักขโมยของผู้อื่นที่เปลี่ยนรูป (LGMOR5) และตัวแปรเก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครูที่เปลี่ยนรูป (LGMOR6) โดยพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = .026, df = 1, p = .872) นั่นคือ ตัวแปรปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน (MOR_2) มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และพบว่า ตัวแปรเก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู ใช้อธิบายตัวแปรความซื่อสัตย์สุจริต ได้สูงสุด (ร้อยละ 34.10)

ตัวแปรความกตัญญู (MOR_3) สามารถวัดได้ด้วยตัวแปรแสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณที่เปลี่ยนรูป (LGMOR7) ตัวแปรเรียนรู้ ประวัติ /เชิด ชูบุคคลสำคัญของท้องถิ่น (MOR8) และตัวแปรอนุรักษ์ความเป็นไทย (MOR9) โดยพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = .069, df = 2, p = .9662) นั่นคือ ตัวแปรความกตัญญู (MOR_3) มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และพบว่าตัวแปรอนุรักษ์ความเป็นไทย ใช้อธิบายตัวแปรความกตัญญู ได้สูงสุด (ร้อยละ 81.20)

ตัวแปรความพอเพียง (MOR_4) สามารถวัดได้ด้วยตัวแปรการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (MOR10) ตัวแปรใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่เปลี่ยนรูป (LGMOR11) และตัวแปรประหยัดและอดออม (MOR12) โดยพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = .0026, df = 1, p = .959) นั่นคือ ตัวแปรความพอเพียง (MOR_4) มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และพบว่า ตัวแปรการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้อธิบายตัวแปรความพอเพียงได้สูงสุด (ร้อยละ 97.6)

ตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5) สามารถวัดได้ด้วยตัวแปรปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียนที่เปลี่ยนรูป (LGMOR13) ตัวแปรจัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (MOR14) และตัวแปรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรมที่เปลี่ยนรูป (LGMOR15) โดยพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = .067, df = 1, p = .795) นั่นคือ ตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม (MOR_5) มีความตรง

เชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และพบว่าตัวแปรปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียนใช้อธิบายตัวแปรอุดมการณ์คุณธรรม ได้สูงสุด (ร้อยละ 81.20)

ตัวแปรความมีวินัย (MOR_6) สามารถวัดได้ด้วยตัวแปรปฏิบัติตามระเบียบ/ข้อตกลงของโรงเรียนที่เปลี่ยนรูป (LGMOR16) ตัวแปรตรงต่อเวลาที่เปลี่ยนรูป (LGMOR17) และตัวแปรอดทน / มุ่งมั่นทำงาน (MOR18) โดยพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = .0059 ; df = 1, p = .939) นั่นคือ ตัวแปรความมีวินัย (MOR_6) มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และพบว่า ตัวแปรตรงต่อเวลาใช้อธิบายตัวแปรความมีวินัยได้สูงสุด (ร้อยละ 69.90)

ตัวแปรความมีจิตอาสา (MOR_7) สามารถวัดได้ด้วยตัวแปรเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน (MOR19) ตัวแปรแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่นที่เปลี่ยนรูป (LGMOR20) และตัวแปรเสียสละเพื่อส่วนรวมที่เปลี่ยนรูป (LGMOR21) โดยพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = .000583, df = 1, p = .981) นั่นคือ ตัวแปรความมีวินัย (MOR_7) มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และพบว่าตัวแปรแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น ใช้อธิบายตัวแปรความมีจิตอาสา ได้สูงสุด (ร้อยละ 79.60)

3. ความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

3.1 ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ระดับความพึงพอใจของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ตัวบ่งชี้รายด้านที่อยู่ระดับมากที่สุด คือ ด้านความมีจิตอาสา และด้านความซื่อสัตย์สุจริต ตามลำดับ ส่วนด้านความมีวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ด้านความกตัญญู และด้านความพอเพียง อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตัวบ่งชี้เป็นรายด้าน มีดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าตัวบ่งชี้ตั้งใจเรียน/ใฝ่เรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนตัวบ่งชี้ทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมาก และตัวบ่งชี้การปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู และตัวบ่งชี้ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริง และถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ส่วนไม่ลักขโมยของผู้อื่น อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความกตัญญู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก คือ แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ เรียนรู้ประวัติ/เชิดชูบุคคลสำคัญท้องถิ่น และอนุรักษ์ความเป็นไทย มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความพอเพียง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก ตัวบ่งชี้ประหยัดและอดออม ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความมีวินัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ตรงต่อเวลา อดทน/มุ่งมั่นทำงาน และปฏิบัติตามระเบียบ/ข้อตกลงของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความมีจิตอาสา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น และเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน ตามลำดับ ส่วนตัวบ่งชี้เสียสละเพื่อส่วนรวม อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สรุปได้ดังนี้

1. ด้านความรับผิดชอบ อยากให้โรงเรียนจัดหาคอมพิวเตอร์ให้มีทุกห้องเรียน ต้องการเพิ่มการแข่งขันกีฬาอยู่ในโรงเรียนคุณธรรม
2. ด้านความกตัญญู ขอให้จัดไปทัศนศึกษาประวัติศาสตร์
3. ด้านความพอเพียง ชอบขายของตลาดนัดมือสอง ขอฐานการเรียนรู้ทำขนมเบเกอรี่ อุดมการณ์คุณธรรม ชอบทำงานออกแบบระบายสีโครงการ
4. ด้านความมีจิตอาสา ขอถุงมือ อุปกรณ์ทำความสะอาดเพิ่ม

3.2 ผลความพึงพอใจของครู ที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ระดับความพึงพอใจของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีจิตอาสา ความกตัญญู ความรับผิดชอบ ความมีวินัย อุดมการณ์คุณธรรม และความพอเพียงมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ทำงานเป็นทีม ปฏิบัติตามข้อตกลงในห้องเรียน และตั้งใจเรียน/ใฝ่เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู ไม่ลักขโมยของผู้อื่น และไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความกตัญญู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ อนุรักษ์ความเป็นไทยอยู่ และเรียนรู้ประวัติ/เชิดชูบุคคลสำคัญท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความพอเพียง พอเพียง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ประหยัดและอดออม ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม และปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรม ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนจัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความมีวินัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามระเบียบ / ข้อตกลงของโรงเรียน และอดทน/มุ่งมั่นทำงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความมีจิตอาสา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น และเสียสละเพื่อส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สรุปได้ดังนี้

1. ด้านความรับผิดชอบ เพิ่มกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เขียน บูรณาการกิจกรรมเป็นภาษาอังกฤษ
2. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต เพิ่มกิจกรรมยกย่อง ชมเชยให้มากขึ้น สร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองเพิ่มขึ้น
3. ด้านความกตัญญู ควรเพิ่มเติมกิจกรรมมารยาทไทยอื่น ๆ นอกจากการไหว้
4. ด้านความพอเพียง โรงเรียนควรจัดฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงแบบถาวร และเชิญชวนผู้ปกครองเข้ามาร่วมกิจกรรมให้มากขึ้น
5. ด้านอุดมการณ์คุณธรรม จัดเวทีนำเสนอโครงการกับเครือข่ายให้มากขึ้นเพื่อฝึกการนำเสนองานต่อชุมชน และเพิ่มนำเสนอโครงการผ่านออนไลน์
6. ด้านความมีจิตอาสา ควรเพิ่มกิจกรรมการทำงานเป็นทีมให้มากขึ้น และยกย่องเชิดชูเกียรติ สร้างขวัญกำลังใจกิจกรรมการเสียสละเพื่อส่วนรวม

3.3 ผลความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ตัวบ่งชี้รายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความซื่อสัตย์

สุจริต ความมีจิตอาสา และความรับผิดชอบ ส่วนอุดมการณ์คุณธรรม ความพอเพียง ความกตัญญู และความมีวินัย อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตัวบ่งชี้รายด้าน มีดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ตั้งใจเรียน/ใฝ่เรียนรู้ และปฏิบัติตามข้อตกลงในห้องเรียน และส่วนทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง และไม่ลักขโมยของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความกตัญญู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ เรียนรู้ประวัติ/เชิดชูบุคคลสำคัญท้องถิ่น และอนุรักษ์ความเป็นไทย มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความพอเพียง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และประหยัดและอดออม มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ จัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม และปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความมีวินัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ปฏิบัติตามระเบียบ/ข้อตกลงของโรงเรียน อดทน/มุ่งมั่นทำงาน และตรงต่อเวลา มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ด้านความมีจิตอาสา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ตัวบ่งชี้เสียสละเพื่อส่วนรวม และเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ปกครองต่อการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สรุปได้ดังนี้

1. ด้านความรับผิดชอบ กิจกรรมดีลูกตั้งใจทำการบ้านเพิ่มขึ้น ควรมีกิจกรรมสอนเสริมตอนเย็น

2. ด้านความกตัญญู นักเรียนไหว้สวย ชอบให้จัดกิจกรรมนี้ตลอดไป และลูกกลับจากโรงเรียนไหว้ ตา ยาย และแม่ทุกวัน

3. ด้านความพอเพียง เพิ่มกิจกรรมปลูกผักปลอดสารพิษ และโรงเรียนควรทำกิจกรรมแบบโคกหนองนา

4. ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ลูกกล้าพูดต่อหน้าคนอื่นมากขึ้น ชอบกิจกรรมนำเสนองาน

5. ด้านความมีวินัย ลูกวางรองเท้าเป็นระเบียบมาก

6. ด้านความมีจิตอาสา ชอบให้เด็ก ๆ ช่วยกิจกรรมจิตอาสาที่วัด และขอให้เพิ่มกิจกรรมร่วมกับชุมชน

การอภิปรายผล

จากการวิจัย การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นบุรี เขต 1 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ 3 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ร่วมกับกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ที่ได้พัฒนาขึ้นนี้ สามารถนำไปใช้เป็นบรรทัดฐานในการกำหนดตัวบ่งชี้คุณธรรมในการเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียน ตลอดจนสามารถนำกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีไปปรับใช้กับสถานศึกษาอื่น เพื่อประโยชน์ในการวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่มีสมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบ วินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตอาสา และมีความสุข เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) และสามารถสร้างสังคมไทยเป็นสังคมที่เกื้อกูลและแบ่งปัน ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบนั้นอาจประกอบด้วยความรู้ในข้อปฏิบัติหลัก 3 ประการ คือ 1) การมีหลักธรรมทางศาสนา ซึ่งคุณธรรมสำคัญที่ดำรงความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ คือ ไม่เอาเปรียบคนอื่น ไม่ละเมิดสิทธิของคนอื่น ไม่ก้าวร้าว ไม่เสียดสีคนอื่น ประกอบสัมมาชีพสร้างความเจริญให้สังคม 2) การมีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ คือสอนให้รู้จักวางแผนชีวิตที่ถูกต้อง มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน คือ รู้จักป้องกันเหตุอันไม่พึงประสงค์ 3) การรักษาสืบสานวัฒนธรรมอันดีงาม ซึ่งเป็นสิ่งที่มีมาคู่กับสังคมไทย เป็นความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทย ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564) ของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558 : 28-29) แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมนักเรียนโครงการโรงเรียนคุณธรรมโดยการใช้โครงการคุณธรรม ทำให้เกิดการเรียนรู้ถึงการทำความดี เพื่อแก้ไขปัญหาความเสื่อมทางศีลธรรม และส่งเสริมการบ่มเพาะความดีผ่านกิจกรรมรูปแบบต่างๆ ความซื่อสัตย์ ได้แก่ ไม่ลอกการบ้าน ไม่โกหก ไม่พูดเท็จ ห่างไกลยาเสพติด ความรับผิดชอบ ได้แก่ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน ยิ้มไหว้ ทักทาย มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ อ่อนน้อมถ่อมตน ความพอเพียง ได้แก่ ใช้จ่ายอย่างประหยัดอดทน เสียสละเพื่อส่วนรวม และการประหยัดทรัพยากรของโรงเรียน และสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีวินัย และมีจิตอาสาเพิ่มขึ้น สถานศึกษาทุกระดับควรจัดกิจกรรมสะท้อนการสร้างวินัย จิตอาสา และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 :118)

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี สามารถแยกเป็น 2 ประเด็นย่อย

2.1 ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน พบว่า คุณธรรมอัตลักษณ์ ด้านความมีวินัย อยู่ระดับมากที่สุด โดยมีตัวบ่งชี้การปฏิบัติตามระเบียบ/ข้อตกลงของโรงเรียนมีระดับมากที่สุด อธิบายได้ว่า ความมีวินัยทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันในสังคม

ดังนั้นการเสริมสร้างวินัยนักเรียนจึงครอบคลุมถึงการเสริมสร้างให้นักเรียนมีความประพฤติ ปฏิบัติตน อยู่ในกฎระเบียบ แบบแผน ข้อบังคับของโรงเรียนและสังคมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้การจัด กิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ (วิพรทิพย์ โภกิลรัตน์ , 2561:17) สอดคล้องกับ ศุภวรรณ ทองลาด (2564 : 12) และ ศรชัย เกษมสุข (2564 : 22) ที่กล่าวถึงความสำคัญของวินัยในตนเองทำให้บุคคลเป็นผู้มีความสามารถในการควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้ในสังคม ป้องกันไม่ให้เกิดความผิด ซึ่งเกิดจากจิตสำนึก ในการยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อระเบียบ กฎเกณฑ์ ของสังคม ส่งผลให้มีการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ ดีงาม เหมาะสมกับสถานที่ เวลา นำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองของตนเองและสังคม โดยวินัยในตนเองนั้น เกิดจากการปลูกฝังตั้งแต่วัยเยาว์ รวมทั้งการได้รับการจัดการศึกษาที่เหมาะสม และยังสอดคล้องกับ ข้อกำหนดของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (2560 : 5-7) ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน ในสังคมไทยที่สถานศึกษาควรดำเนินการเกี่ยวกับความมีวินัย คือการส่งเสริมให้นักเรียนยึดมั่นที่จะปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบขนบธรรมเนียมประเพณีจารีต กฎหมาย ระเบียบแบบแผนในสังคม และข้อพึงปฏิบัติของส่วนรวม การมีวินัยนั้นก่อให้เกิดความเจริญงอกงามเป็นปึกแผ่นของสังคมและ ประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับสิริกร สินสม (2558 : 26) สิ่งสำคัญยิ่งในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบและมีคุณภาพนั้น การฝึกวินัยตั้งแต่ เด็กมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ดังนั้น ผู้ปกครอง ครู จึงเป็นส่วนสำคัญในการฝึกฝนและส่งเสริม การสร้างวินัย เพราะวินัยเกิดจากการฝึก อบรม ฝึกปฏิบัติ หากนักเรียนมีวินัยในตนเองดีแล้วก็จะ เป็นประโยชน์ในทุกๆ ด้าน เป็นประโยชน์กับตนเอง สังคม และประเทศชาติต่อไป

2.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า คุณธรรมอัตลักษณ์ด้านความ รับผิดชอบตัวบ่งชี้การทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์ได้สูงสุด อธิบายได้ว่าการมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม การส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มเป็นการสร้างกลยุทธ์ในการมีส่วนร่วมของทุกคนให้ได้เข้ามา เป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน เพื่อพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนคุณธรรม ใช้กระบวนการกลุ่มใน การปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อให้การทำงานเป็นไปโดยราบรื่นบรรลุเป้าหมายที่กำหนด (พระมหารัตน์ อินธิสิทธิ์ 2563 : 187) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คมลิจิต นามไว และคณะ (2562 : 7) ที่พบว่าการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียน คุณธรรมในด้านผลลัพธ์ที่เกิดกับนักเรียน คือ การทำงานเป็นทีมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ส่งผลให้ นักเรียนมีภาวะผู้นำผู้ตามที่ดี มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงขึ้น และคุณธรรมอัตลักษณ์ด้านความพอเพียง พบว่า ตัวแปรการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์สูงสุด อธิบายได้ว่า การดำเนินชีวิตอยู่บนพื้นฐาน ของทางสายกลางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความพอดีไม่มากไม่น้อยจนเกินไป หรือความพอใจในปริมาณที่เหมาะสม ไม่น้อยจนก่อให้เกิดความขัดสน และไม่มากเกินไปจนฟุ่มเฟือย มีการตัดสินใจเกี่ยวกับความพอประมาณในมิติต่าง ๆ อย่างใช้เหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุ ปัจจัย ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนต้องมีความรู้รอบด้านและความรอบคอบที่จะ นำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558 :

15-16) ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564) ของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรมที่กำหนดให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ คือ สอนให้รู้จักวางแผนชีวิตที่ถูกต้อง มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน คือ รู้จักป้องกันเหตุอันไม่พึงประสงค์ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัย ชนสาร บัลลังก์ปัทมา (2563 : 200) ที่พบว่า การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ช่วยให้การดำเนินชีวิตรู้จักพอประมาณให้เหมาะสมกับตนเองตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว จนถึงระดับชาติ ด้วยความรวดเร็ว รอบคอบมีการดำรงชีวิตโดยไม่โลภ ไม่ฟุ้งเฟ้อ มีการฝึกตนให้รู้จักความพอดี พอเหมาะไม่ทุจริต ผู้บริหาร ครูและนักเรียนปฏิบัติตนโดยไม่เบียดเบียน ผู้อื่น สังคม และมีเหตุผล ใช้ความรู้อย่างรอบคอบโดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินชีวิต

3. ผลความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียน วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อด้านความมีจิตอาสา และด้านความซื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด ส่วนครูและผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อด้านความซื่อสัตย์สุจริตและด้านความมีจิตอาสามากที่สุดเหมือนกัน อธิบายได้ว่า ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณลักษณะพึงประสงค์ของนักเรียนที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องการให้นักเรียนแสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต คือ ผู้ที่ยึดหลักความจริงความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2557 : 50) การปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตนับว่าเป็นหน้าที่ของทุกฝ่าย ผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งคือโรงเรียนมีหน้าที่หลักคือ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเจริญอกงามในทุกด้าน อย่างมีดุลยภาพได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านจิตใจ ปัญญา ร่างกายและสังคม การเรียนรู้ได้ฝึกปฏิบัติจนเกิดความเข้าใจ เกิดความเชื่อ ความศรัทธาและยึดถือเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต (พนม พงษ์ไพบูลย์, 2565 : ออนไลน์) และด้านความมีจิตอาสา นับว่าเป็นอีกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่มีความสำคัญเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและส่วนรวม กล่าวคือ บุคคลที่มีจิตอาสาจะได้รับความสุขจากการให้ด้วยใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน เมื่อเรามีความสุข ฮอร์โมนเอ็นโดรฟิน (Endorphin) จะหลั่งโดยอัตโนมัติส่งผลให้ผู้ที่มีจิตใจที่เป็นสุข และมีสุขภาพแข็งแรง การมีจิตอาสายังมีประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติในแง่ของการมีชีวิตที่ปลอดภัย เนื่องจากทุกคนร่วมใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยไม่หวังผลตอบแทนส่งผลให้สังคมเข้มแข็ง ปัญหาสังคมลดลง (อริสา พิสิฐโสธานนท์ และคณะ, 2555 : ออนไลน์) สอดคล้องกับ (เสาวณีย์ เผือกล้อม, 2563 : 34) การเป็นผู้ให้โดยไม่หวังผลตอบแทน ส่งผลให้มีความสุขและภาคภูมิใจเมื่อได้ทำเพื่อสังคมและประเทศ ทำด้วยความเชื่อมั่นในงานที่ทำ มีความมั่นใจ เห็นประโยชน์ เห็นคุณค่าของงาน ทำให้สังคมน่าอยู่และเป็นสังคมคุณภาพที่ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันด้วยการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ควรเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตั้งแต่ ฝ่ายบริหาร หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครู

บุคลากรภายในโรงเรียน และนักเรียนในการออกแบบกิจกรรมที่จะเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรม และขับเคลื่อนกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อลดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

2. ผู้บริหารทุกระดับควรเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรมให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีการเสริมแรงเชิงบวกซึ่งกันและกันตลอดเวลา

3. ผู้บริหารควรมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการทำกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรมแบบกัลยาณมิตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อสามารถปรับ และแก้ไขปัญหาที่เกิดระหว่างทำกิจกรรมได้ทันที

ข้อเสนอเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ ด้านความรับผิดชอบที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ หรือใฝ่เรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2. ควรศึกษาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์สำหรับนักเรียนระดับอนุบาล เนื่องจากมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมบางอย่าง เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณธรรมที่เหมาะสมกับช่วงวัย

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ ตังธนากานนท์. (2559). *การวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กนกวรรณ ชื่นใจจิตร. (2561). *การบริหารโครงการโรงเรียนคุณธรรมในอำเภอเมืองจังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรรณิกา มาโน. (2554). *ความหมายของชีวิตกับจิตอาสา*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2554) .*รายงานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการดำเนินตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร .มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*
- กระทรวงศึกษาธิการ (2560). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ . กระทรวงศึกษาธิการ*.
- _____ (2560). *แนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนาศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมกิจการศึกษา.
- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (2559). *แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงวัฒนธรรม.
- คมลิขิต นามไว และคณะ (2562). *การพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม สำหรับโรงเรียนคุณธรรมเครือข่ายที่ 14.ร้อยเอ็ด : วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*.
- จักรปรุพห์ วิชาอัครวิทย์. (2561). *การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จังหวัดเชียงใหม่ โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ งบประมาณแผ่นดิน ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 พ.ศ.2561*
- จรัส โพธิ์จันทร์ (2553). *ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลในภาคเหนือ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร*.
- จเร พัฒนาผล. (2561). *กลยุทธ์การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี. ดุษฎีนิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- ชลดา สอนศิริ (2559) .*ความมีวินัยและแนวทางการเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองขาม (ไทรราชบุร้อำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 .ศิลปนิพนธ์ การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*
- ชูศรี วงศ์รัตน์ (2552). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย ฉบับปรับปรุง*. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์ โปรเกรสซิฟ.

- ณัฐธากาญจน์ ลักษณะเพ็ญ (2563). พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณัฐธนธีรา ศรีภา (2563). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงคุณธรรมจริยธรรมแบบพุทธของผู้บริหารในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. ดุษฎีนิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ณัฐธิดา แยมยี่ม (2555). ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์ (Skinner's Operant Conditioning Theory). เข้าถึงได้จาก : <https://www.goto know.org/posts/506746> (วันที่ค้นข้อมูล : 12 พฤษภาคม 2564).
- ดวงเดือน พันธมนาวิน (2544). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม: การวิจัยและการพัฒนาบุคลากร ตำราชั้นสูงทางสังคมพฤติกรรมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ ๔). คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดุสิต ปรีพูล (2561). การพัฒนาจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. ดุษฎีนิพนธ์ พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ธงชัย ตีมูลพันธ์. (2565). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ธงชัย สิงอุดม (2561). การเมืองว่าด้วยเรื่องจริยธรรม, กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2563). รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ธีรเมธ เสาร์ทอง (2561) ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 . นิพนธ์ในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- นงลักษณ์ วิรัชชัย (2551). การพัฒนาตัวบ่งชี้การประเมิน. การประชุมวิชาการ เปิดขอบฟ้าคุณธรรมจริยธรรม. วันที่ 29 สิงหาคม 2551 ณ โรงแรมแอมบาสเตอร์.
- นัฐราพร พิษญากร (2562). การพัฒนาคุณลักษณะ ตัวบ่งชี้ และแบบประเมินคุณธรรมอัตลักษณ์สำหรับนักเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี. วิทยาลัยปรัชญาและการศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- นาวิน เหมือนแสง (2553). การบริหารสถานศึกษากับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2551). *จริยธรรมธุรกิจ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ทริปปิเบิล กรุ๊ป
- บุญชม ศรีสะอาด. (2555). *วินัยในตนเองผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง*. วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัย มหาสารคาม, 17(1), 3-15.
- เบญญาภา หลวงราช. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ฯ. 4(3), 87-96.
- ประภาศรี สีหอำไพ (2550). *พื้นฐานทางการศึกษาศาสนาและจริยธรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียา ตันวิวัฒน์.(2558). *การพัฒนาแบบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพช่วงอุตสาหกรรม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปาจริย์ เกตุสำเภา (2554). *แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านกระสังสามัคคีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ผกา สัตยธรรม. (2557). *การสอนจริยธรรมสำหรับเยาวชน*, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุชนภา เรืองเดชไชย. (2561). *การส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานสำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านหัววัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก.
- นรินทร์ ขวัญคาวิณ และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2564). *การพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมให้ประสบผลสำเร็จ*. วารสารครุศาสตร์สาร. 15(1) : 13-27.
- นพดล ครสาย. (2558). *การเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนเต่างอยพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.4(14), 87-96.
- ปรัชญา เวสารัชช (2554). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์
- ปรียา ตันวิวัฒน์.(2558). *การพัฒนาแบบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพช่วงอุตสาหกรรม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- พรทิพย์ อันทิวโรทัย *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม: จากนโยบายสู่การปฏิบัติ*. วารสารวิชาการคุณธรรมความดี ปี ที่ 1(1) กันยายน 2555, 107-116.
- พรทิพย์ โกกิลารัตน์. (2561). *การพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร,สกลนคร.
- พรรณี ลีกิจวัฒน์ (2559). *วิธีการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: มีนเซอร์วิสซ์พพลาย

- พระมหาชานนท์ ชัยมงคล (2561). *การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีชาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเกริก.*
- พระมหารศร์ อินธิสิทธิ์ (ติกขปญโญ) (2563). *การบริหารโครงการโรงเรียนคุณธรรม สภฐ.ต้นแบบ: กรณีศึกษาโรงเรียนในจังหวัดสกลนคร.วารสาร ปีที่ 8 ฉบับที่ 32 (2563) : กรกฎาคม - กันยายน 2563 : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- พระครูอรุณสิริวัฒน์ (อคคเตโช / เศษบุบผา). (2555). *ศึกษากระบวนการปลูกฝังความกตัญญูทศเวทีของนักเรียนที่ปฏิบัติต่อมารดาบิดาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเมยวดีพิทยาคม จังหวัดร้อยเอ็ด.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2556). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 24. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พระพุทธศาสนาของธรรมสภา.*
- พระฐิติพันธ์ สุขวฒฑโก (โพธิกระสังข์). (2556). *ความกตัญญูทศเวทีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนมัธยมวัดเขาสุทิม จังหวัดจันทบุรี. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*
- พระสมุห์ประสิทธิ์ ปสิทธิโก (แสนด้วง). (2560). *การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- พระมหานักรบ อรินทโม (ศรีโพธิ์ทอง). (2561). *การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความกตัญญูทศเวทีของนักเรียนวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แขวงพลับพลาเขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- พระครูอรุณสิริวัฒน์ (อคคเตโช / เศษบุบผา). (2555). *ศึกษากระบวนการปลูกฝังความกตัญญูทศเวทีของนักเรียนที่ปฏิบัติต่อมารดาบิดาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเมยวดีพิทยาคม จังหวัดร้อยเอ็ด.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2556). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 24. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พระพุทธศาสนาของธรรมสภา.*
- พระฐิติพันธ์ สุขวฒฑโก (โพธิกระสังข์). (2556). *ความกตัญญูทศเวทีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนมัธยมวัดเขาสุทิม จังหวัดจันทบุรี. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*
- พระสมุห์ประสิทธิ์ ปสิทธิโก (แสนด้วง). (2560). *การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*

- พระมหานักรบ อรินทโม (ศรีโพธิ์ทอง). (2561). การศึกษาแนวทางการส่งเสริมความกตัญญูคุณเดวทีของนักเรียนวิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แขวงพลับพลา เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสมุห์ประสิทธิ์ ปสิทธิโก (แสนด้วง) (2560). การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พงศ์พัชรา สัมพันธ์รัตน์. (2554).การศึกษาพฤติกรรมด้านความกตัญญูคุณเดวทีต่อมารดาบิดาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.วิทยานิพนธ์ พุทธศาสนมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชรี ปิยภัณฑ (2562). รายงานการวิจัย การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. พุนจาغبประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พนา เจนจบ. (2566). การศึกษาจิตอาสาสมัครด้านการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมเพื่อสนับสนุนการบริหารงานกิจการนักศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี
- พิสนุ พองศรี (2553). เทคนิควิธีการประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์. _____(2557). การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2565). การศึกษากับการเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริต. ค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2565. จาก <http://www.moe.go.th/main2/article/article11.htm>.
- ยุภาพร พานิก (2562).การปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในโรงเรียนสังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเมือง . วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จรินทร์ ผลนา (2559). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นคนดี ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- รุ่งอรุณ เขียวพุ่มพวง. (2557). กิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของเด็ก. กรุงเทพฯ: เอส.ออฟเซ็ทกราฟฟิคดีไซน์.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (2560, 6 เมษายน) ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก. วันที่ 2560
- ราชบัณฑิตยสถาน (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

- โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง). (2563). รายงานผลการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 : หนองบัวรี.
- _____ (2564). รายงานการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report : SAR). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 : หนองบัวรี.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2553). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วศิน อินทสระ. (2559). ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เมตตาพราย.
- วาสนา สุขธนู (2561) . การพัฒนารูปแบบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนวัดป่าไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 สระบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2.
- วิโรจน์ สารรัตนะ (2553). โรงเรียน : การบริหารสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). “จิตอาสา”, สารานุกรมวิชาชีพครู เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- _____ (2555). จิตอาสาในสารานุกรม วิชาชีพครูเฉลิมพระเกียรติพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- ศรชัย เกษมสุข (2564) การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนบางเลนวิทยา สารนิพนธ์นี้ การศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยคริสเตียน
- ศิริชัย กาญจนวาสี (2554). ทฤษฎีการประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิรินทร์ทิพย์ ศิริภักดิ์ (2561). กระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านแว่งประชารัฐบำรุง. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศรัณญา พันธนาคิน. (2561) . การบริหารสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ศุภวรรณ ทองลาด. (2564). การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ (2555). คู่มือปรับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนสู่การวิจัยในชั้นเรียน. สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว

- ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการ (2559). *แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 1* (พ.ศ. 2560-2564) กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ
- _____ (2560). *แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2561* กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ
- ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2558). *คู่มือปฏิบัติโรงเรียนคุณธรรม*. กรุงเทพฯ: บริษัท สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- _____ (2561). *กระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ทำอย่างไรให้ประสบความสำเร็จ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สมชาย รัตนทองคำ (2550). *ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา* รายวิชา 475759 *การสอนทางกายภาพบำบัด*. เอกสารประกอบการสอน
- สิริกร ลินสม. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สาขาการจัดการศึกษา), มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, กรุงเทพฯ.
- สุภาพร ทศพระรินทร์. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของผู้สูงอายุในจังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2551). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายันต์ โพธิ์ทอง (2563). *อัตลักษณ์โรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนคุณธรรม ระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ปรัชญาคุชฎีบัณฑิตภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2563*. Retrieved from <https://nbi1.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____ (2559). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____ (2560). *คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12* (พ.ศ.2560-2564) . Retrieved from <http://www.nesdb.go.th>
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ : มปป.

- สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน. (2560) รายงานการวิจัยฉบับย่อ เรื่อง “การสังเคราะห์องค์ความรู้ กระบวนการขยายผลโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมในส่วนภูมิภาค และการประเมินผล การพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม”. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2565). *สุจริตชนเพื่อเสริมสร้างบ้านเมืองสุจริต*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580*. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี (2561). *แผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดนนทบุรี ปี พ.ศ. 2562-2565*. นนทบุรี: บริษัท พี พี เอส กิจเจริญจำกัด.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559). *หลักสูตรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา โครงการโรงเรียนประชารัฐ*. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนา นวัตกรรมการจัดการศึกษา.
- _____ (2560). *แนวทางการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ*. กรุงเทพฯ : สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____ (2560). *โรงเรียนดีต้องมีที่ยืน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2557). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ : ชุมชนสมรรถนะการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2558). *คู่มือวินัย หลักการและวิธีการรักษาวินัย*. พิมพ์ครั้งที่ 1 . กลุ่มโรงพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการ สำนักงานเลขาธิการ สำนักงาน ก.พ.
- สุทธิรักษ์ โจรนทีสดิน (2560). *หลักคิดสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง*. ศึกษา ศาสตร ดุษฎี บัณ ฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ และ ศศิกัญจน์ทิวสุวรรณ (2552). *การส่งเสริมคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ : กรณีศึกษากลุ่มเด็ก/เยาวชนและข้าราชการภาครัฐ*. กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม.
- สุทัต จันทะสินธุ์ (2560). *รูปแบบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมแบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สุทิน พานิชย์ (2564). *การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของประชาชนเจนเนอเรชันวายตามแนวคิด ทางสังคมวิทยา*. วารสารภาวนาปริทัศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (2564) : มกราคม - เมษายน 2564
- สุธาสินี ศิริกิจ. (2563). *การพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนโรงเรียนเวียงสะอาด พิตยาคม ตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม*. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

- สุวลักษณ์ พรหมรักษ์ (2553). *ความพึงพอใจของผู้ใช้ไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สุวิทย์ ภาณุจारी (2563). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม : นิติธรรมการพิมพ์
- สุวรรณา ลิ้ม. (2560). *แนวทางส่งเสริมกตัญญูทวดในสังคมไทย* . บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- เสาวณีย์ เผือกล้อม. (2563). *รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาจิตอาสาของนักเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- หทัยรัตน์ มลารัตน์. (2555). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้สาระพระพุทธศาสนาเรื่อง ความกตัญญูโดยใช้การ์ตูนคุณธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังทอง จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัครเดช อินทรสถาพร. (2560). “*เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอัญญา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา*.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
- อริสา พิสิฐโสธรานนท์; และคณะ. (2565). *คู่มือจิตอาสา Give & Volunteer Guide โครงการจิตอาสาเพื่อในหลวง*. สืบค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2565, จาก <http://info.thaihealth.or.th/library/11675>
- Amani Faisal Qashmer. (2016) “*Character Education and Adolescents’ Moral Identity Development (Actual and Ideal)*” Ph.D. dissertation, The Graduate School, University of Missouri - St. Louis, 2016. Accessed 21 May, 2021. Available from <https://irl.umsl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article1064&context=dissertation>
- Cazana, A. (2012). Self Regulated Learning Strategies-predictors of Academic Adjustment. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*.
- Herzberg, F. (1959). *The motivation to work*. New York: John Wiley & Sons.
- Hopkins, Charles D.; & Richard, L. Antes. (1979). *Classroom Testing*. Ltasca : FE. Peacock Publishers Inc.
- Jean Piaget. (1997). *The Moral Judgment of the Child*, London : Routledge & Kegan Paul Ltd.,
- Johnstone James N.(1981). *Indicator of ducation System* .London.Kogan
- Krathwohl, D. R., Bloom, B.S. & Masia, B. B. (1973). *T a xon om y of Edu cat ion al Objectives:The Classfication of Educational Goals Handbook II: Affective Domain*. London: Longman.

- Lawrence Kohlberg. (1976). *Development of Moral Character and Moral Ideology*
Review of Child Development Research. New York : Russell Sage Foundation.
- Maslow, Abraham M. (1954). *Motivation and Personality*. New York : Harper and Row.
- _____(1970). *Motivation and personality*. New York: Harper & Row.
- Nardo, M.,Saisana,M.,Saltelli,A,& Tarantola,S (2005). *Handbook on constructing compositeIndicators; Mathodology and user guide*.
- Neda Abbasi. (2016). "*The translational Design of schools: An Evidence-Based Approach to aligning Pedagogy and Learning Environments.*" In *Adolescent Identity Formation and the School Environment*, Fisher, K. Ed (Rotterdam: Sense Publisher, 2016), 83-103.
- Sam Bamkin. (2015). *Moral Education at Japanese elementary school*. London: Winston Churchill Memorial Trust.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
มีจำนวน 8 คน ดังนี้

ที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง - ความรู้ความสามารถ
1	ดร.ศุภสิน ภูศรีโสม	ปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
2	ดร.สาวิตรี จ้อยทอง	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขา การวิจัยและพัฒนา หลักสูตรมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี เขต 1 รับผิดชอบโรงเรียนคุณธรรม
3	ดร.สมภาพร มณีอ่อน	ปริญญาเอก สาขาหลักสูตร และการสอน กลุ่มวิชา หลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ / ผู้เชี่ยวชาญด้านโรงเรียนคุณธรรม สำนักงานศึกษาธิการนนทบุรี
4	นางพนิดา อูสายพันธ์	ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนนทบุรี วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ / ผ่าน การประเมินโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาว
5	ดร.สาวิตรี สิทธิชัยการณ	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขา การวิจัยและพัฒนา หลักสูตรมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียน ชุมชนวัดสมรโกฏิ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษผ่านการประเมิน โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ระดับ 3 ดาว
6	ดร.แนนน้อย เพ็งพันธ์	ศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (ศษ.ด.) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบางบัวทอง วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ / ผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ระดับ 4 ดาว
7	ดร.นัฐราพร พิษญากร	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขา บริหารการศึกษาและภาวะ ผู้นำ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัด ประชารังสรรค์ วิทยฐานะ ชำนาญ การพิเศษ ผ่านการทำวิจัยโรงเรียน คุณธรรมสังกัด อบจ.นนทบุรี
8	ดร.พรพรรณ อินทรประเสริฐ	ปริญญาเอก สาขาหลักสูตร และการสอน กลุ่มวิชาการ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร	ผู้อำนวยการสถานศึกษาเชี่ยวชาญ/ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านโรงเรียนคุณธรรม

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อตรวจสอบ
ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมิน จำนวน 5 คน

ที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง – สถานที่ทำงาน
1	ดร.ศุภสิน ภูศรีโสม	ปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1
2	ดร.พรพรรณ อินทรประเสริฐ	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร	ผู้อำนวยการสถานศึกษา เชี่ยวชาญ (ข้าราชการบำนาญ)
3	ดร.แนนน้อย เพ็งพันธ์	ศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (ศษ.ด.) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบางบัวทอง (ผ่านโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 4 ดาว)
4	ดร.สมภาพร มณีอ่อน	ปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดนนทบุรี
5	ดร.สาวิตรี จุ้ยทอง	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขา การวิจัยและพัฒนา หลักสูตรมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจังหวัด นนทบุรี เขต 1

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบประเมินพฤติกรรม

เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ร่วมกับกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประเมินพฤติกรรมนักเรียนตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1
2. แบบประเมินแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกประเมิน
 - ตอนที่ 2 ระดับพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบประเมินตามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ
3. การประเมินพฤติกรรมนักเรียนครั้งนี้ ขอความกรุณาครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาประเมินพฤติกรรมนักเรียนให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ และกิจกรรมต้นแห่งความดีให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์
4. การประเมินพฤติกรรมนักเรียนจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใด

ขอขอบคุณ

นางคมคาย น้อยสิทธิ์

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ถูกประเมิน(นักเรียน)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ในช่องว่างที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ระดับชั้นการศึกษา 1. อนุบาล...../..... 2. ประถมศึกษาปีที่/.....

ตอนที่ 2 ระดับพฤติกรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุด โดยพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	4	3	2	1
ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย

ข้อ	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
	ความรับผิดชอบ (ประเมินจากต้นกล้าที่ 2 , 8 , 10)					
1	การเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีตามที่โรงเรียนกำหนด					
2	การใช้สื่อเทคโนโลยีแสวงหาความรู้เพิ่มเติม					
3	การส่งงานตามที่ครูกำหนด					
4	ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียนด้านการเรียน					
5	ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียนด้านมาตรการประหยัด					
6	ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียนด้านจิตสาธารณะ					
7	การมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม					
8	การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี					
9	การยอมรับฟังความคิดเห็นส่วนรวม					
	ความซื่อสัตย์สุจริต (ประเมินจากต้นกล้าที่ 3 , 9)					
10	การไม่โกหก					
11	การให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองตรงความจริง					
12	การร่วมกิจกรรมห้องเรียนสีขาว					
13	การไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต					
14	การไม่ลักขโมย					
15	เก็บของมีค่าส่งคืนเจ้าของ					
16	การส่งเสริมและชื่นชมเพื่อนเมื่อนำของมีค่าส่งคืนเจ้าของ					
	ความกตัญญู (ประเมินจากต้นกล้าที่ 1)					
17	การไหว้พระพุทธรูปประจำโรงเรียน เข้า-เย็น					
18	การไหว้ครูเวรประจำวันหน้าโรงเรียน เข้า-เย็น					
19	การแสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่					
20	การเรียนรู้ประวัติศาสตร์วัดเฉลิมพระเกียรติ					
21	การเรียนรู้พระราชกรณียกิจ รัชกาลที่3					

ข้อ	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
22	การเผยแพร่ประวัติศาสตร์และบุคคลสำคัญของท้องถิ่น					
23	การแต่งกายด้วยผ้าไทย					
24	การร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา					
25	การร่วมกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย					
	ความพอเพียง (ประเมินจากต้นกล้าที่ 7)					
26	การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
27	การคัดแยกขยะ					
28	การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้					
29	การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน					
30	การรักษาทรัพย์สินของส่วนรวม					
31	การเรียนรู้ จัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ครว้เรือน					
32	การออมเงินกับครูประจำชั้นทุกวัน/สัปดาห์					
33	การฝากเงินออมกับธนาคารโรงเรียน					
	อุดมการณ์คุณธรรม (ประเมินจากต้นกล้าที่ 5 , 10)					
34	การเข้าร่วมกิจกรรมค่ายธรรมะของโรงเรียน					
35	การทำบุญ ตักบาตร สวดมนต์และนั่งสมาธิ ในวันพระ					
36	การมีส่วนร่วมระดมความคิดจัดทำโครงการคุณธรรม					
37	การมีส่วนร่วมออกแบบโครงการคุณธรรม					
38	การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมโครงการคุณธรรม					
39	การมีส่วนร่วมการนำเสนอโครงการคุณธรรม					
40	การมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการกับเครือข่าย					
	ความมีวินัย (ประเมินจากต้นกล้าที่ 4 , 6 , 8)					
41	การเดินแถวเปลี่ยนชั่วโมงเรียน					
42	การเดินแถวทำกิจกรรม					
43	การวางเท้าโดยหันหัวรองเท้าออกและวางให้เสมอเส้น					
44	การมาโรงเรียนตรงเวลาที่กำหนด					
45	การเข้าเรียนตรงเวลา					
46	การเข้าร่วมกิจกรรมตรงเวลาที่กำหนด					
47	ทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จ					
48	การเข้าเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีตามเวลาที่กำหนด					
	ความมีจิตอาสา (ประเมินจากต้นกล้าที่ 2 , 5 , 9)					
49	การทำความสะอาดพื้นที่รับผิดชอบในโรงเรียน					
50	การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์กับชุมชนในวันสำคัญต่างๆ					

ข้อ	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
51	การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์กับวัดในวันสำคัญทางศาสนา					
52	การร่วมกิจกรรมมุมแบ่งปันในห้องเรียน					
53	การนำสิ่งของมาร่วมบริจาคในมุมแบ่งปัน					
54	การช่วยเหลืองานคุณครู					
55	การร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดและอบายมุข					

แบบสอบถามความพึงพอใจ สำหรับนักเรียน

เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ร่วมกับกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจมีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
3. ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ นักเรียนควรตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
4. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อนักเรียนในการเรียนการสอนแต่อย่างใด

นางคมคาย น้อยสิทธิ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
 2. นักเรียนระดับชั้น อนุบาล ประถมศึกษา

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจของนักเรียน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ความพึงพอใจของนักเรียน ด้านความรับผิดชอบ					
	การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการตั้งใจเรียน/ ใฝ่เรียนรู้					
	2 การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน					
3	การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม					
4	ความพึงพอใจของนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต					
	4 การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง					
	5 การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการไม่ลักขโมยของผู้อื่น					
6	การทำกิจกรรมเกี่ยวกับเก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู					
7	ความพึงพอใจของนักเรียน ด้านความกตัญญู					
	7 การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ					
	8 การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้ประวัติบุคคลสำคัญของท้องถิ่น					
9	การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ความเป็นไทย					
10	ความพึงพอใจของนักเรียน ด้านความพอเพียง					
	10 การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
	11 การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า					
12	การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการประหยัดและอดออม					
13	ความพึงพอใจของนักเรียน ด้านอุดมการณ์คุณธรรม					
	13 การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน					
	14 การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์					
15	การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม					

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
16	ความพึงพอใจของนักเรียน ด้านความมีวินัย การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบ / ข้อตกลงของโรงเรียน					
17	การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการตรงต่อเวลา					
18	การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอดทน มุ่งมั่นทำงาน					
19	ความพึงพอใจของนักเรียน ด้านความมีจิตอาสา การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน					
20	การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น					
21	การทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเสียสละเพื่อส่วนรวม					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี

1. นักเรียนคิดว่ากิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ควรปรับปรุง หรือเพิ่มเติมอย่างไร

.....

.....

.....

2. ความคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

.....

แบบสอบถามความพึงพอใจ สำหรับครู

เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ร่วมกับกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจมีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
3. ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริงเพื่อการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
4. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีการทบทวนการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

ขอขอบคุณ

นางคมคาย น้อยสิทธิ์

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
 2. ระดับชั้นที่สอน อนุบาล ประถมศึกษา

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	4	3	2	1
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ความพึงพอใจของครู ด้านความรับผิดชอบ การเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีตามที่โรงเรียนกำหนด					
2	การใช้สื่อเทคโนโลยีแสวงหาความรู้เพิ่มเติม					
3	การส่งงานตามที่ครูกำหนด					
4	ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียนด้านการเรียน					
5	ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียนด้านมาตรการประหยัด					
6	ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียนด้านจิตสาธารณะ					
7	การมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม					
8	การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี					
9	การยอมรับฟังความคิดเห็นส่วนรวม					
10	ความพึงพอใจของครู ด้านความซื่อสัตย์สุจริต การไม่โกหก					
11	การให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองตรงความจริง					
12	การร่วมกิจกรรมห้องเรียนสีขาว					
13	การไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต					
14	การไม่ลักขโมย					
15	เก็บของมีค่าส่งคืนเจ้าของ					
16	การส่งเสริมและชื่นชมเพื่อนทำความดี					

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
	ความพึงพอใจของครู ด้านความกตัญญู					
17	การไหว้พระพุทธรูปประจำโรงเรียน เข้า-เย็น					
18	การไหว้ครูเวรประจำวันหน้าโรงเรียน เข้า-เย็น					
19	การแสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่					
20	การเรียนรู้ประวัติศาสตร์วัดเฉลิมพระเกียรติ					
21	การเรียนรู้พระราชกรณียกิจ รัชกาลที่3					
22	การเผยแพร่ประวัติศาสตร์และบุคคลสำคัญท้องถิ่น					
23	การแต่งกายด้วยผ้าไทย					
24	การร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา					
25	การร่วมกิจกรรมตามประเพณีไทย					
	ความพึงพอใจของครู ด้านความพอเพียง					
26	การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
27	การคัดแยกขยะ					
28	การประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้					
29	การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน					
30	การรักษาทรัพย์สินของส่วนรวม					
31	การเรียนรู้ จัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย					
32	การออมเงินกับครูประจำชั้นทุกวัน/สัปดาห์					
33	การฝากเงินออมกับธนาคารโรงเรียน					
	ความพึงพอใจของครู ด้านอุดมการณ์คุณธรรม					
34	การร่วมกิจกรรมค่ายธรรมะ					
35	การทำบุญ ตักบาตร สวดมนต์และนั่งสมาธิ ในวันพระ					
36	การมีส่วนร่วมการระดมความคิดจัดทำโครงการห้องเรียน					
37	การมีส่วนร่วมออกแบบโครงการห้องเรียน					
38	การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมโครงการห้องเรียน					
39	การมีส่วนร่วมการนำเสนอโครงการห้องเรียน					
40	การมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการกับเครือข่าย					
	ความพึงพอใจของครู ด้านความมีวินัย					
41	การเดินแถวเปลี่ยนชั้นเรียน					
42	การเดินแถวทำกิจกรรม					
43	การวางรองเท้าแบบหัวชนเส้น					
44	การมาโรงเรียนตรงเวลาที่กำหนด					
45	การเข้าเรียนตรงเวลา					

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
46	การเข้าร่วมกิจกรรมตรงเวลาที่กำหนด					
47	ทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จ					
48	การเข้าเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีตามเวลาที่กำหนด					
	ความพึงพอใจของครู ด้านความมีจิตอาสา					
49	การทำความสะอาดพื้นที่รับผิดชอบในโรงเรียน					
50	การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของกับชุมชน					
51	การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของวัด					
52	การร่วมกิจกรรมมุมแบ่งปันในห้องเรียน					
53	การนำสิ่งของมาร่วมบริจาคในมุมแบ่งปัน					
54	การช่วยเหลืองานคุณครู					
55	การร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดและอบายมุข					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่ง
ความดี

1. ท่านคิดว่ากิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
ควรปรับปรุง เพิ่มเติม อย่างไร

.....

2. ความคิดเห็นอื่นๆ

.....

แบบสอบถามความพึงพอใจ สำหรับผู้ปกครอง

เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ร่วมกับกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
3. ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริงเพื่อการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์และกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
4. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีการระบุชื่อคุณชื่อบุคคลของท่านแต่อย่างใด

ขอขอบคุณ

นางคมคาย น้อยสิทธิ์

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
 2. ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้น อนุบาล ประถมศึกษา

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจของท่าน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
	ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านความรับผิดชอบ					
1	การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีด้านความรับผิดชอบมีประโยชน์ต่อบุตรหลานของท่าน					
2	การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีด้านความรับผิดชอบมีความเหมาะสมกับบุตรหลานของท่าน					
3	บุตรหลานของท่านมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นหลังปฏิบัติกิจกรรม					
	ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านความซื่อสัตย์สุจริต					
4	การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีด้านความซื่อสัตย์สุจริตมีประโยชน์ต่อบุตรหลานของท่าน					
5	การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีด้านความซื่อสัตย์สุจริตมีความเหมาะสมกับบุตรหลานของท่าน					
6	บุตรหลานของท่านมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์สุจริตเพิ่มขึ้นหลังปฏิบัติกิจกรรม					
	ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านความกตัญญู					
7	การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีด้านความกตัญญูมีประโยชน์ต่อบุตรหลานของท่าน					
8	การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีด้านความกตัญญูมีความเหมาะสมกับบุตรหลานของท่าน					
9	บุตรหลานของท่านมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความกตัญญูเพิ่มขึ้นหลังปฏิบัติกิจกรรม					
	ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านความพอเพียง					
10	การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีด้านความพอเพียงมีประโยชน์ต่อบุตรหลานของท่าน					

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
11	การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีด้านความพอเพียงมีความเหมาะสมกับบุตรหลานของท่าน					
12	บุตรหลานของท่านมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความพอเพียงเพิ่มขึ้นหลังปฏิบัติกิจกรรม					
	ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านอุดมการณ์คุณธรรม					
13	การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีด้านอุดมการณ์คุณธรรมมีประโยชน์ต่อบุตรหลานของท่าน					
14	การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีด้านอุดมการณ์คุณธรรมมีความเหมาะสมกับบุตรหลานของท่าน					
15	บุตรหลานของท่านมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านอุดมการณ์คุณธรรมเพิ่มขึ้นหลังปฏิบัติกิจกรรม					
	ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านความมีวินัย					
16	การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีด้านความมีวินัยมีประโยชน์ต่อบุตรหลานของท่าน					
17	การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีด้านความมีวินัยมีความเหมาะสมกับบุตรหลานของท่าน					
18	บุตรหลานของท่านมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยเพิ่มขึ้นหลังปฏิบัติกิจกรรม					
	ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ด้านความมีจิตอาสา					
19	การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีด้านความมีจิตอาสามีประโยชน์ต่อบุตรหลานของท่าน					
20	การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีด้านความมีจิตอาสามีความเหมาะสมกับบุตรหลานของท่าน					
21	บุตรหลานของท่านมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านความมีจิตอาสาเพิ่มขึ้นหลังปฏิบัติกิจกรรม					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ด้วยกิจกรรมต้นกล้า
แห่งความดี

1. นักเรียนคิดว่ากิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
ควรปรับปรุง หรือเพิ่มเติมอย่างไร

.....
.....
.....

2. ความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....
.....

ภาคผนวก ค

ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ
 แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้า
 แห่งความดีเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ
 (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
 จากการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยโดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
 (IOC : Index of Item Objective Congruence)
 จากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน 5 ท่าน

	ผลการตัดสินใจ					IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2	+1	+1	0	+1	+1	.80	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	0	+1	.80	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	+1	0	.80	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
19	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
20	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
21	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
22	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
23	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
24	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
25	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
26	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
27	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
28	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
29	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

	ผลการตัดสินใจ					IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
30	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
31	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
32	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
33	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
34	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
35	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
36	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
37	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
38	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
39	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
40	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
41	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
42	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
43	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
44	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
45	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
46	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
47	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
48	+1	+1	+1	+1	0	0.80	สอดคล้อง
49	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
50	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
51	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
52	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
53	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
54	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
55	0	+1	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง

ผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญต่อ
 แบบสอบถามความพึงพอใจ สำหรับนักเรียนที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์
 นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียน
 วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
 จากการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยโดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
 (IOC : Index of Item Objective Congruence)
 จากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน 5 ท่าน

	ผลการตัดสินใจ					IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	0	+1	.80	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
19	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
20	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
21	+1	+1	+1	+1	0	.80	สอดคล้อง

ผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของผู้เชี่ยวชาญต่อ
 แบบสอบถามความพึงพอใจ สำหรับครูที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วย
 กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิม
 พระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1
 จากการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยโดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
 (IOC : Index of Item Objective Congruence)
 จากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน 5 ท่าน

	ผลการตัดสินใจ					IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	+1	0	+1	+1	+1	.80	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
19	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
20	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
21	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
22	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
23	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
24	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
25	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
26	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
27	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
28	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
29	+1	0	+1	+1	+1	.80	สอดคล้อง

	ผลการตัดสินใจ					IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
30	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
31	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
32	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
33	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
34	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
35	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
36	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
37	+1	0	+1	+1	+1	.80	สอดคล้อง
38	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
39	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
40	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
41	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
42	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
43	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
44	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
45	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
46	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
47	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
48	+1	+1	0	+1	+1	.80	สอดคล้อง
49	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
50	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
51	+1	+1	+1	0	+1	.80	สอดคล้อง
52	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
53	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
54	0	+1	+1	+1	+1	.80	สอดคล้อง
55	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญต่อ
 แบบสอบถามความพึงพอใจ สำหรับผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์
 นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียน
 วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
 จากการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยโดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
 (IOC : Index of Item Objective Congruence)
 จากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน 5 ท่าน

	ผลการตัดสินใจ					IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
19	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
20	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
21	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ผลการตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน

Correlations

		X	Y
X	Pearson Correlation	1	.988**
	Sig. (2-tailed)		<.001
	N	30	30
Y	Pearson Correlation	.988**	1
	Sig. (2-tailed)	<.001	
	N	30	30

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของนักเรียน

ข้อ คน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	X	X ²
คนที่ 1-260																	
$\sum X_i$	1195	1124	1128	1173	1232	1180	1147	1108	1097	1097	1119	1117	1121	1124	1126	$\sum X$	$\sum X^2$
$\sum X_i^2$	5589	4984	5024	5397	5908	5464	5207	4882	4831	4795	4931	4923	4959	4972	4992	= 24,106	= 2,251,962
S_i^2	0.37	0.48	0.50	0.40	0.27	0.42	0.57	0.62	0.78	0.64	0.44	0.48	0.48	0.43	0.44	$\sum S_i^2$	S_i^2 = 65.25
																= 9.81	

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ คน	16	17	18	19	20	21	X	X ²
คนที่ 1-260								
$\sum X_i$	1129	1169	1168	1180	1225	1147	$\sum X$	$\sum X^2$
$\sum X_i^2$	5013	5363	5366	5470	5841	5185	= 24,106	= 2,251,962
S_i^2	0.43	0.41	0.46	0.44	0.27	0.48	$\sum S_i^2$	S_i^2 = 65.25
							= 9.81	

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

$$\alpha = 0.89$$

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของครู

ข้อ คน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	X	X ²
คนที่ 1-44																	
$\sum X_i$	205	204	209	206	206	206	209	208	208	210	213	215	212	212	216	$\sum X$	$\sum X^2$
$\sum X_i^2$	965	956	1001	974	204	974	1001	992	992	1010	1037	1055	1028	1028	1064	= 11,502	= 3,010,078
S_i^2	0.22	0.23	0.19	0.22	0.22	0.22	0.19	0.20	0.20	0.18	0.13	0.10	0.15	0.15	0.08	$\sum S_i^2$	S_i^2 = 76.15
																= 9.52	

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของครู (ต่อ)

ข้อ คน	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	X	X ²
คนที่ 1-44																	
$\sum X_i$	215	214	212	215	211	211	214	211	215	217	205	199	206	200	204	$\sum X$	$\sum X^2$
$\sum X_i^2$	1055	1046	1028	1055	1019	1019	1046	1019	1055	1073	965	911	974	920	956	= 11,502	= 3,010,078
S_i^2	0.10	0.12	0.15	0.10	0.16	0.16	0.12	0.16	0.10	0.06	0.22	0.25	0.22	0.25	0.23	$\sum S_i^2$	S_i^2 = 76.15
																= 9.52	

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของครู (ต่อ)

ข้อ คน	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	X	X ²
คนที่ 1-44																	
$\sum X_i$	203	204	209	210	214	217	209	201	212	213	201	200	208	206	208	$\sum X$	$\sum X^2$
$\sum X_i^2$	947	956	1001	1010	1046	1073	1001	929	1028	1037	929	920	992	974	992	= 11,502	= 3,010,078
S_i^2	0.24	0.23	0.19	0.18	0.12	0.06	0.19	0.25	0.15	0.13	0.25	0.25	0.20	0.22	0.20	$\sum S_i^2$	S_i^2 = 76.15
																= 9.52	

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของครู (ต่อ)

ข้อ คน	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	X	X ²
คนที่ 1-44												
$\sum X_i$	211	200	207	212	211	214	207	217	205	215	$\sum X$	$\sum X^2$
$\sum X_i^2$	1019	920	983	1028	1019	1046	983	1073	965	1055	= 11,502	= 3,010,078
S_i^2	0.16	0.25	0.21	0.06	0.22	0.10	0.21	0.06	0.22	0.10	$\sum S_i^2$ = 9.52	S_t^2 = 76.15

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

$$\alpha = 0.89$$

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของผู้ปกครอง

ข้อ คน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	X	X ²
คนที่ 1-260																	
$\sum X_i$	1182	1176	1170	1217	1193	1227	1078	1074	1052	1073	1101	1071	1077	1089	1083	$\sum X$	$\sum X^2$
$\sum X_i^2$	5486	5430	5378	5783	5573	5867	4630	4617	4468	4587	4777	4546	4585	4675	4637	= 23,631	= 2,165,959
S_i^2	0.43	0.43	0.43	0.33	0.38	0.29	0.62	0.68	0.81	0.61	0.44	0.51	0.48	0.44	0.48	$\sum S_i^2$	S_i^2
																= 10.26	= 69.90

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความพึงพอใจของผู้ปกครอง (ต่อ)

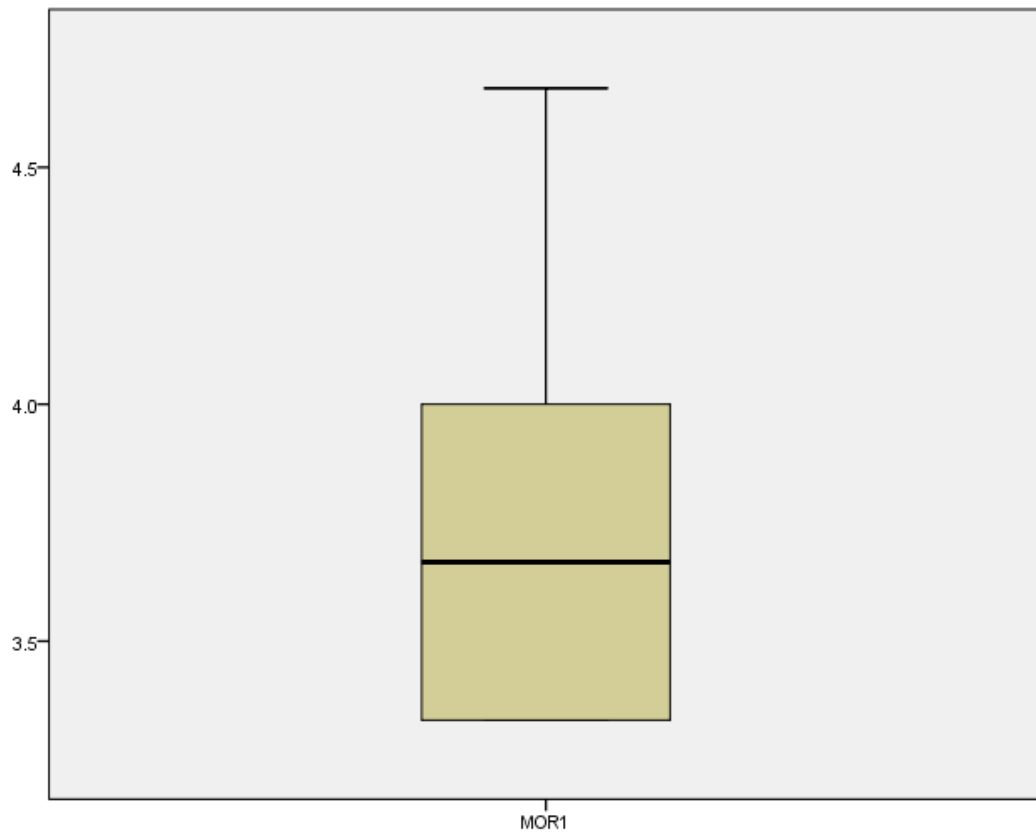
ข้อ คน	16	17	18	19	20	21	X	X ²
คนที่ 1-260								
$\sum X_i$	1075	1052	1069	1188	1168	1216	$\sum X$	$\sum X^2$
$\sum X_i^2$	5013	5363	5366	5470	5841	5185	= 23,631	= 2,165,959
S_i^2	0.45	0.54	0.59	0.47	0.50	0.35	$\sum S_i^2$	S_i^2
							= 10.26	= 69.90

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_i^2} \right]$$

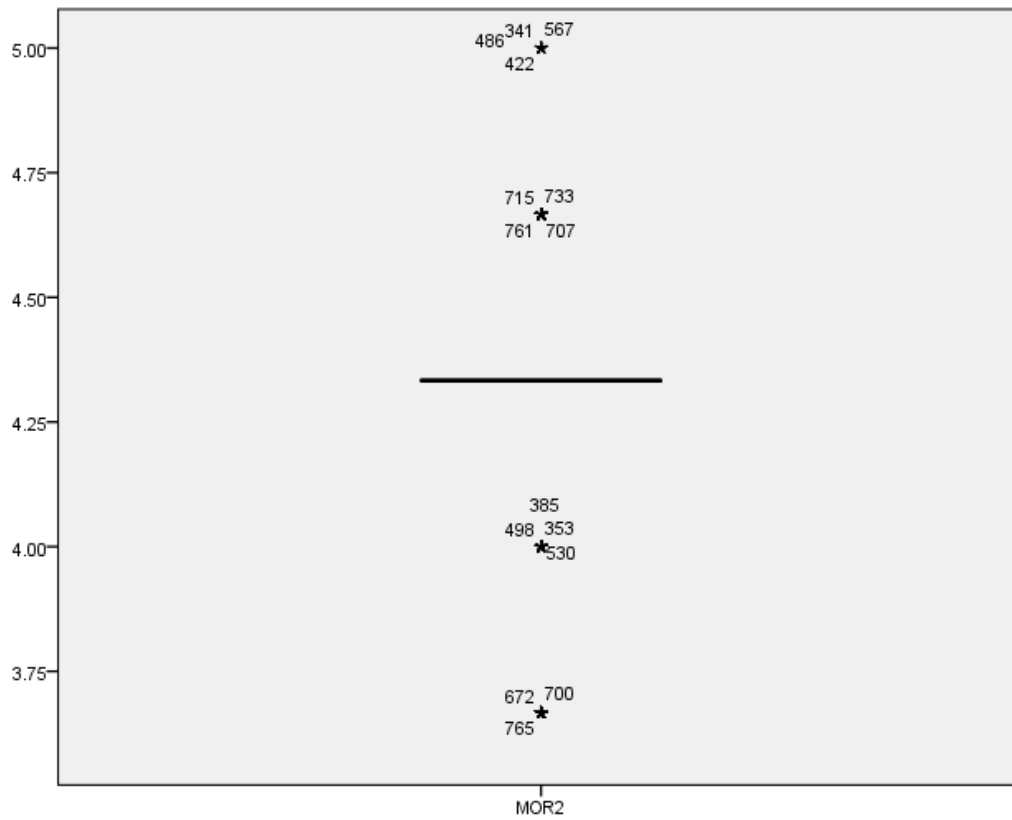
$$\alpha = 0.90$$

ภาคผนวก ง

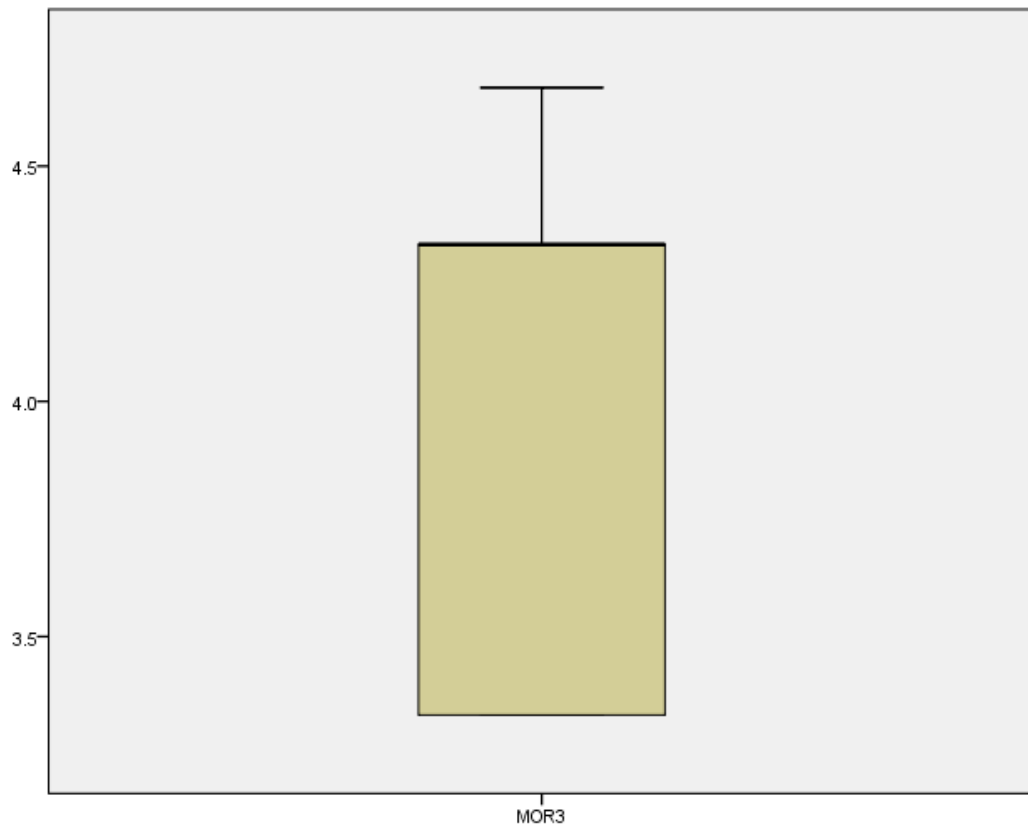
ผลการตรวจสอบข้อมูลสุดโต่ง ด้วยวิธี Box Plot

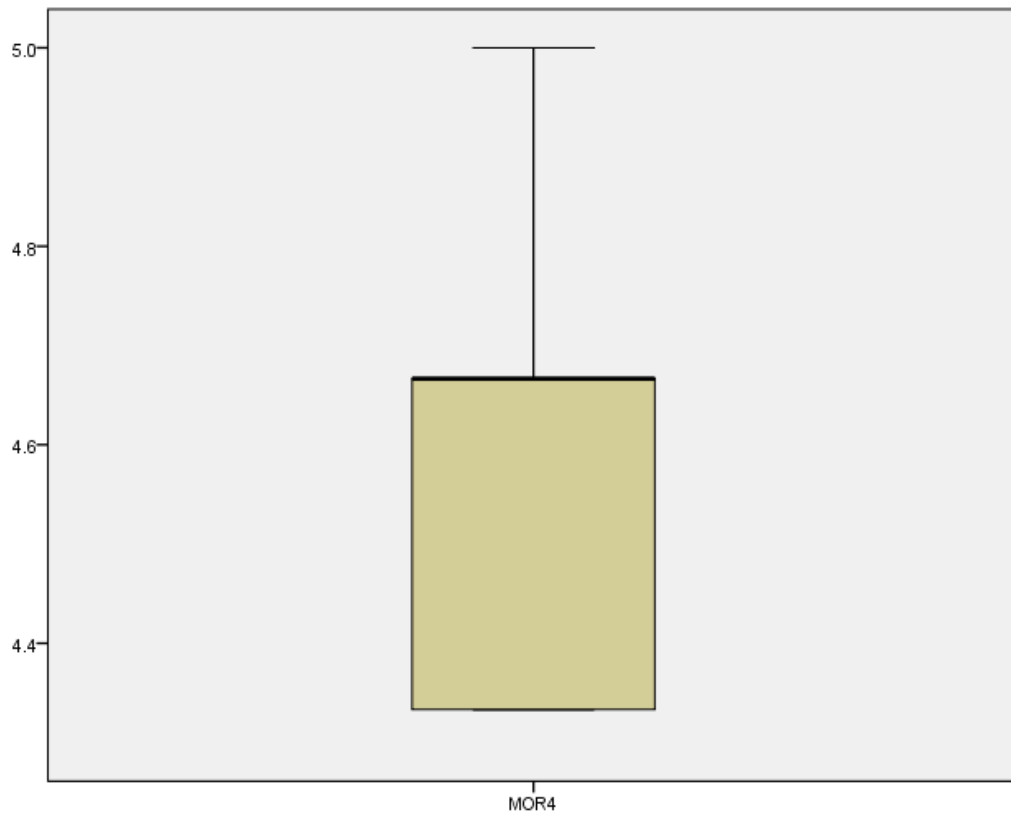
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรตั้งใจเรียน/ ใฝ่เรียนรู้ (MOR1)

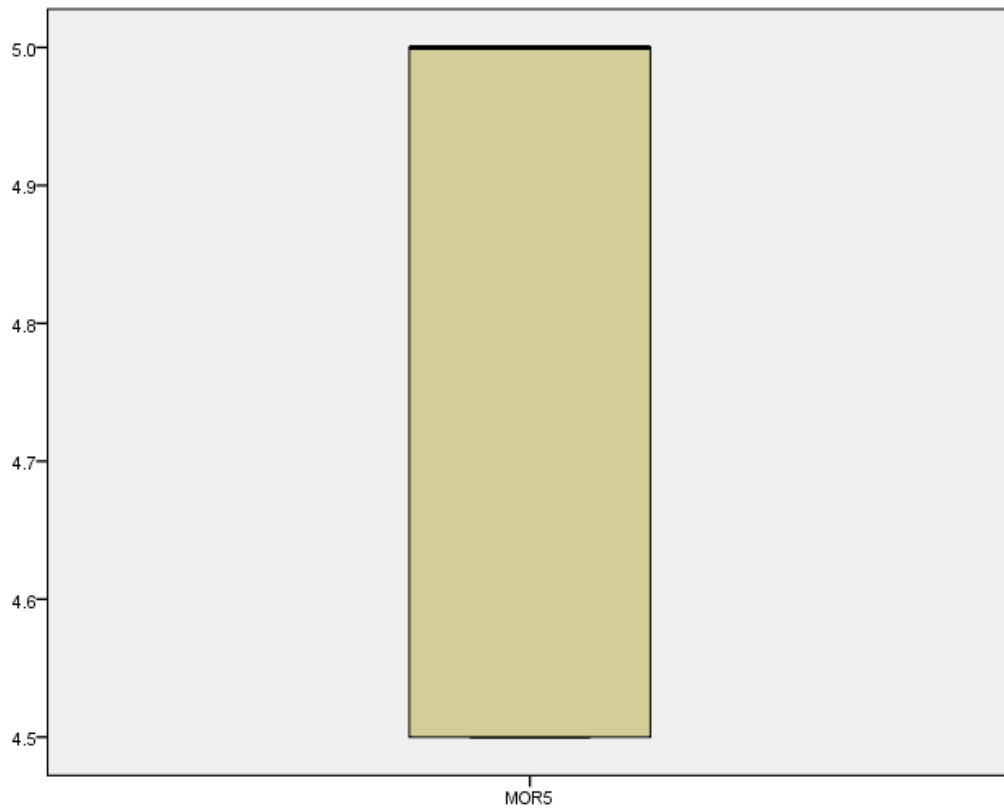
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน (MOR2)

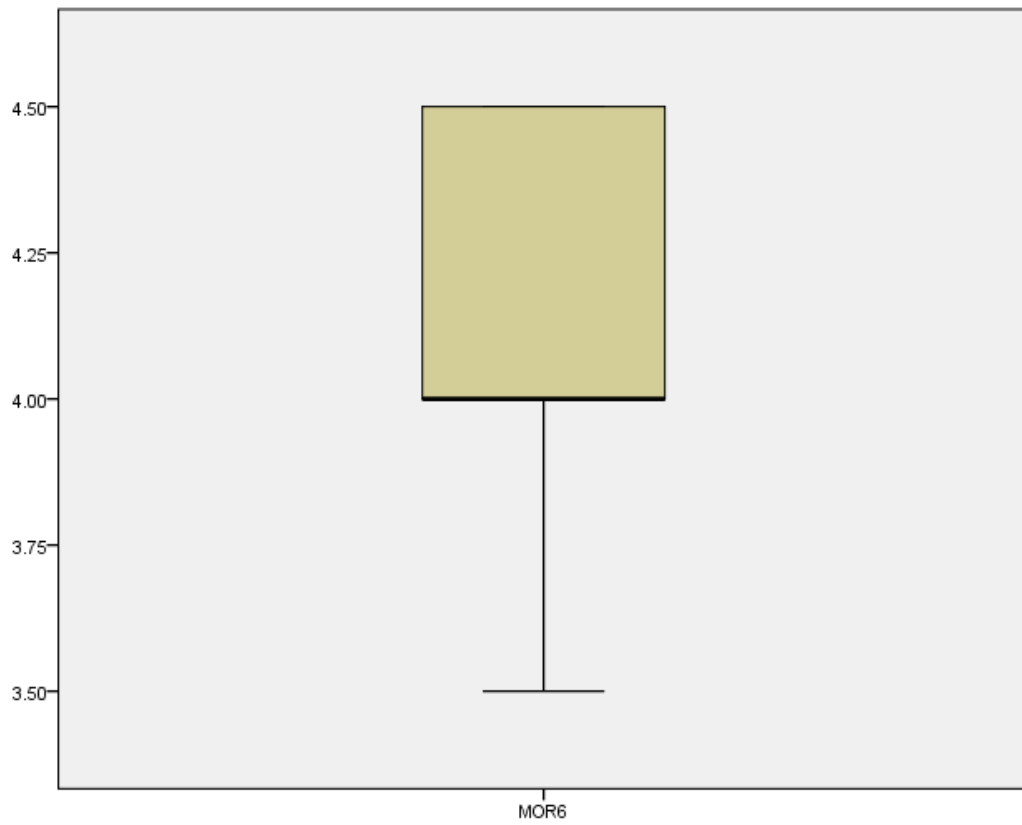
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรทำงานเป็นทีม (MOR3)

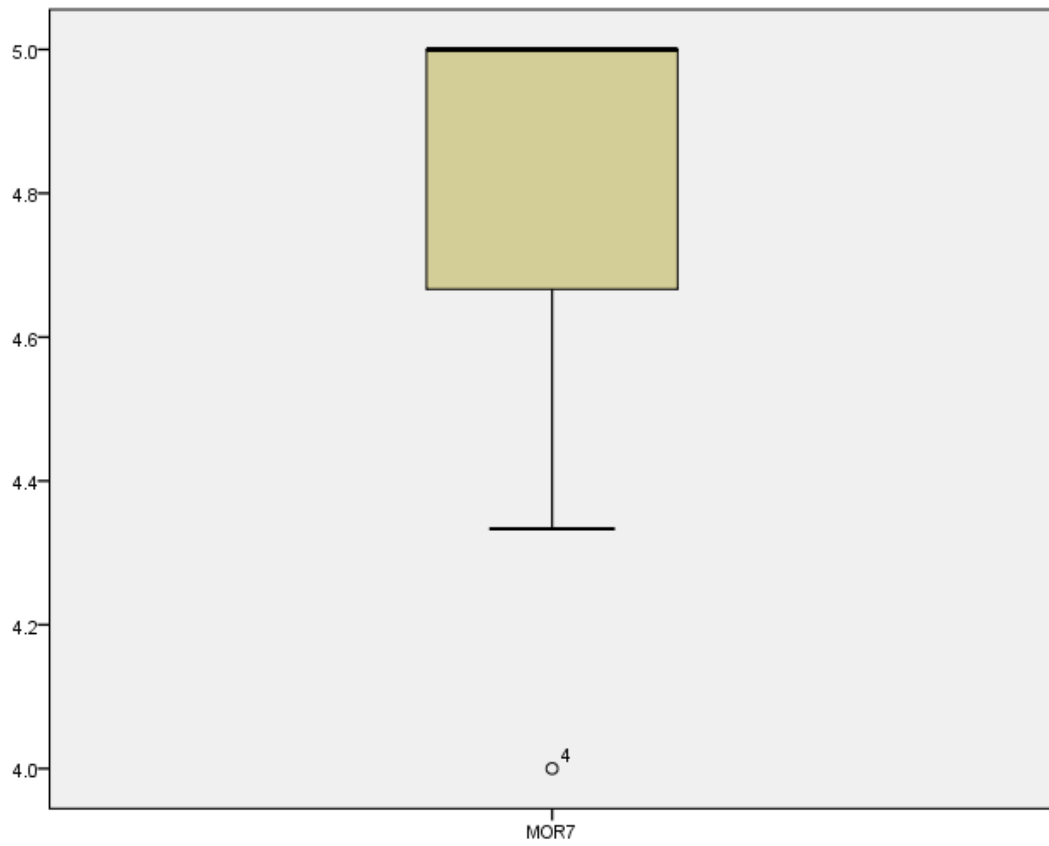
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรไม้โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง (MOR4)

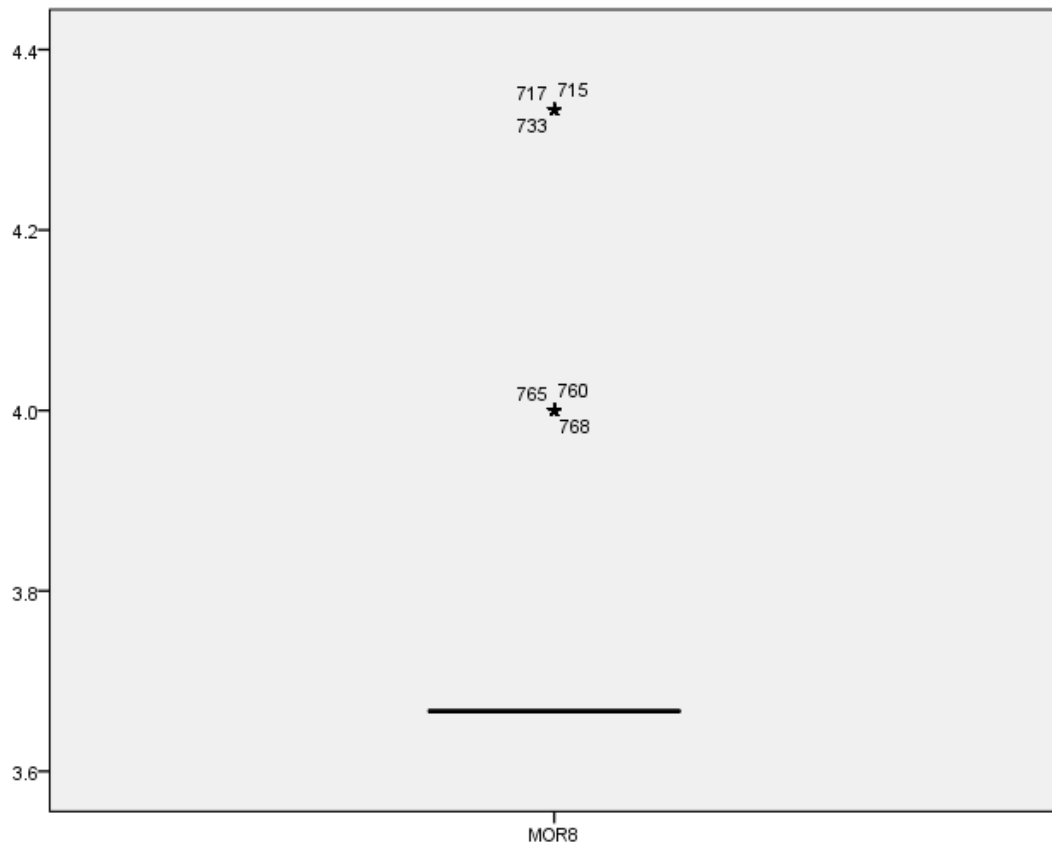
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรไม่ลักขโมยของผู้อื่น (MOR5)

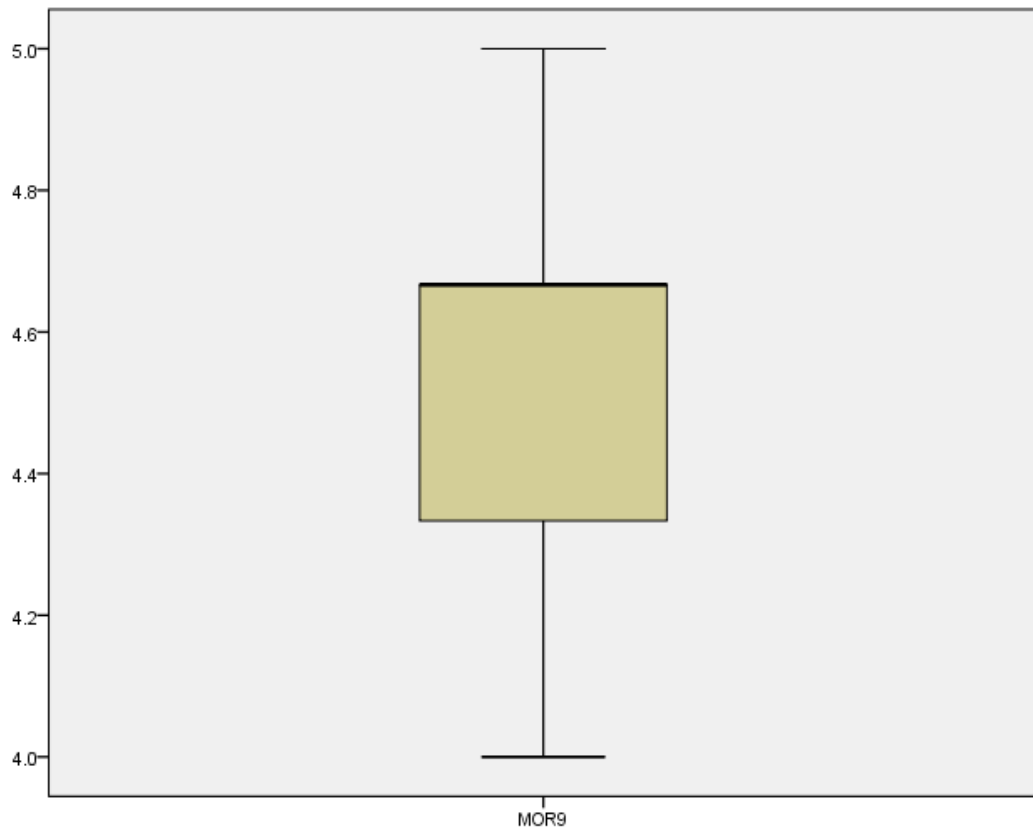
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรเก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู (MOR6)

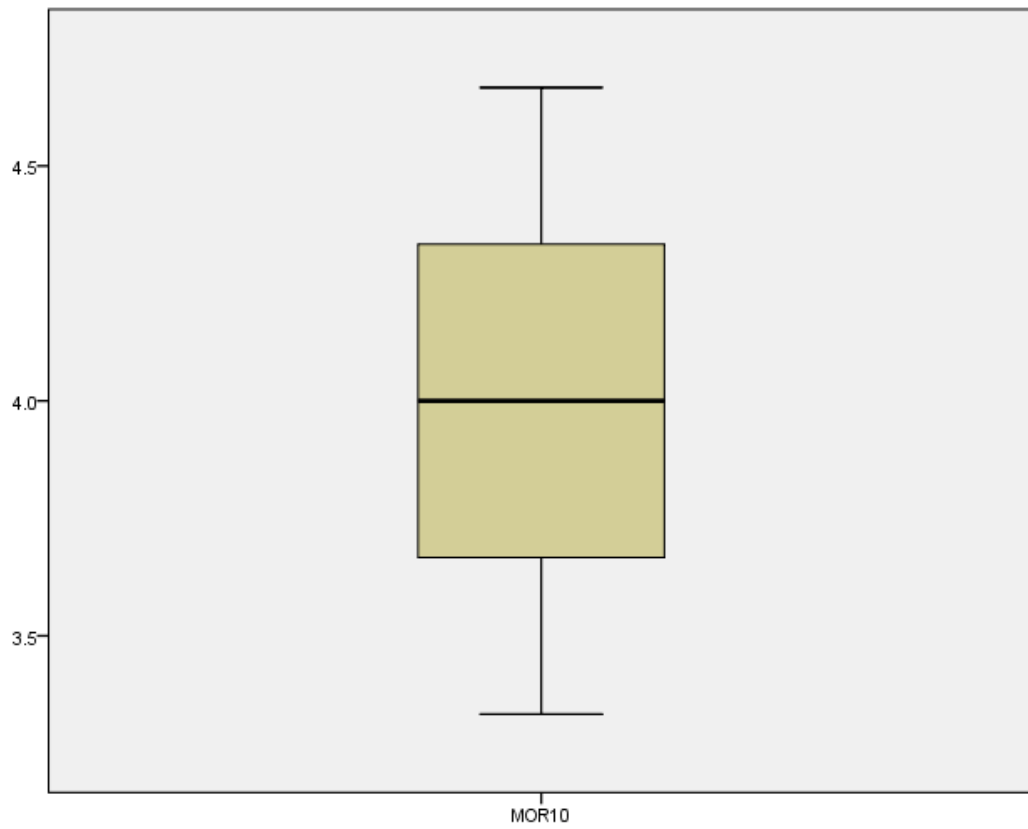
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรแสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ (MOR7)

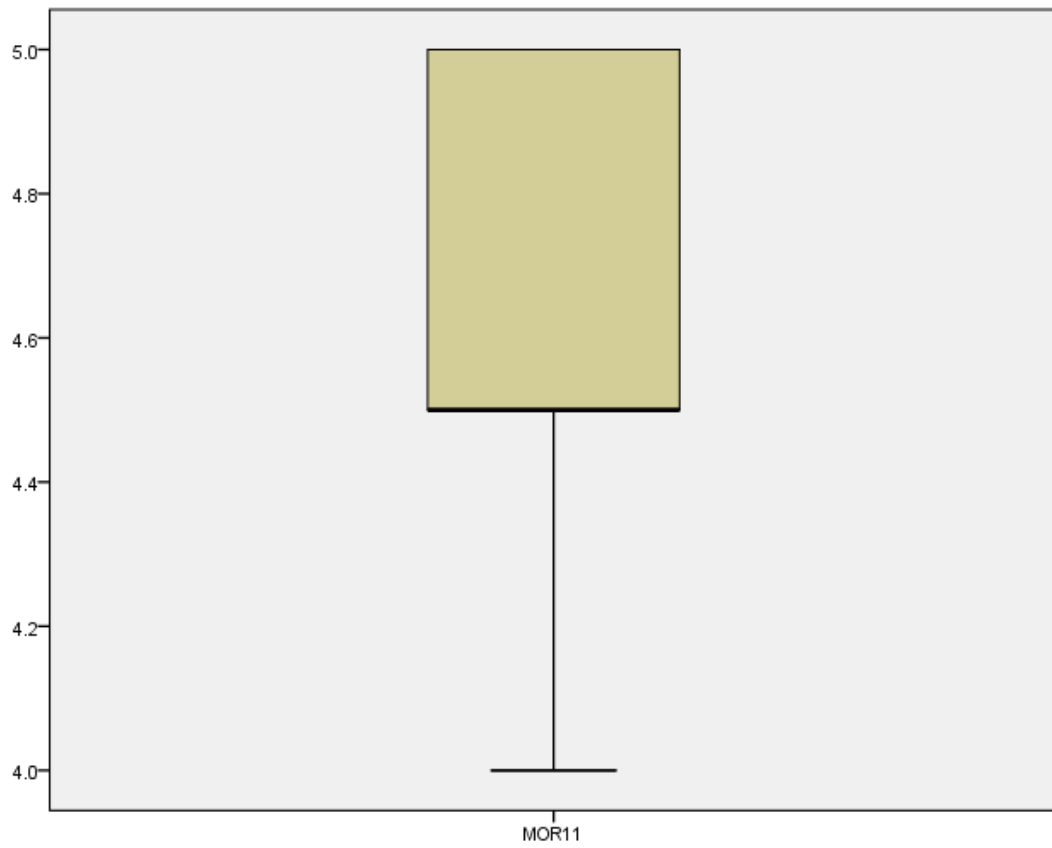
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรเรียนรู้ ประวัติ/เขตชุมชนสำคัญของท้องถิ่น (MOR8)

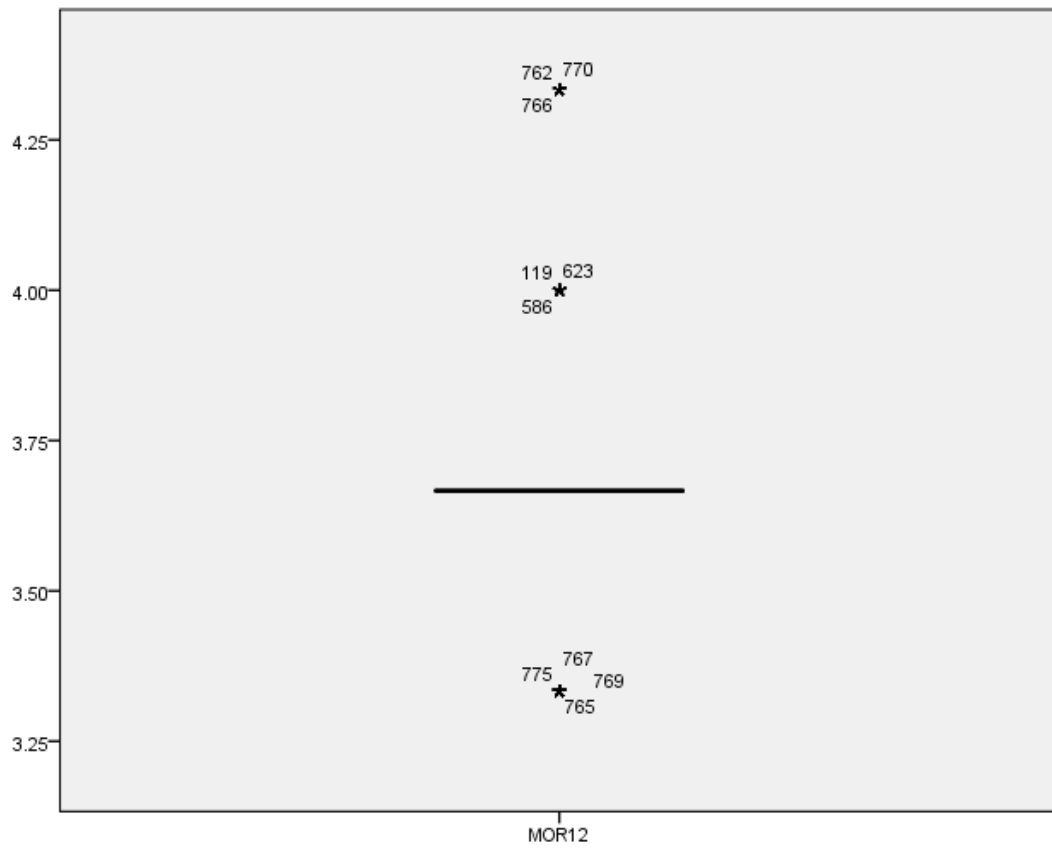
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรอนุรักษความเป็นไทย (MOR9)

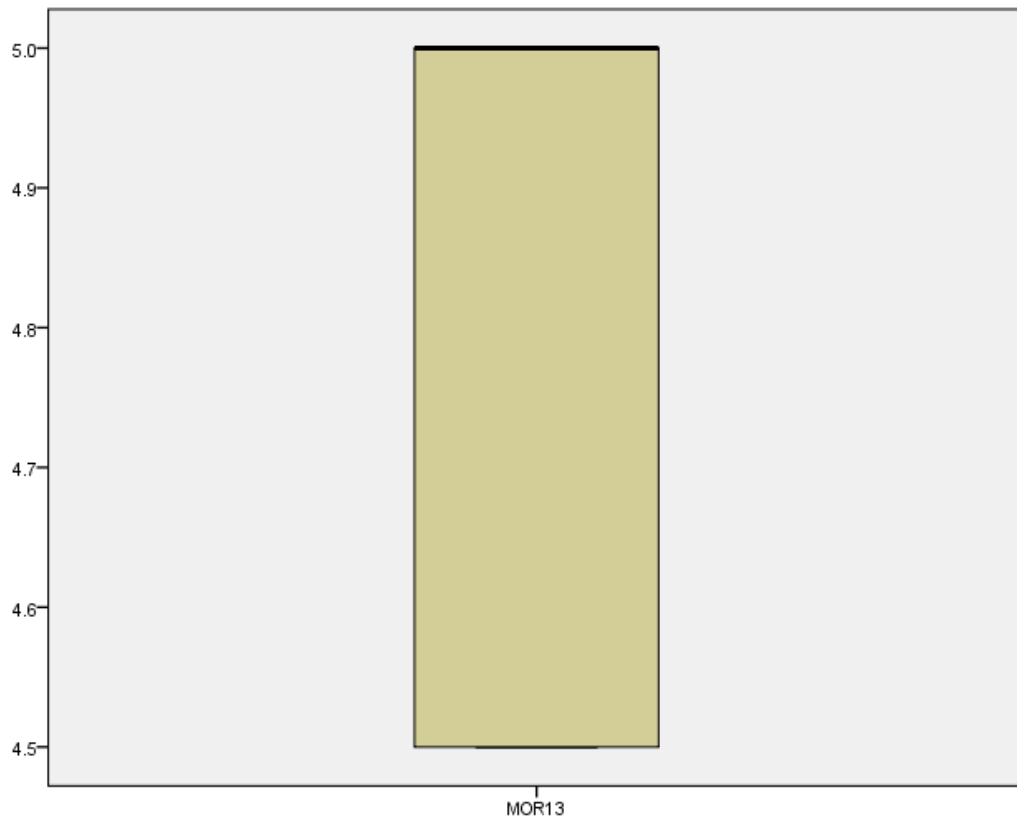
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (MOR10)

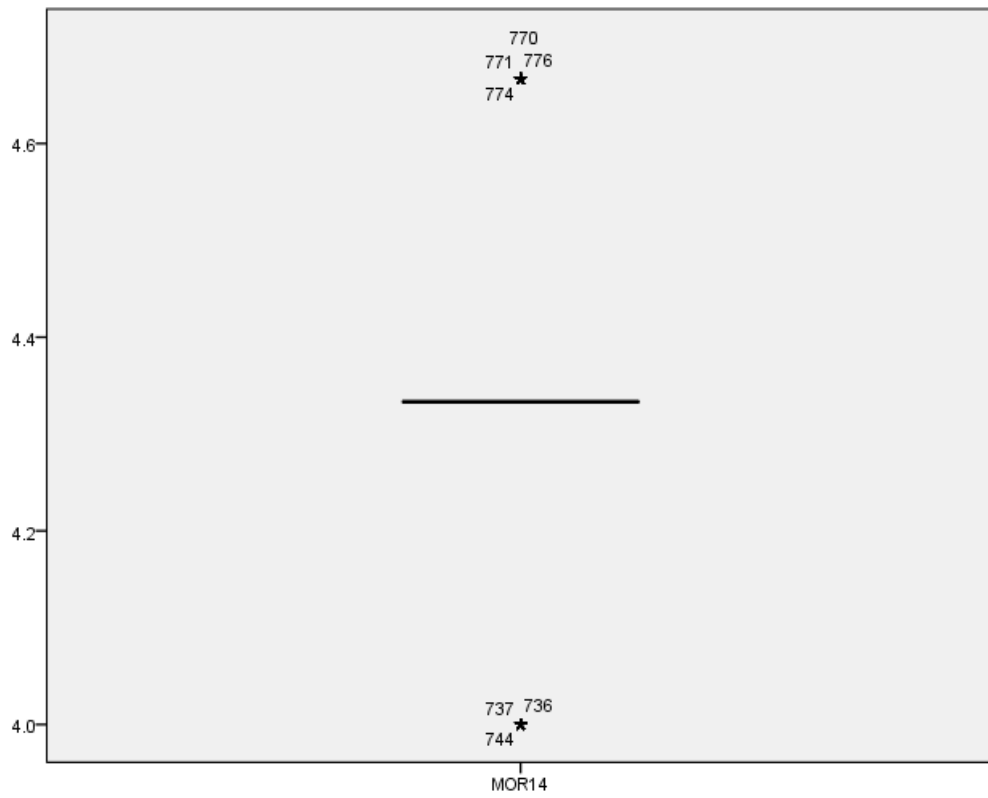
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (MOR11)

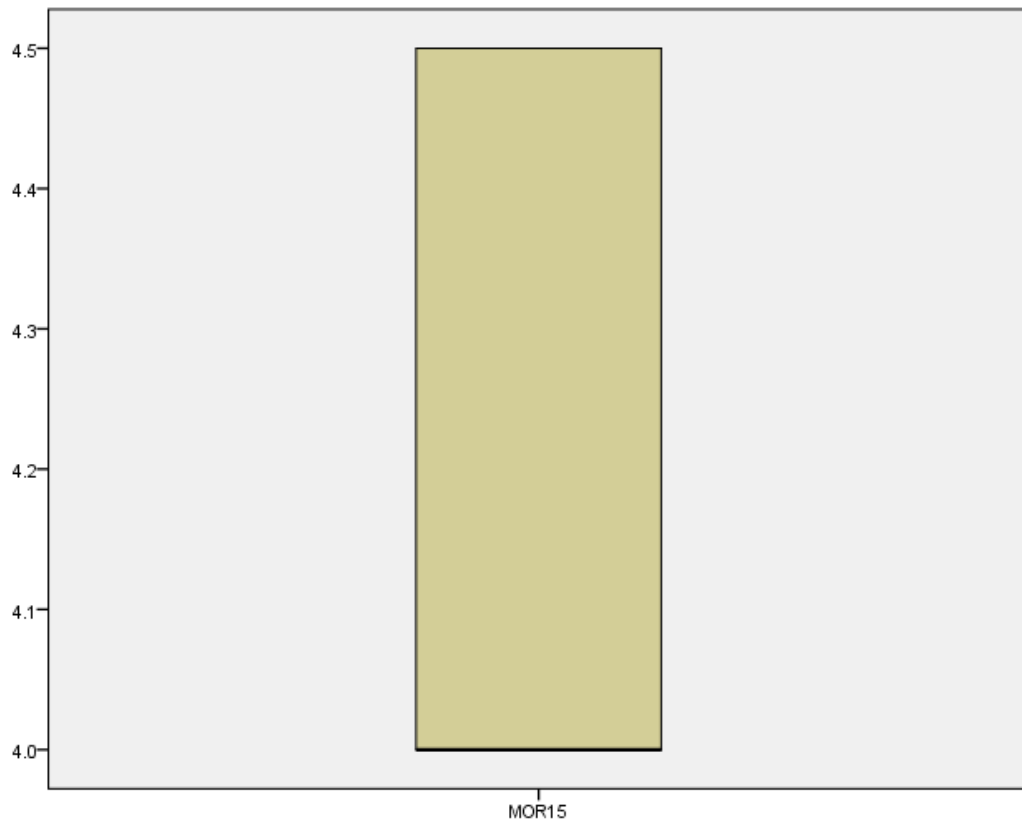
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรประหยัดและอดออม (MOR12)

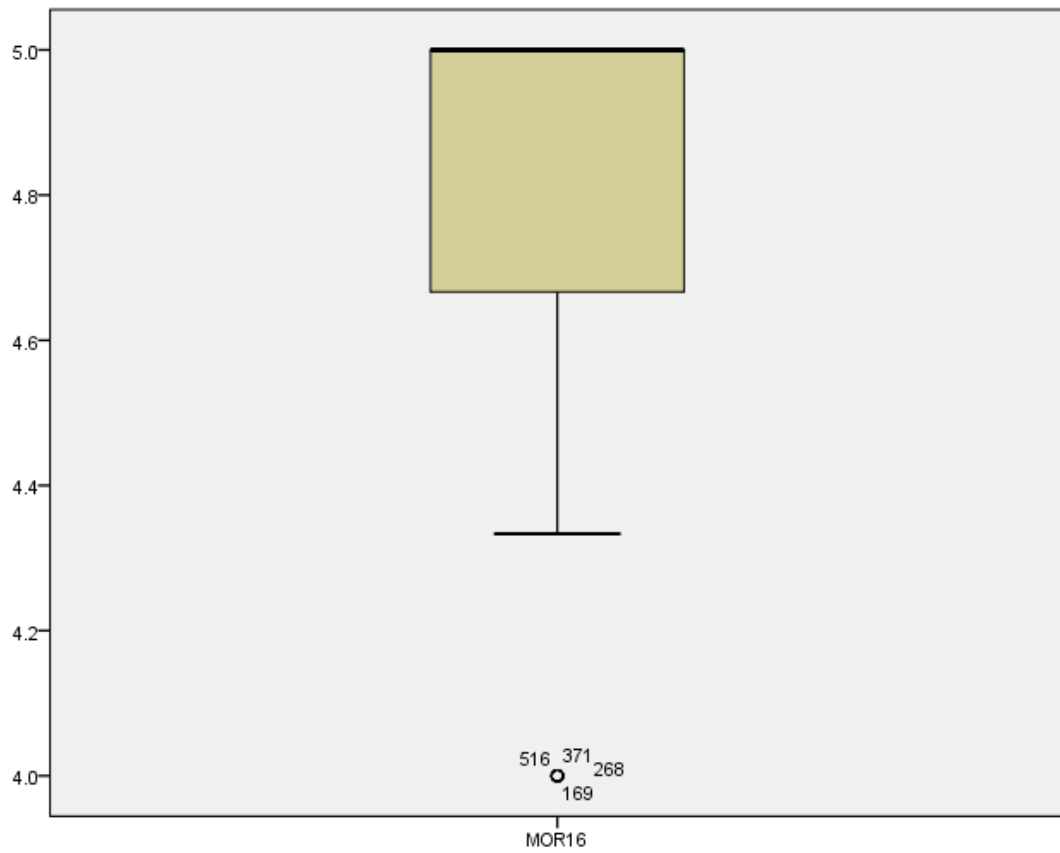
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน (MOR13)

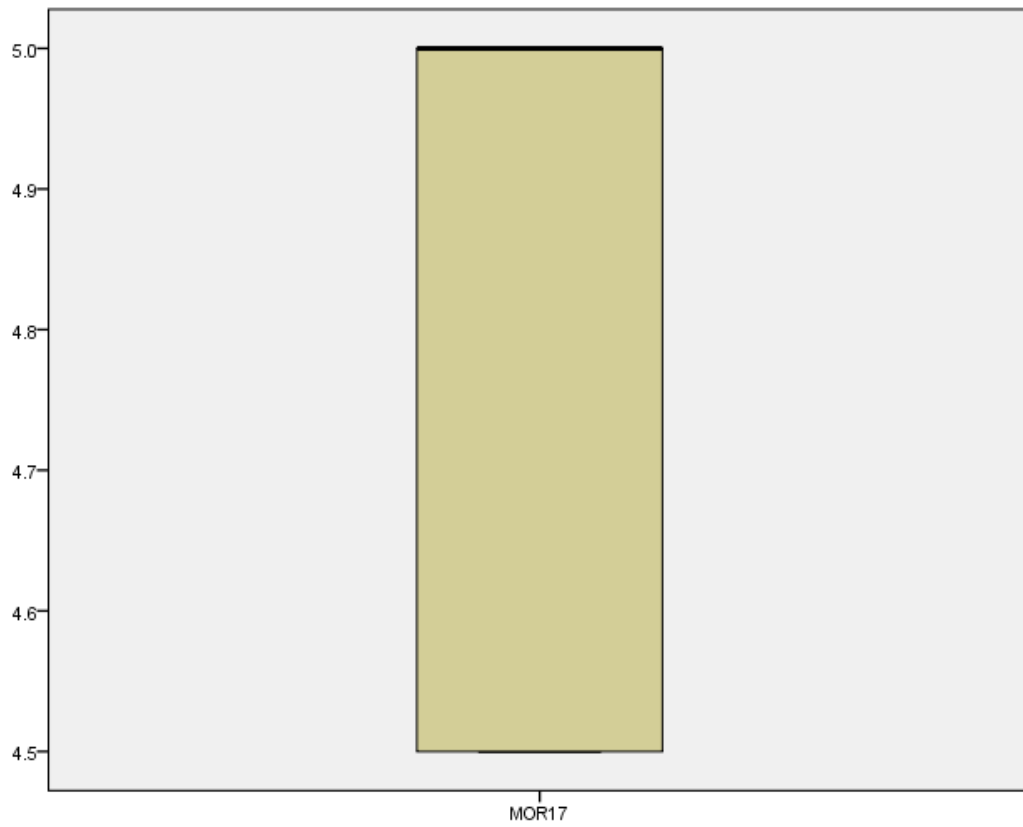
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรจัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (MOR14)

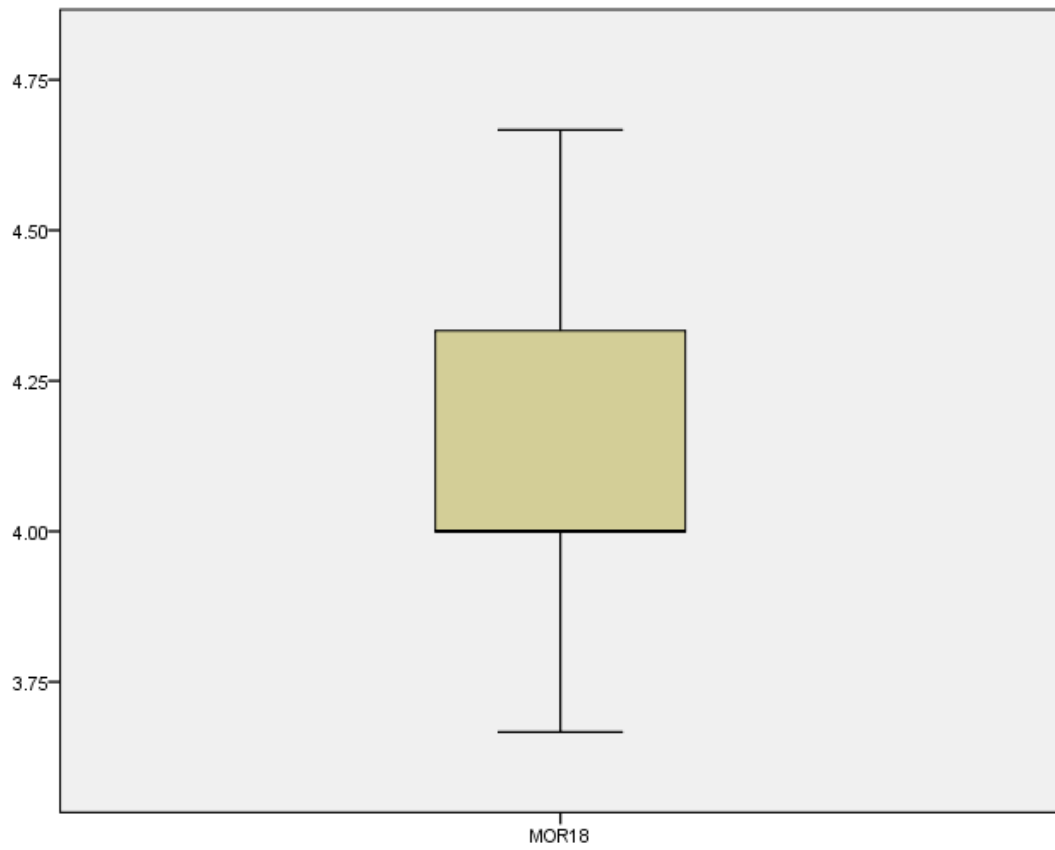
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรม (MOR15)

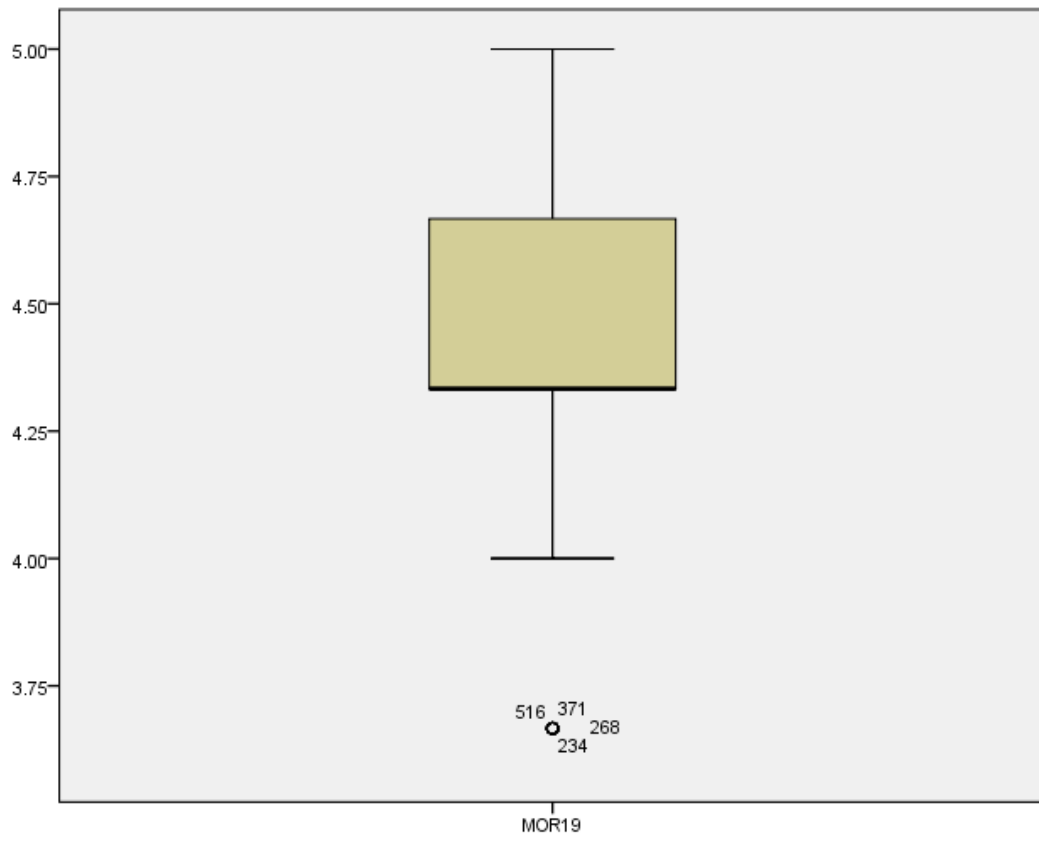
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรปฏิบัติตาม ระเบียบ / ข้อตกลงของโรงเรียน (MOR16)

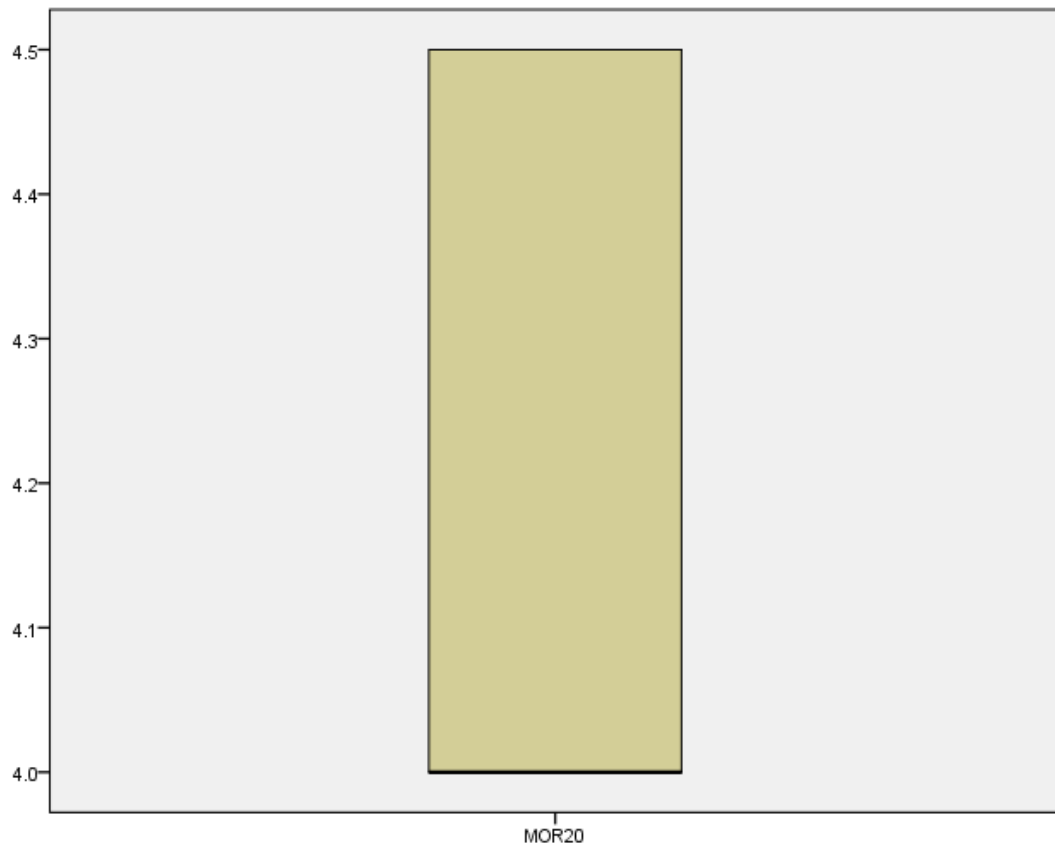
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรตรงต่อเวลา (MOR17)

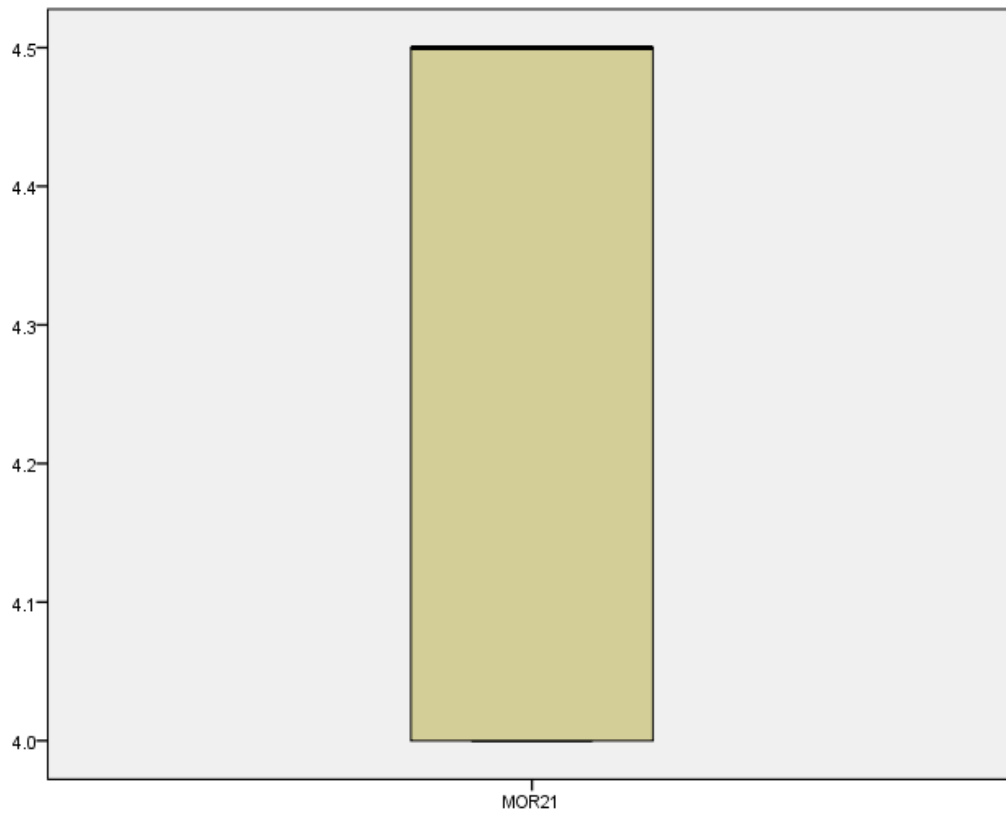
แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรอดทน / มุ่งมั่นทำงาน (MOR18)

แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน (MOR19)

แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น (MOR20)

แผนภาพ Box Plot ของตัวแปรเสียสละเพื่อส่วนรวม (MOR21)

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง

DATE: 6/ 1/2022
 TIME: 15:54
 L I S R E L 9.30 (64 Bit)
 BY

Karl G. J̄reskog & Dag S̄rbom
 This program is published exclusively by
 Scientific Software International, Inc.
<http://www.ssicentral.com>

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2017

Use of this program is subject to the terms specified in the Universal
 Copyright Convention.

The following lines were read from file
 C:\Users\DELL\Desktop\CFA_MOR\MOR\MOR 7.LPJ:

TI MOR
 DA NI=7 NO=737 MA=CM
 KM
 1.00
 .338 1.00
 .151 .347 1.00
 .621 .477 .348 1.00
 .111 .014 .008 .030 1.00
 .623 .284 .091 .665 .052 1.00
 .264 .227 .063 .274 .062 .475 1.00
 SD
 .254 .142 .151 .234 .043 .166 .097
 SE
 1 2 3 4 5 6 7 /
 MO NX=7 NK=1 TD=SY
 LK
 MOR
 FR LX(1,1) LX(2,1) LX(3,1) LX(4,1) LX(5,1) LX(6,1) LX(7,1)
 FR TD(7,6) TD(6,1) TD(6,4) TD(3,2) TD(4,3) TD(2,1)
 PD
 OU PC FS SS SC XM SE TV MI ND=3
 TI MOR

Number of Input Variables 7
 Number of Y - Variables 0
 Number of X - Variables 7
 Number of ETA - Variables 0
 Number of KSI - Variables 1
 Number of Observations 737

TI MOR

Covariance Matrix

	VAR 1	VAR 2	VAR 3	VAR 4	VAR 5	VAR 6
VAR 1	0.065					
VAR 2	0.012	0.020				
VAR 3	0.006	0.007	0.023			
VAR 4	0.037	0.016	0.012	0.055		
VAR 5	0.001	0.000	0.000	0.000	0.002	
VAR 6	0.026	0.007	0.002	0.026	0.000	0.028
VAR 7	0.007	0.003	0.001	0.006	0.000	0.008

Covariance Matrix

VAR 7

VAR 7 0.009

Total Variance = 0.201 Generalized Variance = 0.105795D-12

Largest Eigenvalue = 0.120 Smallest Eigenvalue = 0.002

Condition Number = 8.146

TI MOR
Parameter Specifications

LAMBDA-X

	MOR

VAR 1	1
VAR 2	2
VAR 3	3
VAR 4	4
VAR 5	5
VAR 6	6
VAR 7	7

THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3	VAR 4	VAR 5	VAR 6
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
VAR 1	8					
VAR 2	9	10				
VAR 3	0	11	12			
VAR 4	0	0	13	14		
VAR 5	0	0	0	0	15	
VAR 6	16	0	0	17	0	18
VAR 7	0	0	0	0	0	19

THETA-DELTA

	VAR 7

VAR 7	20

TI MOR

Number of Iterations = 18

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-X

	MOR

VAR 1	0.203 (0.013) 16.145
VAR 2	0.087 (0.007) 12.797
VAR 3	0.028 (0.007) 4.123
VAR 4	0.182 (0.011) 16.224
VAR 5	0.003 (0.002) 2.112

VAR 6 0.076
 (0.009)
 8.876

VAR 7 0.034
 (0.004)
 8.857

PHI

 MOR

 1.000

THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3	VAR 4	VAR 5	VAR 6
VAR 1	0.023 (0.004) 5.563					
VAR 2	-0.006 (0.002) -3.087	0.013 (0.001) 11.496				
VAR 3	- -	0.005 (0.001) 6.412	0.022 (0.001) 18.869			
VAR 4	- -	- -	0.007 (0.001) 6.507	0.022 (0.003) 6.695		
VAR 5	- -	- -	- -	- -	0.002 (0.000) 19.187	
VAR 6	0.011 (0.001) 7.420	- -	- -	0.012 (0.002) 7.792	- -	0.022 (0.001) 15.728
VAR 7	- -	- -	- -	- -	- -	0.005 (0.000) 11.044

THETA-DELTA

 VAR 7

 VAR 7 0.008
 (0.000)
 18.636

Squared Multiple Correlations for X - Variables

VAR 1	VAR 2	VAR 3	VAR 4	VAR 5	VAR 6
0.637	0.379	0.035	0.604	0.006	0.207

Squared Multiple Correlations for X - Variables

 VAR 7

 0.121

Log-likelihood Values

	Estimated Model -----	Saturated Model -----
Number of free parameters (t)	20	28
-2ln(L)	-16851.672	-16860.553
AIC (Akaike, 1974)*	-16811.672	-16804.553
BIC (Schwarz, 1978)*	-16719.620	-16675.680

*LISREL uses $AIC = 2t - 2\ln(L)$ and $BIC = t\ln(N) - 2\ln(L)$

Goodness-of-Fit Statistics

Degrees of Freedom for (C1)-(C2)	8
Maximum Likelihood Ratio Chi-Square (C1)	8.881 (P = 0.3524)
Browne's (1984) ADF Chi-Square (C2_NT)	8.677 (P = 0.3702)
Estimated Non-centrality Parameter (NCP)	0.881
90 Percent Confidence Interval for NCP	(0.0 ; 12.479)
Minimum Fit Function Value	0.0121
Population Discrepancy Function Value (F0)	0.00120
90 Percent Confidence Interval for F0	(0.0 ; 0.0169)
Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)	0.0122
90 Percent Confidence Interval for RMSEA	(0.0 ; 0.0460)
P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05)	0.972
Expected Cross-Validation Index (ECVI)	0.0663
90 Percent Confidence Interval for ECVI	(0.0651 ; 0.0821)
ECVI for Saturated Model	0.0760
ECVI for Independence Model	2.015
Chi-Square for Independence Model (21 df)	1471.070
Normed Fit Index (NFI)	0.994
Non-Normed Fit Index (NNFI)	0.998
Parsimony Normed Fit Index (PNFI)	0.379
Comparative Fit Index (CFI)	0.999
Incremental Fit Index (IFI)	0.999
Relative Fit Index (RFI)	0.984
Critical N (CN)	1666.088
Root Mean Square Residual (RMR)	0.000160
Standardized RMR	0.0152
Goodness of Fit Index (GFI)	0.997
Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)	0.988
Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI)	0.285
TI MOR	
Modification Indices and Expected Change	
No Non-Zero Modification Indices for LAMBDA-X	
No Non-Zero Modification Indices for PHI	

Modification Indices for THETA-DELTA

	VAR 1 -----	VAR 2 -----	VAR 3 -----	VAR 4 -----	VAR 5 -----	VAR 6 -----
VAR 1	- -					
VAR 2	- -	- -				
VAR 3	0.011	- -	- -			
VAR 4	0.132	0.018	- -	- -		
VAR 5	5.506	0.939	0.345	3.622	- -	
VAR 6	- -	0.088	0.058	- -	0.035	- -
VAR 7	1.185	0.308	0.115	0.789	0.704	- -

TD 6_6	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
TD 7_6	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
TD 7_7	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000

Covariance Matrix of Parameter Estimates

	LX 7_1	TD 1_1	TD 2_1	TD 2_2	TD 3_2	TD 3_3
LX 7_1	0.000					
TD 1_1	0.000	0.000				
TD 2_1	0.000	0.000	0.000			
TD 2_2	0.000	0.000	0.000	0.000		
TD 3_2	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	
TD 3_3	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
TD 4_3	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
TD 4_4	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
TD 5_5	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
TD 6_1	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
TD 6_4	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
TD 6_6	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
TD 7_6	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
TD 7_7	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000

Covariance Matrix of Parameter Estimates

	TD 4_3	TD 4_4	TD 5_5	TD 6_1	TD 6_4	TD 6_6
TD 4_3	0.000					
TD 4_4	0.000	0.000				
TD 5_5	0.000	0.000	0.000			
TD 6_1	0.000	0.000	0.000	0.000		
TD 6_4	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	
TD 6_6	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
TD 7_6	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
TD 7_7	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000

Covariance Matrix of Parameter Estimates

	TD 7_6	TD 7_7
TD 7_6	0.000	
TD 7_7	0.000	0.000

TI MOR

Correlation Matrix of Parameter Estimates

	LX 1_1	LX 2_1	LX 3_1	LX 4_1	LX 5_1	LX 6_1
LX 1_1	1.000					
LX 2_1	0.396	1.000				
LX 3_1	-0.094	0.036	1.000			
LX 4_1	-0.365	-0.286	0.347	1.000		
LX 5_1	-0.011	-0.001	0.024	0.052	1.000	
LX 6_1	-0.040	-0.035	0.198	0.539	0.049	1.000
LX 7_1	-0.020	-0.022	0.070	0.202	0.019	0.355
TD 1_1	-0.755	-0.417	0.167	0.658	0.038	0.285
TD 2_1	-0.644	-0.612	0.258	0.661	0.044	0.396
TD 2_2	-0.380	-0.581	0.111	0.472	0.020	0.124
TD 3_2	-0.034	0.065	-0.366	-0.001	-0.015	-0.160
TD 3_3	0.034	0.098	-0.110	-0.044	-0.009	-0.088
TD 4_3	0.208	0.288	-0.476	-0.281	-0.023	-0.196
TD 4_4	0.662	0.518	-0.229	-0.723	-0.035	-0.334
TD 5_5	0.004	0.002	-0.002	-0.003	-0.008	-0.004
TD 6_1	0.067	-0.131	-0.147	0.005	-0.033	-0.551
TD 6_4	0.492	0.207	-0.213	-0.424	-0.048	-0.605
TD 6_6	0.273	0.018	-0.163	-0.150	-0.036	-0.428

TD 7_6	0.113	-0.011	-0.095	-0.084	-0.020	-0.248
TD 7_7	0.067	0.057	-0.026	-0.060	-0.004	-0.050

Correlation Matrix of Parameter Estimates

	LX 7_1	TD 1_1	TD 2_1	TD 2_2	TD 3_2	TD 3_3
LX 7_1	1.000					
TD 1_1	0.142	1.000				
TD 2_1	0.150	0.737	1.000			
TD 2_2	0.107	0.480	0.584	1.000		
TD 3_2	-0.023	0.040	-0.098	0.162	1.000	
TD 3_3	-0.022	-0.041	-0.116	-0.039	0.429	1.000
TD 4_3	-0.073	-0.260	-0.407	-0.277	0.440	0.475
TD 4_4	-0.127	-0.805	-0.801	-0.576	0.000	0.093
TD 5_5	-0.001	-0.005	-0.005	-0.002	0.002	0.001
TD 6_1	-0.005	0.091	-0.130	0.141	0.229	0.088
TD 6_4	-0.089	-0.547	-0.597	-0.235	0.140	0.093
TD 6_6	0.035	-0.226	-0.311	-0.021	0.171	0.081
TD 7_6	0.169	-0.105	-0.151	0.014	0.111	0.049
TD 7_7	-0.099	-0.082	-0.087	-0.062	0.013	0.013

Correlation Matrix of Parameter Estimates

	TD 4_3	TD 4_4	TD 5_5	TD 6_1	TD 6_4	TD 6_6
TD 4_3	1.000					
TD 4_4	0.424	1.000				
TD 5_5	0.003	0.004	1.000			
TD 6_1	0.106	-0.009	0.004	1.000		
TD 6_4	0.247	0.646	0.006	0.582	1.000	
TD 6_6	0.159	0.269	0.004	0.734	0.770	1.000
TD 7_6	0.091	0.103	0.002	0.366	0.338	0.573
TD 7_7	0.042	0.073	0.000	0.003	0.051	0.096

Correlation Matrix of Parameter Estimates

	TD 7_6	TD 7_7
TD 7_6	1.000	
TD 7_7	0.461	1.000

TI MOR

Factor Scores Regressions

KSI

	VAR 1	VAR 2	VAR 3	VAR 4	VAR 5	VAR 6
MOR	3.141	4.334	1.235	3.318	1.873	2.744

KSI

VAR 7

MOR	3.583
-----	-------

TI MOR

Standardized Solution

LAMBDA-X

MOR

VAR 1	0.203
VAR 2	0.087
VAR 3	0.028
VAR 4	0.182
VAR 5	0.003
VAR 6	0.076

```

VAR 7      0.034
  PHI
          MOR
          -----
          1.000
TI MOR
Completely Standardized Solution

LAMBDA-X
          MOR
          -----
VAR 1      0.798
VAR 2      0.615
VAR 3      0.186
VAR 4      0.777
VAR 5      0.081
VAR 6      0.455
VAR 7      0.348

  PHI
          MOR
          -----
          1.000

THETA-DELTA
          VAR 1      VAR 2      VAR 3      VAR 4      VAR 5      VAR 6
          -----
VAR 1      0.363
VAR 2      -0.153      0.621
VAR 3      - -      0.232      0.965
VAR 4      - -      - -      0.200      0.396
VAR 5      - -      - -      - -      - -      0.994
VAR 6      0.263      - -      - -      0.308      - -      0.793
VAR 7      - -      - -      - -      - -      - -      0.320

THETA-DELTA
          VAR 7
          -----
VAR 7      0.879

```

Time used 0.000 seconds

DATE: 6/ 1/2022
 TIME: 12:47
 L I S R E L 9.30 (64 Bit)
 BY

Karl G. Jøreskog & Dag Sørbom
 This program is published exclusively by
 Scientific Software International, Inc.
<http://www.ssicentral.com>

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2017
 Use of this program is subject to the terms specified in the
 Universal Copyright Convention.

The following lines were read from file
 C:\Users\DELL\Desktop\MOR_1\MOR_1_3.LPJ:

```

TI MOR_1
DA NI=3 NO=737 MA=CM
KM
1.00
.080 1.00
.159 .625 1.00
SD
.410 .314 .053
SE
1 2 3 /
MO NX=3 NK=1 TD=SY
LK
MOR_1
FR LX(1,1) LX(2,1) LX(3,1)
FI TD(3,3)
ST .001 TD(3,3)
FI TD (3,2)
ST .002 TD (3,2)
PD
OU PC FS SS SC XM SE TV MI ND=3

```

TI MOR_1

```

Number of Input Variables 3
Number of Y - Variables 0
Number of X - Variables 3
Number of ETA - Variables 0
Number of KSI - Variables 1
Number of Observations 737

```

TI MOR_1

Covariance Matrix

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
VAR 1	0.168		
VAR 2	0.010	0.099	
VAR 3	0.003	0.010	0.003

Total Variance = 0.270 Generalized Variance = 0.276356D-04

Largest Eigenvalue = 0.170 Smallest Eigenvalue = 0.002

Condition Number = 10.113

TI MOR_1

Parameter Specifications

LAMBDA-X

	MOR_1
VAR 1	1
VAR 2	2
VAR 3	3

THETA-DELTA

VAR 1	VAR 2	VAR 3
4	5	0

TI MOR_1

Number of Iterations = 13

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-X

	MOR_1
VAR 1	0.076 (0.018) 4.142
VAR 2	0.196 (0.012) 16.095
VAR 3	0.043 (0.002) 24.756

PHI

MOR_1
1.000

THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	0.162 (0.009) 18.870		
VAR 2	- -	0.060 (0.003) 18.379	
VAR 3	- -	0.002	0.001

Squared Multiple Correlations for X - Variables

VAR 1	VAR 2	VAR 3
0.034	0.391	0.645

Log-likelihood Values

	Estimated Model -----	Saturated Model -----
Number of free parameters (t)	5	6
-2ln(L)	-5522.504	-5524.852
AIC (Akaike, 1974)*	-5512.504	-5512.852
BIC (Schwarz, 1978)*	-5489.491	-5485.237

*LISREL uses $AIC = 2t - 2\ln(L)$ and $BIC = t\ln(N) - 2\ln(L)$

Goodness-of-Fit Statistics

Degrees of Freedom for (C1)-(C2)	1
Maximum Likelihood Ratio Chi-Square (C1)	2.349 (P = 0.1254)
Browne's (1984) ADF Chi-Square (C2_NT)	2.333 (P = 0.1267)
Estimated Non-centrality Parameter (NCP)	1.349
90 Percent Confidence Interval for NCP	(0.0 ; 10.095)
Minimum Fit Function Value	0.00319
Population Discrepancy Function Value (F0)	0.00183
90 Percent Confidence Interval for F0	(0.0 ; 0.0137)
Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)	0.0428
90 Percent Confidence Interval for RMSEA	(0.0 ; 0.117)
P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05)	0.432
Expected Cross-Validation Index (ECVI)	0.0168
90 Percent Confidence Interval for ECVI	(0.0149 ; 0.0286)
ECVI for Saturated Model	0.0163
ECVI for Independence Model	0.530
Chi-Square for Independence Model (3 df)	384.389
Normed Fit Index (NFI)	0.994
Non-Normed Fit Index (NNFI)	0.989
Parsimony Normed Fit Index (PNFI)	0.331
Comparative Fit Index (CFI)	0.996
Incremental Fit Index (IFI)	0.996
Relative Fit Index (RFI)	0.982
Critical N (CN)	2080.311
Root Mean Square Residual (RMR)	0.00186
Standardized RMR	0.0151
Goodness of Fit Index (GFI)	1.00
Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)	0.998
Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI)	0.167

TI MOR_1

Modification Indices and Expected Change

No Non-Zero Modification Indices for LAMBDA-X

No Non-Zero Modification Indices for PHI

Modification Indices for THETA-DELTA

	VAR 1 -----	VAR 2 -----	VAR 3 -----
VAR 1	- -		
VAR 2	2.330	- -	
VAR 3	2.330	2.330	2.330

Expected Change for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
VAR 1	- -		
VAR 2	-0.006	- -	
VAR 3	0.001	0.003	-0.001

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
VAR 1	- -		
VAR 2	-0.045	- -	
VAR 3	0.057	0.194	-0.249

Maximum Modification Index is 2.33 for Element (3, 2) of THETA-DELTA

Covariance Matrix of Parameter Estimates

	LX 1_1	LX 2_1	LX 3_1	TD 1_1	TD 2_2
	-----	-----	-----	-----	-----
LX 1_1	0.000				
LX 2_1	0.000	0.000			
LX 3_1	0.000	0.000	0.000		
TD 1_1	0.000	0.000	0.000	0.000	
TD 2_2	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000

TI MOR_1

Correlation Matrix of Parameter Estimates

	LX 1_1	LX 2_1	LX 3_1	TD 1_1	TD 2_2
	-----	-----	-----	-----	-----
LX 1_1	1.000				
LX 2_1	0.033	1.000			
LX 3_1	0.053	0.391	1.000		
TD 1_1	-0.105	0.004	0.005	1.000	
TD 2_2	0.006	-0.232	0.037	-0.002	1.000

TI MOR_1

Factor Scores Regressions
KSI

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
MOR_1	0.450	1.990	15.163

TI MOR_1

Standardized Solution

LAMBDA-X

	MOR_1

VAR 1	0.076
VAR 2	0.196
VAR 3	0.043

PHI

	MOR_1

	1.000

TI MOR_1

Completely Standardized Solution

LAMBDA-X

	MOR_1

VAR 1	0.184
VAR 2	0.625
VAR 3	0.803

PHI

	MOR_1

	1.000

THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
VAR 1	0.966		
VAR 2	- -	0.609	
VAR 3	- -	0.120	0.355

Time used 0.000 seconds

DATE: 6/ 1/2022
 TIME: 13:48
 L I S R E L 9.30 (64 Bit)
 BY

Karl G. J̄reskog & Dag S̄rbom
 This program is published exclusively by
 Scientific Software International, Inc.
<http://www.ssicentral.com>

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2017
 Use of this program is subject to the terms specified in the
 Universal Copyright Convention.

The following lines were read from file
 C:\Users\DELL\Desktop\CFA_MOR\MOR_2\MOR_2_2.LPJ:

TI MOR_2
 DA NI=3 NO=737 MA=CM
 KM
 1.00
 .130 1.00
 .201 .210 1.00
 SD
 .021 .023 .039
 SE
 1 2 3 /
 MO NX=3 NK=1 TD=SY
 LK
 MOR_2
 FR LX(1,1) LX(2,1) LX(3,1)
 FI TD(3,3)
 ST .001 TD(3,3)
 PD
 OU PC FS SS SC XM SE TV MI ND=3

TI MOR_2

Number of Input Variables 3
 Number of Y - Variables 0
 Number of X - Variables 3
 Number of ETA - Variables 0
 Number of KSI - Variables 1
 Number of Observations 737

TI MOR_2

Covariance Matrix

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	0.000		
VAR 2	0.000	0.001	
VAR 3	0.000	0.000	0.002

Total Variance = 0.002 Generalized Variance = 0.322746D-09

Largest Eigenvalue = 0.002 Smallest Eigenvalue = 0.403633D-03

Condition Number = 1.980

TI MOR_2

Parameter Specifications

LAMBDA-X

MOR_2

```

-----
VAR 1      1
VAR 2      2
VAR 3      3

```

THETA-DELTA

```

      VAR 1      VAR 2      VAR 3
-----
      4          5          0

```

TI MOR_2

Number of Iterations = 4

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-X

```

      MOR_2
-----
VAR 1      0.007
          (0.001)
          6.093

VAR 2      0.008
          (0.001)
          6.328

VAR 3      0.023
          (0.002)
          13.374

```

PHI

```

      MOR_2
-----
      1.000

```

THETA-DELTA

```

      VAR 1      VAR 2      VAR 3
-----
      0.000      0.000      0.001
      (0.000)    (0.000)
      15.913     15.577

```

Squared Multiple Correlations for X - Variables

```

      VAR 1      VAR 2      VAR 3
-----
      0.121      0.132      0.341

```

Log-likelihood Values

	Estimated Model	Saturated Model
	-----	-----
Number of free parameters(t)	5	6
-2ln(L)	-13895.486	-13895.512
AIC (Akaike, 1974)*	-13885.486	-13883.512
BIC (Schwarz, 1978)*	-13862.473	-13855.896

*LISREL uses $AIC = 2t - 2\ln(L)$ and $BIC = t\ln(N) - 2\ln(L)$

Goodness-of-Fit Statistics

Degrees of Freedom for (C1)-(C2)	1
Maximum Likelihood Ratio Chi-Square (C1)	0.0260 (P = 0.8720)
Browne's (1984) ADF Chi-Square (C2_NT)	0.0260 (P = 0.8718)
Estimated Non-centrality Parameter (NCP)	0.0
90 Percent Confidence Interval for NCP	(0.0 ; 1.897)
Minimum Fit Function Value	0.000
Population Discrepancy Function Value (F0)	0.0
90 Percent Confidence Interval for F0	(0.0 ; 0.00257)
Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)	0.0
90 Percent Confidence Interval for RMSEA	(0.0 ; 0.0507)
P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05)	0.949
Expected Cross-Validation Index (ECVI)	0.0149
90 Percent Confidence Interval for ECVI	(0.0149 ; 0.0175)
ECVI for Saturated Model	0.0163
ECVI for Independence Model	0.103
Chi-Square for Independence Model (3 df)	69.852
Normed Fit Index (NFI)	1.00
Non-Normed Fit Index (NNFI)	1.044
Parsimony Normed Fit Index (PNFI)	0.333
Comparative Fit Index (CFI)	1.000
Incremental Fit Index (IFI)	1.014
Relative Fit Index (RFI)	0.999
Critical N (CN)	187977.624
Root Mean Square Residual (RMR)	0.000
Standardized RMR	0.00205
Goodness of Fit Index (GFI)	0.999
Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)	0.995
Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI)	0.167

TI MOR_2

Modification Indices and Expected Change

No Non-Zero Modification Indices for LAMBDA-X

No Non-Zero Modification Indices for PHI

Modification Indices for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	- -		
VAR 2	0.026	- -	
VAR 3	0.026	0.026	0.026

Expected Change for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	- -		
VAR 2	0.000	- -	
VAR 3	0.000	0.000	0.000

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3

VAR 1	- -		
VAR 2	0.007	- -	
VAR 3	-0.011	-0.011	0.018

Maximum Modification Index is 0.03 for Element (2, 1) of THETA-DELTA

Covariance Matrix of Parameter Estimates

	LX 1_1	LX 2_1	LX 3_1	TD 1_1	TD 2_2
	-----	-----	-----	-----	-----
LX 1_1	0.000				
LX 2_1	0.000	0.000			
LX 3_1	0.000	0.000	0.000		
TD 1_1	0.000	0.000	0.000	0.000	
TD 2_2	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000

TI MOR_2

Correlation Matrix of Parameter Estimates

	LX 1_1	LX 2_1	LX 3_1	TD 1_1	TD 2_2
	-----	-----	-----	-----	-----
LX 1_1	1.000				
LX 2_1	-0.062	1.000			
LX 3_1	-0.062	-0.071	1.000		
TD 1_1	-0.436	0.063	0.084	1.000	
TD 2_2	0.066	-0.458	0.096	-0.047	1.000

TI MOR_2

Factor Scores Regressions

KSI

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
MOR_2	10.412	10.048	12.599

TI MOR_2

Standardized Solution

LAMBDA-X

	MOR_2

VAR 1	0.007
VAR 2	0.008
VAR 3	0.023

PHI

	MOR_2

	1.000

TI MOR_2

Completely Standardized Solution

LAMBDA-X

```
          MOR_2
-----
VAR 1    0.347
VAR 2    0.363
VAR 3    0.584
```

PHI

```
          MOR_2
-----
          1.000
```

THETA-DELTA

```
          VAR 1      VAR 2      VAR 3
-----
          0.879      0.868      0.659
```

Time used 0.000 seconds

DATE: 6/ 1/2022
 TIME: 13:33
 L I S R E L 9.30 (64 Bit)
 BY

Karl G. J̄reskog & Dag S̄rbom
 This program is published exclusively by
 Scientific Software International, Inc.
<http://www.ssicentral.com>

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2017
 Use of this program is subject to the terms specified in the
 Universal Copyright Convention.

The following lines were read from file
 C:\Users\DELL\Desktop\CFA_MOR\MOR_3\MOR_3_3.LPJ:

TI MOR_3
 DA NI=3 NO=737 MA=CM
 KM
 1.00
 .077 1.00
 .420 .149 1.00
 SD
 .016 .191 .273
 SE
 1 2 3 /
 MO NX=3 NK=1 TD=SY
 LK
 MOR_3
 FR LX(1,1) LX(2,1) LX(3,1)
 FI TD(3,3)
 ST .014 TD(3,3)
 FI TD(2,2)
 ST .035 TD(2,2)
 PD
 OU PC FS SS SC XM SE TV MI ND=3

TI MOR_3

Number of Input Variables 3
 Number of Y - Variables 0
 Number of X - Variables 3
 Number of ETA - Variables 0
 Number of KSI - Variables 1
 Number of Observations 737

TI MOR_3

Covariance Matrix

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	0.000		
VAR 2	0.000	0.036	
VAR 3	0.002	0.008	0.075

Total Variance = 0.111 Generalized Variance = 0.560384D-06

Largest Eigenvalue = 0.076 Smallest Eigenvalue = 0.210660D-03

Condition Number = 19.006

TI MOR_3

Parameter Specifications

LAMBDA-X

	MOR_3
VAR 1	1
VAR 2	2
VAR 3	3

THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
TI MOR_3	4	0	0

Number of Iterations = 4

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-X

	MOR_3
VAR 1	0.007 (0.001) 12.191
VAR 2	0.032 (0.008) 4.145
VAR 3	0.246 (0.008) 31.181

PHI

MOR_3
1.000

THETA-DELTA

VAR 1	VAR 2	VAR 3
0.000 (0.000) 18.046	0.035	0.014

Squared Multiple Correlations for X - Variables

VAR 1	VAR 2	VAR 3
0.217	0.028	0.812

Log-likelihood Values

	Estimated Model	Saturated Model
Number of free parameters(t)	4	6
-2ln(L)	-8397.783	-8397.852
AIC (Akaike, 1974)*	-8389.783	-8385.852
BIC (Schwarz, 1978)*	-8371.373	-8358.237

*LISREL uses $AIC = 2t - 2\ln(L)$ and $BIC = t\ln(N) - 2\ln(L)$

Goodness-of-Fit Statistics

Degrees of Freedom for (C1)-(C2)	2
Maximum Likelihood Ratio Chi-Square (C1)	0.0689 (P = 0.9661)
Browne's (1984) ADF Chi-Square (C2_NT)	0.0696 (P = 0.9658)
Estimated Non-centrality Parameter (NCP)	0.0
90 Percent Confidence Interval for NCP	(0.0 ; 0.0)
Minimum Fit Function Value	0.000
Population Discrepancy Function Value (F0)	0.0
90 Percent Confidence Interval for F0	(0.0 ; 0.0)
Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)	0.0
90 Percent Confidence Interval for RMSEA	(0.0 ; 0.0)
P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05)	0.994
Expected Cross-Validation Index (ECVI)	0.0136
90 Percent Confidence Interval for ECVI	(0.0136 ; 0.0136)
ECVI for Saturated Model	0.0163
ECVI for Independence Model	0.225
Chi-Square for Independence Model (3 df)	159.767
Normed Fit Index (NFI)	1.00
Non-Normed Fit Index (NNFI)	1.018
Parsimony Normed Fit Index (PNFI)	0.666
Comparative Fit Index (CFI)	1.000
Incremental Fit Index (IFI)	1.012
Relative Fit Index (RFI)	0.999
Critical N (CN)	98356.976
Root Mean Square Residual (RMR)	0.000195
Standardized RMR	0.00542
Goodness of Fit Index (GFI)	0.995
Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)	0.986
Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI)	0.332

TI MOR_3

Modification Indices and Expected Change

No Non-Zero Modification Indices for LAMBDA-X

No Non-Zero Modification Indices for PHI

Modification Indices for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	- -		
VAR 2	0.000	0.069	
VAR 3	0.000	0.011	0.003

Expected Change for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	- -		
VAR 2	0.000	0.000	
VAR 3	0.000	0.000	0.001

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
VAR 1	- -		
VAR 2	0.000	0.013	
VAR 3	0.002	-0.006	0.018

Maximum Modification Index is 0.07 for Element (2, 2) of THETA-DELTA

Covariance Matrix of Parameter Estimates

	LX 1_1	LX 2_1	LX 3_1	TD 1_1
	-----	-----	-----	-----
LX 1_1	0.000			
LX 2_1	0.000	0.000		
LX 3_1	0.000	0.000	0.000	
TD 1_1	0.000	0.000	0.000	0.000

TI MOR_3

Correlation Matrix of Parameter Estimates

	LX 1_1	LX 2_1	LX 3_1	TD 1_1
	-----	-----	-----	-----
LX 1_1	1.000			
LX 2_1	0.032	1.000		
LX 3_1	0.244	0.084	1.000	
TD 1_1	-0.142	0.001	0.011	1.000

TI MOR_3

Factor Scores Regressions

KSI

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
MOR_3	6.610	0.161	3.122

TI MOR_3

Standardized Solution

LAMBDA-X

	MOR_3

VAR 1	0.007
VAR 2	0.032
VAR 3	0.246

PHI

	MOR_3

	1.000

TI MOR_3

Completely Standardized Solution

LAMBDA-X

	MOR_3

VAR 1	0.466
VAR 2	0.167
VAR 3	0.901

PHI

MOR_3

1.000

THETA-DELTA

VAR 1	VAR 2	VAR 3
-----	-----	-----
0.783	0.972	0.188

Time used 0.016 seconds

DATE: 6/ 2/2022
 TIME: 12:11
 L I S R E L 9.30 (64 Bit)
 BY

Karl G. Jöreskog & Dag Sörbom
 This program is published exclusively by
 Scientific Software International, Inc.
<http://www.ssicentral.com>

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2017
 Use of this program is subject to the terms specified in the
 Universal Copyright Convention.

The following lines were read from file
 C:\Users\DELL\Desktop\CFA_MOR\MOR_4\MOR_4_2.LPJ:

TI MOR_4
 DA NI=3 NO=737 MA=CM
 KM
 1.00
 .714 1.00
 .167 .122 1.00
 SD
 .360 .034 .170
 SE
 1 2 3 /
 MO NX=3 NK=1 TD=SY
 LK
 MOR_4
 FR LX(1,1) LX(2,1) LX(3,1)
 FI TD(3,3)
 ST .028 TD(3,3)
 PD
 OU PC FS SS SC XM SE TV MI ND=5

TI MOR_4

Number of Input Variables 3
 Number of Y - Variables 0
 Number of X - Variables 3
 Number of ETA - Variables 0
 Number of KSI - Variables 1
 Number of Observations 737

TI MOR_4

Covariance Matrix

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
VAR 1	0.12960		
VAR 2	0.00874	0.00116	
VAR 3	0.01022	0.00071	0.02890

Total Variance = 0.15966 Generalized Variance = 0.206322D-05

Largest Eigenvalue = 0.13122 Smallest Eigenvalue = 0.00056

Condition Number = 15.25178

TI MOR_4

Parameter Specifications

LAMBDA-X

```

          MOR_4
          -----
VAR 1      1
VAR 2      2
VAR 3      3

```

THETA-DELTA

```

          VAR 1      VAR 2      VAR 3
          -----
          4          5          0

```

TI MOR_4

Number of Iterations = 3

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-X

```

          MOR_4
          -----
VAR 1      0.35569
          (0.03796)
          9.36969

VAR 2      0.02457
          (0.00276)
          8.90893

VAR 3      0.02873
          (0.00688)
          4.17556

```

PHI

```

          MOR_4
          -----
          1.00000

```

THETA-DELTA

```

          VAR 1      VAR 2      VAR 3
          -----
          0.00308      0.00055      0.02800
          (0.02615)    (0.00013)
          0.11793      4.31335

```

Squared Multiple Correlations for X - Variables

```

          VAR 1      VAR 2      VAR 3
          -----
          0.97620      0.52222      0.02864

```

Log-likelihood Values

	Estimated Model	Saturated Model
	-----	-----
Number of free parameters(t)	5	6
-2ln(L)	-7437.242	-7437.244
AIC (Akaike, 1974)*	-7427.242	-7425.244
BIC (Schwarz, 1978)*	-7404.229	-7397.629

*LISREL uses $AIC = 2t - 2\ln(L)$ and $BIC = t\ln(N) - 2\ln(L)$

Goodness-of-Fit Statistics

Degrees of Freedom for (C1)-(C2)	1
Maximum Likelihood Ratio Chi-Square (C1)	0.0026266 (P = 0.9591)
Browne's (1984) ADF Chi-Square (C2_NT)	0.0026313 (P = 0.9591)

The Fit is Perfect !

TI MOR_4

Modification Indices and Expected Change

No Non-Zero Modification Indices for LAMBDA-X

No Non-Zero Modification Indices for PHI

Modification Indices for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	- -		
VAR 2	0.00263	- -	
VAR 3	0.00263	0.00263	0.00263

Expected Change for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	- -		
VAR 2	0.00080	- -	
VAR 3	-0.00093	-0.00006	0.00008

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	- -		
VAR 2	0.06515	- -	
VAR 3	-0.01526	-0.01116	0.00261

Maximum Modification Index is 0.00 for Element (2, 1) of THETA-DELTA

Covariance Matrix of Parameter Estimates

	LX 1_1	LX 2_1	LX 3_1	TD 1_1	TD 2_2
LX 1_1	0.00144				
LX 2_1	-0.00009	0.00001			
LX 3_1	-0.00010	0.00001	0.00005		
TD 1_1	-0.00096	0.00007	0.00007	0.00068	
TD 2_2	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000

TI MOR_4

Correlation Matrix of Parameter Estimates

	LX 1_1	LX 2_1	LX 3_1	TD 1_1	TD 2_2
LX 1_1	1.00000				
LX 2_1	-0.83356	1.00000			
LX 3_1	-0.36904	0.40081	1.00000		
TD 1_1	-0.96825	0.91934	0.40854	1.00000	
TD 2_2	0.94217	-0.89712	-0.39751	-0.97303	1.00000

TI MOR_4

Factor Scores Regressions

KSI

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
MOR_4	2.67313	1.03101	0.02378

TI MOR_4

Standardized Solution

LAMBDA-X

	MOR_4

VAR 1	0.35569
VAR 2	0.02457
VAR 3	0.02873

PHI

MOR_4

1.00000

TI MOR_4

Completely Standardized Solution

LAMBDA-X

	MOR_4

VAR 1	0.98803
VAR 2	0.72265
VAR 3	0.16925

PHI

MOR_4

1.00000

THETA-DELTA

VAR 1	VAR 2	VAR 3
-----	-----	-----
0.02380	0.47778	0.97136

Time used 0.016 seconds

DATE: 6/ 1/2022
 TIME: 14:33
 L I S R E L 9.30 (64 Bit)
 BY

Karl G. J̄reskog & Dag S̄rbom
 This program is published exclusively by
 Scientific Software International, Inc.
<http://www.ssicentral.com>

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2017
 Use of this program is subject to the terms specified in the
 Universal Copyright Convention.

The following lines were read from file
 C:\Users\DELL\Desktop\CFA_MOR\MOR_5\MOR_5_2.LPJ:

TI MOR_5
 DA NI=3 NO=737 MA=CM
 KM
 1.00
 .181 1.00
 .781 .174 1.00
 SD
 .023 .130 .025
 SE
 1 2 3 /
 MO NX=3 NK=1 TD=SY
 LK
 MOR_5
 FR LX(1,1) LX(2,1) LX(3,1)
 FI TD(2,2)
 ST .016 TD(2,2)
 PD
 OU PC FS SS SC XM SE TV MI ND=3
 TI MOR_5

Number of Input Variables 3
 Number of Y - Variables 0
 Number of X - Variables 3
 Number of ETA - Variables 0
 Number of KSI - Variables 1
 Number of Observations 737

TI MOR_5
 Covariance Matrix

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
VAR 1	0.001		
VAR 2	0.001	0.017	
VAR 3	0.000	0.001	0.001

Total Variance = 0.018 Generalized Variance = 0.210202D-08
 Largest Eigenvalue = 0.017 Smallest Eigenvalue = 0.125330D-03
 Condition Number = 11.625

TI MOR_5
 Parameter Specifications

LAMBDA-X

	MOR_5

VAR 1	1
VAR 2	2
VAR 3	3

THETA-DELTA

VAR 1	VAR 2	VAR 3
-----	-----	-----
4	0	5

TI MOR_5

Number of Iterations = 7

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-X

	MOR_5

VAR 1	0.021 (0.002) 13.506
VAR 2	0.026 (0.005) 5.209
VAR 3	0.022 (0.002) 13.343

PHI

MOR_5

1.000

THETA-DELTA

VAR 1	VAR 2	VAR 3
-----	-----	-----
0.000 (0.000) 1.722	0.016	0.000 (0.000) 2.450

Squared Multiple Correlations for X - Variables

VAR 1	VAR 2	VAR 3
-----	-----	-----
0.812	0.041	0.751

Log-likelihood Values

	Estimated Model	Saturated Model
	-----	-----
Number of free parameters(t)	5	6
-2ln(L)	-12514.464	-12514.532
AIC (Akaike, 1974)*	-12504.464	-12502.532
BIC (Schwarz, 1978)*	-12481.451	-12474.916

*LISREL uses $AIC = 2t - 2\ln(L)$ and $BIC = t\ln(N) - 2\ln(L)$

Goodness-of-Fit Statistics

Degrees of Freedom for (C1)-(C2)	1
Maximum Likelihood Ratio Chi-Square (C1)	0.0673 (P = 0.7953)
Browne's (1984) ADF Chi-Square (C2_NT)	0.0679 (P = 0.7944)
Estimated Non-centrality Parameter (NCP)	0.0
90 Percent Confidence Interval for NCP	(0.0 ; 2.883)
Minimum Fit Function Value	0.000
Population Discrepancy Function Value (F0)	0.0
90 Percent Confidence Interval for F0	(0.0 ; 0.00391)
Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)	0.0
90 Percent Confidence Interval for RMSEA	(0.0 ; 0.0625)
P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05)	0.917
Expected Cross-Validation Index (ECVI)	0.0149
90 Percent Confidence Interval for ECVI	(0.0149 ; 0.0188)
ECVI for Saturated Model	0.0163
ECVI for Independence Model	0.986
Chi-Square for Independence Model (3 df)	720.525
Normed Fit Index (NFI)	1.00
Non-Normed Fit Index (NNFI)	1.004
Parsimony Normed Fit Index (PNFI)	0.333
Comparative Fit Index (CFI)	1.000
Incremental Fit Index (IFI)	1.001
Relative Fit Index (RFI)	1.00
Critical N (CN)	72566.012
Root Mean Square Residual (RMR)	0.000
Standardized RMR	0.00529
Goodness of Fit Index (GFI)	0.995
Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)	0.973
Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI)	0.166

TI MOR_5

Modification Indices and Expected Change

No Non-Zero Modification Indices for LAMBDA-X

No Non-Zero Modification Indices for PHI

Modification Indices for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
VAR 1	- -		
VAR 2	0.068	0.068	
VAR 3	0.068	0.068	- -

Expected Change for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
VAR 1	- -		
VAR 2	0.000	0.000	
VAR 3	0.000	0.000	- -

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	- -		
VAR 2	-0.058	0.013	
VAR 3	0.249	-0.056	- -

Maximum Modification Index is 0.07 for Element (2, 1) of THETA-DELTA

Covariance Matrix of Parameter Estimates

	LX 1_1	LX 2_1	LX 3_1	TD 1_1	TD 3_3
LX 1_1	0.000				
LX 2_1	0.000	0.000			
LX 3_1	0.000	0.000	0.000		
TD 1_1	0.000	0.000	0.000	0.000	
TD 3_3	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000

TI MOR_5

Correlation Matrix of Parameter Estimates

	LX 1_1	LX 2_1	LX 3_1	TD 1_1	TD 3_3
LX 1_1	1.000				
LX 2_1	-0.009	1.000			
LX 3_1	-0.677	0.099	1.000		
TD 1_1	-0.901	0.062	0.880	1.000	
TD 3_3	0.887	-0.058	-0.887	-0.976	1.000

TI MOR_5

Factor Scores Regressions

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
MOR_5	24.852	0.195	16.638

TI MOR_5

Standardized Solution

LAMBDA-X

	MOR_5
VAR 1	0.021
VAR 2	0.026
VAR 3	0.022

PHI

	MOR_5
	1.000

TI MOR_5

Completely Standardized Solution

LAMBDA-X

	MOR_5
VAR 1	0.901
VAR 2	0.202
VAR 3	0.867

PHI

MOR_5
1.000

THETA-DELTA

VAR 1	VAR 2	VAR 3
0.188	0.959	0.249

Time used 0.000 seconds

DATE: 6/ 2/2022
 TIME: 12:17
 L I S R E L 9.30 (64 Bit)
 BY

Karl G. Jöreskog & Dag Sörbom
 This program is published exclusively by
 Scientific Software International, Inc.
<http://www.ssicentral.com>

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2017
 Use of this program is subject to the terms specified in the
 Universal Copyright Convention.

The following lines were read from file
 C:\Users\DELL\Desktop\CFA_MOR\MOR_6\MOR_6_2.LPJ:

TI MOR_6
 DA NI=3 NO=737 MA=CM
 KM
 1.00
 .208 1.00
 .148 .496 1.00
 SD
 .019 .021 .252
 SE
 1 2 3 /
 MO NX=3 NK=1 TD=SY
 LK
 MOR_6
 FR LX(1,1) LX(2,1) LX(3,1)
 FI TD(1,1)
 ST .00034 TD(1,1)
 PD
 OU PC FS SS SC XM SE TV MI ND=5
 TI MOR_6

Number of Input Variables 3
 Number of Y - Variables 0
 Number of X - Variables 3
 Number of ETA - Variables 0
 Number of KSI - Variables 1
 Number of Observations 737

TI MOR_6

Covariance Matrix

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
VAR 1	0.00036		
VAR 2	0.00008	0.00044	
VAR 3	0.00071	0.00262	0.06350

Total Variance = 0.06431 Generalized Variance = 0.727259D-08
 Largest Eigenvalue = 0.06362 Smallest Eigenvalue = 0.00029
 Condition Number = 14.86441

TI MOR_6

Parameter Specifications

LAMBDA-X

	MOR_6

VAR 1	1
VAR 2	2

VAR 3 3

THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
	0	4	5

TI MOR_6
 Number of Iterations = 3
 LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-X

	MOR_6

VAR 1	0.00472 (0.00085) 5.54504
VAR 2	0.01756 (0.00200) 8.79129
VAR 3	0.14951 (0.01825) 8.19269

PHI

	MOR_6

	1.00000

THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
	0.00034	0.00013 (0.00007)	0.04115 (0.00529)
		1.98155	7.77310

Squared Multiple Correlations for X - Variables

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
	0.06157	0.69904	0.35201

Log-likelihood Values

	Estimated Model	Saturated Model
	-----	-----
Number of free parameters(t)	5	6
-2ln(L)	-11599.750	-11599.756
AIC (Akaike, 1974)*	-11589.750	-11587.756
BIC (Schwarz, 1978)*	-11566.737	-11560.140

*LISREL uses $AIC = 2t - 2\ln(L)$ and $BIC = t\ln(N) - 2\ln(L)$

Goodness-of-Fit Statistics

Degrees of Freedom for (C1)-(C2)	1
Maximum Likelihood Ratio Chi-Square (C1)	0.0058644 (P = 0.9390)
Browne's (1984) ADF Chi-Square (C2_NT)	0.0058488 (P = 0.9390)
Estimated Non-centrality Parameter (NCP)	0.0
90 Percent Confidence Interval for NCP	(0.0 ; 0.39985)
Minimum Fit Function Value	0.00001
Population Discrepancy Function Value (F0)	0.0
90 Percent Confidence Interval for F0	(0.0 ; 0.00054253)
Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)	0.0
90 Percent Confidence Interval for RMSEA	(0.0 ; 0.023292)
P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05)	0.97566
Expected Cross-Validation Index (ECVI)	0.014925
90 Percent Confidence Interval for ECVI	(0.014925 ; 0.015468)
ECVI for Saturated Model	0.016282
ECVI for Independence Model	0.33754
Chi-Square for Independence Model (3 df)	242.769
Normed Fit Index (NFI)	0.99998
Non-Normed Fit Index (NNFI)	1.01244
Parsimony Normed Fit Index (PNFI)	0.33333
Comparative Fit Index (CFI)	1.00000
Incremental Fit Index (IFI)	1.00411
Relative Fit Index (RFI)	0.99993
Critical N (CN)	832722.434
Root Mean Square Residual (RMR)	0.00000
Standardized RMR	0.0014883
Goodness of Fit Index (GFI)	1.00128
Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)	1.00767
Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI)	0.16688

TI MOR_6

Modification Indices and Expected Change

No Non-Zero Modification Indices for LAMBDA-X

No Non-Zero Modification Indices for PHI

Modification Indices for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	0.00584		
VAR 2	0.00584	- -	
VAR 3	0.00584	0.00584	- -

Expected Change for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	0.00000		
VAR 2	0.00001	- -	
VAR 3	0.00004	-0.00017	- -

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	-0.00388		
VAR 2	0.01307	- -	
VAR 3	0.00927	-0.03125	- -

Maximum Modification Index is 0.01 for Element (1, 1) of THETA-DELTA

Covariance Matrix of Parameter Estimates

	LX 1_1	LX 2_1	LX 3_1	TD 2_2	TD 3_3
LX 1_1	0.00000				
LX 2_1	0.00000	0.00000			
LX 3_1	0.00001	-0.00003	0.00033		
TD 2_2	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	
TD 3_3	0.00000	0.00001	-0.00008	0.00000	0.00003

TI MOR_6

Correlation Matrix of Parameter Estimates

	LX 1_1	LX 2_1	LX 3_1	TD 2_2	TD 3_3
LX 1_1	1.00000				
LX 2_1	-0.30941	1.00000			
LX 3_1	0.32728	-0.75511	1.00000		
TD 2_2	0.35860	-0.94488	0.84180	1.00000	
TD 3_3	-0.30560	0.82874	-0.81105	-0.86773	1.00000

TI MOR_6

Factor Scores Regressions

KSI

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
MOR_6	3.53322	33.64804	0.92416

TI MOR_6

Standardized Solution

LAMBDA-X

	MOR_6
VAR 1	0.00472
VAR 2	0.01756
VAR 3	0.14951

PHI

	MOR_6
	1.00000

TI MOR_6

Completely Standardized Solution

LAMBDA-X

	MOR_6

VAR 1	0.24812
VAR 2	0.83608
VAR 3	0.59330

PHI

MOR_6

1.00000

THETA-DELTA

VAR 1	VAR 2	VAR 3
-----	-----	-----
0.93843	0.30096	0.64799

Time used 0.016 seconds

DATE: 6/ 1/2022
 TIME: 15:24
 L I S R E L 9.30 (64 Bit)
 BY

Karl G. Joreskog & Dag Sörbom
 This program is published exclusively by
 Scientific Software International, Inc.
<http://www.ssicentral.com>

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2017
 Use of this program is subject to the terms specified in the
 Universal Copyright Convention.

The following lines were read from file
 C:\Users\DELL\Desktop\CFA_MOR\MOR_7\MOR_7_11.LPJ:

TI MOR_7
 DA NI=3 NO=737 MA=CM
 KM
 1.00
 .284 1.00
 .278 .778 1.00
 SD
 .287 .026 .025
 SE
 1 2 3 /
 MO NX=3 NK=1 TD=SY
 LK
 MOR_7
 FR LX(1,1) LX(2,1) LX(3,1)
 FI TD(3,3)
 ST .00015 TD(3,3)
 PD
 OU PC FS SS SC XM SE TV MI ND=5

TI MOR_7
 Number of Input Variables 3
 Number of Y - Variables 0
 Number of X - Variables 3
 Number of ETA - Variables 0
 Number of KSI - Variables 1
 Number of Observations 737

TI MOR_7

Covariance Matrix

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	-----	-----	-----
VAR 1	0.08237		
VAR 2	0.00212	0.00068	
VAR 3	0.00199	0.00051	0.00063

Total Variance = 0.08367 Generalized Variance = 0.125153D-07
 Largest Eigenvalue = 0.08247 Smallest Eigenvalue = 0.00014
 Condition Number = 23.91895

TI MOR_7
 Parameter Specifications

LAMBDA-X

	MOR_7

VAR 1	1
VAR 2	2
VAR 3	3

THETA-DELTA

VAR 1	VAR 2	VAR 3
-----	-----	-----
4	5	0

TI MOR_7

Number of Iterations = 3

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-X

	MOR_7

VAR 1	0.09142 (0.01098) 8.32586
VAR 2	0.02320 (0.00080) 28.93454
VAR 3	0.02180 (0.00075) 29.21041

PHI

MOR_7

1.00000

THETA-DELTA

VAR 1	VAR 2	VAR 3
-----	-----	-----
0.07401 (0.00392) 18.89143	0.00014 (0.00002) 8.75587	0.00015

Squared Multiple Correlations for X - Variables

VAR 1	VAR 2	VAR 3
-----	-----	-----
0.10146	0.79632	0.76001

Log-likelihood Values

	Estimated Model	Saturated Model
	-----	-----
Number of free parameters(t)	5	6
-2ln(L)	-11199.684	-11199.684
AIC (Akaike, 1974)*	-11189.684	-11187.684
BIC (Schwarz, 1978)*	-11166.671	-11160.069

*LISREL uses $AIC = 2t - 2\ln(L)$ and $BIC = t\ln(N) - 2\ln(L)$

Goodness-of-Fit Statistics

Degrees of Freedom for (C1)-(C2) 1
 Maximum Likelihood Ratio Chi-Square (C1) 0.00058289 (P = 0.9807)
 Browne's (1984) ADF Chi-Square (C2_NT) 0.00058275 (P = 0.9807)

The Fit is Perfect !

TI MOR_7

Modification Indices and Expected Change

No Non-Zero Modification Indices for LAMBDA-X

No Non-Zero Modification Indices for PHI

Modification Indices for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	- -		
VAR 2	0.00058	- -	
VAR 3	0.00058	0.00058	0.00058

Expected Change for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	- -		
VAR 2	0.00000	- -	
VAR 3	0.00000	0.00000	0.00000

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
VAR 1	- -		
VAR 2	-0.00058	- -	
VAR 3	0.00057	0.00160	-0.00156

Maximum Modification Index is 0.00 for Element (3, 2) of THETA-DELTA

Covariance Matrix of Parameter Estimates

	LX 1_1	LX 2_1	LX 3_1	TD 1_1	TD 2_2
LX 1_1	0.00012				
LX 2_1	0.00000	0.00000			
LX 3_1	0.00000	0.00000	0.00000		
TD 1_1	0.00000	0.00000	0.00000	0.00002	
TD 2_2	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000

TI MOR_7

Correlation Matrix of Parameter Estimates

	LX 1_1	LX 2_1	LX 3_1	TD 1_1	TD 2_2
LX 1_1	1.00000				
LX 2_1	0.14775	1.00000			
LX 3_1	0.16638	0.52009	1.00000		
TD 1_1	-0.06150	0.00804	-0.00071	1.00000	

TD 2_2 0.03712 -0.33470 0.12614 -0.01902 1.00000
 TI MOR_7

Factor Scores Regressions

KSI

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
MOR_7	0.15083	20.57597	17.74274

TI MOR_7

Standardized Solution

LAMBDA-X

	MOR_7
VAR 1	0.09142
VAR 2	0.02320
VAR 3	0.02180

PHI

	MOR_7
	1.00000

TI MOR_7

Completely Standardized Solution

LAMBDA-X

	MOR_7
VAR 1	0.31853
VAR 2	0.89237
VAR 3	0.87179

PHI

	MOR_7
	1.00000

THETA-DELTA

	VAR 1	VAR 2	VAR 3
	0.89854	0.20368	0.23999

Time used 0.031 seconds

ภาคผนวก ฉ

คู่มือกิจกรรมต้นกล้าแห่งกล้าดี

คู่มือ

กิจกรรม “ต้นกล้าแห่งความดี”

โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

นางคมคาย น้อยสิทธิ์

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

คู่มือ

กิจกรรม “ต้นกล้าแห่งความดี” โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

คู่มือกิจกรรมสร้างสรรค์คนดี “ต้นกล้าแห่งความดี” ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นสำหรับครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา เพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ให้กับนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งได้อธิบายรายละเอียดการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี จำนวน 10 ต้นกล้า ตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ใน 7 ด้าน 21 ตัวบ่งชี้ และแบบประเมินพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อให้การจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีเป็นไปตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่กำหนด และนักเรียนมีพฤติกรรมเชิงคุณธรรมตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนที่พัฒนาขึ้นตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม “ต้นกล้าแห่งความดี”

- 1.1 เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
- 1.2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
- 1.3 เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของผู้เกี่ยวข้อง และการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลของฝ่ายบริหาร โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

กิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ต้นกล้าแห่งความดี	
ต้นกล้าที่ 1	หนูน้อยยอดกตัญญู
ต้นกล้าที่ 2	ชีวิตดีดออาสา
ต้นกล้าที่ 3	ของหายได้คืน
ต้นกล้าที่ 4	แถวเด็กดี
ต้นกล้าที่ 5	หนูน้อยนักบุญ
ต้นกล้าที่ 6	หัวชนเส้น
ต้นกล้าที่ 7	เดินตามรอยพ่อ
ต้นกล้าที่ 8	ฉลาดใช้เทคโนโลยี
ต้นกล้าที่ 9	วัยใส รู้ภัยยาเสพติด
ต้นกล้าที่ 10	หนึ่งห้องเรียนหนึ่งความดี

ตารางอธิบายกิจกรรม “ต้นกล้าแห่งความดี” ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

กิจกรรม ต้นกล้า แห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 1 หนูน้อยยอด กตัญญู	- ความกตัญญู	- แสดงความเคารพ ต่อผู้มีพระคุณ - เรียนรู้ เชิดชูบุคคล สำคัญ	- การไหว้พระพุทธรูปประจำ โรงเรียน เข้า - เย็น - การไหว้ครูเวรประจำวัน เช้า - เย็น - การแสดงความเคารพต่อ ผู้ใหญ่ - การเรียนรู้ประวัติศาสตร์วัด เฉลิมพระเกียรติ - เรียนรู้พระราชกรณียกิจ รัชกาลที่ 3 - การเผยแพร่ประวัติศาสตร์ และบุคคลสำคัญของท้องถิ่น

กิจกรรม ต้นกล้า แห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 1(ต่อ) หนูน้อยยอด กตัญญู	- ความกตัญญู	- อนุรักษ์ความเป็นไทย	- การแต่งกายด้วยผ้าไทย - การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ ทางศาสนา และ ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย
ต้นกล้าที่ 2 ชีวิตดีอาสา	- ความมีจิตอาสา - ความรับผิดชอบ	- เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ของโรงเรียน และชุมชน - การปฏิบัติตามข้อตกลง ห้องเรียน	- การทำความสะอาดพื้นที่ ภายในโรงเรียน - การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์กับชุมชน ในวันสำคัญต่างๆ - การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์กับวัด ในวันสำคัญทางศาสนา - การปฏิบัติตามข้อตกลงด้าน การเรียน - การปฏิบัติตามข้อตกลงด้าน มาตรการประหยัด - การปฏิบัติตามข้อตกลงด้าน จิตสาธารณะ
ต้นกล้าที่ 3 ของหายได้คืน	- ความซื่อสัตย์ สุจริต	- ไม่ลักขโมยของผู้อื่น - เก็บของมีค่าได้แล้ว ส่งคืนครู	- ไม่หยิบของเพื่อน โดยไม่ได้รับอนุญาต - การไม่ลักขโมย - เก็บของมีค่าได้ส่งคืนเจ้าของ - การส่งเสริมและชื่นชมเพื่อน เมื่อนำของมีค่าส่งคืนเจ้าของ
ต้นกล้าที่ 4 แถวเด็กดี	- ความมีวินัย	- ปฏิบัติตามระเบียบ / ข้อตกลงของโรงเรียน	- การเดินแถวเปลี่ยน ชั่วโมงเรียน - การเดินแถวไปทำกิจกรรม
ต้นกล้าที่ 5 หนูน้อยนักบุญ	- อุดมการณ์ คุณธรรม - ความมีจิตอาสา	- ปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรม ของโรงเรียน - แบ่งปันสิ่งของให้กับ ผู้อื่น	- ทำบุญตักบาตร สวดมนต์ นั่งสมาธิในวันพระ - การเข้าร่วมกิจกรรมค่าย ธรรมะของโรงเรียน - การร่วมกิจกรรมมุ่มแบ่งปัน ในห้องเรียน

กิจกรรม ต้นกล้า แห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 5 (ต่อ) หนูน้อยนักบุญ	-ความมีจิตอาสา	- แบ่งปันสิ่งของให้กับ ผู้อื่น	-การนำสิ่งของมาร่วมบริจาค มูมแบ่งปัน
ต้นกล้าที่ 6 หัวชนเส้น	-ความมีวินัย	-ปฏิบัติตามระเบียบ / ข้อตกลงของโรงเรียน	- การวางรองเท้าโดยหันหัว รองเท้าออก และวางให้ เสมอเส้น
ต้นกล้าที่ 7 เดินตามรอยพ่อ	-ความพอเพียง	- นำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาปรับ ใช้ - ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า -ประหยัดและอดออม	-การเรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง - การคัดแยกขยะ -การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุ เหลือใช้ - การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิก ใช้งาน -การรักษาทรัพย์สินส่วนรวม -การเรียนรู้ จัดทำบัญชี รับ- จ่ายครัวเรือน - การออมเงินกับครูประจำชั้น ทุกวัน/สัปดาห์ -การฝากเงินออมกับธนาคาร ของโรงเรียน
ต้นกล้าที่ 8 ฉลาดใช้ เทคโนโลยี	- ความรับผิดชอบ	- ตั้งใจเรียน/ใฝ่เรียนรู้	- การเรียนรู้ผ่านสื่อ เทคโนโลยี ตามที่โรงเรียน กำหนด -การใช้สื่อเทคโนโลยีแสวงหา ความรู้เพิ่มเติม

กิจกรรม ต้นกล้า แห่งความดี	คุณธรรม อัตลักษณ์	ตัวบ่งชี้คุณธรรม อัตลักษณ์	คำบรรยายกิจกรรม ต้นกล้าแห่งความดี
ต้นกล้าที่ 8 (ต่อ) ฉลาดใช้ เทคโนโลยี	ความมีวินัย	-ตรงต่อเวลา - อดทน มุ่งมั่นทำงาน	- การส่งงานตามที่ครูกำหนด - การมาโรงเรียนตรงเวลาที่กำหนด - การเข้าเรียนตรงเวลา - การทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จจุล่ง - การเข้าเรียนรู้ผ่านสื่อ และเทคโนโลยี ตามเวลาที่กำหนด
ต้นกล้าที่ 9 วัยใส รู้ภัย ยาเสพติด	- ความซื่อสัตย์ สุจริต - ความมีจิตอาสา	- ไม่โกหก /ให้ข้อมูลตาม ความเป็นจริง - เสียสละเพื่อส่วนรวม	- การไม่พูดโกหก - การให้ข้อมูลตนเองและ ผู้เกี่ยวข้องตรงความเป็นจริง - การร่วมกิจกรรมห้องเรียน สีขาว - ร่วมกิจกรรมต่อต้าน ยาเสพติดและอบายมุข - การช่วยเหลืองานครู
ต้นกล้าที่ 10 หนึ่งห้องเรียน หนึ่งความดี	- อุทิศการณ คุณธรรม - ความรับผิดชอบ	- จัดทำโครงการคุณธรรม เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรม ไม่พึงประสงค์ - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรม - ทำงานเป็นทีม	- การมีส่วนร่วมระดมความคิด จัดทำโครงการคุณธรรม - การมีส่วนร่วมออกแบบโครงการ - การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรม โครงการคุณธรรม - การมีส่วนร่วมนำเสนอ โครงการคุณธรรม - การมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยน เรียนรู้โครงการคุณธรรมกับ เครือข่าย - การมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม - การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี - การยอมรับฟังความคิดเห็น ส่วนรวม

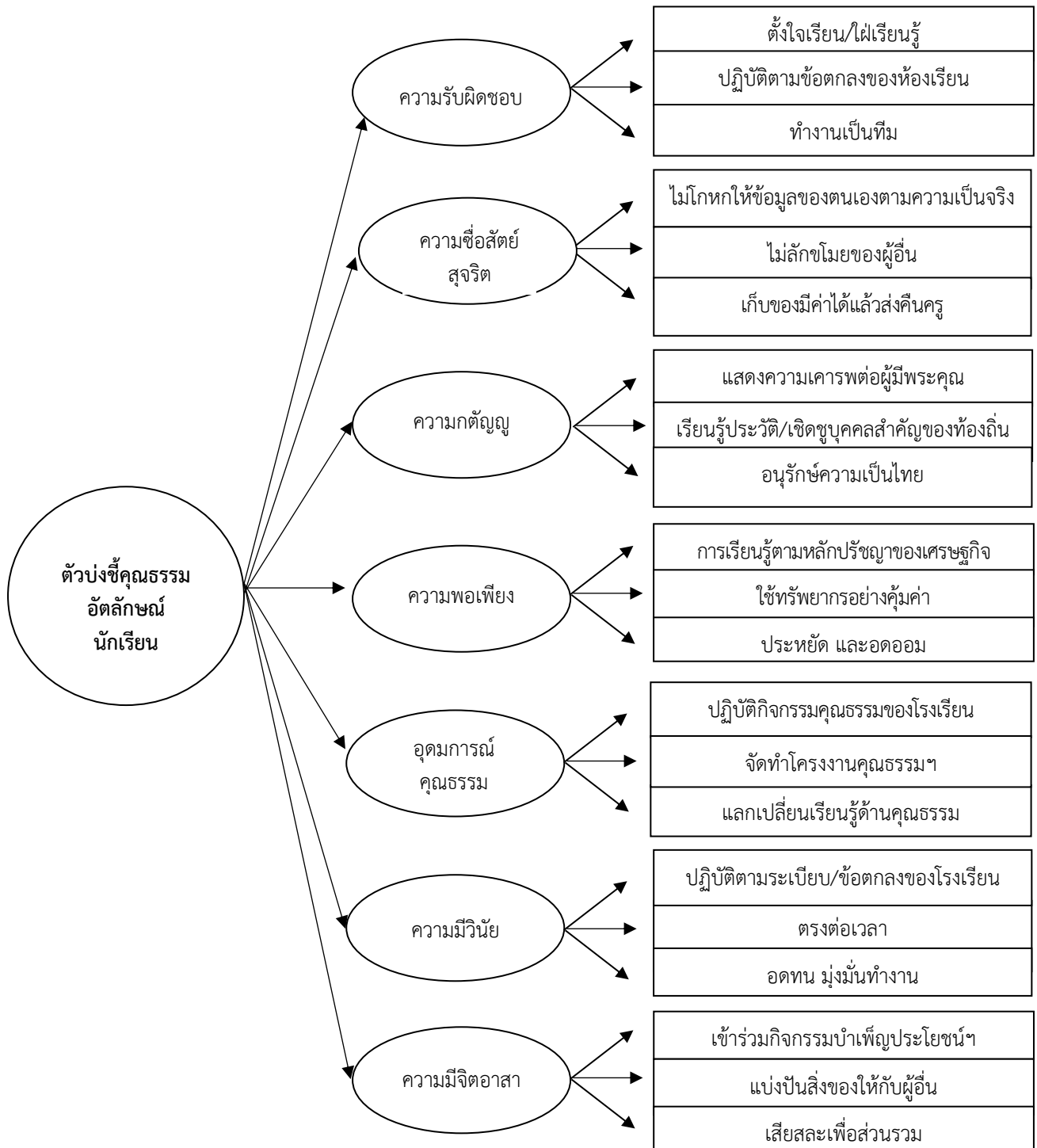
**แนวทางการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบุรุง)**

ลำดับ	กิจกรรมต้นกล้า แห่งความดี	คำอธิบายกิจกรรม
1.	ต้นกล้าที่ 1 หนูน้อยยอดกตัญญู	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้นักเรียนรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี และมารยาทแบบไทย ไหว้พระประจำโรงเรียน ไหว้ครู ทุกเช้าเมื่อมาถึงโรงเรียน - เย็นก่อนกลับบ้านเย็น และเมื่อพบเจอผู้ใหญ่แสดงความเคารพด้วยการไหว้ ส่งเสริมการเรียนรู้บุคคลสำคัญในท้องถิ่น เช่น ประวัติรัชกาลที่ 3 โดยการจดป้ายนิเทศภายใน ห้องเรียน และบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักเรียนแต่งกายด้วยผ้าไทย และเสื้อขาว ในวันพระ หรือตามที่โรงเรียนกำหนด
2.	ต้นกล้าที่ 2 ชีวิตดีอาสา	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมทำความสะอาด พื้นที่ภายในโรงเรียน ดูแลรักษาต้นไม้ ของโรงเรียน เพื่อให้ดูสะอาดตา ร่มรื่น น่าอยู่ ผู้บริหาร ครูเป็นแบบอย่าง และเป็นผู้นำนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ภายในโรงเรียน วัด และชุมชน ส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกิจกรรมเพื่อส่วนรวม
3.	ต้นกล้าที่ 3 ของหายได้คืน	<ol style="list-style-type: none"> ปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ เมื่อเก็บสิ่งของได้ จะนำส่งคุณครูเพื่อคืนเจ้าของ ไม่หยิบของเพื่อนโดยไม่ได้รับอนุญาต จัดกิจกรรมยกย่อง ชมเชยเด็กดีมีความซื่อสัตย์
4.	ต้นกล้าที่ 4 แแถวเด็กดี	<ol style="list-style-type: none"> ให้ความรู้ และแนวทางการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยแก่นักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติในเรื่องการเดินแถว ระหว่างเปลี่ยนชั่วโมงเรียน และร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนเดินแถวเข้าโรงเรียนช่วงเช้า และเดินกลับบ้านช่วงเย็น

ลำดับ	กิจกรรมต้นกล้า แห่งความดี	คำอธิบายกิจกรรม
5.	ต้นกล้าที่ 5 หนุนอ่อนนักบุญ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น การเข้าค่ายธรรมะ สวดมนต์ นั่งสมาธิ ทำบุญตักบาตรรับศีลห้าทุกวันพระ 2. ส่งเสริมให้นักเรียนประพฤติตนตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนเองนับถือ 3. จัดกิจกรรมมุมแบ่งปันในห้องเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนนำสิ่งของ ของเล่น หนังสือนิทาน ขนม มาแบ่งปันเพื่อน
6.	ต้นกล้าที่ 6 หัวชนเส้น	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำข้อตกลงของโรงเรียน / ห้องเรียน เกี่ยวกับการจัดวางรองเท้าของนักเรียน 2. ปลุกจิตสำนึกให้นักเรียนมีวินัยต่อตนเอง ในการวางรองเท้าของตนเองให้เป็นระเบียบ เรียบร้อย ตามตำแหน่งที่กำหนด
7.	ต้นกล้าที่ 7 เดินตามรอยพ่อ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมให้ความรู้ สร้างความตระหนักให้กับนักเรียนในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษา 2. ส่งเสริมการออมเงินกับธนาคารของโรงเรียน 3. กำหนดแนวทางการคัดแยกขยะภายในโรงเรียน และนำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์สื่อ/ สิ่งของ เพิ่มมูลค่า 4. กำหนดมาตรการประหยัดสาธารณูปโภคของห้องเรียน และโรงเรียน เกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า น้ำประปา สิ่งของเครื่องใช้
8.	ต้นกล้าที่ 8 ฉลาดใช้เทคโนโลยี	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างความตระหนักให้นักเรียนมีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและใช้เทคโนโลยีทางสร้างสรรค์ 2. ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านสื่อ เทคโนโลยี Application ตรงตามเวลาที่กำหนด และค้นคว้าแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
9.	ต้นกล้าที่ 9 วัยใส รู้ภัย ยาเสพติด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติด และปัญหาที่กระทบต่อส่วนรวม สังคมและประเทศชาติ 2. ส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมห้องเรียนสีขาว ตามตัวชี้วัดสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข 3. จัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดและอบายมุข เผยแพร่โทษภัย ยาเสพติดแก่ผู้ปกครอง และชุมชน

ลำดับ	กิจกรรมต้นกล้า แห่งความดี	คำอธิบายกิจกรรม
		4. จัดกิจกรรม / กีฬาด้านยาเสพติดภายในโรงเรียน และร่วมกิจกรรมด้านยาเสพติดกับชุมชน
10.	ต้นกล้าที่ 10 หนึ่งห้องเรียนหนึ่งความดี	<p>1. ส่งเสริมให้นักเรียนระดมความคิดจากทุกคนในห้องเรียนจัดทำโครงการหนึ่งห้องเรียนหนึ่งความดีในกรอบคุณธรรมอัตลักษณ์ ของโรงเรียนที่ตรงกับปัญหาที่ต้องการแก้ไขในห้องเรียน</p> <p>2. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการคุณธรรมห้องเรียน เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมลดเวลาเรียน นำเสนอโครงการแบบออนไลน์ เป็นต้น</p> <p>3. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการคุณธรรมภายนอกโรงเรียนกับเครือข่ายโรงเรียนคุณธรรม ในชุมชน</p>

ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

แบบประเมินพฤติกรรม

เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

คำชี้แจง แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่เกิดจากการทำกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีที่ส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ซึ่งประเมินพฤติกรรมนักเรียนโดย **ครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษา** โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ถูกประเมิน (นักเรียน)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ในช่องว่างที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน
ระดับชั้นการศึกษา 1. อนุบาล...../..... 2. ประถมศึกษาปีที่/.....

ตอนที่ 2 ระดับพฤติกรรมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุด โดยพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	4	3	2	1
ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย

ข้อ	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
	ความรับผิดชอบ (ประเมินจากต้นกล้าที่ 2 , 8 , 10)					
1	การเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีตามที่โรงเรียนกำหนด					
2	การใช้สื่อเทคโนโลยีแสวงหาความรู้เพิ่มเติม					
3	การส่งงานตามที่ครูกำหนด					
4	ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียนด้านการเรียน					
5	ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียนด้านมาตรการประหยัด					
6	ปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียนด้านจิตสาธารณะ					
7	การมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม					
8	การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี					
9	การยอมรับฟังความคิดเห็นส่วนรวม					
	ความซื่อสัตย์สุจริต (ประเมินจากต้นกล้าที่ 3 , 9)					
10	การไม่โกหก					
11	การให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองตรงความจริง					
12	การร่วมกิจกรรมห้องเรียนสีขาว					
13	การไม่เหยียบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต					
14	การไม่ลักขโมย					

ข้อ	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
15	เก็บของมีค่าส่งคืนเจ้าของ					
16	การส่งเสริมและชื่นชมเพื่อนเมื่อนำของมีค่าส่งคืนเจ้าของ					
	ความกตัญญู (ประเมินจากต้นกล้าที่ 1)					
17	การไหว้พระพุทธรูปประจำโรงเรียน เข้า-เย็น					
18	การไหว้ครูเวรประจำวันหน้าโรงเรียน เข้า-เย็น					
19	การแสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่					
20	การเรียนรู้ประวัติศาสตร์วัดเฉลิมพระเกียรติ					
21	การเรียนรู้พระราชกรณียกิจ รัชกาลที่3					
22	การเผยแพร่ประวัติศาสตร์และบุคคลสำคัญของท้องถิ่น					
23	การแต่งกายด้วยผ้าไทย					
24	การร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา					
25	การร่วมกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย					
	ความพอเพียง (ประเมินจากต้นกล้าที่ 7)					
26	การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
27	การคิดแยกขยะ					
28	การประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้					
29	การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน					
30	การรักษาทรัพย์สินของส่วนรวม					
31	การเรียนรู้ จัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ครั้วเรือน					
32	การออมเงินกับครูประจำชั้นทุกวัน/สัปดาห์					
33	การฝากเงินออมกับธนาคารโรงเรียน					
	อุดมการณ์คุณธรรม (ประเมินจากต้นกล้าที่ 5 , 10)					
34	การเข้าร่วมกิจกรรมค่ายธรรมะของโรงเรียน					
35	การทำบุญ ตักบาตร สวดมนต์และนั่งสมาธิ ในวันพระ					
36	การมีส่วนร่วมระดมความคิดจัดทำโครงการคุณธรรม					
37	การมีส่วนร่วมออกแบบโครงการคุณธรรม					
38	การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมโครงการคุณธรรม					
39	การมีส่วนร่วมการนำเสนอโครงการคุณธรรม					
40	การมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการกับเครือข่าย					
	ความมีวินัย (ประเมินจากต้นกล้าที่ 4 , 6 , 8)					
41	การเดินแถวเปลี่ยนชั่วโมงเรียน					
42	การเดินแถวทำกิจกรรม					
43	การวางเท้าโดยหันหัวรองเท้าออกและวางให้เสมอเส้น					

ข้อ	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
44	การมาโรงเรียนตรงเวลาที่กำหนด					
45	การเข้าเรียนตรงเวลา					
46	การเข้าร่วมกิจกรรมตรงเวลาที่กำหนด					
47	ทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จ					
48	การเข้าเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีตามเวลาที่กำหนด					
	ความมีจิตอาสา (ประเมินจากต้นกล้าที่ 2 , 5 , 9)					
49	การทำความสะอาดพื้นที่รับผิดชอบในโรงเรียน					
50	การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์กับชุมชนในวันสำคัญต่างๆ					
51	การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์กับวัดในวันสำคัญทางศาสนา					
52	การร่วมกิจกรรมมุมแบ่งปันในห้องเรียน					
53	การนำสิ่งของมาร่วมบริจาคในมุมแบ่งปัน					
54	การช่วยเหลืองานคุณครู					
55	การร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดและอบายมุข					

ภาคผนวก ช
การเผยแพร่ผลงาน

การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ที่	ลักษณะการเผยแพร่	หมายเหตุ
1	เผยแพร่รายโรงเรียน 1.1 โรงเรียนวัดพุทธปรางค์ปราโมทย์ 1.2 โรงเรียนวัดปากน้ำ (พิบูลสงคราม) 1.3 โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง 1.4 โรงเรียนวัดโชติการาม 1.5 โรงเรียนวัดบางระโห่ง (ภิรมย์ศิริ) 1.6 โรงเรียนวัดลานนาบุญ (น้อม หงส์สะเดชอุปถัมภ์) 1.7 โรงเรียนวัดสำโรง (หิรัญราษฎร์ภักดีวิทยา) 1.8 โรงเรียนทานสัมฤทธิ์ 1.9 โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (ศรีประวัตติ) 1.10 โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง) 1.11 โรงเรียนชุมชนวัดบางโค (แม่นางวิทย์อุปการี) 1.12 โรงเรียนชุมชนวัดราษฎร์นิยม 1.13 โรงเรียนชุมชนวัดไทรน้อย 1.14 โรงเรียนเจริญรัฐอุปถัมภ์ 1.15 โรงเรียนวัดเชิงเลน	หนังสือตอบรับ
2	เผยแพร่ websites โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) http://www.chalernschool.ac.th/workteacher-etail_18606	หน้าเว็บไซต์
3	เผยแพร่ websites ครูวันดีดอทคอม http://www.kruwandee.com/index.php?module=forum&wbid=84973&visited=1658304535	หน้าเว็บไซต์
4	เผยแพร่ websites สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 https://www.nonedu1.org/	หน้าเว็บไซต์
5	เผยแพร่ websites ครูบ้านนอก https://www.kroobannok.com/	หน้าเว็บไซต์
6	เผยแพร่ websites การศึกษาไทย https://www.xn--12ca0ezbc4ai2ee1bzl.com/	หน้าเว็บไซต์
7	เผยแพร่ websites สถานีครู https://krustation.com/	หน้าเว็บไซต์

ที่ ศธ ๐๔๐๗๖.๐๒๗/๒๕๕

โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ สพ.นบ.เขต ๑
ตำบลบางศรีเมือง อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี รหัสไปรษณีย์ ๑๑๐๐๐

๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ ชุด
๒. แบบหนังสือตอบรับ

ด้วย นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ ขอรับการประเมินเพื่อให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ เพื่อให้องค์ประกอบในการขอรับการประเมินครั้งนี้ มีความสมบูรณ์และเกิดประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง จึงได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

๑. การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑

๒. การประเมินโครงการ การบริหารจัดการเรียนการสอนทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางคมคาย น้อยสิทธิ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

งานบริหารงานบุคคล

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๔๘๗๕

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๔๘๗๕

ที่ ศธ ๐๔๐๗๖.๐๔๗/ ๒๒๖

ร.วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

เลขที่รับ..... 661

รับวันที่..... 18 ก.ค. 2565

เวลา..... 17.47 น.

โรงเรียนวัดพุฒิปรางค์ปราโมทย์

๘๗/๑๖ หมู่ ๑ ต.บางศรีเมือง

อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑ ได้จัดทำผลงานวิชาการ จำนวน ๒ เรื่อง พร้อมทั้งได้ให้ช่วยเผยแพร่ผลงานดังกล่าว ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดพุฒิปรางค์ปราโมทย์ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ในกรณี จะได้นำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สำหรับผู้เรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณในการเผยแพร่ผลงานในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางนุชจริน อุชชิน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพุฒิปรางค์ปราโมทย์

โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๔๔๖-๒๖๔๕

www.watputthiprang.ac.th

facebook : ร.ร.วัดพุฒิปรางค์ปราโมทย์ นนทบุรี

**แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน
การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)**

ข้าพเจ้านางนุชจรีน อุชชิน ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพุทธนิมิตประชาโมทย์ ตำบลบางศรีเมือง อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานของ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษา และมีความเห็นว่าผลงานทางวิชาการ ทั้ง ๒ เรื่อง ของนางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สำหรับสำหรับนักเรียนและสถานศึกษาต่อไป โดยมีข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑. ลักษณะรูปเล่ม ขนาด ความเหมาะสมความน่าสนใจ
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๒. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ เรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๓. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ การประเมินโครงการ การบริหารจัดการการเรียนการสอนทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๔. มีประโยชน์ต่อผู้บริหารเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๕. มีประโยชน์ต่อนักเรียนในการสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๖. ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะอื่นๆ

ขอแสดงความนับถือ

(นางนุชจรีน อุชชิน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพุทธนิมิตประชาโมทย์

ที่ ศธ. ๐๔๐๔๕.๐๔๕/๑๘๗

ร.วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

เลขที่รับ..... ๒๓๕

รับวันที่ ๑๒ ก.ค. ๒๕๖๕

โรงเรียนวัดปากน้ำ (พิบูลสงคราม) สหป.นบ:๗

๓ ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑ ได้จัดทำผลงานวิชาการ จำนวน ๒ เรื่อง พร้อมทั้งได้ให้ช่วยเผยแพร่ผลงานดังกล่าว ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดปากน้ำ (พิบูลสงคราม) ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ในการนี้ จะได้นำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อก่อเกิดประโยชน์สำหรับผู้เรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณในการเผยแพร่ผลงานในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิสิทธิ์ บุตรน้ำเพชร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากน้ำ (พิบูลสงคราม)

โรงเรียนวัดปากน้ำ (พิบูลสงคราม)

โทร. ๐-๒๕๒๕ - ๑๕๐๗

Email contact@watpaknam.ac.th

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน
การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ บุตรน้ำเพชร ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากน้ำ (พิบูลสงคราม) ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานของ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษา และมีความเห็นว่าผลงานทางวิชาการ ทั้ง ๒ เรื่อง ของนางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ สำหรับสำหรับนักเรียนและสถานศึกษาต่อไป โดยมีข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑. ลักษณะรูปเล่ม ขนาด ความเหมาะสมความน่าสนใจ
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๒. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ เรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๓. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ การประเมินโครงการ การบริหารจัดการการเรียนการสอนทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๔. มีประโยชน์ต่อผู้บริหารเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๕. มีประโยชน์ต่อนักเรียนในการสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๖. ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะอื่นๆ

ดีเยี่ยมทั้ง ๒ เรื่องที่ส่งมาขอเสนอแนะ (เฉพาะเรื่อง ๒) ดีมาก
ในสถานศึกษาในสถานศึกษาอื่นๆ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิสิทธิ์ บุตรน้ำเพชร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากน้ำ (พิบูลสงคราม)

ที่ ศธ ๐๔๐๗๖.๐๓๕/๑๘๘

ร.วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

เลขที่รับ ๒๓๑

รับวันที่ 12 ก.ค. 2565

เวลา 10.00 น.

โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง

ถนนกรุงเทพมหานคร ตำบลบางเขน

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

อ้างถึง หนังสือโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ที่ ศธ ๐๔๐๗๖.๐๒๗/๒๕๕ ลว. ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการฯ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ เรื่อง พร้อมทั้งได้ให้ช่วยเผยแพร่ผลงานดังกล่าว ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ในกรณีจะได้นำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สำหรับผู้เรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณในการเผยแพร่ผลงานในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาชวินทร์ กัญญสกุล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง

กลุ่มงานบริหารวิชาการ

โทร ๐ ๒๕๒๕ ๓๐๖๒

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน
การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

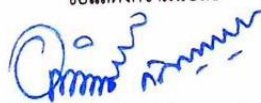
ข้าพเจ้า นายอาชวินทร์ กัญญสกุล ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง ตำบลบางเขน อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานของ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษา และมีความเห็นว่าผลงานทางวิชาการ ทั้ง ๒ เรื่อง ของนางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สำหรับสำหรับนักเรียนและสถานศึกษาต่อไป โดยมีข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑. ลักษณะรูปเล่ม ขนาด ความเหมาะสมความน่าสนใจ
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๒. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ เรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๓. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ การประเมินโครงการ การบริหารจัดการการเรียนการสอนทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๔. มีประโยชน์ต่อผู้บริหารเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๕. มีประโยชน์ต่อนักเรียนในการสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๖. ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะอื่นๆ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาชวินทร์ กัญญสกุล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง

ที่ ศธ๐๔๐๗๖.๐๓๙ / ๑๗๓

ร.วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

เลขที่รับ..... 632

รับวันที่ 12 ก.ค. 2565

เวลา..... 10.0๐ น.

โรงเรียนวัดบางระโห่ง (ภิรมย์ศิริ)

๔๔/๑ หมู่ ๙ ตำบลบางกร่าง อำเภอเมืองฯ

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้จัดทำผลงานวิชาการ จำนวน ๒ เรื่อง พร้อมทั้งได้ให้ช่วยเผยแพร่ผลงานดังกล่าว ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนโรงเรียนวัดบางระโห่ง (ภิรมย์ศิริ) ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ในการนี้จะได้นำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อก่อเกิดประโยชน์สำหรับผู้เรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณในการเผยแพร่ผลงานในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาววรรณชนก มั่นแน่น)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางระโห่ง (ภิรมย์ศิริ)

โรงเรียนวัดบางระโห่ง (ภิรมย์ศิริ)

โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๙๒๖-๒๑๓๓

e-mail : bangrahongschool@gmail.com

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน
การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ข้าพเจ้านางสาววรรณชนก มั่นแน่น ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนวัดบางระโห่ง (ภิรมย์ศิริ) ตำบลบางกร่าง อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานของ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว
ข้าพเจ้าได้ศึกษา และมีความเห็นว่าผลงานทางวิชาการ ทั้ง ๒ เรื่อง ของนางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สำหรับสำหรับนักเรียนและสถานศึกษาต่อไป โดยมีข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑. ลักษณะรูปเล่ม ขนาด ความเหมาะสมความน่าสนใจ
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๒. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ เรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๓. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ การประเมินโครงการ การบริหารจัดการการเรียนการสอนทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๔. มีประโยชน์ต่อผู้บริหารเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๕. มีประโยชน์ต่อนักเรียนในการสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๖. ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะอื่นๆ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาววรรณชนก มั่นแน่น)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางระโห่ง (ภิรมย์ศิริ)

ที่ ศธ ๐๔๐๗๖.๐๔๙/๒๒๒

โรงเรียนวัดลานนาบุญ (น้อม หงสะเดชอุปถัมภ์)
อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

ร.วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

เลขที่รับ ๒๓๔

รับวันที่ ๑๒ ก.ค. ๒๕๖๕

เวลา ๑๓.๑๐ น.

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ จำนวน ๑ ชุด
โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ตามหนังสือที่ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยาลัยนานาชาติพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑ ได้จัดทำผลงานวิชาการ จำนวน ๒ เรื่อง พร้อมทั้งได้ช่วยเผยแพร่ผลงานดังกล่าว ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดลานนาบุญ (น้อม หงสะเดชอุปถัมภ์) ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ในกรณี จะได้นำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อก่อเกิดประโยชน์ สำหรับผู้เรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณในการเผยแพร่ผลงานในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายตรากร เสนะเวส)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดลานนาบุญ (น้อม หงสะเดชอุปถัมภ์)

กลุ่มบริหารวิชาการ
โรงเรียนวัดลานนาบุญ (น้อม หงสะเดชอุปถัมภ์)
โทร ๐ - ๒๕๒๕ - ๐๓๕๓
โทรสาร ๐ - ๒๕๒๖ - ๘๑๔๕

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน
การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ข้าพเจ้า นายศรากร เสนะเวส ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดลานนาบุญ (น้อม หงสะเดชอุปถัมภ์) ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานของ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษา และมีความเห็นว่าผลงานทางวิชาการ ทั้ง ๒ เรื่อง ของนางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สำหรับสำหรับนักเรียนและสถานศึกษาต่อไป โดยมีข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑. ลักษณะรูปเล่ม ขนาด ความเหมาะสมความน่าสนใจ
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๒. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๓. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ การประเมินโครงการ การบริหารจัดการการเรียนการสอนทางไกล ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๔. มีประโยชน์ต่อผู้บริหารเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๕. มีประโยชน์ต่อนักเรียนในการสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๖. ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

ขอแสดงความนับถือ

(นายศรากร เสนะเวส)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดลานนาบุญ (น้อม หงสะเดชอุปถัมภ์)

		พ.วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) เลขที่รับ..... 672 รัับวันที่... 20 ก.ค. 2565 เวลา..... 13.00.4. โรงเรียนทานสัมฤทธิวิทยา ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐
ที่ ศธ.๐๔๐๗๖.๐๐๘/๒๕๓		

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑ ได้จัดทำผลงานวิชาการ จำนวน ๒ เรื่อง พร้อมทั้งได้ให้ช่วยเผยแพร่ผลงานดังกล่าว ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนทานสัมฤทธิวิทยา ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ในการนี้ จะได้นำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อก่อเกิดประโยชน์สำหรับผู้เรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณในการเผยแพร่ผลงานในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิช ไคตรสมณู)

ผู้อำนวยการโรงเรียนทานสัมฤทธิวิทยา

โรงเรียนทานสัมฤทธิวิทยา
โทรศัพท์ ๐๒-๕๘๐-๐๑๕๖

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน
การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ข้าพเจ้า นายวิชา วัชรพงษ์ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน เทพศิรินทร์วิทยา
ตำบล ท่าวาสุกรี อำเภอ วิเศษชัยชาญ จังหวัด อ่างทอง ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานของ นางคมคาย น้อยสิทธิ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ
(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เขต ๑ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว
ข้าพเจ้าได้ศึกษา และมีความเห็นว่าผลงานทางวิชาการ ทั้ง ๒ เรื่อง ของนางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการ
โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์
สำหรับสำหรับนักเรียนและสถานศึกษาต่อไป โดยมีข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑. ลักษณะรูปเล่ม ขนาด ความเหมาะสมความน่าสนใจ
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๒. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ เรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี
เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๓. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ การประเมินโครงการ การบริหารจัดการการเรียนการสอนทางไกลใน
สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๔. มีประโยชน์ต่อผู้บริหารเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๕. มีประโยชน์ต่อนักเรียนในการสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๖. ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชา วัชรพงษ์)
ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์วิทยา

ที่ ศธ. ๐๔๐๗๖.๐๖๒/๒๓๓

ว. วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลย์)

เลขที่รับ ๒๓๓

รับวันที่ 12 ก.ค. 2565

เวลา 11.11 น.

โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัต)

๒๗ หมู่ ๑ ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลปลายบาง

อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๓๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลย์บำรุง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลย์บำรุง) จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลย์บำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลย์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑ ได้จัดทำผลงานวิชาการ จำนวน ๒ เรื่อง พร้อมทั้งได้ให้ช่วยเผยแพร่ผลงานดังกล่าว ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัต) ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ในการนี้ จะได้นำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อก่อเกิดประโยชน์สำหรับผู้เรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณในการเผยแพร่ผลงานในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางจินดารัตน์ หงสตาตร์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัต)

กลุ่มงานบริหารวิชาการ

โทรศัพท์ / โทรสาร ๐๒ ๙๒๑ ๔๐๖๒ , ๐๖๒ ๗๑๔ ๓๖๖๕

E-mail : anubanbangkruay53@gmail.com

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน
การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ข้าพเจ้า นางจินดารัตน์ หงษ์สตาร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบางกรวย(วัดศรีประวัตติ) ตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานของ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษา และมีความเห็นว่าผลงานทางวิชาการ ทั้ง ๒ เรื่อง ของนางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ สำหรับสำหรับนักเรียนและสถานศึกษาต่อไป โดยมีข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑. ลักษณะรูปเล่ม ขนาด ความเหมาะสมความน่าสนใจ
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๒. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ เรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๓. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ การประเมินโครงการ การบริหารจัดการการเรียนการสอนทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๔. มีประโยชน์ต่อผู้บริหารเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๕. มีประโยชน์ต่อนักเรียนในการสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๖. ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอแสดงความนับถือ

(นางจินดารัตน์ หงษ์สตาร์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนอนุบาลบางกรวย(วัดศรีประวัตติ)

ร.วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

เลขที่รับ.....๒๘๐

รับวันที่ 22 ก.ค. 2565

เวลา ๐๘.๑๕ น.

ที่ ศธ ๐๔๐๗๖.๐๐๕/๒๕๘

โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ (อยู่พูนราษฎร์บำรุง)

ตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองนนทบุรี

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่ นางศุภมาส น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ได้จัดทำผลงานวิชาการ จำนวน ๒ เรื่อง พร้อมทั้งได้ให้ช่วยเผยแพร่ผลงานดังกล่าว ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ (อยู่พูนราษฎร์บำรุง) ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ในการนี้ จะได้นำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สำหรับผู้เรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณในการเผยแพร่ผลงานในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวตรี สิทธิชัยกานต์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ (อยู่พูนราษฎร์บำรุง)

โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ

โทร.๐ - ๒๕๒๖ - ๒๕๖๓

โทรสาร. ๐ -๒๕๒๖ - ๒๕๖๓

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ข้าพเจ้า นางสาวศิริ สิริชัยกานต์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏี (อยู่พูนราษฎร์ บำรุง) ตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานของ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษา และมีความเห็นว่าผลงานทางวิชาการ ทั้ง ๒ เรื่อง ของนางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สำหรับสำหรับนักเรียนและสถานศึกษาต่อไป โดยมีข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑. ลักษณะรูปเล่ม ขนาด ความเหมาะสมความน่าสนใจ

ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๒. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ เรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑

ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๓. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ การประเมินโครงการ การบริหารจัดการการเรียนการสอนทางไกล ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑

ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๔. มีประโยชน์ต่อผู้บริหารเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา

ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๕. มีประโยชน์ต่อนักเรียนในการสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา

ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๖. ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะอื่นๆ

สามารถนำผลงานทางวิชาการ การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) และ ผลงานทางวิชาการ การประเมินโครงการ การบริหารจัดการการเรียนการสอนทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) มาปรับใช้ตามบริบทของสถานศึกษาได้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริ สิริชัยกานต์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏี (อยู่พูนราษฎร์)

พ.วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

เลขที่รับ..... 671

รับวันที่..... 20 ก.ค. 2565

โรงเรียนชุมชนวัดบางโค (แม่นางวิทย์อุปการี)

เวลา.....

เลขที่ ๑/๒ หมู่ที่ ๓๔ ตำบลบางแม่นาง

อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๔๐

ที่ ศธ ๐๔๐๗๗.๐๑๒/๒๖๔

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จำนวน ๓ ชุด

ตามหนังสือที่ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑ ได้จัดทำผลงานวิชาการ จำนวน ๒ เรื่อง พร้อมทั้งได้ให้ช่วยเผยแพร่ผลงานดังกล่าว ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนชุมชนวัดบางโค (แม่นางวิทย์อุปการี) ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ในการนี้ จะได้นำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อก่อเกิดประโยชน์สำหรับผู้เรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณในการเผยแพร่ผลงานในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายพนมพร พิระพิทยมงคล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดบางโค (แม่นางวิทย์อุปการี)

โรงเรียนชุมชนวัดบางโค (แม่นางวิทย์อุปการี)

โทร./โทรสาร ๐-๒๑๔๑-๖๑๐๓

www.watbangkhoschool.com

แบบตอบรับการมอบหมายงาน
การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ข้าพเจ้า นายพนมพร พิระพิทยมงคล ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดบางโค (แม่นางวิทย์อุปการี) ตำบลบางแม่นาง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๔๐ ได้รับเอกสารการมอบหมายงานของ นางศุภมาส น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษา และมีความเห็นว่าผลงานทางวิชาการ ทั้ง ๒ เรื่อง ของนางศุภมาส น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สำหรับนักเรียนและสถานศึกษาต่อไป โดยมีข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑. ลักษณะรูปเล่ม ขนาด ความเหมาะสมความน่าสนใจ
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๒. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ เรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความคิดเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๓. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ การประเมินโครงการ การบริหารจัดการการเรียนการสอนทางไกล ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๔. มีประโยชน์ต่อผู้บริหารเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๕. มีประโยชน์ต่อนักเรียนในการสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๖. ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

ขอแสดงความนับถือ

(นายพนมพร พิระพิทยมงคล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดบางโค (แม่นางวิทย์อุปการี)

ที่ ศธ ๐๔๐๗๗.๐๑๑/๒๓๔

ร. วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

เลขที่รับ.....๒๕๑

รับวันที่ 18 ก.ค. 2565

เวลา 16.05 น.

โรงเรียนชุมชนวัดไทรน้อย

ตำบลไทรน้อย อำเภไทรน้อย

จังหวัดนนทบุรี รหัสไปรษณีย์ ๑๑๑๕๐

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑ ได้จัดทำผลงานวิชาการ จำนวน ๒ เรื่อง พร้อมทั้งได้ให้ช่วยเผยแพร่ผลงานดังกล่าว ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนชุมชนวัดไทรน้อย ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ในการนี้ จะได้นำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สำหรับผู้เรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณในการเผยแพร่ผลงานในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางจุฬาร เดชพรม)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดไทรน้อย

โรงเรียนชุมชนวัดไทรน้อย

โทรศัพท์ ๐-๒๑๕๕-๘๒๔๘

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน
การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

ข้าพเจ้า นางจุฬาร เดชพรหม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดไทรน้อย ตำบลไทรน้อย อำเภอยะโยนง จังหวัดนนทบุรี ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานของ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษา และมีความเห็นว่าผลงานทางวิชาการ ทั้ง ๒ เรื่อง ของนางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สำหรับสำหรับนักเรียนและสถานศึกษาต่อไป โดยมีข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑. ลักษณะรูปเล่ม ขนาด ความเหมาะสมความน่าสนใจ
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๒. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ เรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๓. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ การประเมินโครงการ การบริหารจัดการการเรียนการสอนทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๔. มีประโยชน์ต่อผู้บริหารเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๕. มีประโยชน์ต่อนักเรียนในการสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๖. ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะอื่นๆ
เป็นกิจกรรมที่มีรูปแบบดีมากเหมาะสมกับนักเรียน ระดับประถมศึกษา

ขอแสดงความนับถือ

(นางจุฬาร เดชพรหม)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดไทรน้อย

ที่ ๐๔๐๓๗.๐๔๙/๑๒๑

ร.ว. วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

เลขที่รับ..... 689

รับวันที่ 22 ก.ค. 2565

เวลา 09.30 น.

โรงเรียนวัดเชิงเลน ตำบลท่าอิฐ

อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

รหัสไปรษณีย์ ๑๑๑๒

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๑ ได้จัดทำผลงานวิชาการ จำนวน ๒ เรื่อง พร้อมทั้งได้ให้ช่วยเผยแพร่ผลงานดังกล่าว ตามรายละเอียดที่แจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ ทางโรงเรียนวัดเชิงเลน ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ในกรณี จะได้นำผลงานดังกล่าวไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อก่อเกิดประโยชน์สำหรับผู้เรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอขอบคุณในการเผยแพร่ผลงานในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายจวน วงษ์ชิน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเชิงเลน

โรงเรียนวัดเชิงเลน

โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๕-๘๒๑๗

โทรสาร ๐-๒๕๒๕-๘๒๑๗

**แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน
การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)**

ข้าพเจ้านาย จวน วงษ์ปิ่น ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเชิงเลน ตำบลท่าอิฐ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ได้รับเอกสารการเผยแพร่ผลงานของ นางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้าได้ศึกษา และมีความเห็นว่างานทางวิชาการ ทั้ง ๒ เรื่อง ของนางคมคาย น้อยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สำหรับสำหรับนักเรียนและสถานศึกษาต่อไป โดยมีข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะดังนี้
ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑. ลักษณะรูปเล่ม ขนาด ความเหมาะสมความน่าสนใจ
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๒. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ เรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๓. เนื้อหาในผลงานทางวิชาการ การประเมินโครงการ การบริหารจัดการการเรียนการสอนทางไกลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๔. มีประโยชน์ต่อผู้บริหารเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๕. มีประโยชน์ต่อนักเรียนในการสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา
 ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง
๖. ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะอื่นๆ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจวน วงษ์ปิ่น)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเชิงเลน

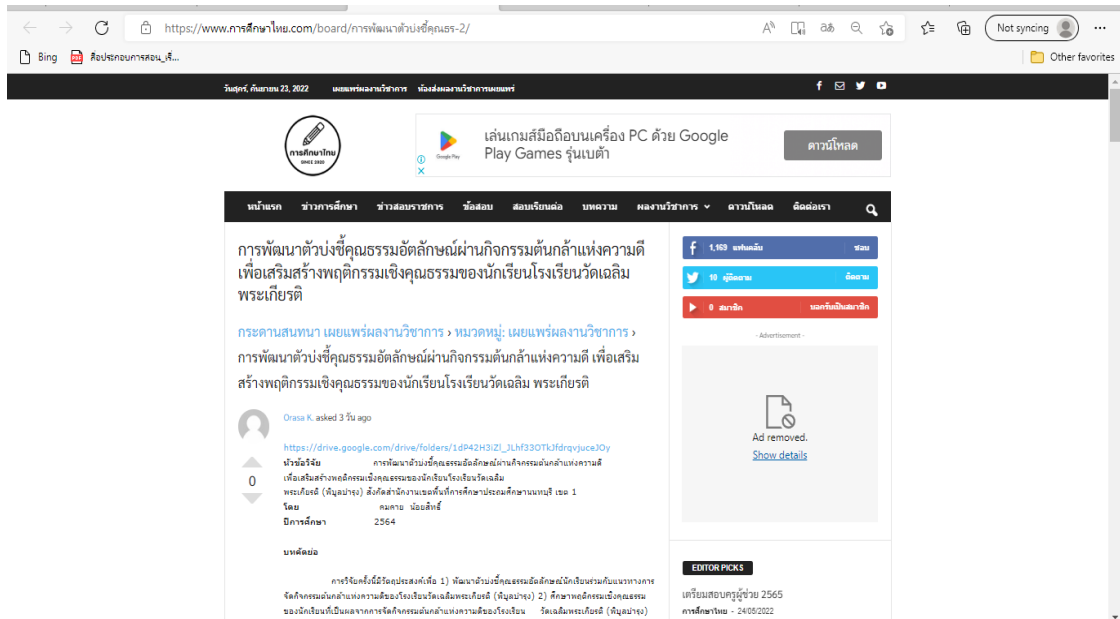
เว็บไซต์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑

เว็บไซต์ครูบ้านนอก

The screenshot shows the website "ครูบ้านนอก" (www.kroobannok.com). The page displays a blog post titled "บทความ การพัฒนาด้วยซีคุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี" (Article: Development of Digital Literacy through Good Character Activities). The post is written by "นายศักดิ์ชัย" (Mr. Sakdichai) and is dated "15 ตุลาคม 2564" (October 15, 2021). The content discusses the development of a digital literacy program for teachers, focusing on digital literacy, digital skills, and digital ethics. The website has a blue and white color scheme and includes a search bar and navigation menu.

เว็บไซต์การศึกษาไทย

เว็บไซต์สถานีครู

ภาคผนวก ซ

เกียรติบัตรโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 4 ดาว

เกียรติบัตรโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
ระดับ 4 ดาว

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางคมคาย น้อยสิทธิ์
เกิดวันที่	23 มกราคม 2512
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	32 หมู่ที่ 5 ซอยนนทบุรี 42 ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาการปฐมวัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2550	ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต(การจัดการการศึกษา) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
พ.ศ. 2564	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2531-2536	บุคลากรทางการศึกษา สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี
พ.ศ. 2536-2552	บุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี
พ.ศ. 2552-2558	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
พ.ศ. 2558-2559	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดช่องพลู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
พ.ศ. 2559-2562	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดตำหนักใต้ (วิลาศโอสถานนท์นุเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
พ.ศ. 2563-2565	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1